

The background of the cover is a photograph of a residential street. A large, leafy green tree dominates the left side of the frame. In the foreground, there are tall green grasses and some purple flowers. A row of parked cars is visible along the street, with a silver car in the immediate foreground. In the background, there are several multi-story residential buildings under a clear blue sky.

Jaarstukken 2023

Jaarstukken 2023

Vaststelling raad 27 juni 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Voorwoord.....	5
Jaarrekening in een oogopslag.....	7
1. Samenvatting beleidsverantwoording.....	10
2. Samenvatting financiële verantwoording.....	14
2.1 Inleiding.....	14
2.2 Jaarrekeningresultaat algemeen.....	14
2.3 Jaarrekeningresultaat analyse.....	14
2.4 Resultaatbestemming.....	14
2.5 Vermogenspositie 2023.....	15
2.6 Weerstandsvermogen.....	15
3. Jaarverslag.....	17
3.1 Leeswijzer.....	18
3.2 Beleidsverantwoording per programma.....	19
3.2.0 Programma 0 Bestuur en ondersteuning.....	19
3.2.1 Programma 1 Veiligheid.....	32
3.2.2 Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat.....	36
3.2.3 Programma 3 Economie.....	47
3.2.4 Programma 4 Onderwijs.....	56
3.2.5 Programma 5 Sport, cultuur en groen.....	65
3.2.6 Programma 6 Sociaal domein.....	82
3.2.7 Programma 7 Volksgezondheid en milieu.....	103
3.2.8 Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	112
3.3 Paragrafen.....	123
3.3.1 Paragraaf Lokale heffingen.....	124
3.3.2 Paragraaf Financiering.....	130
3.3.3 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	135
3.3.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	144
3.3.5 Paragraaf Grondbeleid.....	155
3.3.6 Paragraaf Bedrijfsvoering.....	161
3.3.7 Paragraaf Verbonden partijen.....	171
3.3.8 Paragraaf Duurzaamheid.....	188
3.3.9 Paragraaf Maatschappelijke agenda.....	197
3.3.10 Paragraaf Gebiedsontwikkeling Valkenhorst.....	199
3.3.11 Paragraaf Wet open overheid.....	205
4. Jaarrekening.....	208
4.2 Overzicht baten en lasten.....	212
4.3 Toelichting op de jaarrekening.....	213
4.3.1 Inleiding.....	213
4.3.2 Grondslagen voor de waardering.....	213
4.3.3 Grondslagen voor de resultaatbepaling.....	215
4.3.4 Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording.....	216
4.3.5 Toelichting op de balans.....	218
4.3.6 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen.....	237
4.3.7 Toelichting overzicht van baten en lasten.....	239
4.4 Incidentele baten en lasten.....	242
4.4.1 Overzicht incidentele baten en lasten.....	242
4.4.2 Structurele mutaties reserves.....	245
4.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen.....	246
4.6 Rechtmatigheidsverantwoording.....	247
5. Single information, Single audit (SiSa).....	250

6. Overige gegevens	257
6.1 Controleverklaring onafhankelijke accountant	257
7. Bijlagen	259
7.0 Indicatoren	259
7.1 Formatieoverzicht	260
7.2 EMU-saldo	261
7.3 Subsidieoverzicht 2023	262
7.4 Af te sluiten kredieten	266
7.5 Overzicht gerealiseerde baten en lasten taakvelden	267

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

'Let een beetje op elkaar'. Het was een veelgebruikte spreuk in de coronatijd. Gelukkig ligt deze tijd alweer even achter ons. Tegelijk is het een treffende spreuk die vraagt om naar elkaar om te zien. Ondanks dat we voor 2023 een groot aantal uitdagingen zagen, is het omzien naar elkaar het leidende principe geweest voor 2023.

Het begin van 2023 kenmerkt zich door de energiecrisis. We zagen forse stijgingen van de energietarieven en veel huishoudens en organisaties hadden uitdagingen om de rekeningen betalen. Het Winterplan dat we in 2022 al hadden opgesteld, kwam aan het begin van 2023 tot uitvoer, waar veel huishoudens en verenigingen mee geholpen werden. De extra ondersteuning in een onzekere tijd van inflatie en energiearmoede was nodig. De vele gebruikers van de regelingen laten dat ook zien. Voor de langere termijn werd het Katwijks Isolatiefonds opgetuigd.

Ook werd de huisvestingsverordening aangenomen, die de schaarse woningvoorraad beoogt te beschermen. Met deze verordening en op vele andere manieren werd ingezet op het realiseren van meer woningen voor de vele woningzoekenden in onze gemeente.

Vanuit het sociaal domein is veel ingezet op jeugd- en jongerenwerk. Juist vanuit het preventieve karakter om jongeren gezond en veilig op te laten groeien. Daarnaast is ook het Jongeren Perspectief Fonds voorbereid. Dit fonds wil jongeren uit de schulden helpen om ze zo perspectief te bieden om volledig mee te kunnen doen in de samenleving. Ook het IKC Windvang de Krulder werd opgeleverd in 2023. Dit is het eerste IKC waar school, zorg, kinderopvang en sport met elkaar onder één dak zitten en vanuit één visie (samen)werken.

Het financiële beeld over 2023 laat opnieuw een positief saldo zien. Nu het definitieve beeld er is, zien we dat er drie miljoen euro over is. Tegelijk zien we dat dit voornamelijk komt door de decembercirculaire en door de onderschrijving op het personeelsbudget. Het laat de grilligheid van de gemeentefinanciën zien.

Het blijft nodig om op het gebied van financiën goed rentmeesterschap te tonen. Het Rijk heeft weliswaar een akkoord met de medeoverheden gesloten, waardoor de vooruitzichten vanaf 'ravijnjaar' 2026 en verder minder zwart lijken, maar het blijft een uitdaging om de gemeentefinanciën op orde te houden. Om die reden is in het najaar van 2023 een schets aan de raad gegeven van de voorbereidingen die de organisatie treft voor een meerjarig gezond perspectief.

Nieuw in 2023 is dat het college een rechtmatigheidsverantwoording aflegt aan de raad. Dit betreft een nieuw onderdeel in de jaarrekening en dit komt in de plaats van het rechtmatigheidsoordeel van de accountant in de controleverklaring. Het college geeft via deze verantwoording onder andere inzicht in de begrotingsrechtmatigheid en de naleving van de Europese aanbestedingsregels. De toelichtingen zijn opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. Zowel de verantwoording als de toelichtingen blijven onderdeel van de accountantscontrole.

De jaarrekening laat zien dat er veel is gebeurd, maar ook dat er nog genoeg opgaven zijn voor de toekomst. Van de 224 indicatoren over de programma's heen, werden er 204 behaald en 20 niet behaald. Het overgrote deel van de niet behaalde zaken krijgt alsnog uitvoer in 2024 en verder.

'Verandering met behoud van het goede'. Dat was de ondertitel van het coalitieakkoord van dit college. Vanuit dat motto heeft het college afgelopen jaar gewerkt. Het is dat motto dat eenieder dagelijks motiveert om ons in te zetten voor de gemeente Katwijk. Dat geldt voor u als raad, voor ons als college en voor alle ambtenaren. We hopen Katwijk verder te brengen, door het goede te doen. Dat hebben we in 2023 gepoogd te doen en dat blijven we doen. Vanuit die positieve gedachte sluiten we het jaar 2023 af.

Burgemeester en wethouders van Katwijk

de secretaris,

de burgemeester,

mr. drs. R.T. Jie Sam Foek

ir. C.L. Visser

Jaarstukken 2023

Kerngegevens

A. Sociale structuur										
Bevolking naar leeftijd per 1 januari										
	2023		2022		2021		2020		2019	
Leeftijd	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 t/m 19 jaar	14.401	22	16.174	25	16.227	25	16.414	25	16.310	25
20 t/m 64 jaar	39.570	59	37.465	57	37.702	57	37.477	57	37.386	58
65 jaar en ouder	12.672	19	12.393	18	12.066	18	11.877	18	11.623	17
Totaal	66.643	100	66.032	100	65.995	100	65.768	100	65.319	100
Aantal uitkeringsgerechtigden en huishoudens met een laag inkomen										
Stand per 1 januari	¹ 2023	2022	2021	2020	2019					
Aantal uitkeringsgerechtigden Wet werk en bijstand (Wwb)	799	804	810	814	820					
Aantal huishoudens met een laag inkomen**	7.400	7.445	7.499	7.541	7.596					
B. Fysieke structuur										
Oppervlakte gemeente, aantal woningen en bevolkingsdichthe	2023	2022	2021	2020	2019					
Oppervlakte gemeente (in ha.)	3.115	3.115	3.115	3.115	3.115					
- waarvan land	2.472	2.472	2.472	2.472	2.472					
- waarvan binnenwater	166	166	166	166	166					
- waarvan buitenwater	477	477	477	477	477					
Bevolkingsdichtheid per km ² land	2.687	2.671	2.669	2.660	2.642					
Aantal woonruimten/woningen per 1 januari	2023	2022	2021	2020	2019					
	27.444	27.202	27.165	26.869	26.724					
<i>Bron: door CBS vastgestelde gegevens *</i>										
C. Financiële structuur										
Algemene financiële gegevens jaarrekening 2023						<i>Bedragen * € 1.000 - = nadeel</i>				
	2023	2022	2021	2020	2019					
Totale lasten	213.892	191.371	177.767	182.069	178.225					
Totale baten	209.359	199.231	181.139	181.735	167.999					
Saldo baten en lasten	-4.533	7.860	3.574	-334	-10.226					
Saldo toevoeging en onttrekking reserves	7.195	-968	2.948	4.216	12.216					
Gerealiseerd resultaat (positief)	2.662	6.892	6.521	3.882	1.990					
Algemene reserve per 31 december	28.037	25.191	18.457	13.126	15.328					
Algemene uitkering gemeentefonds ²	114.581	109.209	92.556	84.562	79.447					
Opbrengst Onroerende zaakbelastingen (OZB)	18.458	16.179	13.321	12.675	11.933					
Investerings ³	17.320	7.803	7.569	8.610	6.182					
Vaste schuld per 31 december	197.046	174.637	164.835	158.606	143.945					

¹ Interne cijfers gemeente Katwijk

² Algemene uitkering tot en met 2018 exclusief integratie-uitkering sociaal domein, ingaande 2019 is een gedeelte van deze integratie-uitkering overgeheveld naar de algemene uitkering.

³ Investerings in materiële vaste activa met economisch nut

*De door CBS vastgestelde definitieve aantallen (voor gebruik vaststellen algemene uitkering) kunnen afwijken van de in de programma's genoemde aantallen.

**De definitie van het begrip aantal huishoudens met een laag inkomen luidt volgens de Financiële-verhoudingswet als volgt: "Het aantal huishoudens in de gemeente, waarvan het inkomen hoger is dan inkomensgrens a en niet hoger is dan inkomensgrens b. Inkomensgrens a wordt zodanig bepaald dat juist bij 10% van het landelijk aantal huishoudens het inkomen onder de grens ligt. Inkomensgrens b wordt zodanig bepaald dat juist bij 40% van het landelijk aantal huishoudens het inkomen onder de grens ligt."

1

Samenvatting beleidsverantwoording

1. Samenvatting beleidsverantwoording

In 2023 hebben we onze ambities uit het coalitieakkoord verder versterkt en uitgevoerd. Waar we in 2022 in een overgangsjaar zaten, was 2023 het eerste jaar met een begroting van dit college. De resultaten daarvan worden vaak over jaren heen geboekt, maar de eerste stappen zijn gezet. De beleidsverantwoording per programma laat deze stappen zien. In deze samenvatting wordt per programma de score van de behaalde beleidsdoelen weergegeven en een aantal punten per programma uitgelicht.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Bij programma 0 zijn 22 beleidsdoelen opgenomen waarover wordt gerapporteerd. 15 daarvan staan op groen; 7 zijn rood. Onder andere de evaluatie van het systeem van de wijkraden liep vertraging op. Dit had te maken met een zorgvuldige afronding van het proces, juist doordat dit met de wijkraden zelf vorm is gegeven. Bij de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is een uitgebreid participatieproces doorlopen. De voorbereiding voor het besluit is in 2023 getroffen en naar de raad gezonden. Tegelijk blijft het qua capaciteit uitdagend bij de afdeling Vastgoed doordat de vraag groter is dan de capaciteit. Hierdoor en het feit dat de werkzaamheden worden gecombineerd met planmatige aanpassingen is er op onderdelen vertraging. De herziening van het participatiebeleid heeft plaats gevonden, waarmee ook de mogelijkheid voor een raadgevend referendum mogelijk is geworden voor onze inwoners. Om onze dienstverlening te optimaliseren, zijn diverse interne en externe processen onder handen genomen. Denk hierbij aan het implementeren van E-diensten, maar ook het vereenvoudigen van het gebruik van (nieuwe) digitale producten, zoals aanvraagformulieren en het Fixi-meldsysteem.

Programma 1 Veiligheid

Bij programma 1 zijn 14 beleidsdoelen opgenomen waarover wordt gerapporteerd. Alle 14 doelen staan op groen. Mede op basis van de Veiligheidsconferentie, waar veel betrokken partners aanwezig waren, zijn de vijf geprioriteerde thema's voor de Veiligheidsagenda naar voren gekomen: aanpak georganiseerde criminaliteit, digitale veiligheid, veilige wijken, zorg en veiligheid en voetbalgeweld. Inzet op het tegengaan van jonge aanwas en middelengebruik loopt als een rode draad door deze thema's heen.

Voor de verruiming van de horecatijden is een pilot gedraaid om de horecatijden beter op elkaar te laten aansluiten en zo de overlast in het centrum op vrijdag en zaterdagavond te verminderen. De resultaten hiervan bleken positief. Ook de langere inzet en aanwezigheid van de Boa's heeft hieraan positief bijgedragen.

Samen met de voetbalclubs wordt gewerkt aan de mogelijkheid om stapsgewijs weer uit-publiek bij de derby's toe te laten. Vanuit het programma Weerbare Sierteelt zijn stappen gezet in het vergroten van bewustwording over en opzetten van barrières ter voorkoming van ondermijnende activiteiten. Er is toegewerkt naar de opening van een centrum Weerbare Sierteelt op locatie bij Flora Holland Rijnsburg.

Programma 2 Verkeer, vervoer en Waterstaat

Bij programma 2 zijn 25 beleidsdoelen waarover wordt gerapporteerd. 21 doelen staan op groen; 4 doelen zijn rood. De voorbereidingen voor de Regionale Investeringsagenda van Holland Rijnland zijn getroffen, waarbij door Katwijk is ingezet om de Corridorstudie N206 bij de prioritaire projecten te krijgen. Dit is gelukt. Hierdoor staat de verbetering van de bereikbaarheid van onze gemeente via de N206 en het vergroten van de leefbaarheid langs de N206 niet alleen lokaal centraal, maar ook regionaal hoog op de agenda. Met Katwijk voorop wordt hier verder aan gewerkt. Door alle acties rond het parkeren op eigen terrein (POET) is het fiscaliseren van parkeren uitgesteld. Dit wordt in 2024 opgepakt. Voor de POET zelf is de aanpak daarvan besproken en besloten. De inventarisatie van POET-adressen is afgerond, waarbij met een 'warm hart' is gekeken naar twijfelgevallen en in dat geval het voordeel van de twijfel is gegeven.

Programma 3 Economie

Bij programma 3 zijn 18 beleidsdoelen waarover wordt gerapporteerd. 15 daarvan staan op groen; 3 zijn rood. In 2023 kwamen de nieuwe bestuurlijke afspraken over Unmanned Valley tot stand en werden deze vastgesteld door het college. Ook de komende jaren blijven we Unmanned Valley ondersteunen om deze innovatieve hub verder te versterken zodat Unmanned Valley in de nabije toekomst steeds meer op eigen benen kan staan.

Katwijk gaat participeren in de Economic Board Duin- en Bollenstreek. Ten opzichte van de eerdere Board zijn wijzigingen doorgevoerd, waardoor er op strategische thema's, die voor de hele streek relevant zijn, wordt samengewerkt. Door personele wisselingen is het niet gelukt om te starten met het project Centra van de toekomst. Dit wordt in 2024 opgepakt en naar de raad gebracht ter besluitvorming.

Programma 4 Onderwijs

Bij programma 4 zijn 21 beleidsdoelen waarover wordt gerapporteerd. Alle 21 beleidsdoelen staan op groen. Zo is er met verschillende schoolbesturen gesproken en gewerkt aan een plan over de huisvesting van het onderwijs in Valkenhorst. Verder werd het integraal huisvestingsplan voor het voortgezet onderwijs door de raad vastgesteld, waardoor er de komende jaren fors geïnvesteerd kan worden in kwalitatief goede huisvesting voor onze jongeren. Ook is verder gewerkt aan de uitvoering van het vastgestelde integraal huisvestingsplan voor het primair onderwijs.

In 2023 kwamen projecten van de grond waardoor kinderen na schooltijd extra les krijgen in sport en cultuur. Zo is op sommige scholen het natuurproject in samenwerking met Naturalis gestart. En tijdens schooltijd kwamen vele schoolklassen langs om in de raadzaal meer te horen over de locatie democratie via het project Democracy.

Programma 5 Sport, cultuur en groen

Bij programma 5 zijn 44 beleidsdoelen waarover wordt gerapporteerd. 43 daarvan staan op groen; één doel staat op rood. Wat niet behaald is, is de realisatie van kunstobjecten vanuit de 1%-regeling voor beeldende kunst. Wel is in samenwerking met Economische Zaken ingezet op het verkrijgen van Rijksmiddelen om visserij beleefbaar te maken. Dit is gelukt en wordt dit jaar nader uitgewerkt.

In 2023 zijn grote stappen gezet als het gaat om de realisatie van het cultuurbedrijf, tegenwoordig Planck. Een samenwerking van de muziekschool, de Bibliotheek en K&O om een hoogwaardig aanbod te bieden aan de inwoners van Katwijk. In 2023 is het gelukt om het pand aan het Emmaplein aan te kopen. Verder is gewerkt aan het uitwerken van een voorlopig ontwerp in samenwerking met alle betrokken partners.

Ook werden er stappen gezet om de kwaliteit van het groen te verbeteren. Zo is het gehele Katwijkse groen inclusief de bomen geïnspecteerd en geregistreerd. Dit biedt de basis om verder mee te werken in de noodzakelijke vergroening van onze gemeente. Verder werden met de provincie en het hoogheemraadschap afspraken gemaakt over de realisatie van het Erfgoeddepot bij de Uitwatering. Hiermee kwam het Limes Erfgoedcentrum een stap dichterbij.

Programma 6 Sociaal domein

Bij programma 6 zijn 41 beleidsdoelen waarover wordt gerapporteerd. 39 daarvan staan op groen; 2 staan op rood. Zelfredzaamheid bevorderen vormde voor dit programma het uitgangspunt. Via het GALA en de MAG is dit uitgerold.

Ook in 2023 zien we dat jongeren in onze gemeente het moeilijk hebben. We zien meer overlast op straat, het aantal thuiszitters en vroege schoolverlaters stijgt en de vraag naar jeugdzorg is groter dan ooit. We hebben het afgelopen jaar veel ingezet op het verder helpen van onze jeugd om een solide basis te leggen voor hun toekomst. Zo is er ingezet op meer jeugd- en jongerenwerk en zijn de verbouwingsplannen voor Scum gezamenlijk ontwikkeld. Er is extra geld vrijgemaakt voor een praktijkondersteuner Jeugd om sneller meer jongeren te kunnen ondersteunen. In de regio hebben we gesprekken gevoerd over de ontwikkeling van een taskforce Jeugd die aan de slag gaat met hervormingen in het jeugdzorg landschap. Om op deze manier de jeugdzorg beschikbaar en betaalbaar te houden voor wie het nodig heeft. Het traject Talent van het Welzijnswartier bood jongeren Doe-plekken aan; hier kunnen jongeren meekijken in de praktijk, ervaring opdoen en nieuwe mensen ontmoeten.

In de wijken werden de inloopuren weer gestart. Vanuit nabijheid wordt hulp aangeboden via het Wijkteam. Onder andere op het gebied van armoede kan zo adequate hulp worden geboden. Er is ook extra ingezet op vroegsignalering. Door samenwerking met diverse maatschappelijke partijen komen signalen over mensen in armoede of met problematische schulden eerder in beeld. Door de mensen actief te benaderen, wordt geprobeerd in een vroeg stadium van schuldproblematiek hulp te bieden en zo grotere schulden te voorkomen.

De inzet op het bestrijden van eenzaamheid is voortgezet. Door huisbezoeken worden ouderen gestimuleerd om deel te nemen aan activiteiten. Vanuit het principe dat er langer thuis moet worden gewoond, is dit een essentiële aanpak om deelname aan de samenleving te bevorderen.

De gemeente vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Ook als de afstand tot de arbeidsmarkt wat groter is dan de meeste inwoners. In 2023 is de meerjarenvisie van Provalu vastgesteld als uitgangspunt voor een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf. Het implementatieplan is de vervolgstap om hier handen en voeten aan te geven.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Bij programma 7 zijn 12 beleidsdoelen waarover wordt gerapporteerd. Alle 12 doelen staan op groen. Zo is het hitteplan opgesteld. Dit hitteplan is een plan met sociale partners, waarmee op gezamenlijke werkwijze wordt samengewerkt bij perioden van hitte. Ook werd gewerkt aan het Actieplan Geluid. De participatie hierover vond in 2023 plaats. Op gebied van zwemwaterkwaliteit werden maatregelen voor de korte termijn vastgesteld. Hierdoor bleef het niveau van het zwemwater goed.

Daarnaast is ook dit jaar prioriteit gegeven aan het terugdringen van energiarmede o.a. door middel van de acties uit het Winterplan. Voor de langere termijn is het Katwijks Isolatie Fonds (KIF) opgesteld evenals de Lokale Aanpak Isolatie. Zo ondersteunen en ontzorgen wij onze inwoners bij het isoleren van hun woningen waardoor energiarmede kan worden teruggedrongen.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Bij dit programma zijn 27 beleidsdoelen waarover wordt gerapporteerd. 24 van deze doelen staan op groen; 3 doelen op rood. Een van deze doelen die op rood staat, gaat over de afronding van de beroepsprocedure rond het bestemmingsplan Valkenhorst. Nog steeds is deze procedure niet afgerond. Hoewel inmiddels een datum bekend is, is de uitspraak nog niet bekend. Tegelijk is er wel verder gewerkt om klaar te zijn voor de volgende fase als het bestemmingsplan onherroepelijk is. Zo is in 2023 het stedenbouwkundig plan voor de Limesbuurt vastgesteld, is er gewerkt aan het Herstelbesluit van het bestemmingsplan wat onder de oude wetgeving ter inzage is gelegd en zijn andere voorbereidingen doorgedaan zoals het uitwerken van de strategie rond de Mient Kooltuin.

Daarnaast is de Omgevingswet in werking getreden. Hier zijn zeker in het laatste jaar voor invoering, in 2023, veel inspanningen voor gepleegd. Dit alles is zonder noemenswaardige problemen gebeurd. Ondanks deze soepele invoering is wel te zien dat het werken onder de Omgevingswet een leerproces is, waardoor processen langer duren dan gedacht. Hierdoor zien we vertraging bij de uitwerking van deelplannen. Tegelijk zijn er opnieuw een groot aantal woningen opgeleverd, waardoor het doel van 1.000 nieuwe woningen in deze collegeperiode haalbaar blijft. De inzet op de topprioriteit om snel, betaalbaar te bouwen blijft onverminderd overeind.

2

Samenvatting financiële verantwoording

2. Samenvatting financiële verantwoording

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u een beknopt overzicht van het resultaat en de balans. Op deze wijze kunt u in een notendop kennismaken van de omvang en samenstelling van het jaarresultaat 2023 en de vermogenspositie ultimo 2023 van de gemeente Katwijk.

Daarnaast stellen we voor hoe om te gaan met het resultaat en lichten we deze toe. Het overzicht van baten en lasten en de balans met toelichtingen zijn opgenomen in hoofdstuk 4 Jaarrekening.

2.2 Jaarrekeningresultaat algemeen

De jaarrekening 2023 sluit met een voordelig resultaat van € 2,662 miljoen. De belangrijkste oorzaken voor deze afwijking zijn:

1. op basis van de decembercirculaire 2023 hebben we een hogere algemene uitkering ontvangen dan verwacht;
2. op personeel en inhuur is een overschrijding veroorzaakt door verschillende factoren welke worden toegelicht in de programmaverantwoording;
3. daarnaast zijn er diverse financiële voor- en nadelen die in de programmaverantwoording worden toegelicht.

2.3 Jaarrekeningresultaat analyse

In de onderstaande tabel is het resultaat 2023 per programma opgenomen.

Programma (bedragen *€ 1.000)	Begroot	Realisatie	Vershil
0 Bestuur en ondersteuning	112.926	112.987	61
1 Veiligheid	-6.395	-6.408	-13
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-16.077	-14.912	1.165
3 Economie	-994	-890	104
4 Onderwijs	-5.597	-5.051	546
5 Sport, cultuur en groen	-12.303	-12.986	-683
6 Sociaal domein	-63.260	-63.395	-135
7 Volksgezondheid en milieu	-867	-452	415
8 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	-7.434	-6.231	1.203
Totaal	0	2.662	2.662

De gedetailleerde toelichtingen van de afwijkingen zijn in hoofdstuk 3, de beleidsverantwoording per programma opgenomen.

2.4 Resultaatbestemming

De jaarrekening 2023 sluit met een voordelig resultaat van € 2,662 miljoen.

Resultaat en bestemming	Bedragen * € 1.000
Jaarrekeningresultaat 2023	2.662
Resultaatbestemming:	
Reserve Nog uit te voeren werken	765
Nog te bestemmen	1.897

Het jaarrekeningresultaat wordt in principe toegevoegd aan de algemene reserve. Naast de toevoeging aan de algemene reserve wordt voorgesteld om een aantal incidentele budgetten welke in 2023 niet zijn uitgegeven toe te voegen aan de reserve Nog uit te voeren werken en beschikbaar te stellen in 2024.

Reserve Nog uit te voeren werken

In 2023 zijn budgetten geraamd /ontvangen voor incidentele werkzaamheden. In lijn met de werkwijze voor budgetoverheveling wordt voorgesteld de volgende budgetten, welke in 2023 niet zijn uitgegeven beschikbaar te stellen in 2024 en toe te voegen aan de reserve Nog uit te voeren werken.

Progr.	Omschrijving budgetoverheveling	Bedragen * € 1.000
0	Decembercirculaire 2023	475.000
4	Nieuwbouw / renovatie Uitvoering IHP PO deel 1	70.000
4	Extra lessen onderwijs	50.000
4	Cultuureducatieprogramma musea	30.000
5	Kunst op recept	40.000
6	Beleidsvrijheid bijzondere bijstand	43.000
8	Omgevingswet	57.000
Totaal		765.000

2.5 Vermogenspositie 2023

In de onderstaande tabel is de verkorte balans van de gemeente Katwijk per 31 december 2023 opgenomen. In het onderdeel Jaarrekening 2023 wordt een nadere toelichting gegeven op de belangrijkste vermogensmutaties.

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
<i>Bedragen * € 1.000</i>					
Immateriële vaste activa	662	683	Eigen vermogen	101.221	105.755
Materiële vaste activa	244.639	228.031	Voorzieningen	13.004	11.581
Financiële vaste activa	29.368	25.455	Vaste schulden	197.046	174.637
Vorraden	22.852	24.032	Vlottende schulden	42.850	42.087
Overige vlottende activa	56.600	55.859			
Totaal	354.121	334.060	Totaal	354.121	334.060

2.6 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van Katwijk is op dit moment met een ratio van 1,79 ruim voldoende. Met dit weerstandsvermogen is de gemeente in staat eventuele tegenvallers op te vangen.

Ten opzichte van de programmabegroting 2024 laat de ratio een licht stijgende trend zien. Daarbij past nog een belangrijke kanttekening: de algemene risico's van de gemeente zijn veel minder sterk afgedekt (1,79%) dan binnen het grondbedrijf (6,83%) en sterker dan in het sociaal domein (0,59%). Gezien de ratio ten aanzien van het grondbedrijf zou de inzet van de reserve grondexploitatie wellicht breder gezien kunnen worden (projecten breed) vanzelfsprekend rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen als bijvoorbeeld de GOM/Trappenbergkloosterschuur.

En bovendien: met de dalende reservepositie in het meerjarenperspectief, de forse investeringsambitie en de onzekerheden in de publieke sector van dit moment (naderend ravijnjaar), blijft de weerstandspositie van de gemeente een punt van aandacht. Het is daarom van belang belangrijke ontwikkelingen en het effect daarvan op de weerstandsratio te monitoren. In de Voorjaarsnota 2024 zal worden gezien of de vermogenspositie (door positieve rekeningresultaten toe te voegen aan de algemene reserve) voldoende is.

3

Jaarverslag

3. Jaarverslag

3.1 Leeswijzer

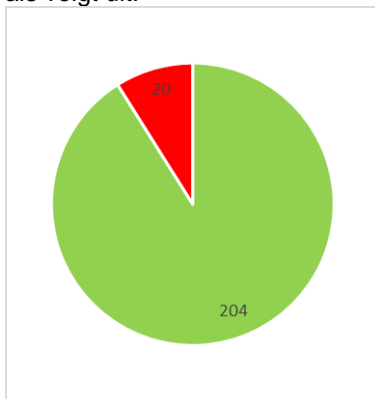
Beleidsverantwoording

Het onderdeel beleidsverantwoording sluit aan bij de Programmabegroting 2023-2026 en de daarin vastgestelde doelen (Wat willen we bereiken?) en prestaties (Wat gaan we er voor doen?).

Per doel worden van de doelen/prestaties aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet worden gerealiseerd door middel van onderstaande kleuren.

Op koers		Het doel is behaald/ de prestatie is gereed. <i>De toelichting schept een beeld van de acties die zijn ondernomen om dit te realiseren.</i>
Niet behaald		Het doel/ de prestatie is niet in 2023 gerealiseerd <i>In de toelichting staat een verklaring van de oorzaak en waarom het niet te realiseren is.</i>

In deze Jaarstukken 2023 wordt gerapporteerd over 224 items. De totaalscore op de verkeerslichten ziet er als volgt uit.

Voor 204 items (groen) zijn de doelstellingen behaald en voor 20 (rood) items weten we dat de beleidsdoelstelling in 2023 niet is gerealiseerd.

Indicatoren

De indicatoren behorend bij de programma's zijn nu ook bij het betreffende programma opgenomen in plaats van in een bijlage.

Wettelijke indicatoren

De genoemde gegevens zijn afkomstig van de website <https://www.waarstaatjegemeente.nl/>.

De meest recente gegevens per 29 april 2024 zijn van deze website overgenomen. Deze wettelijke indicatoren zijn in de bijlagen (7.0) opgenomen.

Programmarekening

De programmarekening volgt de indeling van de begroting. Deze indeling is gebaseerd op de taakveldindeling conform het vernieuwde BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten).

In de programmarekening worden nadelige resultaten (hogere lasten en lagere baten) aangeduid met een "-" teken.

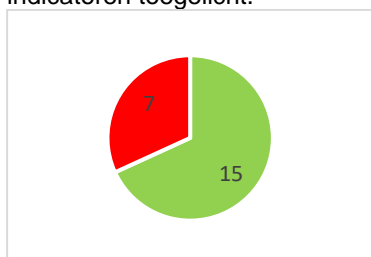
In de toelichting op de financiële afwijkingen worden alleen de verschillen verklaard wanneer de uitgaven en de opbrengsten van de taakvelden en de mutaties in de reserves afwijken met meer dan € 50.000 of - € 50.000.

De afwijkingen op personele inzet wordt bij de programma's financieel benoemd. De toelichting op de personele inzet is opgenomen in de toelichting op de staat van baten en lasten (hoofdstuk 4.3.6).

3.2 Beleidsverantwoording per programma

3.2.0 Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Voor dit programma zijn er 22 indicatoren waarover wordt gerapporteerd. De realisatie 15 groen en 7 rood is in onderstaande tabel opgenomen. Per taakveld worden de prestatie-indicatoren toegelicht.

Beleidsrealisatie

Wat waren we van plan?	2023	Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
0.1 Bestuur		
Samen met inwoners, ondernemers en onze maatschappelijke partners werken aan de opgaven van Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg voor een robuuste, levensvatbare lokale democratie.		
a. We herzien het participatiebeleid. Voor de zomer van 2023 biedt het college dit herziene beleid ter besluitvorming aan, aan de gemeenteraad. Het herziene participatiebeleid heeft aandacht voor innovatieve vormen van samenwerken, zoals right to bid, right to challenge, jongeren betrekken bij de lokale democratie en het aanstellen van een kinderburgemeester.		Het proces tot herziening van het participatiebeleid is afgerond. In december 2023 zijn het herziene beleid en de visie vastgesteld en per 1 januari 2024 in werking getreden. In Q1 2024 wordt het project formeel beëindigd en wordt vormgegeven aan de implementatie van het beleid in de organisatie.
b. We onderzoeken op welke manier we een raadgevend referendum mogelijk kunnen maken.		Bij het herziene beleid is de Referendumverordening gemeente Katwijk 2023 ter besluitvorming aangeboden en deze is op 1 februari jl. in werking getreden.
c. We onderzoeken de mogelijkheid voor een (regionale) ombudsman. Deze ombudsman moet ervoor zorgen dat inwoners met hun onvrede of misstanden bij een onafhankelijk iemand terecht kunnen.		Een verkennend onderzoek is uitgevoerd naar de mogelijkheid tot het aanstellen van een regionale ombudsman en de voor- en nadelen daarbij ten opzichte van de huidige werkwijze met de nationale ombudsman. De uitslag hiervan is aangeboden aan de wethouder en de directie.
d. We richten een newsroom in om enerzijds snel te kunnen anticiperen op vragen en geluiden vanuit de dorpen. Anderzijds kan het college deze geluiden gebruiken als input voor beleids- en projectontwikkeling en -uitvoering.		In Q2 is de webcaremedewerker gestart, waardoor de webcare verder ontwikkeld is. Eveneens is in Q2 gestart met het testen van omgevingsanalyses, onder de noemer TamTam. In Q4 is de werkwijze verder uitgerold, inclusief evaluatie van het testen van de TamTam. In dit kwartaal is ook de verhuizing afgerond, zodat de Newsroom daadwerkelijk ook fysiek een plek heeft.
e. We bekijken de mogelijkheid voor een mediafonds. Hiermee kunnen onze media onderwerpen die spelen in onze dorpen goed onderzoeken, van meerdere kanten belichten en daarmee de samenleving goed informeren.		We zijn in 2023 niet toegekomen aan het organiseren van het Mediafonds. De voorbereidingen liepen wel in 2023. We verwachten in 2024 een voorstel aan te kunnen bieden.

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
f. We evalueren samen met de wijkraden ons systeem van wijkraden. Landelijke, inspirerende initiatieven zijn de aanleiding voor deze evaluatie.	<p>Voor de zomer van 2023 is er als aftrap voor het gezamenlijk proces van doorontwikkeling van de wijkraden een inspiratiebijeenkomst geweest voor alle wijkraadsleden. Na de zomer is er doorgestart met verdiepende gesprekken en richting het einde van het jaar is er toegewerkt naar een gedragen en concreet advies over een vernieuwde werkwijze, inclusief afspraken over rollen, taken en verantwoordelijkheden. Die vormen de basis voor bestuurlijke besluitvorming en toepassing in 2024.</p> <p>Voor een zorgvuldige afronding van het proces met de wijkraden is in goed overleg meer tijd genomen en de oplevering van de nieuwe werkwijzen van de wijkraden vindt plaats in het eerste half jaar van 2024.</p>
0.2 Burgerzaken	
<p>Eigentijdse dienstverlening betekent dat we de innovaties die het afgelopen jaar in de publieksdienstverlening zijn ontstaan benutten om onze dienstverlening te vernieuwen. Het uitgangspunt is digitaal waar dat kan en persoonlijk waar dat nodig is. We houden rekening met inwoners die niet met digitale dienstverlening uit de voeten kunnen (inclusiviteit), zodat onze dienstverlening positief wordt gewaardeerd vanuit de samenleving (inwoners, ondernemers en organisaties).</p>	
a. Dienstverleningsprocessen inrichten vanuit het perspectief van de klant waarbij het principe click, call en face wordt toegepast.	Diverse interne en externe dienstverleningsprocessen zijn onder handen, dan wel afgerond, onder andere E-diensten, Parkeren, Fixi, Doe mee, Leerlingenvervoer, verplichten, factureren en betalen.
b. Het inrichten van permanente klantmeting op de dienstverleningsprocessen.	Voor telefonische bereikbaarheid is een repeterend onderzoek ingericht, zie ook punt 5b. Voorts is onderzocht hoe -zoveel mogelijk met inzet van eigen (technische) oplossingen – permanente klantmeting het beste kan worden ingericht en geborgd. In 2024 geven we hier verder gevolg aan.
c. Het ontwikkelprogramma voor dienstverleningsgedrag invoeren in de organisatie (WELKOM). Warm, Enthousiast, Luisterend, Klantgedreven, Open en Meedenkend.	Er is een werkgroep opgericht die meedenkt en meewerkt om onze organisatie zo WELKOM mogelijk te krijgen en te houden. Vanuit deze werkgroep zijn samen met een aantal ambassadeurs van verschillende clusters, gemeenschappelijke afspraken gemaakt om onze basishouding WELKOM onder de aandacht te brengen en te houden.
d. Kennisbank dienstverlening (intern en extern) ontwikkelen en inrichten.	De informatievoorziening rond het proces van parkeervergunningen is als pilot uitgewerkt. De resultaten daarvan worden in 2024 en verder benut voor andere dienstverleningsprocessen (onder andere de Omgevingswet en afvalinzameling).
Verder professionaliseren en verbeteren van het contactcenter voor telefonische dienstverlening en de newsroom door:	
a. Implementeren chatbot	In 2023 is er onderzoek gedaan naar (technische) mogelijkheden. De eerste stappen zijn gezet met betrekking tot de Nieuwe AI (artificiële intelligentie) in de vorm van Co-Pilot. Dit is gebeurd in samenhang met het organiseren van informatie (kennisbank), waarbij AI en de menselijke maat onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.
b. Verbeteringen doorvoeren n.a.v. onderzoek telefonische bereikbaarheid	Aan de hand van de resultaten van het in 2022 uitgevoerde onderzoek zijn verbeteringen opgepakt. In 2023 is er een start gemaakt met de technische

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	oplossingen voor telefonie (Teams calling). Het proces omtrent terugbelnotities is ingericht. Dit wordt in 2024 organisatie breed uitgerold en blijft een doorlopend proces.
c. Verder door ontwikkelen van de newsroom gemeente breed.	In 2023 is de webcare medewerker gestart, waardoor de webcare verder ontwikkeld is. Om omgevingsanalyses te maken is de TamTam opgericht. De Newsroom heeft een fysieke plek waar dagelijks de duiding van de omgevingsanalyse wordt gedaan.
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	
a. Realiseren van een kernportefeuille waarin maatschappelijke accommodaties zoveel mogelijk multifunctioneel worden gebruikt en de beleidsdoelstellingen optimaal worden ondersteund.	Er is in 2023 opdracht gegeven om een portefeuilleplan op te stellen voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille, waarin de vastgoedstrategie wordt bepaald op basis van gemeentelijke visies en beleidsdoelinden, onder andere op het gebied van multifunctioneel en efficiënt ruimtegebruik. Met als doel het realiseren van een kernportefeuille.
De vastgoedportefeuille in overeenstemming brengen met het accommodatiebeleid, toewerken naar een kernportefeuille door middel van:	
a. Opstellen van een portefeuillestrategie	Onderdeel van het opstellen van het portefeuilleplan is het bepalen van de portefeuillestrategie.
b. Uitvoering geven aan de objectplannen	Na afronden van het portefeuilleplan worden de objectplannen opgesteld. De objectplannen zullen naar verwachting in Q3 2024 gereed zijn.
c. Verhogen van het multifunctioneel gebruik van maatschappelijke accommodaties en schoolgebouwen.	<p>Stichting Muziekschool Katwijk, Bibliotheek Katwijk en Stichting Volksuniversiteit K&O zijn bezig met het fusietraject om per 1 januari 2025 verder te gaan als stichting Planck. Parallel aan het fusietraject wordt er nu al samengewerkt op onderdelen in hun programma's, maken de partijen gebruik van elkaars accommodaties voor de programmering en ligt er een gezamenlijk Programma van Eisen voor het Emmaplein en De Burgt.</p> <p>Ten behoeve van de toekomstige huisvesting van Stichting Planck is besloten om de panden aan het Emmaplein aan te kopen en De Burgt in te zetten als hoofdlocatie. Om de panden geschikt te maken en multifunctioneel in te zetten zijn verbouwingen noodzakelijk. In Q3 2023 is de selectie van de architect en het bouwmanagementbureau afgerond en eind 2023 is het geactualiseerde Programma van Eisen opgeleverd. Naar verwachting gaat voor de zomer 2024 het voorstel naar de raad om het krediet voor de verbouwing van het Emmaplein en De Burgt beschikbaar te stellen.</p> <p>Er ligt een DVO 'beheer- en exploitatie Welzijnswartier 2023'. In deze overeenkomst staan de doelen en afspraken betreffende het efficiënt beheren en exploiteren van de sociaal-maatschappelijke en culturele accommodaties die in eigendom zijn van de gemeente Katwijk en beheerd en geëxploiteerd worden door Welzijnswartier. Er hebben periodiek gesprekken plaatsgevonden met Welzijnswartier over het behalen van de doelen en afspraken uit de overeenkomst.</p>

Wat waren we van plan?**2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt**

In 2023 is het beheer- en de exploitatie van de sociaal-maatschappelijke en culturele accommodaties (grotendeels) in eigendom van de gemeente aanbesteed. De opdracht is gegund aan Welzijnswartier. Eind 2023 is de concessieovereenkomst gesloten tussen de gemeente en Welzijnswartier voor de komende vijf jaar, van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2028, voor het beheer en de exploitatie van de sociaal-maatschappelijke en culturele accommodaties in eigendom van de gemeente.

De functie en het gebruik van het PMT gebouw in Molenwijk dient geïntensiveerd te worden. Er is een subsidie aangevraagd (SPUK BIEB) om een kleinschalige bibliotheek voorziening in het PMT gebouw te realiseren met als doel een laagdrempelige "Huiskamer van de Wijk" te ontwikkelen waar, naast welzijnsactiviteiten, ook een kleinschalige bibliotheekcollectie, spreekuren en cursussen kunnen worden georganiseerd en andersoortige activiteiten gericht op taalontwikkeling, digitale vaardigheden en andere basisvaardigheden met daarbij ook een klein Informatiepunt Digitale Overheid.

Er zijn vier locaties voor MFA Hoornes onderzocht; de huidige locatie van de wijkvereniging Hoornes/Rijnsoever (Van Houtenstraat), de Priëlkerk, de locatie van de bibliotheek (Hoorneslaan 297) en de locatie van Tripodia, wat geresulteerd heeft in de verdere uitwerking van twee scenario's: locatie Van Houtenstraat (locatie wijkvereniging Hoornes/Rijnsoever) en locatie Tripodia. Samen met de gebruikers (bibliotheek, Welzijnswartier en wijkvereniging) is het Programma van Eisen uitgewerkt en is er verder invulling gegeven aan de kosten voor het beheer en het onderhoud. In 2024 zal naar verwachting de uitwerking van de scenario's worden voorgelegd ter besluitvorming.

Er zijn gesprekken met Sportbedrijf Katwijk gaande om de exploitatieovereenkomst te actualiseren om het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke binnensportaccommodaties nog efficiënter en doelmatig uit te kunnen voeren binnen de gestelde kaders. Vaststelling van de geactualiseerde beheer- en exploitatieovereenkomst zal plaatsvinden in 2024. De geactualiseerde exploitatieovereenkomst zal met terugwerkende kracht ingaan per 1 januari 2024 tot en met 31 december 2028.

Er ligt een omgevingsvergunning, uitsluitel van de Omgevingsdienst Haaglanden en eind 2023 heeft de gemeente een toezegging van de eigenaar ontvangen om het SCUM gebouw uit te breiden en te verbouwen op basis van het uitgewerkte plan. Het SCUM gebouw wordt onder andere uitgebreid en verbouwd om de accommodatie multifunctioneler in te kunnen zetten voor verschillende doelgroepen. In 2024 wordt het voorstel aan de raad voorgelegd om het krediet beschikbaar te stellen dat opgenomen is in de investeringsagenda.

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	<p>In de visies en schetsontwerpen voor de schoolgebouwen die vanuit het Integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs en het Uitvoeringsprogramma IHP PO 1e tranche in aanmerking komen voor renovatie/nieuwbouw wordt bij het uitwerken van de ontwerpen rekening gehouden met multifunctioneel en flexibel gebruik van de schoolgebouwen. Het schoolgebouw van de toekomst dient rekening te houden met het faciliteren van inclusief onderwijs. Daarnaast wordt bij het uitwerken van de onderwijsvisie en het vertalen van deze visie naar huisvesting in de ontwerpen ook rekening gehouden met gebruik van (delen van) de school voor en door kinderopvang, buitenschoolse opvang en ontmoeting.</p>
Verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed door middel van:	
a. Uitvoering van de duurzaamheidsmaatregelen fase II en III	<p>De maatregelen van fase II zijn in de afrondende fase, voor fase III is krediet verstrekt. De werkvoorbereiding is opgestart en er zijn overeenkomsten met de huurders aangegaan waarin financiële afspraken zijn gemaakt over de verrekening van de investeringen in duurzaamheid.</p>
b. Opstellen van een routekaart verduurzaming	<p>Vanwege vertraging in het opstellen van het portefeuilleplan is het traject om een routekaart verduurzaming op te stellen nog niet gestart. Dit traject zal opgepakt worden in 2024, afronding in Q1 2025.</p>
b. Verkoop van gemeentelijk vastgoed in overeenstemming met het vastgoedbeleid	
a. Behouden of verkoopanalyse opstellen	<p>Op basis van het portefeuilleplan zal een analyse van de portefeuille worden gedaan. Vanwege vertraging in het opstellen van het portefeuilleplan is deze analyse nog niet uitgevoerd.</p>
b. Verkoop van panden volgens de verkooplijst	<p>In verband met bezwaarprocedures zijn het Noordeinde en locatie Riche nog niet notarieel overgedragen.</p>
c. Uitvoering geven aan het snippergrondbeleid.	<p>De uitvoering van het Snippergrondbeleid is in Q3 2022 van start gegaan. Er hebben, in alle kernen van de gemeente, bewonersavonden plaatsgevonden om de bewoners te informeren over het project snippergrond. In 2023 is het Snippergrondbeleid tussentijds geëvalueerd en het college stelt voor de zomer van 2024 op basis van de evaluatie voor om het snippergrondbeleid op een aantal punten te actualiseren.</p>

Indicatoren

PROGRAMMA 0					
Indicator dienstverleningskanalen	Bron	Norm	R2021	R 2022	R 2023
Baliebezoeken <i>Baliebezoek op afspraak en balie bezoek vrije inloop (alleen DV).</i>	Management informatie zuil Q-matic	43.519	25.292	38.000	25.569
Gebruik digitale aanvragen <i>* vanwege corona extra toename in aantal, was 14.000</i>	Document management systeem / web statistiek	8.405	28.285	25.000	25.476 E-diensten 7.718
Indicator gemeentelijke servicenormen	Bron	Norm in %*	R2021	R 2022	R 2023
Voor de servicenormen inzake klachten en afhandeling bezwaarschriften (binnen 18 en 12 weken na bezwaartermijn door onafhankelijke bezwaarschriftencommissie) geldt dat deze per 2018 zijn afgeschaft. Sindsdien wordt alleen gemonitord of de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn worden afgehandeld. De exacte cijfers achteraf worden vastgesteld in het jaarverslag.					
"Meldingen openbare buitenruimte, binnen 2 werkdagen contact opgenomen met melder" <i>Deze indicator is aangepast omdat meerdere afdelingen betrokken zijn bij de afhandeling van meldingen i.p.v. alleen dagelijks beheer.</i>	Fixi-systeem	90%	60%	70%	92%

Aantal bezoeken aan het open inloopsprekuur van de burgemeester per locatie	Bron	Norm in %*	R2021	R2022	R2023
Gemeentehuis Katwijk			37	42	32
De Burgt Rijnsburg			16	25	23
Dorps huis Valkenburg			5	5	13
Tripodia			16	27	42
Digitaal			36	4	2
Totaal			110	103	112

Onderwerp van het spreekuurbezoek	Bron	Norm*	R2021	R2022	R2023
1. Samenleving (zorg, werk & inkomen, budgetinformatiepunt, samenlevingsbeleid)			12	9	13
2. Asiel en integratie (verblijfsvergunning, naturalisatie en inburgering, AZC)			4	0	2
3. Openbare orde & veiligheid en handhaving (overlast, politie, handhaving GOA's behalve verkeer en parkeren)			21	19	24
4. Omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen			13	8	4
5. Huisvesting (incl. Dunavie overig)			13	14	6
6. Openbare ruimte (wijkbeheer, openbare werken, ruimtelijke ontwikkeling)			7	6	14
7. Verkeer & parkeren (incl. handhaving)			11	8	7
8. Publiekszaken			3	0	2
9. Overig gemeentelijk			6	11	11
10. Overig niet-gemeentelijk			7	8	4

Onderscheidingen	Bron	Norm*	R2021	R2022	R2023
Koninklijke Onderscheidingen			10	19	21
Erepenningen			5	6	6
Heldenhuldigingen			4	1	3
Totaal			19	26	30

Verbonden Partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de Verbonden Partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de Verbonden Partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden Partijen.

Holland Rijnland	0.1 Bestuur
Vereniging van Nederlandse Gemeenten	0.1 Bestuur
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	0.1 Bestuur
BNG NV	0.5 Treasury
Alliander NV	0.5 Treasury
Dunea NV	0.5 Treasury

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
PROGRAMMA 0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING					
0.1 Bestuur	2.720	3.072	3.457	3.139	318
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	6.892	-	-	-	-
0.2 Burgerzaken	2.886	2.755	3.083	3.231	-149
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.546	1.711	2.065	2.228	-164
0.4 Overhead	22.108	23.272	24.018	24.204	-186
0.5 Treasury	428	429	553	869	-315
0.61 OZB woningen	173	161	161	174	-13
0.62 OZB niet-woningen	-	-	-	-	-
0.63 Parkeerbelasting	52	52	52	83	-31
0.64 Belastingen overig	1.050	1.053	1.232	1.240	-7
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-1.574	206	-	206
0.8 Overige baten en lasten	282	3.774	128	175	-48
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	18	-18
Totaal - Lasten	38.137	34.706	34.956	35.362	-406
0.1 Bestuur	882	43	43	72	28
0.2 Burgerzaken	1.024	1.180	1.180	942	-237
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	802	1.706	1.307	480	-827
0.4 Overhead	278	101	201	298	98
0.5 Treasury	1.863	1.759	2.366	2.472	106
0.61 OZB woningen	9.561	10.526	11.026	11.170	144
0.62 OZB niet-woningen	6.618	6.636	6.836	7.234	398
0.63 Parkeerbelasting	2.576	2.535	2.530	2.652	122
0.64 Belastingen overig	641	655	655	772	117
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	117.329	112.980	120.519	120.761	242
0.8 Overige baten en lasten	185	-	-	18	18
Totaal - Baten	141.759	138.120	146.662	146.871	209
Saldo baten - lasten	103.622	103.414	111.706	111.509	-197
0.10 Toevoeging aan reserve	13.439	668	6.993	6.555	438
Totaal - Lasten	13.439	668	6.993	6.555	438
0.10 Onttrekking aan reserve	8.993	140	8.213	8.033	-180
Totaal - Baten	8.993	140	8.213	8.033	-180
Mutaties reserves	-4.446	-528	1.220	1.477	258
Saldo inclusief mutaties reserves	99.176	102.886	112.926	112.987	61

Analyse verschillen (bedragen * €1.000 - = nadeel / + = voordeel)

	bedrag	i/s
0.1 Bestuur		
Op het budget van overige vergoedingen fractiemedewerkers is geen beroep gedaan en er zijn geen uitgave gedaan voor raadsonderzoeken.	83	i
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). Een groot deel hiervan is het gevolg van de late invulling van de formatieuitbreiding van de griffie en de late invulling van de 2 vacatures voor regionale samenwerking.	199	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	36	
Totaal afwijking lasten	318	
Vrijval voorziening pensioenen (vm)wethouders	28	i
Jaarlijks worden de actuariële waarde berekeningen opgesteld door Visma voor de pensioenverplichtingen van (gewezen) wethouders en/of gepensioneerden en hun nabestaanden. De gehanteerde rekenrente per 31 december 2023 is 3,16%. De rekenrente voor 2022 was 2,472%. Dit leidt tot een verlaging van de voorziening.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	0	
Totaal afwijking baten	28	

0.2 Burgerzaken		i/s
Leges burgerzaken	163	i
Een deel van de legesopbrengst moet worden afgedragen, de lagere legesopbrengst leidt tot een lagere afdracht. Zie ook de toelichting bij de baten.		
Publiekszaken	45	i
Diverse lasten bij publiekszaken zijn lager en/of niet gemaakt. Zo waren de administratiekosten lager dan geraamd en is een uitgevoerd onderzoek ten laste van een ander budget geboekt.		
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). De belangrijkste oorzaak hiervan zijn de extra verkiezingen waardoor de inzet hiervoor hoger is geweest. Daarnaast is er meer ingehuurd i.v.m. het ziekteverzuim bij balie/telefonie.	-370	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	13	
Totaal afwijking lasten	-149	
Leges burgerzaken	-237	i
Er zijn minder aanvragen voor producten publiekszaken gedaan, dit heeft geleid tot een lagere opbrengst van leges. Zie ook de toelichting bij de lasten.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000		
Totaal afwijking baten	-237	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		i/s
Gebouwen/terreinen – onderhoud:	-83	i
• Gemeenschapshuis Rijnsburg - Door een incident hebben we het gehele sleutelsysteem (sluitplan) moeten laten vervangen en is de beveiliging permanent aanwezig geweest.		
• Eigendommen niet voor publieke diensten - Bij de regulering van gemeentegrond worden percelen terug geleverd, waarbij de herinrichtingskosten op onze rekening zijn uitgevoerd.		
• Schoolgebouw Vijverhof – Voorbereidende sloopwerkzaamheden.		
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-32	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-49	
Totaal afwijking lasten	-164	
Grondverkoop - Snippergrond	-416	i
Er is een stagnatie in de afhandeling van dossiers c.q. verkopen doordat het huidige snippergrondbeleid in de praktijk niet in alle situaties voorziet, door onder andere:		
• Rechtsvoorgangers van de gemeente Katwijk hier al afspraken over hebben gemaakt;		
• Er geen duidelijke beleidsregels zijn opgenomen zoals het geval bij onbeheersbare walkanten;		
• Bewoners in aanmerking komen om snippergrond te kopen maar hier niet toe bereid dan wel niet in staat zijn;		
• Gronden volgens beleid niet verkocht mogen worden terwijl vanuit het expertiseteam de wens is om deze gronden wel uit te geven.		
In 2024 wordt een voorstel (Z29368D3046586) voorgelegd voor aanpassing van het beleid.		
Door het uitblijven van de dotatie aan de algemene reserve (€ 264.000), bedraagt het nadeel op de exploitatie per saldo € 152.000.		
Verkoop Ambachtsweg 2: De tenderprocedure is doorlopen en er is een potentiële koper die aan de voorwaarden voldoet, echter het traject is in 2023 nog niet voltooid. We hopen de transactie voor de zomer 2024 alsnog af te ronden.	-410	i
Door het uitblijven van de dotatie aan de reserve strategische investeringen (€ 174.000), bedraagt het nadeel op de exploitatie per saldo € 236.000.		

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-1	
Totaal afwijking baten	-827	

0.4 Overhead

		i/s
De VNG contributie en bijdrage is via coalitieakkoord 22-26 structureel opgehoogd met € 100.000. Dit was voor 2023 € 58.000 te ruim geraamd. In de voorjaarsnota zal de raming voor dit budget worden aangepast.	118	i
De oude stelpost overhead waar het restantbedrag van € 26.700 is opgenomen ter dekking van overhead ten gevolge van uitbreiding in formatie is in 2023 nog ingezet. Voor 2024 volgt hier een voorstel voor. Qua budget voor onderzoeken, vormgeving en advisering is in 2023 € 30.000 minder uitgegeven.		
Lagere lasten door minder gezamenlijke opdrachten op het gebied van veiligheid tussen Property, Facilitair en Arbo/BHV i.v.m. andere prioriteiten.	36	i
Lagere lasten door toenemende mate van digitalisering (portokosten en papier/drukwerk).	120	i
Hogere opbrengst lunchroom door toenemend aantal bezoekers. Minder lasten inhuur i.v.m. twee tijdelijke contracten lunchroom ten laste van P-budget elders.	22	i
Opleidingsbudget: Overschrijding op het opleidingsbudget is vanwege verschillende zaken ontstaan zoals bijvoorbeeld het grote aantal verplichte trainingen in 2023, de investering die is gedaan in een nieuw online leerplatform/Katwijk academie, de gestegen vraag naar teamontwikkeling en functiegerichte trainingen mede als gevolg van de instroom van een groot aantal nieuwe medewerkers door de formatie-uitbreiding. Ook zijn uitgaven gedaan in het kader van het preventieprogramma waarmee langdurig uitval vanwege burn out wordt voorkomen. Voorzien was dat de overschrijding gedekt kon worden uit het P-budget. Daarom, en om het verzuimcijfer niet verder te laten oplopen, is er eind 2023 voor gekozen om de aanmeldingen voor dergelijke trajecten niet stop te zetten.	-145	i
In 2023 is een start gemaakt met de nieuwe werkplek en omzetting naar de Cloud. Deze kosten zouden eerst van het daarvoor beschikbare krediet "Vervangen ICT omgeving" bekostigd worden. Vanuit de BBV-voorschriften is echter gesteld dat dergelijke kosten niet meer geactiveerd mogen worden en dus uit de exploitatie betaald te worden. Deze kredieten worden in 2024 omgezet naar budget in de exploitatie. Voor 2023 is hierdoor op de exploitatie een nadeel van € 75.000. Daarnaast is tijd besteed (zowel intern als met externe inzet) aan de Woo (Wet open overheid). Deze kosten bedragen ongeveer € 50.000 en zijn op de overhead ict verantwoord. Zie verder toelichting in paragraaf Woo.	125	i
In de begroting 2023 is de formatie door intensiveringen en verlaging werkdruk uitgebreid met circa 50 fte. Omdat niet alle fte direct ingevuld konden worden is een algemene stelpost van ruim € 1 miljoen opgenomen. Op de diverse taakvelden worden voordelen op personele uitgaven gemeld. Deze voordelen zijn mede het resultaat van het later invullen van de formatieuitbreiding.	-1.004	i
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). Dit verschil bestaat uit diverse posten. Er zijn diverse vacatures van de uitbreiding niet het gehele jaar ingevuld. Een groot deel van het budget voor de verlaging werkdruk is op dit taakveld geraamd. Ook de invulling van deze vacatures is later gerealiseerd.	527	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	15	
Totaal afwijking lasten	-186	
Voor personele inzet (tijdelijke detachering) zijn de kosten doorbelast, welke niet in de begroting zijn opgenomen.	54	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	44	
Totaal afwijking baten	98	

0.5 Treasury		i/s
In 2023 zijn er twee nieuwe langlopende leningen aangetrokken. Doordat de rente in 2023 weer is gestegen, waren de rentekosten hoger dan begroot.	-303	i
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-12	
Totaal afwijking lasten	-315	
Door de stijging van de rente in 2023 is er meer rente ontvangen op het geld dat op de bankrekening en bij de schatkist gestald was.	69	i
Bij het stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN) hebben de rekening-courant rekeningen van de gemeente door de hogere rente ook meer rente opgebracht.	36	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	1	
Totaal afwijking baten	106	
0.61 OZB woningen		i/s
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-13	
Totaal afwijking lasten	-13	
Hogere opbrengst OZB woningen De opbrengst wordt begroot o.b.v. het verwachte aantal woningen (en woningwaarde). Op basis van de belastingrapportage over december van de BSGR wordt rekening gehouden met een hogere opbrengst.	144	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	0	
Totaal afwijking baten	144	
0.62 OZB niet-woningen		i/s
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	0	
Totaal afwijking lasten	0	
Hogere opbrengst OZB niet woningen De opbrengst wordt begroot o.b.v. het verwachte aantal niet woningen (en woz waarde). Op basis van de belastingrapportage over december van de BSGR wordt rekening gehouden met een hogere opbrengst.	398	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000		
Totaal afwijking baten	398	
0.63 Parkeerbelasting		i/s
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-31	
Totaal afwijking lasten	-31	
Parkeergelden De maanden juni en september waren bovengemiddeld warm en zonnig, wat zichtbaar werd in de parkeeropbrengsten. Daarnaast steeg de betaalgraad van 78% naar 80%. Dit levert een positieve bijdrage aan de financiële parkeerexploitatie.	195	i
Parkeervergunningen Het jaar 2023 is nog een overgangsjaar voor verlenging van parkeervergunningen, welke is gewijzigd van verlenging per ingangsdatum naar verlenging per kalenderjaar. De inkomsten van 2022 en 2023 zijn per saldo gehalveerd, doordat er voorheen twee jaar vooruit werd betaald en nu per kalenderjaar. Met ingang van 2024 is de transitiefase afgerond.	-69	i

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-4	
Totaal afwijking baten	122	

0.64 Belastingen overig

i/s

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-7	
Totaal afwijking lasten	-7	

Hogere baten precariobelasting

Er is een achterstand in de aanslagoplegging over '22 waarmee in de jaarrekening '22 nog geen rekening is gehouden. Deze extra opbrengst resulteert in een incidenteel budgettair voordeel in '23

83 i

Overige verschillen kleiner dan € 50.000

34

Totaal afwijking baten	117	
-------------------------------	------------	--

0.7 Algemene uitkering

i/s

Vrijval gereserveerde algemene uitkering: Via de circulaire van het gemeentefonds worden middelen beschikbaar gesteld die voor dat doel worden gereserveerd. Het niet ingezette deel valt vrij in het jaarrekeningresultaat.

206 i/s

Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).

-

Overige verschillen kleiner dan € 50.000

0

Totaal afwijking lasten	206	
--------------------------------	------------	--

Decembercirculaire '23

De budgettaire consequenties van de decembercirculaire zijn door het late moment van publicatie niet in de begroting '23 verwerkt (€ 921.000). Een deel hiervan (€ 475.000) zal via de bestemming van het jaarrekeningresultaat '23 worden overgeheveld naar 2024.

921 i

Uitkering voorgaande jaren

De aanpassing van de maatstaven voor de berekening van de algemene uitkering over voorgaande jaren en de correctie van de WOZ uitkeringsbasis uit de decembercirculaire '22 hebben een nadelig effect ten opzichte van de begroting.

-730 i

In de begroting is ten onrechte rekening gehouden met een integratie uitkering jeugd.

Overige verschillen kleiner dan € 50.000

51

Totaal afwijking baten	242	
-------------------------------	------------	--

0.8 Overige baten en lasten / algemene dekkingsmiddelen

i/s

Begrotingsaldo

In de najaarsberap '23 is melding gemaakt van dit resultaat; de verwerking wordt bij het vaststellen van de jaarrekening gedaan.

-115 i

Storting voorziening verlofsparen

Een aanvullende dotatie in de voorziening Verlofsparen van € 183.000 is noodzakelijk. Deze dotatie is te verklaren door de extra bovenwettelijke vakantiedag, die is opgenomen in de nieuwe Cao Gemeenten 2023. Daarbij zijn er ten opzichte van 2022 meer medewerkers in vaste dienst gekomen en maken meer medewerkers gebruik van Verlofsparen.

-183 i

De post onvoorzien uitgaven van ruim € 50.000 is niet ingezet. Op de stelpost prijsstijgingen resteert nog € 100.000 en voor het onderdeel subsidies dat ingezet wordt voor de MAG resteert nog ruim € 90.000. In de voorjaarsnota zal de raming van deze posten opnieuw worden bezien.

240 i

Overige verschillen kleiner dan € 50.000

10

Totaal afwijking lasten	-48	
--------------------------------	------------	--

18

Overige verschillen kleiner dan € 50.000		
Totaal afwijking baten		18

0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

i/s

Overige verschillen kleiner dan € 50.000		-18
Totaal afwijking lasten		-18

Overige verschillen kleiner dan € 50.000		
Totaal afwijking baten		0

Reserves

i/s

Algemene reserve		264
------------------	--	-----

Grondverkoop - Snippergrond: Er is een stagnatie in de afhandeling van dossiers c.q. verkopen doordat het huidige snippergrondbeleid in de praktijk niet in alle situaties voorziet, wat geleid heeft tot een beperkt aantal transacties per einde huidig boekjaar. Derhalve vindt er in 2023 geen dotatie ten gunste van de algemene reserve plaats. In 2024 wordt een voorstel (Z29368D3046586) voorgelegd voor aanpassing van het beleid. (taakveld 0.3)

Strategische investeringen		174
----------------------------	--	-----

Verkoop Ambachtsweg 2: Door omstandigheden is het verkooptraject in 2023 nog niet voltooid. Na mogelijke afronding in 2024 zal alsnog een toevoeging aan de reserve plaatsvinden.

Overige verschillen kleiner dan € 50.000		
Totaal afwijking lasten		438

Algemene reserve		-90
De geraamde onttrekking ten behoeve van de pensioenuitkering oud wethouders is niet nodig gebleken in 2023.		

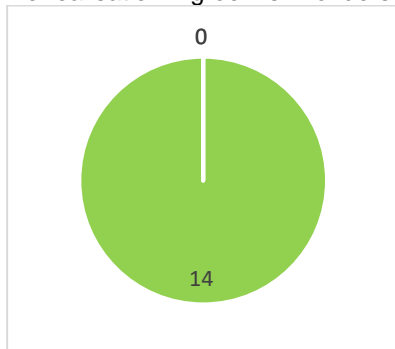
Algemene reserve		-50
Op een andere wijze is ingezet op de volgende onderwerpen Ombudsman, Kinderburgemeester, referendum, participatie. Een onderzoek heeft niet plaatsgevonden in 2023. Uitvoering volgt in 2024.		

Overige verschillen kleiner dan € 50.000		-40
Totaal afwijking baten		-180

3.2.1 Programma 1 Veiligheid

Voor dit programma zijn er 14 indicatoren waarover wordt gerapporteerd.

De realisatie 14 groen is in onderstaande tabel opgenomen. Per taakveld worden de indicatoren toegelicht.

Beleidsrealisatie

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	
Een gemeentelijke organisatie die in geval van crisis in staat is de aan de gemeenten opgedragen taken en verantwoordelijkheden overeenkomstig wettelijke eisen en regionale processen en afspraken, voortvarend uit te voeren.	
a. Het trainen en oefenen van de gemeentelijke organisatie overeenkomstig het aanbod van de Veiligheidsregio Hollands Midden om het vakmanschap en de professionaliteit op het gewenste peil te houden	Binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) is de afspraak dat een crisisfunctionaris minimaal één keer per jaar een opleiding, training of oefening volgt. De veiligheidsregio faciliteert een opleidingsaanbod voor iedereen in de crisisorganisatie. Daar is in 2023 gebruik van gemaakt.
b. In samenwerking en afstemming met partners zorgdragen voor een laag en aanvaardbaar restrisico op verstoring van de openbare orde en veiligheid en het indien nodig opstellen van "operationele informatiekaarten".	Voor ieder risicovol evenement worden, door gezamenlijke voorbereiding, afspraken gemaakt met organisatoren en de hulpdiensten om de risico's tijdens het evenement te beperken. Operationele afspraken worden geborgd in een operationele informatiekaart.
1.2 Openbare orde en veiligheid	
Een veilige en leefbare gemeente.	
a. Herzien van het evenementenbeleid voor het volgende eventenseizoen (Uitgangspunten formuleren richting organisatoren, Aanscherpen vergunningverleningsproces, financieel gezond, samenwerking met partners verbeteren).	Het college werkt aan een breed evenementenbeleid. Dit staat voor 2024 gepland.
b. Herzien van de APV Katwijk.	Afgerond in 2023. Ook in 2024 zullen nieuwe wijzigingen in de APV worden verwerkt.
c. Opstellen van en uitvoering geven aan de Veiligheidsagenda 2023 -2026.	De Veiligheidsagenda 2023 - 2026 is afgerond en aangeboden voor besluitvorming in 2024.
d. Voetbal: Het gemeentebestuur werkt, in samenwerking met de besturen van clubs en andere maatschappelijke partijen aan een brede en meerjarige aanpak. Hierbij is het voorstel om een	De audit is in 2023 bij vier voetbalverenigingen uitgevoerd. Samen met de verenigingen, politie, KNVB en het OM werken we aan verschillende sporen om de veiligheid binnen de Tweede Divisie te vergroten. Waarbij het kunnen spelen met uitpubliek één van de doelen is.

Wat waren we van plan?		2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
audit te organiseren met voetbalverenigingen, gemeente en politie.		
e. Starten van ondersteuning NIX 18-campagne voor tegemoetkoming toezichthouders, training barpersoneel, communicatiemiddelen (filmpje etc.) en eventuele maatregelen.		De NIX18 campagne is uitgerold bij de vijf voetbalverenigingen. Zo is er onder andere samen met alle vijf de aanvoerders van de eerste elftallen aandacht gevraagd voor alcoholgebruik onder de 18 jaar. Samen met het platform Kocon zijn trainingen georganiseerd voor barpersoneel bij vier van de vijf voetbalverenigingen. Vanuit de verenigingen wordt extra toegezien op naleving.
f. In de MAG en Veiligheidsagenda wordt in samenhang aandacht gegeven aan de ontwikkelingen van polarisatie in de gemeente.		In de Veiligheidsagenda is aandacht voor maatschappelijk ongenoegen en polarisatie, maar het is niet apart als prioriteit opgenomen. Inhoudelijk is er samenhang tussen de MAG (preventie) en de Veiligheidsagenda.
g. Uitvoering handavingsplan.		In samenwerking met het externe bureau Senze wordt de laatste hand gelegd aan het handavingsplan.
h. Toepassing geven aan de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.		Op koers.
i. Bestuurlijke maatregelen ter handhaving van de openbare orde.		Wordt uitvoering aangegeven. Casuïstiek bepaalt de specifieke bestuurlijke maatregel.
j. Toepassing geven aan het Sluitingsbeleid ex artikel 13b Opiumwet.		Hier wordt opvolging aan gegeven. In 2023 zijn vijf panden gesloten.
k. Aansluiting houden bij de landelijke aanpak "Weerbare Sierteeltsector".		Vanuit OOV zijn wij aangehaakt bij het programma Weerbare Sierteelt. En nemen wij deel in verschillende werkgroepen. Daarnaast zal in maart 2024 het centrum weerbare sierteelt in Rijnsburg worden geopend. Een fysieke locatie waar partners samen kunnen werken en uitvoering kunnen geven aan de uitkomsten van het programma.
l. Overleg voeren met samenwerkingspartners, lokaal, regionaal en landelijk.		Op diverse thematiek binnen het veiligheidsdomein is het streven aan te haken.

Indicatoren

PROGRAMMA 1					
Veiligheid / criminaliteit(1)	Bron	Norm *	R2021	R 2022	R2023
Rapportcijfer veiligheid eigen woonbuurt in Katwijk	Veiligheidsmonitor 2019	7,4 (2)	7,7	Niet bekend	7,7
% Persoonlijk slachtofferschap excl. cybercrime (afgelopen 12 mnd.)	Veiligheidsmonitor 2019	15,2 (4)	16,5	Niet bekend	17
Meldingsbereidheid (% ondervonden delicten excl. cybercrime)	Veiligheidsmonitor 2019	34,4 (5)	31	Niet bekend	Niet bekend
Misdrijven Katwijk (totaal geregistreerde misdrijven)	CBS/politie 2019	1.705 (6)	1.890	2.455	2.256
Misdrijven Katwijk (totaal per 1000 inwoners)	CBS	47,5 (7)	28,6	37	34
Digitale criminaliteit(8) Combicijfer pesten en verkoopfraude	Veiligheidsmonitor 2019	8,80%	9	Niet bekend	9
Cybercriminaliteit(9) (Combicijfer hacken en id-fraude)	Veiligheidsmonitor 2019	6,00%	6	Niet bekend	12

De verwachting is een daling van ervaren commune criminaliteit in de woonbuurt en een toename van de waardering van burgers daarvoor. Dat is een trend. Onzekerheid zit hem in de ontwikkeling van economische situatie. Indien de inflatie zo hoog blijft of er komt een recessie, dan gaan we naar verwachting meer diefstallen en woninginbraken ervaren in de woonbuurt;

Meldingsbereidheid is moeilijk te beïnvloeden. Het is sterk gebaseerd op het gevoel bij burgers dat melden zin heeft en op het vertrouwen van burgers in de overheid.

Digitale criminaliteit zal naar verwachting voorlopig blijven stijgen en daarmee ook het slachtofferschap. Het wordt sterk beïnvloed door het nog altijd toenemende gebruik van internet en de toenemende mogelijkheden van criminelen om daar misbruik van te maken. Er zijn derhalve veel onzekerheden voor komende jaren die op deze cijfers van invloed zijn.

Verbonden Partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de Verbonden Partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de Verbonden Partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden Partijen.

Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
---	-----------------------------------

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
PROGRAMMA 1 VEILIGHEID					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.934	4.120	4.188	4.171	17
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.166	2.626	3.065	2.986	79
Totaal - Lasten	6.100	6.745	7.253	7.157	96
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	315	293	302	276	-26
1.2 Openbare orde en veiligheid	178	162	252	246	-7
Totaal - Baten	493	455	554	522	-32
Saldo baten - /- lasten	-5.608	-6.291	-6.699	-6.635	64
0.10 Toevoeging aan reserve	35	-	-	-	-
Totaal - Lasten	35	-	-	-	-
0.10 Onttrekking aan reserve	75	290	305	227	-77
Totaal - Baten	75	290	305	227	-77
Mutaties reserves	41	290	305	227	-77
Saldo inclusief mutaties reserves	5.567	6.001	6.395	6.408	-13

Analyse verschillen (bedragen * €1.000 - = nadeel / + = voordeel)

1.1 Crisisbeheersing en brandweer	bedrag	i/s
Bij een grootschalige brand was er asbest vrijgekomen in een woonwijk. Dit asbest moest worden opgeruimd door de gemeente.	-43	i
Totale verschil op afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel)	32	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000.	28	

Totaal afwijking lasten	17
Overige verschillen kleiner dan € 50.000.	-26
Totaal afwijking baten	-26

1.2 Openbare orde en veiligheid

Totaal verschil op afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). De extra boa's voor de pilot verruiming horecatijden zijn later geworven en het rooster met nachtdiensten voor deze pilot kon vanaf mei 2023 van start gaan, hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de Algemene reserve, zie 0.10.

104 i

Overige verschillen kleiner dan € 50.000.	-25
Totaal afwijking lasten	79

Overige verschillen kleiner dan € 50.000.	-7
Totaal afwijking baten	-7

Reserves

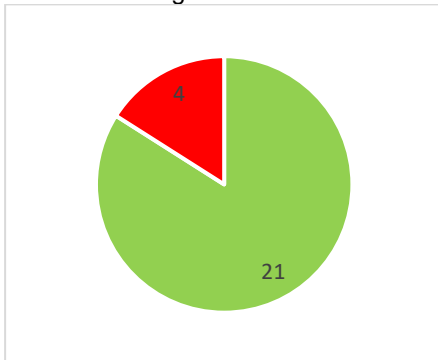
Overige verschillen kleiner dan € 50.000.	-
Totaal afwijking lasten	-

Algemene reserve -64 i
 Coalitieakkoord Verruiming entreetijd horeca en evenementen. Het rooster met de nachtdiensten BOA's ten behoeve van de verruiming entreetijden kon pas starten vanaf mei 2023. Hierdoor wordt er minder onttrokken aan de algemene reserve. Zie ook taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid.

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-13
Totaal afwijking baten	-77

3.2.2 Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Voor dit programma zijn er 25 prestatie-indicatoren waarover wordt gerapporteerd. De realisatie 21 groen en 4 rood is in onderstaande tabel opgenomen. Per taakveld worden de prestatie-indicatoren toegelicht.

Beleidsrealisatie

Wat waren we van plan?	2023	Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
2.1 Verkeer en vervoer		
1. Verbeteren woon- en leefomgeving, waarbij we inzetten op een mobiliteitstransitie van auto naar fiets, openbaar vervoer en innovatieve en duurzame vervoersvormen.		
a. Uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma KAM Na besluitvorming over de investeringsagenda en het Meerjaren Uitvoeringsprogramma KAM gaan we aan de slag met de realisatie van projecten en maatregelen. Dit doen we met verkenningen en onderzoeken, in afstemming met projecten en beheer. We ontwerpen daarbij vanuit de fietser en de voetganger. Dit doen we in nieuwe projecten, en door mee te liften in bestaande projecten en onderhoudsprojecten. In 2023 gaat het om (voorbereidingen voor) de projecten Hoorneslaan, Koningin Julianalaan (tussen Bosplein en Westerbaan, excl. kruispunt Bosplein) en ontbrekende schakels in het hoofd fietsnetwerk (Meeuwenlaan).		Op basis van de geprioriteerde lijst uit het Meerjaren Uitvoeringsprogramma KAM hebben we aanvragen subsidies voor verkeersmaatregelen Molentuinweg, tunnel Nieuwe Duinweg, Cantineweg, Baron van Wassenaerlaan en Brouwerstraat ingediend. We hebben hiervoor beschikkingen ontvangen. Inmiddels worden verschillende verkeersmaatregelen meegenomen met werk-met-werk koppeling aan het in 2023 en 2024 gepland onderhoud. Het gaat om schakels in het grotere fiets- en autonetwerk (KAM fietsnetwerk + wegcategorisering), zoals: <ul style="list-style-type: none"> • De fietsstraat langs de Hoorneslaan tussen Talmastraat en Heinsiusstraat (hoofdroute fiets) • Het GOW 30 deel Koningin Julianalaan tussen Pr. Beatrixlaan en Westerbaan (hoofdroute auto) • Het verbeteren van de fietsvoorzieningen op de Meeuwenlaan (hoofdroute fiets + auto) Deze projecten zijn al opgestart in de ontwerpfasen maar worden in 2024 of 2025 uitgevoerd. De Cantineweg is vertraagd in verband met de stikstofproblematiek, verwachte uitvoering in 2024. Daarnaast hebben we KAM-projecten voorbereid die in 2024 gepland zijn. Hiervoor legt het college in 2024 een kredietvoorstel voor deze projecten voor aan de raad.
b. Stimuleren van Duurzame mobiliteit We gaan op grond van de Regionale Energie Strategie en het Gemeentelijk laadkader (2021) door met de uitrol van laadpunten voor elektrisch rijden. Daarbij ontwikkelen we samen met de regio snellaadpunten. Afhankelijk van het beschikbaar komen van Rijksgelden voor duurzame mobiliteit (in kader Klimaatakkoord en Regionale Energie		De acties binnen Duurzame Mobiliteit zijn geconcretiseerd in de aanpak voor het Energieprogramma, dat het college in Q1 2024 aanbiedt aan de raad. In 2023 heeft een verdere uitrol van de openbare laadinfrastructuur plaatsgevonden in samenwerking met de exploitanten, dat in 2024 doorloopt. We hebben gesprekken gevoerd met de provincie en gemeente Leiden voor een pilot voor deelfietsen bij HOV-

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>Strategie), starten we met maatregelen die vanuit mobiliteit bijdragen aan de energietransitie, zoals het stimuleren van zero-emissie voertuigen in Katwijk en het opzetten van mobiliteitshubs in de Duinvallei en/of Valkenhorst, met deelmobiliteit en slimme mobiliteitsconcepten.</p>	<p>haltes, die in 2024 tot uitvoering moet komen. Omdat de uitvoering door marktpartijen ter hand wordt genomen, is het cruciaal dat we samen met buurgemeenten voldoende kritische massa organiseren zodat een deelsysteem rendabel is.</p>
<p>c. Sturen met parkeerbeleid We sturen op mobiliteitsgedrag door het nemen van parkeermaatregelen voor auto en fiets. We zetten daarbij parkeerregulering in om meer betaalbare woningen te realiseren.</p>	<p>Zie taakveld 2.2.</p>
<p>d. We zitten in op (hoogwaardig) openbaar vervoer Het stimuleren van gebruik van het openbaar vervoer draagt bij aan de gewenste mobiliteitstransitie.</p>	<p>Zie taakveld 2.5.</p>
<p>e. We komen voor het zomerreces van 2023 met een voorstel om opvolging te geven aan de in januari 2022 gedeelde rapportage 'Effect voorrang fietsers op rotondes'</p>	<p>Naar aanleiding van het mini-symposium van 15 mei 2023 voor college en raad met een aantal deskundigen, waar in een onderlinge dialoog de voor- en nadelen van voorrang fietsers op rotondes aan bod zijn gekomen, komt het college in 2024 met een voorstel.</p>
<p>2. Een goed functionerend hoofdnet voor het (nood)zakelijke autoverkeer, waarbij de woongebieden worden ontlast, met als motto: 'daar waar het moet, weg waar het kan'.</p>	
<p>a. Verbeteren verkeersveiligheid We investeren in kleine verkeersmaatregelen en -onderzoeken die een bijdrage leveren aan de verkeersveiligheid in wijken en buurten. Dit naar aanleiding van vragen of verzoeken uit de samenleving. Daarnaast ondersteunen we voorlichtingscampagnes verkeersveiligheid van Veilig Verkeer Nederland (VVN). We actualiseren met bestaande middelen onderdelen uit het verkeersveiligheidsplan, zoals de top 10 veiligheidsknelpunten en de scholenaanpak.</p>	<p>Op basis van signalen uit de samenleving van de afgelopen jaren hebben we diverse kleine verkeersmaatregelen in wijken en buurten voorbereid en/of gerealiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwanenburg (rijbaan omgezet naar trottoir en groen), • Vinkenweg (vrachtwagenverbod), • kruispunt Willem de Zwijgerlaan-Nieuwe Duinweg (voorrang geregeld), • plaatsing van ontbrekende (brom)fietspad bebording, • 30-zone markering op asfaltwegen bij begin 30 zones (in klinkerbestrating is in voorbereiding), • schoolzone markering op asfaltwegen bij scholen (in klinkerbestrating is in voorbereiding), • Duinstraat aanpassing parkeerplaatsen (inclusief toevoegen groen en speelbaarheid), • Turfmarkt (strategische plaatsing extra fietsnietjes), • verbeteren oversteekplaatsen Biltlaan (bij Rijnsoever-noord). • Aanschaf snelheidsdisplays. <p>De gemeente heeft campagnes voor snelheid en de start van de scholen gedaan. De gemeente steunt VVN financieel in het organiseren van meerdere gedragsbeïnvloedingscampagnes.</p> <p>Het college heeft een actualisatie laten plaatsvinden van het Actieplan verkeersveiligheid, opgesteld samen met stakeholders. Deze is in Q4 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.</p>
<p>b. Studie impactanalyse/laadvermogen verdichtingsopgave</p>	<p>Het college heeft het eindrapport met -advies op 6 juni en 31 augustus 2023 besproken en gedeeld met de raad.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>De studie impactanalyse / laadvermogen komt met voorgestelde maatregelen en oplossingen die bijdragen aan het realiseren van onze woningbouwopgave. De maatregelen focussen op de mobiliteit, stikstof, leefbaarheid en voorzieningen. Met besluitvorming over de resultaten borgen we voorgestelde maatregelen en oplossingen in ons beleid en uitvoeringsprogramma's.</p>	<p>Voor de uit de Impactanalyse voortkomende noodzakelijke mobiliteitstransitie volgt in Q4 2024 een Actieplan mobiliteitstransitie. Daarom is € 80.000 van het budget van € 100.000 voor het vervolgonderzoek Impactanalyse overgeheveld naar 2024 (dekking Algemene reserve).</p>
<p>c. Lobby voor Zuidelijke Randweg Duin- en Bollenstreek De Regionale Strategie Mobiliteit Holland-Rijnland pleit onder meer voor realisatie van de Zuidelijke ontsluiting Duin- en Bollenstreek. Ook in de Strategische agenda van de Duin- en Bollenstreek is deze ontsluiting als belangrijk speerpunt benoemd. Samen met de partners in de regio zijn in 2022 de integrale opgaven voor de verstedelijkingsas Leiden – Katwijk benoemd. In 2023 vindt een verdiepingsslag plaats, gericht op agendering van de verstedelijkingsas en de Zuidelijke ontsluiting op het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport van het Rijk).</p>	<p>In 2023 heeft de verdiepingsslag geleid tot een voorstel voor een corridorstudie N206, waarin zowel de bestaande leefbaarheidsproblematiek als het ruimte bieden voor ontwikkelingen aan de orde komen.</p> <p>Medio 2023 is het plan van aanpak voor deze studie benoemd als prioriteit in de uitvoeringsagenda van de Duin- en Bollenstreek. Vervolgens is gezamenlijk met de regiogemeenten gewerkt aan de propositie voor (Westflank van) de Stedelijke As. Ook hierin is aangegeven dat de corridorstudie als prioritair regionaal project in de op te stellen Regionale Investeringsagenda (RIA) van Holland Rijnland moet worden opgenomen.</p> <p>Als resultaat van dit traject heeft het college in december 2023 het document "Samenwerken in de Westflank Stedelijke As Holland Rijnland" vastgesteld. Dit document vormt een belangrijke input voor de RIA die in 2024 ter besluitvorming wordt voorgelegd.</p>
<p>d. Tijdelijke ontsluiting Zijlhoek en De Woerd De tijdelijke ontsluiting voor de Zijlhoek en De Woerd komt beschikbaar voor verkeer van en naar het gebied. Dit vooruitlopend op de realisatie van een permanente verbinding, die later gereedkomt tijdens de gebiedsontwikkeling voortkomend uit de gebiedsvisie Valkenburgse Meer en werkparken.</p>	<p>De Tijdelijke Zijlhoekverbinding is op maandag 17 april 2023 geopend voor het verkeer.</p>
<p>e. Realisatie van de Rijnlandroute/ tracédeel ir. G. Tjalmaweg Het provinciale project RijnlandRoute komt in het jaar 2023 in de afrondende fase. De verantwoordelijkheid van de gemeente als grondgebied beperkt zich tot het faciliteren, beperkt begeleiden van voorbereidingen, toetsen van het ontwerp aan o.a. het EPvE, de rol van het bevoegde gezag en het waarborgen van de belangen van haar inwoners, ondernemers en bezoekers. De volgende onderdelen staan op de (voorlopige) planning om uitgevoerd te worden in 2023: de aanpassing van de bestaande Torenvlietsbrug (naast de nieuwe al in gebruik zijnde brug), de aanleg van de verdiepte N206 en twee ongelijkvloerse</p>	<p>De werkzaamheden zijn in juli 2023 afgerond.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>verbindingen en de inrichting van een deel van de Noordelijke parkzone met de fietssnelweg. Gedurende de werkzaamheden aan de verdiepte N206 blijft het doorgaande verkeer nog over de tijdelijke N206 aan de noordzijde van de bestaande N206 rijden. De provincie verwacht de werkzaamheden in de tweede helft van 2023 af te ronden.</p>	
<p>f. Onderhoudsprojecten Naar aanleiding van de richtlijnen vastgesteld in het Wegenbeleidsplan 2018-2027 starten we in 2023 met de integrale voorbereiding/uitvoering van een aantal onderhoudsprojecten zoals de Boulevard, gedeelte Koningin Julianalaan, omgeving Hoorneslaan, omgeving Zeeheldenbuurt Rijnsburg en omgeving De Krom Katwijk Noord</p>	<p>In 2023 zijn conform het onderhoudsprogramma op de volgende wegen groot onderhoud of vervangingswerk uitgevoerd: Fietspad Westerbaanpad/Nieuwe Duinweg, Piersonsstraat, Rogstraat, Fietspad Zeeweg, Duinoord, Campingweg, De Wei, Hoorneslaan fietspad, fietspad Kwekerstraat, Heinsiusstraat, Burchtstraat, Hoogeweg, Collegiantenstraat, Hoofdstraat, Rozenlaan, Wilgenhoek, Waterlelie, Nijverheidsstraat, Taanderstraat, Ververstraat, Willem de Zwijgerlaan, Boslaan (KW), Callaoweg, Melkweg, Wega, Sirius, Brouwerstraat, Lageweg, Scheepmakerstraat, Valkenburgseweg, Commandeurslaan, Tolhuisstraat, Korte Vaart, Duinroos, Het Zwammerveld, Lange Commandeursstraat, Siegenlaan, Snijderstraat, Zeilmakerstraat, Ververstraat, Westerbaan, Zwaikom, Castor, Tramstraat, Lijnbaanstraat, Nolensstraat, Lage Mallegatpad en Kanaalpad.</p> <p>Werken die in Q3/Q4 gestart zijn met doorloop in 2024: Talmastraat, Prins Hendrikkade, Moleneind, Hoorneslaan NW, Van Slingerlandtstraat, Fagelstraat, Mr. C. Fockstraat, Vinkenweg, Lupine, Baron van Wassenaarstraat, De Krom en Dr. W. Dreesstraat.</p>
<h2>2.2 Parkeren</h2>	
<p>Door de inzet van parkeermaatregelen gaan we meer betaalbare woningen realiseren. Deze parkeermaatregelen leiden tot een goede verdeling van de (schaarse) parkeermogelijkheden en leveren een positieve bijdrage aan de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid.</p>	
<p>a. Introductie, uitbreiding of wijziging van regulering Als hiervoor aanleiding bestaat, breiden we conform de Nota parkeerbeleid het gebied met parkeerregulering uit, wijzigen we deze, of voeren we parkeerregulering in. Aanleidingen zijn: de realisatie van meer betaalbare woningen, een te hoge parkeerdruk en parkeeroverlast en/of verzoeken vanuit de buurt. Uitbreiding, wijziging of invoering vindt plaats in overleg met direct belanghebbenden, op basis van de Beleidsregels parkeerregulering Katwijk (augustus 2022).</p>	<p>Parkeerregulering is een instrument wat het college noodzakelijk acht voor het bouwen van meer betaalbare woningen. Het is bij veel projecten een harde randvoorwaarde om deze mogelijk te maken en 65% betaalbaar te kunnen bouwen.</p> <p>Een raadsvoorstel is in december 2023 aangeboden aan de raad, waarin voorgesteld wordt om verspreid over meerdere jaren rond enkele bouwinitiatieven parkeerregulering in te zetten als middel om meer betaalbare woningen mogelijk te maken. Hier liggen direct concrete kansen voor meer betaalbare woningen.</p>
<p>b. Regulering Valkenhorst We bereiden de invoering van regulering in Valkenhorst voor. Deze maatregel is noodzakelijk, zodat we met regulering kunnen sturen op mobiliteitsgedrag van</p>	<p>De voorbereidingen voor de uitrol van regulering van Valkenhorst hebben niet plaatsgevonden in 2023. Uit efficiency doen we dit nu projectmatig in combinatie met de gebieden onder 2.2a (onder voorbehoud van instemming door de raad voor regulering van deze gebieden).</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>nieuwe bewoners én lagere parkeernormen kunnen toepassen.</p>	<p>Uitgangspunt blijft dat er regulering in de openbare ruimte van Valkenhorst komt, voordat bewoners de sleutel krijgen van de nieuwe woning.</p>
<p>c. Actualisatie regeling parkeren op eigen terrein (actie Nota parkeerbeleid) We verwerken de in 2022 geactualiseerde POET-regeling (parkeren op eigen terrein) in de uitvoeringsregels (Nadere regels parkeren). Met POET vervalt het recht op parkeervergunningen in de openbare ruimte, wat gevolgen heeft voor huidige vergunninghouders met parkeren op eigen terrein.</p>	<p>De aanpak voor actualisatie van de POET is op 6 juli 2023 besproken en besloten in de raad (T1268 en T1280). In september zijn de brieven verstuurd aan de bewoners met POET, met toelichting en reactiemogelijkheid. Ontvangen reacties hebben we in Q4 verwerkt in een hernieuwde POET-lijst, die het college in Q2 2024 vastlegt in een hernieuwd Aanwijzingsbesluit parkeerbelastingen, zodat deze vanaf 2025 van kracht wordt.</p>
<p>d. Fiscalisering van parkeren (actie Nota parkeerbeleid) We gaan het gereguleerd gebied zoveel mogelijk fiscaliseren, in overleg met belanghebbenden (van alleen vergunninghouderzones naar betaald parkeren en vergunningparkeren). Fiscalisering draagt bij aan de parkeerinkomsten. Parkeerboetes worden in omgezette gebieden naheffingen: inkomsten zijn dan voor de gemeente in plaats van voor het Rijk. De parkeercapaciteit wordt hierdoor beter benut, want zowel bewoners als bezoekers krijgen meer mogelijkheden om op straat te parkeren. De verwachting is dat er ook minder zoekverkeer ontstaat en dat is beter voor de leefomgeving. We leggen gelijktijdig een relatie met de actie om het straatparkeren in het centrum meer voor bewoners te maken.</p>	<p>Fiscalisering pakken we op, zodra de actualisatie van de POET heeft plaatsgevonden. Dit doen we, omdat het communicatief en praktisch onverstandig is om twee grote wijzigingen tegelijkertijd aan belanghebbenden voor te leggen en door te voeren. Zorgvuldigheid (zie ook T1268 en T1280) is van belang en dat kost tijd. Het actualiseren van de POET regeling vergt meer aandacht dan in eerste instantie was ingeschat.</p> <p>Het fiscaliseren van de vergunninghouders zones is in 2023 niet opgepakt. In de loop van 2024 komt het college met een plan van aanpak voor de fiscalisering.</p>
<p>e. Evaluatie parkeerbeleid Afhankelijk van de uitkomsten van besluitvorming over de evaluatie van het parkeerbeleid (2022), voeren we de aanbevelingen en maatregelen uit deze evaluatie door in het beleid en/of de uitvoeringsregels (Nadere regels parkeren en Aanwijzingsbesluit parkeerbelastingen).</p>	<p>Status uitvoering aanbevelingen (punten evaluatie in volgorde van hoofdstuk 5.2):</p> <ul style="list-style-type: none"> A. plaatsing borden goedkoper parkeren > gereed; B. extra bezoekersuren > gereed; C. extra bezoekersuren kerken/verenigingen > gereed; D. parkeeroverlast 't Heen > overleg met parkmanagement gestart; E. onderzoek vergunningenplafond > 2024; F. onderzoek combinatie straatvergunning / garageabonnement > 2024; J. evaluatie gratis winterparkeren > gaat niet door vanwege motie raad 23/2 (M1200); L. aanscherping parkeernormen woonfuncties > extern advies gereed, wachten op update landelijke richtlijnen CROW begin 2024, daarna update Nota parkeernormen; M. beleidsregels inritten > niet vastgesteld in 2023; N. besluit fietsparkeeroplossing centrum > gestart, Q1 2024 college. <p>E/F: Om te voorkomen dat naast uitbreiding regulering (2.2a) en POET (2.2c) er te veel parkeerdossiers tegelijk lopen, wat organisatorisch en participatief (te) complex is.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>f. Actualiseren parkeerverwijssysteem Na plaatsing van het dynamisch parkeerverwijssysteem vullen we deze aan met nieuwe statische bewegwijzering. Bezoekers van centrum en strand geleiden we daarmee naar de beschikbare parkeerplaatsen. Hierdoor is er minder zoekverkeer en vindt een optimale benutting van de parkeercapaciteit plaats.</p>	<p>Het beboddingsplan voor de statische bebodding is in Q3 2023 afgerond. Het beboddingsplan vormt de basis voor een offerte uitvraag zodat op basis hiervan een budgetaanvraag gedaan kan worden. Dit pakken we in Q3 2024 verder op.</p>
<p>g. Bedrijfsvoering parkeren We werken aan de hand van de praktijk continu aan verbeteringen en optimalisaties in de bedrijfsvoering van ons parkeerbedrijf. We stimuleren het gebruik van onze website met parkeerinformatie en het digitale parkeerloket.</p>	<p>We werken volgens de scrum-methode aan het continu verbeteren van de parkeerproducten en -processen. Doel blijft om kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, digitale producten te stimuleren, maar ook rekening te houden met inclusiviteit.</p> <p>Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handhaving: We zijn met voorbereidingen bezig om op basis van de beschikbare data, gericht en doeltreffender te handhaven. • Beleid: De beschikbare data geeft inzicht welke doelgroepen waar en wanneer gebruik maken van de parkeervoorzieningen. Ook kunnen we met de beschikbare data de parkeerdruk beter monitoren. • Garagebeheer: Ook zijn we aan het onderzoeken hoe we, op basis van data, garagebeheer efficiënter kunnen inzetten. • Website versus dienstverlening: Welke informatie wordt vaak bekeken? Is de informatie duidelijk en voldoende voor de verschillende doelgroepen? Wat is de relatie met het aantal telefoontjes bij het Klant Contact Center?
<h2>2.4 Economische havens en waterwegen</h2>	
<p>1. Klimaatbestendig; voorbereid zijn op het veranderende klimaat (natter, droger, heter), waarbij effecten van klimaatverandering op het watersysteem in samenhang worden opgelost en de kans op wateroverlast zo klein mogelijk wordt gehouden (Droge Voeten).</p>	
<p>a. Uitvoeren agenda Klimaatadaptatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • We continueren de subsidie voor de aanleg van groene daken bij particulieren. • We ondersteunen particuliere initiatieven zoals operatie Steenbreek om de eigen woon- en leefomgeving te vergroenen en zetten vergroeningscampagnes uit om inwoners bewust te laten maken van de waarden en mogelijkheden van vergroening van de eigen (gevel)tuin. 	<ul style="list-style-type: none"> • De subsidie voor de aanleg van groene daken is gecontinueerd in 2023. Op dit moment zijn er 127 aanvragen toegekend sinds de invoering. In 2023 is er € 9.975 uitgekeerd qua groene daken subsidie. Het gaat om 28 aanvragen. In 2024 wordt onderzocht hoe deze subsidie voor een brede doelgroep en meerdere maatregelen kan worden toegepast. • Ook in 2023 zijn in samenwerking met onder andere stichting Steenbreek, Bewust aan de Kust en De Groene Uitdaging vergroeningscampagnes ontwikkeld zoals het NK Tegelwippen, boomfeestdag, regionale acties en de Katwijkse Duurzaamheidsweek. We ontwikkelden daarnaast een communicatieplan (incl. jaarplanning) met groenversneller Orbis, om de groene mindset te stimuleren en de bewoners, aannemers en organisaties bewust te maken. Bewoners kunnen tenslotte nog steeds een groensuggestie en geveltuin aanvraag indienen via de website www.katwijk.nl/duurzaamheid, onder het kopje 'vergroenen'.

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<ul style="list-style-type: none"> • We stellen een lokaal hitteplan op dat kan worden geactiveerd in periodes van extreme hitte. • We zetten een kennisportaal Klimaatadaptief Katwijk op om kennisdeling met inwoners en ondernemers te stimuleren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Een lokaal hitteplan is opgesteld en in het najaar 2023 vastgesteld. Communicatie en uitvoering volgt in 2024. • Zie programma 5.7.
<p>b. Invulling geven aan het convenant klimaatadaptief bouwen</p> <ul style="list-style-type: none"> • We geven bouwers / ontwikkelaars onze opgave voor klimaatadaptief bouwen mee als richtlijn en toetsen plannen óók op basis van klimaatbestendige maatregelen. • Het convenant vormt een kennisnetwerk van de provincie Zuid-Holland en diverse publieke en private partijen voor het realiseren van klimaatbestendige nieuwbouwprojecten. De gemeente bouwt deze samenwerking in 2023 verder uit en vergroot haar kennis door actief deel te nemen aan het convenant. • Klimaatadaptief bouwen wordt geborgd als een integraal onderdeel van het geactualiseerde duurzaam bouwenbeleid (zie ook programma 7.4 Milieubeheer / duurzaam bouwen). We introduceren een puntensysteem voor specifiek natuurinclusief bouwen, en ook dit wordt een integraal onderdeel van het geactualiseerde duurzaam bouwenbeleid (zie ook programma 7.4 Milieubeheer / duurzaam bouwen). 	<ul style="list-style-type: none"> • De richtlijn voor klimaatadaptief bouwen wordt meegegeven aan bouwers / ontwikkelaars bij Nieuwbouw op het niveau van beleidsregels in bestemmingsplannen en via de anterieure overeenkomsten. Hierop is ook getoetst. • Gemeente Katwijk continueerde in 2023 de samenwerking met de provincie Zuid-Holland. Het kennisnetwerk legt haar aandacht naast nieuwbouw nu ook op de bestaande omgeving. • Het geactualiseerde beleid Duurzaam Bouwen (DuBo)-beleid wordt vastgesteld, in dit beleid is voor het onderwerp Natuurinclusief Bouwen een stappenplan opgenomen die kan worden gebruikt bij ambities op dit onderwerp. Door de veelheid van raadsvoorstellen die in 2023 naar de raad zou worden gezonden en de nadere uitwerking die nog op het DuBobeleid is gepleegd is dit verschoven naar Q3 2024.
<p>c. Samenwerking met partners in de regio op basis van Impulsregeling. De integrale gebiedsaanpak (IGA) Kalkoven, IGA Cleijn Duin en IGA 't Jogt worden met de inzet van de midelen uit de Impulsregeling versneld klimaatbestendig gemaakt. Daarmee kan de gemeente de aanpak van maatregelen op andere plekken intensiveren.</p>	<p>De samenwerking heeft geleid tot een succesvolle aanvraag voor de Impulsregeling in 2021. De middelen vanuit de impulsregeling voor gemeente Katwijk zijn gealloceerd naar de projecten. Deze projecten moeten wel vóór 1 januari 2028 zijn opgeleverd. Monitoring vanuit de samenwerking is georganiseerd.</p>
<p>2. Een goede samenwerking met de waterpartners Rijnland, Rijkswaterstaat, provincie Zuid-Holland en Dunea. Het beoogde resultaat in 2023:</p>	
<p>Goede afspraken ter verbetering van de zwemwaterkwaliteit langs de stranden en een goed werkend waarschuwingssysteem bij overstorten bij hevige regenbuien (zie verder programma 7.4 Milieubeheer).</p>	<p>Het waarschuwingssysteem is opgezet en getest in samenwerking met het hoogheemraadschap van Rijnland. Afspraken worden nog geborgd op bestuurlijk niveau.</p>
<h2>2.5 Openbaar vervoer</h2>	
<p>1. Verbeteren openbaar vervoer als duurzaam en aantrekkelijk alternatief voor de auto.</p>	
<p>Realisatie R-net busbaan en meekoppelkansen</p>	<p>Het ontwerp voor de busbaan en bijbehorende fietsvoorzieningen en groenstructuur is verwerkt in een</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
De provincie realiseert een vrijliggende busbaan langs de N206 en de Duinvallei tussen Valkenburg-Oost en de Zeeweg. Deze busbaan is noodzakelijk voor de bereikbaarheid van Katwijk, Valkenburg en Valkenhorst. Vanuit de gemeente worden de belangen behartigd, gericht op een kwalitatief goede ruimtelijke inpassing. De gemeenteraad heeft krediet ter beschikking gesteld voor de versterking van de groenstructuur in de Duinvallei en de realisatie van een geluidsscherm bij Tranendal. Ook maken we de tunnel Duinviool e.o. autovrij.	<p>provinciaal Inpassingsplan dat in december 2023 is vastgesteld. Uitvoering was voorzien in de periode Q2 2024 tot medio 2025. Door beroepen die tegen het PIP zijn ingesteld verschuift de planning*.</p> <p>In samenwerking met omwonenden is gewerkt aan het ontwerp voor het geluidsscherm tussen de N206 en de wijk Tranendal. In samenwerking is een voorkeursvariant gekozen. De geluidschermen worden meegenomen in de realisatie van de HOV-busbaan. De realisatie van de geluidschermen staat gepland voor september tot en met oktober 2024. De realisatiefase van de groenstrook in de Duinvallei staat gepland voor eind 2025. De uitvoerende partij is Boskalis.</p> <p>Tunnel Duinviool is sinds medio 2023 verkeersveilig ingericht voor voetgangers en fietsers.</p>
2. Versterken en vergemakkelijken van de overstap van fiets naar openbaar vervoer	
Overstapmogelijkheden bij OV-haltes We starten met de voorbereidingen voor een mobiliteitshub bij enkele HOV-haltes, zoals in de Duinvallei en in Valkenhorst. Zie taakveld 2.1, actie 1.2. We inventariseren de behoefte aan fietsparkeren bij de niet-HOV-haltes.	<p>De OV-haltes en bijbehorende voorzieningen zijn in 2023 opgenomen in het ontwerp voor de Rnet-busbaan.</p> <p>De tellingen voor fietsparkeren zijn in het najaar van 2023 uitgevoerd. Eventuele acties naar aanleiding van de tellingen volgen in 2024.</p>
3. Nachtelijk openbaar vervoer tussen Katwijk, Noordwijk en Leiden	
Overstapmogelijkheden bij OV-haltes Samen met de gemeente Noordwijk onderzoeken we de haalbaarheid van een pilot om op vrijdag en zaterdag en enkele feestdagen een nachtbus te laten rijden tussen Leiden, Katwijk en Noordwijk.	Samen met de gemeente Noordwijk zijn gesprekken gevoerd met mogelijke vervoerders. Dit heeft in eerste instantie niet tot resultaat geleid. Inmiddels lopen nieuwe gesprekken met een potentiële vervoerder, gericht op starten in 2024.

Indicatoren

PROGRAMMA 2					
Verkeer en Vervoer	Bron	Norm	R2021	R 2022	R2023
% wegen dat qua kwaliteit van het onderhoud als voldoende wordt beoordeeld	visuele inspectie	89	Niet bekend*	86	86
waardering inwoners kwaliteit van wegen en fietspaden (verharding)	burgerschouw	7,5	8,5	geen burgerschouw	8,3
# laadpalen	BFL	800 in 2030	124	182	252
# volledig elektrische personenauto's per 1000 inwoners	RDW / waarstaatjegemeente.nl (Katwijk vs NL)	Katwijk in lijn met gemiddelde NL brengen	6 vs 14	8 vs 17	11 vs 23
# deelauto's (uitgezonderd particulieren)	BFL	10	2	2	7
# verkeersongevallen met ernstig letsel of dodelijke afloop op gemeentelijke wegen	BRON / ViaStat	afname 10% per jaar (vanaf 2020)	142	158	178
betalingsgraad parkeren	software scanscooter	90	42%	78%	80%
% parkeervergunningen verstrekt/gewijzigd via e-loket parkeren	software parkeervergunningen	90	n.v.t.	96%	98%
*weginspecties vinden elke 2 jaar plaats					

Verbonden Partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de Verbonden Partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de Verbonden Partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden Partijen.

Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	Taakveld 2.1
Holland Rijnland	Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer en 2.2 Parkeren en 2.5 Openbaarvervoer
Duin- en Bollenstreek	Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer en 2.2 Parkeren en 2.5 Openbaarvervoer
Zeehaven IJmuiden NV	Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen
Omgevingsdienst Midden Holland	Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen
Dunea	Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
PROGRAMMA 2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT					
2.1 Verkeer en vervoer	13.024	13.362	14.536	13.828	709
2.2 Parkeren	3.142	3.128	3.694	3.408	287
2.4 Economische havens en waterwegen	968	990	1.008	897	111
2.5 Openbaar vervoer	248	169	220	226	-6
Totaal - Lasten	17.381	17.649	19.459	18.358	1.101
2.1 Verkeer en vervoer	503	248	370	557	187
2.2 Parkeren	1.224	1.220	1.205	1.216	11
2.4 Economische havens en waterwegen	18	66	66	34	-31
Totaal - Baten	1.745	1.533	1.640	1.807	167
Saldo baten -/ lasten	-15.637	-16.116	-17.819	-16.551	1.268
0.10 Toevoeging aan reserve	1.045	-	350	350	-0
Totaal - Lasten	1.045	-	350	350	-0
0.10 Onttrekking aan reserve	3.333	2.001	2.092	1.989	-103
Totaal - Baten	3.333	2.001	2.092	1.989	-103
Mutaties reserves	2.288	2.001	1.742	1.639	-103
Saldo inclusief mutaties reserves	-13.349	-14.115	-16.077	-14.912	1.165

Analyse verschillen (bedragen * €1.000 - = nadeel / + = voordeel)

2.1 Verkeer en vervoer

Onderhoud wegen/straten/pleinen:

Minder inzet externe partij die calamiteiten verhelpt in de verhandingen openbare ruimte. Diverse geplande werkzaamheden in december zijn doorgeschoven naar 2024 door ongunstige weersinvloeden. Daarnaast zijn er minder incidentele kleinschaligere projecten geweest.

bedrag i/s

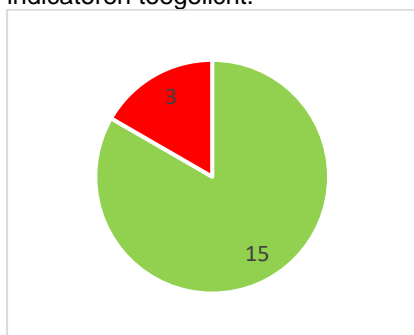
122 i

Verkeersmaatregelen:	86	i
Een opdracht van € 53.000 is niet uitgevoerd in 2023 door een vorstperiode. Diverse kleine maatregelen worden uitgevoerd naar aanleiding van meldingen vanuit de samenleving. Dit jaar zijn er minder meldingen gedaan.		
Minder energieverbruik, lagere lasten	125	i
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). Deze afwijking bestaat uit meerdere factoren.	294	i
- Werkzaamheden voor parkeerregulering Valkenhorst en fiscaliseren van parkeren zijn doorgeschoven naar 2024. Ook is een deel van de werkzaamheden van inhuur personeel rechtstreeks op projecten geboekt.		
- In het recente verleden zat er een hoge improductiviteit op de gerealiseerde uren (bijv. inhuur circa 75% productief, nu richting 95%-98%). Hier hebben we verbeterlagen in gemaakt door bijvoorbeeld werkoverleg-uren, welke betrekking hebben op de lopende projecten, ook hierop te laten verantwoorden.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	82	
Totaal afwijking lasten	709	
Onderhoud wegen ten behoeve van nutsvoorzieningen:	99	i
Toename degeneratievergoedingen van de netbeheerders vanwege meer vergunningen en graafmeldingen (o.m. netverzwaring elektra i.v.m. energietransitie, vervanging brosse gasleidingen en glasvezel).		
Zwerfafvalproject:	50	i
Per 1 januari 2023 verdween de zwerfafvalvergoeding uit de Raamovereenkomst Verpakkingen 2012-2022. In het vierde kwartaal 2023 ontvingen we een beschikking en bijbehorende vergoeding als bijdrage in de dekking van de kosten voor de bestrijding van zwerfafval.		
Uitvoering verkeersveiligheid:	40	i
We hebben meer subsidie toegekend gekregen voor uitvoering verkeersveiligheid. Op het moment van indienen en toekenning was er nog een behoorlijke onzekerheid of wij de werkzaamheden hiervoor konden uitvoeren. Daarom is het hogere bedrag niet in de begroting opgenomen.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-3	
Totaal afwijking baten	187	
2.2 Parkeren	bedrag	i/s
Parkeergarages - onderhoud/overige uitgaven:	54	i
In 2022 hebben we preventief onderhoud aan de speedgates uitgevoerd, waardoor er minder storingen zijn opgetreden. Daarnaast hebben we in datzelfde jaar een betaalterminal bij de slagbomen van PG Dijk in Duin aangebracht, wat heeft geleid tot minder intercom oproepen.		
Open parkeervoorzieningen:	29	i
Het fietsparkeeronderzoek in het centrum van Katwijk aan Zee is uitgesteld naar 2024.		
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). Deze afwijking bestaat uit meerdere factoren.	171	i
- In het recente verleden zat er een hoge improductiviteit op de gerealiseerde uren (bijv. inhuur circa 75% productief, nu richting 95%-98%). Hier hebben we verbeterlagen in gemaakt door bijvoorbeeld werkoverleg-uren, welke betrekking hebben op de lopende projecten, ook hierop te laten verantwoorden. Ook is een deel van de inhuur personeel rechtstreeks op projecten geboekt.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	33	
Totaal afwijking lasten	287	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	11	i

Totaal afwijking baten	11	
2.4 Economische havens en waterwegen	bedrag	i/s
Waterkering, afwatering - onderhoud:	93	i
De acties volgend uit de raamovereenkomst baggerwerkzaamheden 2023 – 2026 voor de jaarschijf 2023 zijn naar het 1e kwartaal 2024 doorgeschoven. Dit betreffen werkzaamheden in de Zanderij.		
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	1	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	18	
Totaal afwijking lasten	111	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-31	
Totaal afwijking baten	-31	
2.5 Openbaar vervoer	bedrag	i/s
HOV baan fase 2:	70	i
Binnen de lasten van HOV baan fase 2 heeft een verschuiving plaatsgevonden, een overschrijding op de personele inzet tegenover een onderschrijding op de overige uitgaven.		
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-68	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000.	-8	
Totaal afwijking lasten	-6	
Reserves		
Afwijkingen zijn nihil / beperkt; hiervoor geen toelichting.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	
Totaal afwijking lasten	-	
Parkeren:	-65	i
Laadpalen onderhoud: vertraging in de gunning en capaciteitsproblematiek bij de netbeheerder om aansluitingen te realiseren loopt dit project vertraging op en loopt het door in 2024. Capaciteitsproblemen hebben ook gevolgen voor de aanbesteding van de meldkamer parkeergarages en de evaluatie parkeerbeleid onderzoek fietspark. Deze projecten worden ook uitgevoerd in 2024.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-38	i
Totaal afwijking baten	-103	

3.2.3 Programma 3 Economie

Voor dit programma zijn er 18 prestatie-indicatoren waarover wordt gerapporteerd. De realisatie 15 groen en 3 rood is in onderstaande tabel opgenomen. Per taakveld worden de prestatie-indicatoren toegelicht.

Beleidsrealisatie

Wat waren we van plan?	2023	Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
3.1 Economie		
1.		Koesteren van traditionele sectoren en faciliteren van de groei van kennisintensieve bedrijvigheid.
2.		Bedrijventerreinen zijn toekomstbestendig en samen met eigenaren verduurzamen we deze terreinen.
3.		Versterken van het kennis- en onderwijscluster en de duurzame verbinding daarvan met het bedrijfsleven verbeteren.
4.		Actieve deelname aan regionale economische samenwerking in de Leidse regio en de Duin- en Bollenstreek.
<i>Onderstaande voorgenomen activiteiten zijn van toepassing op bovengenoemde punten.</i>		
a.		<p>Uitvoering geven aan de Economische agenda Katwijk 2021-2026.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speerpuntprojecten stimuleren we met concrete acties en middelen; • Het algemene vestigingsklimaat versterken we als gemeente door economische belangen herkenbaar en in overleg met ondernemers mee te nemen in het omgevingsbeleid en onze basistaken; • We geven aan hoe we hierbij de samenwerking met partners in de regio benutten.
		<p>Middels presentaties, flyers, gesprekken, mediaberichten en het beschikbaar stellen van subsidie hebben we ondernemers gestimuleerd om speerpuntprojecten op te starten. Ook bij overleggen en bijeenkomsten met ondernemersverenigingen hebben wij ondernemers opgeroepen om gebruik te maken van het beschikbare projectenbudget. Ondernemers die reeds gebruik maken van het projectenbudget hebben wij als ambassadeur benut.</p> <p>De ambities en doelstellingen uit onze economische agenda hebben richting gegeven aan onze basistaken, aan de afweging van initiatieven binnen het omgevingsbeleid en aan de agenda's van de regionale samenwerkingen.</p> <p>Binnen Triple Helix samenwerking Economie071 zijn projecten, die aansluiten bij onze Economische Agenda, doorontwikkeld. Ook is een nieuw project gestart om met digitalisering de toekomstbestendigheid van het mkb te vergroten. Hiervoor hebben we ook subsidie toegekend gekregen vanuit de provincie Zuid-Holland in het kader van de MKB-deals. Daarnaast vond er een lerende evaluatie plaats met aanbevelingen voor het vergroten van de slagkracht in de samenwerking Economie071. De verwachting is dat de evaluatie Q2 2024 wordt afgerond.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	<p>Per april hebben de samenwerkende gemeenten van de Duin- en Bollenstreek een overeenkomst gesloten met de nieuwe Economic Board Duin- en Bollenstreek (EBDH). In de overeenkomst zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Economie met daarin de topprioriteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • actualisatie van de Greenport ; • ontwikkelen van een regiobrand; • verbinden van kennisintensieve sectoren. <p>Nieuwe leden voor de EBDB zijn dit najaar geworven, geselecteerd en benoemd. De voorbereiding van de uitvoering van de topprioriteiten is reeds opgestart.</p>
<p>b. We gaan binnen de kaders van de regionale bedrijventerreinenstrategie verder met de projecten uit het regionale uitvoeringsplan. Samen met de in januari 2022 aangestelde regionale bedrijventerreinenregisseur werken we aan behoud en versterking van bedrijventerreinen in Katwijk en de 071-regio. We gaan verder met de bestuursovereenkomst tussen Katwijk en Leiden voor de compensatie van de transformatie van bedrijventerreinen en maken daarin keuzes waar we bedrijventerrein willen ontwikkelen. We pakken de revitalisering, verdichting en verduurzaming van 't Heen (fase 2) op in afstemming met de lokale partners en we treffen de voorbereidende werkzaamheden om een hoogwaardig werkgelegenheidscluster rondom Zijlhoek en de Woerd te ontwikkelen gericht op kennis en innovatie.</p>	<p>De regisseur bedrijventerreinen heeft in 2023 een belangrijke rol gespeeld bij vrijwel alle projecten van de stuurgroep regionale bedrijventerreinenstrategie. Zij trok bijvoorbeeld het initiatief om de mogelijkheden voor een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) te onderzoeken. De regisseur was verder trekker van het Dashboard Bedrijventerreinen. Daarmee is inzicht geboden in hoe de transformatieopgave zich verhoudt in relatie tot de ruimtelijke strategie. Ook organiseerde zij werksessies met gemeenten uit de Leidse regio met de bedoeling beschikbare schuifruimte voor bedrijven binnen de Leidse regio te vinden.</p> <p>Krachtens de bestuursovereenkomst tussen Katwijk en Leiden is een verdiepend onderzoek verricht naar de geschiktheid van Florapark West voor het realiseren van extra hectares bedrijventerrein als compensatieruimte voor transformaties elders. De onderzoeksresultaten komen in 2024.</p> <p>Als onderdeel van de Investeringsagenda en de Economische Agenda Katwijk 2021-2026 is samen met PMK gewerkt aan een actualisering van de visie 'Samen ruimte creëren' en van het revitaliseringsplan voor 't Heen. Hiervoor is input verzameld binnen de relevante vakdisciplines. Geactualiseerde beleidsinstrumenten worden Q2 of Q3 2024 verwacht.</p> <p>In 2023 heeft een onderzoek naar kansen en mogelijkheden voor kennisintensieve bedrijvigheid en Life sciences & health (LSH) plaatsgevonden. Het onderzoek is input voor een ontwikkelkader en een ontwikkelstrategie dat in 2024 wordt opgesteld.</p>
<p>c. We blijven ontwikkelingen op Unmanned Valley (UMV) stimuleren, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verder verbeteren van het vestigingsklimaat op UMV met o.a. een 5G-testnetwerk, verbetering testfaciliteiten en de realisatie van een BVLOS-vliegcorridor naar zee door begeleiding in RO-procedures en waar nodig lobby naar provincie en Rijk. • Bijdragen aan de UMV-community door de verbinding te maken met Katwijkse ondernemers en het georganiseerde bedrijfsleven. 	<p>Het 5G-testnetwerk is door UMV en KPN gerealiseerd. De bestuurlijke besluitvorming door de initiatiefnemers van UMV (gemeente Katwijk en Wassenaar, provincie Zuid-Holland en Rijksvastgoedbedrijf) over de testfaciliteiten en m.n. het permanent maken van het testveld en start- en landingslocatie heeft plaatsgevonden. In Katwijk zijn deze afspraken door het college en de raad bekrachtigd. De eerste testvluchten voor de BVLOS-vliegcorridor vinden plaats. De procedures om tot een vergunning te komen om de corridor een meer permanente status te geven, lopen. Met behulp van het projectenbudget uit de Economische Agenda, dat de gemeente eind 2022 aan UMV heeft verstrekt, werkt UMV aan een Communicatie- en</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren van de koppeling tussen UMV en overige sectoren door actief het bedrijfsleven in Katwijk te benaderen en de samenwerking te stimuleren. Hiervoor wordt een project ingediend voor het opstellen van een strategisch communicatie- en marketingplan vanuit de Economische Agenda. • Bedrijven die uit hun jasje groeien op UMV elders in Katwijk te helpen huisvesten. 	<p>Marketingplan. Hierin worden de activiteiten beschreven om UMV sterker te verbinden met de Katwijkse ondernemers en het georganiseerde bedrijfsleven. Dit plan wordt in Q1 2024 bestuurlijk vastgesteld en vervolgens aan de raad kenbaar gemaakt</p> <p>Voor bedrijven die uiteindelijk op UMV uit hun jasje groeien is per geval onderzocht of die elders in Katwijk gevestigd kunnen worden.</p>
<p>d. We ontwikkelen een ruimtelijk-economische visie op Rijnsburg Noord in nauw overleg met belanghebbenden, bijvoorbeeld de sierteeltsector.</p>	<p>In samenwerking met belanghebbenden hebben wij gewerkt aan een ontwikkelingskader voor de Noordwijkerwegzone, waarmee initiatieven passend binnen een lange termijnvisie mogelijk kunnen worden gemaakt. In Q4 was dit ontwikkelingskader gereed (korte termijn-aanpak). Daarnaast hebben we ons gebogen over de toekomst van het gehele Rijnsburg-Noord gebied. Een van de redenen is het feit dat de GOM het financieel niet verantwoord vindt om - gelet op het tekort in de grondexploitatie - verder te gaan met het project Trappenberg-Kloosterschuur. Daarom gaat de gemeente begin 2024 ook met belanghebbenden en betrokkenen in gesprek over de toekomst van Rijnsburg – Noord. Dit project is intern opgestart in Q1 2024.</p>
<p>e. In overleg met o.a. de winkeliers- en wijkverenigingen vindt in 2023 een onderzoek plaats betreffende wat er moet gebeuren om onze centra toekomstbestendig te kunnen krijgen. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in actieplannen voor de centra van de toekomst. Dit gebeurt stapsgewijs, van visie naar uitvoeringsplannen. Het uiteindelijke product is een ruimtelijk-economische visie voor onze centra.</p>	<p>Met de samenwerkende partners binnen Economie071 hebben wij de tweejaarlijkse monitoring verricht op de trends en ontwikkelingen in de retailsector. Deze monitor is in Q4 opgeleverd. De bevindingen worden meegenomen bij het toekomstbestendig maken van de centra. Vanwege personele wijzigingen is het niet mogelijk geweest om in 2023 een start te maken met het project Centra van de Toekomst.</p>
<p>f. We zetten in op de doorontwikkeling van BIZ Zeezijde en het structurele overleg met alle winkeliersverenigingen. Het afstemmen van initiatieven en het toetsen daarvan aan de Retailvisie blijft plaatsvinden conform de afspraken uit de vastgestelde Retailvisie en de uitwerking van de actielijn van de Retailvisie 2025.</p>	<p>Samen met de BIZ Zeezijde is gewerkt aan de versterking van de samenwerking, onder andere in de vorm van structureel overleg en samenwerkingsafspraken. Er vonden ook georganiseerde overleggen plaats met de andere winkeliersverenigingen.</p> <p>Alle ingediende initiatieven zijn getoetst aan de afspraken uit de vastgestelde Retailvisie.</p>
<p>g. Een betere koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarkt is zowel in de onderwijsagenda als in de economische agenda een belangrijk thema. Deze draagt bij aan een aantal grote opgaven uit de MAG en omgevingsvisie (4, 9 en 10). Samen met het bedrijfsleven en onderwijs geven we daarom uitvoering aan de opgaven en doelstellingen op dit thema door in te zetten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer mogelijkheden voor hybride leren • Meer beroepsonderwijs in Katwijk organiseren, o.a. door beroepskwalificaties in het VO 	<p>Voor het bereiken van de doelen is ingezet op drie domeinen/onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een goede instroom vanuit het onderwijs (t/m 23 jaar); • het versterken van het bestaande kapitaal op de arbeidsmarkt; • mensen zonder betaalde baan weer toe- of terugleiden naar de arbeidsmarkt. <p>In de beoogde doelstellingen en resultaten voor het schooljaar 2023 – 2024 van de werkgroep zijn deze opgaven en doelstellingen op dit thema wederom benoemd en de benodigde activiteiten opgezet. Enkele voorbeelden van acties:</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende stageplekken voor Katwijkse leerlingen creëren, o.a. lokale afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven • Kennismakingstraject met bedrijfsleven voor 14-16-jarigen • Her- en bijscholing organiseren • Deelname aan thema onderwijs-arbeidsmarkt binnen Economie071 	<ul style="list-style-type: none"> • 't Klaslokaal, waarbij leerlingen uit het VMBO en MBO de mogelijkheid werd geboden om werkervaring op te doen in onder andere retail, horeca en toerisme; • organisatie netwerkdag bedrijven, onderwijsinstellingen en intermediaire organisaties binnen het thema Onderwijs & Arbeidsmarkt; • de organisatie van twee netwerkbijeenkomsten in het schooljaar 2023-2024; • leerlingen in het PO en VO kennis laten maken met technologie.
<p>h. Het Werkgeversservicepunt Holland Rijnland (hierna WSP HR) is het regionale werkgeversservicepunt in onze arbeidsmarktregio. Hierin werken vier partijen samen: drie ontwikkel- en re-integratiebedrijven, te weten: Rijnvicus (Rijnstreek), Provalu (Kust-, Duin- en Bollenstreek) en DZB (Leidse regio), en het UWV. Met gebundelde kennis van de arbeidsmarkt en ervaring in de regio vormen de samenwerkende partijen een aanspreekpunt voor arbeidsmarktfragen voor werkgevers binnen Holland Rijnland. Het WSP HR biedt werkgevers ondersteuning in arbeidsbemiddeling en geeft hun informatie en advies. WSP HR doet dit branchegericht, met als doel duurzame matches te creëren tussen werkgevers en werkzoekenden met afstand tot de arbeidsmarkt. In 2023 wordt ingezet op de verdere continuering en intensivering van de samenwerking op basis van een gezamenlijk uitvoeringsplan.</p>	<p>In de arbeidsmarktregio Holland Rijnland is het uitvoeringsplan 2022-2023 gezamenlijk opgesteld en aangeboden aan de colleges. Het Uitvoeringsplan 2022-2023 bouwde voort op het eerdere plan en integreerde de ontwikkelingen van de afgelopen periode. Het uitvoeringsplan regelde het kader waarbinnen de verdere ontwikkeling van de werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio Holland Rijnland werd vormgegeven. Dit bood de basis om optimaal in te spelen op actuele thema's op de arbeidsmarkt.</p>
<p>i. Ten behoeve van circulaire en duurzame bedrijven (ook ter voorkoming van energiearmoede):</p> <ul style="list-style-type: none"> • In regionaal verband ondersteunen van en ruimte geven aan nieuwe initiatieven voor circulaire en duurzame bedrijfsprocessen. Deelname aan relevante (kennis)netwerken op het gebied van circulaire economie (o.a. regio 071 en Circulair-West). • Vanuit de economische agenda is een van de speerpuntprojecten het verduurzamen van bedrijventerreinen. Vanuit dit project kijken we mede naar de mogelijkheden van zon- en windenergie op bedrijventerreinen. 	<ul style="list-style-type: none"> • We zijn deelnemer in de samenwerking met Circulair West en Economie071. • Vanuit de Economische agenda is eind 2022 subsidie toegekend aan het project Goed, Groen, Groei. Het project werd in 2023 uitgevoerd en leverde een bijdrage aan het verduurzamen van Katwijkse bedrijventerreinen door goede voorbeelden zichtbaar te maken, partijen bij elkaar te brengen en kennis en ervaring op het gebied van duurzaamheid en circulariteit met elkaar te delen. Parkmanagement Katwijk speelde een belangrijke rol in dit project. <p>In samenwerking met team energietransitie werd gewerkt aan de Lokale Energie Strategie (LES) waarbij bedrijven een belangrijke rol spelen. Hierin zal lokaal beleid meer richting</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	geven aan de verduurzaming van bedrijven (op bedrijventerreinen). Dit is in Q4 van 2023 opgeleverd.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	
Voorzien in bedrijfskavels de vestiging van bedrijven.	
a. In het MPG 2022 is voor 2023 de uitgifte van 0,9 ha aan bedrijfskavels in Klei-Oost Zuid voorzien.	De geplande grondleveringen zijn niet in 2023 afgerond en schuiven door naar 2024.
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	
1. Versterken van de samenwerking met ondernemers via het georganiseerd bedrijfsleven.	
2. Het opbouwen van duurzame coalities met het (georganiseerd) bedrijfsleven.	
3. Ondernemers en bedrijven voelen zich gehoord en geholpen door de gemeente.	
4. Het beperken van de negatieve Corona-effecten voor Katwijkse ondernemers.	
<i>Onderstaande voorgenomen activiteiten zijn van toepassing op alle bovengenoemde doelen.</i>	
<p>a. We intensiveren onze inzet op accountmanagement:</p> <ul style="list-style-type: none"> Eén aanspreekpunt waar ondernemers met hun vragen terecht kunnen. Vormgeven van een vaste structuur voor accountmanagement zowel binnen onze eigen gemeentelijke organisatie als richting bedrijfsleven. Uitbreiden en inbedden van structurele overleggen met het bedrijfsleven uit verschillende sectoren (o.a. Katwijkse Ondernemersvereniging, winkeliersverenigingen, horeca & toerisme, sierteeltcluster, Parkmanagement). Deze structurele overleggen waar mogelijk laten uitmonden in acties en projecten. Ondernemers die naar aanleiding van de negatieve effecten van de coronacrisis in de problemen zijn gekomen brengen wij in contact met de daarvoor bedoelde instanties 	<ul style="list-style-type: none"> Voor alle economische sectoren is een aanspreekpunt bekend. Dit is gecommuniceerd naar de verschillende vertegenwoordigers van deze sectoren en staat op de gemeentelijke website weergegeven. De structuur voor accountmanagement is aangebracht door een duidelijke verdeling in de portefeuilles. Hierover is actief gecommuniceerd in ambtelijke en bestuurlijke overleggen. Door samen te werken met andere afdelingen op dossiers is de integraliteit en de dienstverlening richting ondernemers verbeterd. In overleggen zijn ideeën opgehaald en ondernemers begeleid om initiatieven tot uitvoer te doen komen. Daar waar nodig is extra inzet gepleegd op ondernemers die naar aanleiding van de coronacrisis in de problemen zijn gekomen.
3.4 Economische promotie	
1. Eigen karakteristiek van Katwijk als ideale vestigingsplaats voor duurzame en innovatieve bedrijven.	
a. Met de economische agenda werken we aan versterking van het economisch vestigingsklimaat van onze gemeente. We faciliteren en stimuleren ondernemers	Er is jaarlijks € 50.000 beschikbaar gesteld voor projecten die bijdragen aan de doelstellingen van de Economische Agenda. In 2023 is uitvoering gegeven aan geprioriteerde projecten. Ook zijn er diverse aanvragen voor cofinanciering

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>om jaarlijks projecten aan te dragen die bijdragen aan een innovatief, duurzaam en vitaal economisch klimaat. Ook in 2023 willen we uitvoering geven aan een aantal geprioriteerde projecten (prioritering volgt in het vierde kwartaal 2022).</p>	<p>van projecten in behandeling genomen en is er een nieuw project met behulp van de cofinanciering van start gegaan.</p>
<p>b. Katwijk wil ruimte blijven bieden aan bedrijven, zowel kwantitatief als kwalitatief. Naast investeren in bestaande bedrijventerreinen, zoals bedrijventerrein 't Heen, gaat het ook om keuzes maken in de uitbreiding van terreinen of het ontwikkelen van nieuwe terreinen. In 2023 worden daarvoor diverse onderzoeken gedaan, waaronder een verdiepend onderzoek voor het ontwikkelen van Florapark-West en een behoefteanalyse voor kennisintensieve bedrijvigheid in Zijlhoek de Woerd.</p>	<p>Naast de uitvoering van het verdiepend onderzoek in Florapark West en de voorbereiding voor het opstellen van een ontwikkelingskader en ontwikkelstrategie voor Zijlhoek De Woerd is Katwijk binnen Economie071 actief geweest met het bieden van ruimte aan bedrijven. Te noemen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Haalbaarheidsonderzoek naar een Regionale (Her)ontwikkelingsmaatschappij • Actualisering van de regionale bedrijventerreinen-strategie • Overleg over schuifruime voor bedrijven binnen de Leidse regio
<p>c. Verder verbeteren van het vestigingsklimaat op Unmanned Valley met o.a. een 5G-testnetwerk, verbetering testfaciliteiten en de realisatie van een BVLOS-vliegcorridor naar zee</p>	<p>Het 5G-netwerk is gerealiseerd en aan de realisatie van een permanent testveld (in plaats van een tijdelijk) wordt gewerkt. De realisatie van de BVLOS-vliegcorridor naar zee is afhankelijk van nationale vergunningverlening. In 2023 heeft de gemeente Katwijk zich samen met Stichting UMV ingespannen om dit te realiseren; inmiddels is in 2024 bekend geworden dat de minister actief gaat werken aan vergunningverlening voor BVLOS-vliegen bij Katwijk.</p>
<p>2. Promotie van Katwijk als toeristische verblijfslocatie: Verder versterken van de toeristische sector en de toeristische promotie van Katwijk. Dit doen wij door:</p>	
<p>a. In te zetten op het versterken van de samenwerking, zowel lokaal als regionaal (in stand houden en versterken van de VVV-functie en de backoffice-functie).</p>	<p>Eind 2022 is er een aanbesteding geweest en sinds begin 2023 zijn er voor de VVV- en backoffice functie nieuwe partners gekozen. De samenwerking is in verschillende overleggen vormgegeven op basis van de onderliggende overeenkomsten.</p>
<p>b. Uitwerking geven aan een meerjarige samenwerkingsovereenkomst voor de toeristische promotie van Katwijk. De meerjarige samenwerkingsovereenkomst heeft tot doel het versterken van de toeristische sector in Katwijk, door de samenwerking in de toeristische sector te bevorderen, het aantrekken van bezoekers en het stimuleren van meerdaags verblijf.</p>	<p>Deze is getekend zoals in 2.a aangegeven. Momenteel worden de plannen voor de komende jaren vormgegeven in samenwerking met de sector, met behulp van het toeristisch platform (publiek-privaat samenwerkingsverband). De partners hebben het initiatief genomen voor het organiseren van een werkbezoek door de raad, om optimaal en rechtstreeks te kunnen informeren en betrekken. In 2024 wordt dit initiatief tot uitvoer gebracht in samenwerking met de griffie.</p>
<p>c. Het continueren van de subsidieregeling toeristische evenementen. Met het subsidiëren van evenementen wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de doelstelling van meer bezoekers en de toeristische promotie van Katwijk. Ook in 2023 wordt de samenwerking met Stichting Rijnsburgs Bloemencorso gecontinueerd. In 2022 zijn hiervoor meerjarige afspraken gemaakt met de stichting.</p>	<p>De subsidie is gecontinueerd en in 2023 is ook het subsidieplafond door de gemeenteraad verhoogd vanwege de gestegen prijzen van de sector.</p>

Wat waren we van plan?

2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt

<p>d. Te werken aan het versterken van het aanbod aan recreatieve voorzieningen. In 2023 vindt implementatie van het Nachtregister plaats. Het Nachtregister levert als instrument samen met de implementatie van de Huisvestingsverordening een belangrijke bijdrage aan het vergroten van het inzicht in de kwantiteit van verblijfsaccommodaties in Katwijk. Aan de hand van inzicht in de kwantiteit en kwaliteit van verblijfsaccommodaties kan in 2023 overwogen worden specifiek beleid voor verblijfsaccommodaties te ontwikkelen.</p>	<p>De voorbereidende werkzaamheden om te komen tot een digitaal Nachtregister zijn in 2023 afgerond, zodat per januari 2024 het digitaal Nachtregister operationeel is.</p>
--	---

Indicatoren

PROGRAMMA 3					
Indicatoren economie	Bron	Norm	R2021	R 2022	R2023
Banen per 1.000 inwoners 15-74 jaar	Lisa	567	512,9	517,5	n.n.b.
Werkloosheidspercentage	UWV	3,90%	2,80%	2,90%	2,80%
Aantal vestigingen in de gemeente	www.waarstaatjegemeente.nl	n.v.t.	5.220	5.500	n.n.b.
Aantal gestarte vestigingen	www.waarstaatjegemeente.nl	n.v.t.	622	685	688
Aantal banen op bedrijventerreinen	Lisa	45	23,5	n.n.b.	n.n.b.
Banen toerisme per 1.000 inwoners 15-74 jaar	www.waarstaatjegemeente.nl	45	23,5	24,4	n.n.b.

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
PROGRAMMA 3 ECONOMIE					
3.1 Economische ontwikkeling	1.164	1.460	1.854	1.744	110
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.699	5.976	-140	-333	193
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	207	135	255	303	-48
3.4 Economische promotie	137	273	331	347	-15
Totaal - Lasten	3.208	7.845	2.301	2.061	240
3.1 Economische ontwikkeling	81	24	223	307	84
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.188	5.720	109	128	19
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	238	198	253	246	-7
3.4 Economische promotie	703	563	663	762	100
Totaal - Baten	3.210	6.504	1.248	1.444	196
Saldo baten - lasten	2	-1.341	-1.053	-618	435
0.10 Toevoeging aan reserve	676	-	355	521	-165
Totaal - Lasten	676	-	355	521	-165
0.10 Onttrekking aan reserve	28	174	415	249	-166
Totaal - Baten	28	174	415	249	-166
Mutaties reserves	-649	174	59	-272	-331
Saldo inclusief mutaties reserves	-646	-1.167	-994	-890	104

Analyse verschillen (bedragen * €1.000 - = nadeel / + = voordeel)

3.1 Economische ontwikkeling

	bedrag	i/s
Er is een kleiner aantal projecten vanuit het 'projectenbudget Economische Agenda' door de gemeente gefinancierd (€ 17.000) en een kleiner aantal projecten dat vanwege de opbouw van de Triple Helix samenwerking binnen de Duin- en Bollenstreek is uitgevoerd (€ 76.000).	93	i
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). De oorzaak van de afwijking is dat het budget voor de inzet Finance-/funding manager van Unmanned Valley is overgeheveld (project BVLOS Behind Visual Line of Sight). Hierdoor verschuiven de gemeentelijke lasten naar UMV.	82	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-65	
Totaal afwijking lasten	110	

Unmanned Valley Een voordeel voor de gemeente doordat er meer detacheringsuren doorberekend zijn aan Unmanned Valley door intensivering van het project BVLOS dat wordt uitgevoerd binnen UMV.	58	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	26	
Totaal afwijking baten	84	

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

	bedrag	i/s
Tussentijdse winstneming Klei Oost Zuid: Als gevolg van afname van project specifieke risico's en het feit dat nagenoeg alle kosten binnen de grondexploitatie gerealiseerd zijn, is de tussentijdse winst aanzienlijk hoger uitgekomen, dan in eerste instantie was begroot voor 2023. Daarnaast staat er een negatief bedrag onder lasten als gevolg van een foutieve begrotingswijziging, deze had onder de baten verantwoordt moeten worden. Budgettair is dit neutraal.	165	i
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-8	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	36	
Totaal afwijking lasten	193	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	19	
Totaal afwijking baten	19	

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

	bedrag	i/s
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-38	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-10	
Totaal afwijking lasten	-48	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-7	i
Totaal afwijking baten	-7	

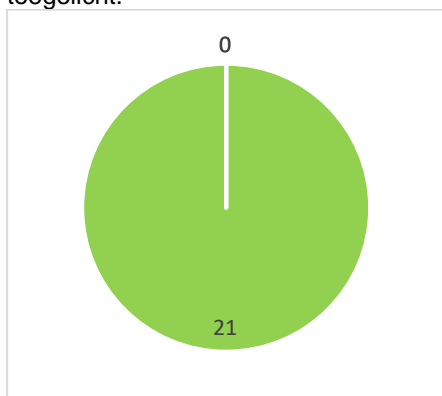
3.4 Economische promotie

	bedrag	i/s
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	7	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-22	
Totaal afwijking lasten	-15	

Hogere opbrengst toeristenbelasting:	100	i
In de begroting 2023 is rekening gehouden met een opbrengst op basis van het aantal overnachtingen. In de belastingrapportage die door de BSGR wordt aangeleverd wordt rekening gehouden met een hogere opbrengst als gevolg van de toename van het aantal overnachtingen in 2022 en 2023.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	
Totaal afwijking baten	100	
Reserves		
Grondexploitatie:	-190	i
Tussentijdse winstneming Klei Oost Zuid is toegenomen, zie toelichting onder 3.2. Hierdoor is ook de toevoeging aan de reserve grondexploitatie hoger dan begroot.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	25	
Totaal afwijking lasten	-165	
Nog uit te voeren werken:	-178	i
In een begrotingswijziging is een bijdrage onjuist meegenomen als een last, dit veroorzaakt het verschil tussen de begrote en werkelijke onttrekking aan de reserve.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	12	
Totaal afwijking baten	-166	

3.2.4 Programma 4 Onderwijs

Voor dit programma zijn er 21 prestatie-indicatoren waarover wordt gerapporteerd. De realisatie 21 groen is in onderstaande tabel opgenomen. Per taakveld worden de prestatie-indicatoren toegelicht.

Beleidsrealisatie

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
4.1 Openbaar onderwijs	
1. Bewaken van de continuïteit van de Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek.	
a. Twee keer per jaar wordt er een Gemeentelijk Toezichtsorgaan (GTO) overleg ingepland, in juni en december. In juni staat onder andere de jaarrekening op de agenda en in december de begroting en het meerjarenperspectief van stichting OBODB. De jaarrekening en begroting worden ter goedkeuring voorgelegd aan de leden van het GTO. De leden van het GTO zijn de portefeuillehouders onderwijs van de gemeente Katwijk, Noordwijk, Lisse, Teylingen en Hillegom	In juni 2023 is in het GTO overleg het Jaarverslag 2022 van stichting OBODB goedgekeurd. Het overleg van december 2023 is verplaatst naar 22 januari 2024 in verband met vertraging in traject opstellen begroting door ziekte bestuurder. Begroting is begin februari 2024 goedgekeurd door de leden van het GTO. In het GTO overleg van januari 2024 is geconcludeerd dat door het nieuwe bestuursmodel van stichting OBODB de rol van het GTO is veranderd ten aanzien van het Openbaar Onderwijs. In het GTO overleg van juni 2024 worden afspraken gemaakt over de rol en verantwoordelijkheden van het GTO en de wijze waarop het GTO verder vormgegeven gaat worden.
2. Voldoende spreiding van mogelijkheden tot het volgen van openbaar basisonderwijs in Katwijk.	
a. Stichting OBODB heeft samen met Stichting Prohles, Sophia Scholen en PCBO Rijnsburg een onderwijsvisie Valkenhorst opgesteld. Deze onderwijsvisie is onderwerp van gesprek in het traject om te komen tot kwalitatief en kwantitatief goede onderwijsvoorzieningen in Valkenhorst.	Er vinden periodiek gesprekken plaats met Stichting OBODB, stichting Prohles, Sophia Scholen en PCBO Rijnsburg over de huisvesting van het onderwijs in Valkenhorst. In 2023 hebben twee overleggen plaatsgevonden met de schoolbesturen. Vanwege vertraging bij de Raad van State over de uitspraak bestemmingplan was er in 2023 geen noodzaak om vaker in overleg te treden met de schoolbesturen. In de investeringsagenda zijn kredieten opgenomen om te komen tot kwalitatief en kwantitatief goede onderwijsvoorzieningen in Valkenhorst inclusief voorzieningen voor bewegingsonderwijs en kinderopvang.
4.2 Onderwijshuisvesting	
Met de schoolbesturen en kinderopvang is intensief gewerkt aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2020 – 2040 voor het basisonderwijs. Voor de eerste vijf jaar van dit plan is een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit programma wordt verder uitgevoerd. Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd op basis van actuele planningen, capaciteit en (gebieds)ontwikkelingen. Na het verwerken van de laatste	

ontwikkelingen en plannen ligt de komende jaren de prioriteit bij de huisvesting van de Christelijke Opleidingsschool, de Oranje Nassauschool, De Duinroos, De Burcht en één schoolgebouw in Valkenhorst. Voor het IHP Voortgezet Onderwijs ligt een vervangingsopgave voor de locatie Visser 't Hooft Lyceum Rijnsburg en een gedeelte van de locatie Vakcollege Rijnmond.

Een schoolgebouw kent steeds meer functies dan alleen onderwijs, zoals kinderopvang en activiteiten van maatschappelijke organisaties. Het college wil daarom schoolgebouwen meer inzetten als ontmoetingsplek in de wijk.

Het Uitvoeringsprogramma is vastgesteld in 2021. In 2022 is al uitvoering gegeven aan de huisvestingsvraagstukken op basis van het Uitvoeringsprogramma. Er ligt in de 1e tranche (tot en met 2026) een forse investeringsopgave voor 4 bestaande schoolgebouwen (de Christelijke Opleidingsschool, de Oranje Nassauschool, De Duinroos en de Burcht), 2 bestaande gymzalen (Christelijke Opleidingsschool en De Duinroos) en 1 schoolgebouw in Valkenhorst plus bijbehorende gymvoorziening. Per project wordt samen met de schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en eventueel andere organisaties gekeken hoe het nieuwe schoolgebouw invulling kan geven aan een brede maatschappelijke (buurt)functie die o.a. aansluit bij de lokale onderwijsagenda Katwijk.

De Mauritschool en de Otto Baronschool worden de komende jaren ingezet als overlooplocaties voor het tijdelijk huisvesten van leerlingen van de scholen die conform het Uitvoeringsprogramma IHP-Primair Onderwijs 1e tranche en mogelijk de daaropvolgende tranches in aanmerking komen voor renovatie/nieuwbouw.

Er vindt periodiek overleg plaats tussen de gemeente en stichting Prohles over de vervangingsopgave voor De Duinroos en de Christelijke Opleidingsschool. Het college heeft ten behoeve van de Christelijke Opleidingsschool een voorbereidingskrediet ter beschikking gesteld. Het bouwmanagementbureau aangesteld door Prohles is medio september 2023 van start gegaan met de verdere uitwerking van de restauratie/nieuwbouw van de school en nieuwbouw van de gymzaal op de locatie Parklaan. De inpassingsstudie voor de renovatie/nieuwbouw van IKC Duinroos die in opdracht van stichting Prohles loopt vertraging op door onder andere een bestuurswisseling. De verwachting is dat het onderzoek in Q1 2024 wordt afgerond. Op basis van de haalbaarheidsstudie heeft Stichting Prohles besloten een inpassingsstudie te doen om een afweging te kunnen maken tussen vernieuwbouw en sloop/nieuwbouw van IKC De Duinroos op de locatie Zanderij. Aanvullend op deze inpassingsstudie wordt een extra haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de locatie Otto Baron in de Molenwijk. De uitkomsten van deze extra haalbaarheidsstudie en de inpassingsstudie zullen naast elkaar worden gelegd en zal een definitieve afweging worden gemaakt voor de toekomst van De Duinroos. Naar verwachting wordt dit afgerond in de eerste helft van 2024.

Het Voorlopig Ontwerp voor de renovatie/nieuwbouw van IKC De Oranje Nassauschool is afgerond. Geconstateerd is dat de kostenraming niet aansluit bij het krediet dat beschikbaar is gesteld in de Investeringsagenda. In de stuurgroep heeft overleg plaatsgevonden over een passende oplossing, enerzijds aanpassing van het ontwerp en anderzijds aanpassing van beleidsuitgangspunten IHP PO. Hiermee is de planning voor realisatie plannen Oranje Nassauschool naar achter geschoven. Tijdelijke huisvesting zal plaatsvinden in het schoolgebouw aan Sandtlaan 98 vanaf mei 2025.

De gemeente is in gesprek met het schoolbestuur van De Burcht over de mogelijkheden voor nieuwbouw in de Tjalmastrook. Er wordt op dit moment gewerkt aan een haalbaarheidsstudie waarin zowel de huidige locatie als een locatie in de Tjalmastrook worden meegenomen als mogelijke locaties voor renovatie/nieuwbouw van De Burcht. De planontwikkeling in de Tjalmastrook in relatie tot de gebiedsvisie Valkenburgse Meer e.o. brengt onzekerheid met zich mee aangaande de planning voor de mogelijkheid om een nieuwe school te realiseren in de Tjalmastrook. Het schoolbestuur van De Burcht neemt deze onzekerheid mee in haar afweging bij het afronden van de haalbaarheidsstudie. Deze wordt Q1 2024 opgeleverd.

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	<p>Er vindt periodiek overleg plaats tussen de gemeente en de vier schoolbesturen die zich willen vestigen in Valkenhorst. Tijdens het overleg wordt onder andere gesproken over de planning van de woningbouwontwikkeling, de fasering en locatie, de actuele leerlingenprognoses, het bouwheerschap, de voorzieningen ten behoeve van het bewegingsonderwijs en door de schoolbesturen opgestelde onderwijsvisie.</p> <p>In Q4 2023 heeft de gemeente een offerte aangevraagd aan een extern bureau voor het herijken van het IHP PO 2020-2040, conform uitgangspunten.</p> <p>Hoewel het geen onderdeel is van het IHP PO, is er veel aandacht voor de huisvesting van de Verrekijker. De huidige huisvesting is een combinatie van tijdelijke units. Deze units verkeren nu in een slechte staat. In 2023 zijn er gesprekken gevoerd met OBODB over de wens voor vervangende huisvesting. Uitgangspunt hierbij is vervanging op of dicht bij de huidige locatie.</p>
<p>b. Het college wil scholen, verenigingen en organisaties stimuleren elkaar op te zoeken om samen gebruik van scholen en accommodaties te maken. Het college wil een actieve rol spelen om het multifunctioneel gebruik te bevorderen. Hiervoor is het nodig om in beeld te krijgen wat voor belemmeringen er eventueel zijn en wat ervoor nodig is om deze weg te nemen.</p>	<p>De gemeente heeft verschillende gesprekken gevoerd met de directie van verschillende scholen. Hierin wordt stilgestaan bij het medegebruik van scholen; de belemmeringen, kansen en initiatieven. Daar waar mogelijk worden partijen bij elkaar gebracht om medegebruik in te vullen en worden belemmeringen weggehaald.</p>
<p>c. In 2021 is gestart met het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs Katwijk en zal verder tot uitvoering gebracht worden in 2022. Met het doel om te komen tot adequate en duurzame huisvesting van het voortgezet onderwijs die een goed niveau van eigentijds en passend onderwijs ondersteunen.</p>	<p>Het Integraal Huisvestingsplan Katwijk 2023-2040 is op 16 maart 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Het schoolgebouw aan Sandtlaan 98 (het voormalige schoolgebouw van Yuverta) is op 1 augustus 2023 aangekocht ten behoeve van de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs en Primair Onderwijs. Op dit moment worden in het schoolgebouw verschillende onderwijsorganisaties (tijdelijk) gehuisvest, te weten de Internationale Schakelklas (ISK), het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs en Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden (Visser 't Hooft). Eind 2023 is een opdracht verleend aan onderzoeksbureau ICS om een locatiestudie uit te voeren voor de Internationale Schakelklassen in de Duin- en Bollenstreek. Het doel van de locatiestudie is om (op termijn) een permanente oplossing te vinden voor de huisvesting van de ISK. De regiogemeenten leveren samen een bijdrage aan deze locatiestudie.</p>
<h3>4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken</h3>	
<p>1. Ieder kind heeft gelijke onderwijskansen</p>	
<p>a. We creëren een dekkend aanbod van peuteropvang, middels een subsidieregeling voor voorschoolse voorzieningen en intensiveren de toeleiding hiernaartoe.</p>	<p>De subsidieregeling voor- en voorschoolse educatie is al enkele jaren in kracht. De voorschoolse voorzieningen en de jeugdgezondheidszorg werken continu samen om de toeleiding te intensiveren.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	<p>Kinderopvangorganisaties die voldoen aan de wettelijke kwaliteitscriteria om voorschoolse educatie aan te bieden kunnen subsidie aanvragen. Hiermee maken ze het voor ouders financieel mogelijk om, voor kinderen die onder de doelgroep vallen, de voorschool maximaal 16 uur per week te laten bezoeken. Voor niet werkende(n) ouders geldt dan de vergoeding die gelijk is aan de Kinderopvangtoeslag.</p>
<p>b. We creëren taalaanbod voor kinderen met een taalachterstand en vragen aandacht voor het belang van (voor)lezen.</p>	<p>Om dit te bereiken heeft de gemeente een opdracht Onderwijskansen 2021-2024 geformuleerd. JES Rijnland voert de opdracht in samenwerking met de bibliotheek en het Welzijnswijkkwartier uit.</p>
<p>c. We ondersteunen ouders van kinderen met risico op onderwijsachterstanden in de peuter- en basisschoolleeftijd.</p>	<p>De acties bij de onderdelen 1a en 1b dragen aan dit doel bij, evenals de vele acties uit de onderwijsagenda die op dit punt zijn/worden uitgevoerd.</p>
<p>2. Zo veel mogelijk kinderen hebben een passende onderwijsplek</p>	
<p>a. We zetten de inzet van de jeugdhulpverlener uit het wijkteam in de school voort en monitoren de ervaringen, zodat we problemen vroegtijdig kunnen signaleren en zwaardere hulp kunnen voorkomen.</p>	<p>De werkwijze 'Jeugdhulpverlening in de school' is in 2022 opgestart en betreft een doorlopende aanpak. De jeugdhulpverleners op alle basisscholen en het voortgezet onderwijs in Katwijk hebben samen met de intern begeleiders en ondersteuningscoördinatoren gewerkt aan de doorontwikkeling van de werkwijze en aan deskundigheidsbevordering, onder andere door de samenwerking en opgedane ervaringen te monitoren.</p>
<p>b. We dringen het aantal thuiszitters terug, d.m.v. een regionale thuiszittersaanpak en lokale initiatieven, zoals de maatwerkklassen in het voortgezet onderwijs.</p>	<p>De regionale thuiszittersaanpak is uitgevoerd.</p> <p>In het schooljaar 2022-2023 heeft het Regionaal Bureau Leerrecht (RBL) meer thuiszitters geregistreerd. Het aantal leerplichtige thuiszitters zonder schoolinschrijving (absoluut verzuim) is toegenomen. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met ontwikkelingen rondom nieuwkomers. De toenemende migratiebewegingen zorgen voor 'administratieve ruis'. Veel van het absoluut verzuim is het afgelopen schooljaar weer opgelost. Ook het aantal thuiszitters met een schoolinschrijving liep op. Deze groep is steeds beter in beeld door een verbeterde registratie. Het is bekend waarom zij uitvallen (meestal internaliserende, psychische problematiek) en wat er nodig is om dat te voorkomen (aandacht, gezien worden, tijdig en adequaat handelen). Als kinderen eenmaal zijn uitgevallen, is terugleiden naar onderwijs ontzettend lastig. Dit tekent de weerbaarheid van het probleem. Daarnaast is er een groep kinderen dat geen onderwijs volgt omdat zij meervoudig beperkt zijn. Hun aantal neemt de laatste jaren toe</p> <p>De stijging van het aantal thuiszitters ziet het RBL terug in alle gemeenten (en ook landelijk). Het RBL heeft het afgelopen jaar nog meer focus aangebracht in de dienstverlening rondom thuiszitterscasuïstiek door te specialiseren en het 'thuiszittersteam' steeds verder te professionaliseren. Om invloed uit te oefenen op het terugdringen van het aantal thuiszitters zijn gemeenten blijven investeren in een combinatie van preventie (o.a. werkwijze Jeugdhulpverlening in de school) en het uitbreiden van onderwijszorgarrangementen. Ook subregionale initiatieven vanuit het onderwijs, zoals maatwerkklassen en een onderzoek door het</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek naar thuiszitters, hebben bijgedragen. Zo is het stappenplan voor preventie en aanpak (langdurig) schoolverzuim vernieuwd en biedt dit scholen duidelijke richtlijnen voor de acties op verschillende momenten en de samenwerking met partners om schoolverzuim te voorkomen en leerlingen terug naar school te helpen.
c. We verbeteren de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp, d.m.v. het uitvoeren van het regionale inkoopplan en de vastgestelde Leidende principes onderwijs-jeugdhulp Holland Rijnland. We zetten de inzet van Jeugdhulp op school in het gespecialiseerd onderwijs voort in de 15 scholen en breiden uit naar enkele reguliere scholen in de regio	Op 15 gespecialiseerd onderwijs scholen in de Duin- en Bollenstreek en de Leidse regio is de collectieve inzet van Jeugdhulp op school (JOS) gecontinueerd. Gemeenten, scholen, samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en de jeugdhulpaanbieders werkten gezamenlijk aan de doorontwikkeling van de aanpak. De onderzoekers die in opdracht van de ministeries van OCW en VWS landelijk onderzoek hebben gedaan naar de financiering van Zorg in Onderwijstijd, zijn in het najaar een klein onderzoek in Holland Rijnland gestart om de opzet van JOS te benchmarken met de inzichten vanuit het landelijke onderzoek.
d. We verkennen de inzet van jongerenwerk in de school, daar waar dat nog niet wordt ingezet.	Vanuit de NPO (Nationaal Programma Onderwijs middelen) is op basisscholen met verhoudingsgewijs veel achterstandsleerlingen incidenteel jongerenwerk gesubsidieerd om vertragingen gerelateerd aan corona in te lopen. De inzet hiervan betrof de Prins Willem Alexanderschool, Daltonschool (voorheen De Krulder), Sjaloomschool en De Duinroos. De gemeentelijke regeling specifieke doeluitkering NPO is inmiddels beëindigd doordat het maximaal beschikbare subsidieplafond in zijn geheel door schoolbesturen is aangevraagd. De verleende subsidieverstrekingen moeten nog verantwoord worden. De NPO-middelen zijn niet structureel van aard, de scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de borging. Het basisaanbod vanuit de MAG-opdracht jeugd- en jongerenwerk is beschikbaar voor de VO-scholen. Vanuit de NPO-middelen is incidenteel meer inzet gerealiseerd op het Vakcollege Rijnmond.
3. Kinderen kunnen zich maatschappelijk ontwikkelen en aan hun talenten werken	
a. Kinderen krijgen op school en na schooltijd cultuur, natuur, techniek etc. aangeboden.	Voor de onderdelen sport en cultuur is dit ingevoerd. Voor het onderdeel Natuur wordt door Naturalis het project Natuur om de Hoek op twee scholen in de Hoornes uitgevoerd. Na de zomervakantie is het project ook gestart op het IKC De Duinroos. Het natuurproject is inmiddels uitgebreid naar activiteiten in de wijk. Het trefpunt LiveScience brengt in een pilot wetenschap en biodiversiteit dichterbij de buurtbewoners. Vanaf september 2023 is LiveScience ook in de Molenwijk actief.
b. Al het maatschappelijk aanbod in Katwijk wordt inzichtelijk gemaakt voor school, organisaties en ouders.	In het eerste halfjaar van 2023 zijn besprekingen gevoerd om te komen tot een platformontwikkeling waarop aanbod van Natuur, Duurzaamheid, Wetenschap en Techniek bij elkaar komt. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld. In het tweede halfjaar is de platformontwikkeling verder uitgewerkt en vastgesteld in de werkgroep Lokale Educatieve Agenda. In december is er een aanbiedersbijeenkomst georganiseerd voor aanbieders op het gebied van Natuur- en Duurzaamheids Educatie. In het begin van 2024 staat de Kick-off van het platform

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	Verwonder om de hoek gepland. Er zal een verbinding met de andere bestaande platformen voor sport en cultuur gemaakt worden (Sjors sportief en creatief).
c. In het uitwerken van het burgerschapsonderwijs wordt aandacht geschonken aan democratisering en lokale geschiedenis. Hiervoor worden programma's uitgerold op de scholen in het basisonderwijs.	<p>Voor de zomervakantie zijn er succesvolle pilots Democracy gehouden in de raadzaal van het gemeentehuis. Met ProDemos is een overeenkomst gesloten om de lessen te continueren en aan alle basisscholen structureel aan te bieden. Bij de uitvoering en ontwikkeling van burgerschapsonderwijs zal de verbinding gemaakt worden met de door de gemeenteraad op 7 december 2023 vastgestelde "Verordening participatie en uitdaagrecht Katwijk 2023".</p> <p>In het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om het mogelijk te maken dat scholen gratis lokale musea kunnen bezoeken. Voor de uitwerking van deze ambitie wordt ingezet op het versterken van het aanbod van de lokale musea voor scholen/jongeren doelgroepen door een regeling te openen waarmee musea een ontwikkelbudget kunnen aanvragen om een plan te formuleren. In 2024 zal vervolgens een nieuwe regeling worden opgezet. Musea kunnen dan hun uitgewerkte plan indienen om subsidie aan te vragen voor de uitvoering hiervan.</p>
4. Onderwijs en arbeidsmarkt sluiten goed op elkaar, waardoor jongeren meer kans hebben op een betaalde baan	
a. We voeren het regionale programma voortijdig schoolverlaten uit.	Het regionale programma voortijdig schoolverlaten (vsv) dat zich richt op het aanpakken van de hoofdredenen van schooluitval is uitgevoerd. Het programma is aanvullend op de reguliere taken van scholen, gemeenten, samenwerkingsverbanden, hulpverlening, Leerrecht / Doorstroompunt (RMC) en andere organisaties. Naast deze doorlopende aanpak zijn er extra regionale acties ingezet vanuit gemeentelijke middelen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en te verminderen, onder andere door maatwerktrajecten te organiseren voor leerlingen zonder startkwalificatie. Het totaal aantal vsv'ers in Katwijk is in schooljaar 2022-2023 vergelijkbaar gebleven met de voorgaande schooljaren.
b. We creëren mogelijkheden voor hybride leren in zowel het mbo als het voortgezet onderwijs en laten jongeren kennismaken met het bedrijfsleven.	<p>'t Klaslokaal aan het Emmaplein bood jongeren en jongvolwassenen een leerervaringsplek. In de winkel waren producten te koop die door leerlingen, al dan niet onder begeleiding, waren gemaakt en producten die vanuit ondernemerschap waren ingekocht en werden doorverkocht.</p> <p>Bij Vakcollege Rijnmond kan er middels MakerSpace kennis worden gemaakt met Smart Technology. De nieuwste technology op het gebied van 3D printen, robotisering, codering en lasersnijtechnieken. Er is een lesaanbod om mavo-, havo- en vwo-leerlingen ook kennis te laten maken met techniek en technologie. Leerlingen uit het primair onderwijs volgen ook lessen in de MakerSpace.</p> <p>Er wordt een kennismakingstraject georganiseerd met het bedrijfsleven. Leerlingen uit leerjaar 2 maken een week lang kennis met de lokale ondernemingen op het gebied</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	van techniek, economie en verzorging. Grote bedrijven zoals Heemskerk groente zijn hierbij betrokken.
c. We creëren samen met onderwijs en bedrijfsleven voldoende mbo-aanbod (niet zijnde een aparte mbo-vestiging) in de gemeente, zoals de mogelijkheid om beroepskwalificaties in het voortgezet onderwijs.	Door een samenwerking tussen Vakcollege Rijnmond en MBO Instellingen kunnen leerlingen beroepskwalificaties in schilderen en bouw behalen. Vakcollege Rijnmond is gestart met de groep Rentree. Deze groep heeft als doel om bij leerlingen te sturen op eigen verantwoordelijkheid zodat zij mbo-niveau 1 met succes afronden en mogelijk doorstromen naar mbo-niveau 2.
5. School is een veilige plek, waar iedereen zich geaccepteerd voelt	
a. Er is een Katwijk brede aanpak tegen sociale problemen op de scholen. Hierin staan de elementen vertrouwen, rust, wederzijds respect, sociale redzaamheid, ouderbetrokkenheid, burgerschap, gezond gedrag en duurzaamheid centraal.	Voor het thema sociale acceptatie stimuleren wij het gebruik van de Kanjertraining op de basisscholen. De scholen dienen hiervoor jaarlijks een plan van aanpak in. De uitvoering is geborgd door jaarlijkse deskundigheidsbevordering.
b. Op scholen wordt aandacht besteed aan respect en het tegengaan van discriminatie	Middels de week van respect in november 2023 is er aandacht besteed aan het thema 'Respect' en het tegengaan van discriminatie, bijvoorbeeld door gastlessen aan te bieden. Verder krijgen alle scholen de Respectbox aangeboden. De Box is gevuld met inspiratie- en lesmaterialen om de hele school in het teken van respect te zetten.
6. Een gezonde leefstijl (in de school en opvang) vanaf jongs af aan	
a. Gezonde voeding, water drinken en bewegen wordt op allerlei manieren gestimuleerd op de scholen en opvang	Scholen en kinderopvang hebben eenmalig een subsidie aan kunnen vragen voor de aanschaf van sport- en spelmaterialen, welke gebruikt kunnen worden om de kinderen op school beter te laten bewegen (ook wel beweegkisten genoemd). Daarnaast is het Welzijnskwartier in samenwerking met de gemeente Katwijk op zes scholen gestart met de pilot bewegend leren om kinderen op scholen meer te laten bewegen.

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
PROGRAMMA 4 ONDERWIJS					
4.1 Openbaar basisonderwijs	178	188	218	236	-18
4.2 Onderwijshuisvesting	5.115	2.727	3.021	2.952	69
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.550	3.959	4.605	4.572	33
Totaal - Lasten	8.843	6.874	7.845	7.760	85
4.2 Onderwijshuisvesting	2.089	35	35	75	40
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.130	1.403	2.053	2.602	549
Totaal - Baten	4.219	1.438	2.087	2.676	589
Saldo baten - lasten	-4.624	-5.437	-5.757	-5.083	674
0.10 Toevoeging aan reserve	-	-	30	30	-
Totaal - Lasten	-	-	30	30	-
0.10 Onttrekking aan reserve	132	30	190	63	-127
Totaal - Baten	132	30	190	63	-127
Mutaties reserves	132	30	160	33	-127
Saldo inclusief mutaties reserves	-4.492	-5.407	-5.597	-5.051	546

Analyse verschillen (bedragen * €1.000 - = nadeel / + = voordeel)

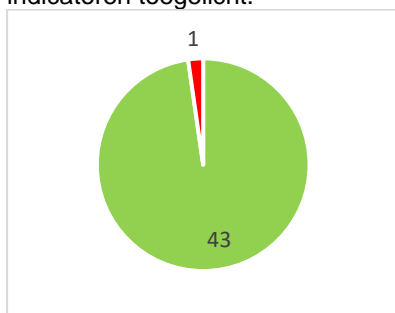
4.1 Openbaar basisonderwijs	bedrag	i/s
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-18	
Totaal afwijking lasten	-18	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	
Totaal afwijking baten	-	

4.2 Onderwijshuisvesting	bedrag	i/s
Hogere onroerende zaakbelasting: Door de waardemutatie van het totale scholenbestand stijgt ook de ozb, de bijbehorende baten worden verantwoord op taakveld 0.62 OZB niet woningen.	-95	i
Lagere lasten Yuverta: Bij de aankoop van Yuverta werd rekening gehouden met een lastentoeename. Deze is voor een deel niet in 2023 gerealiseerd. Tegenover deze lagere lasten staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve strategische investeringen (zie Programma 5 0.10)	119	i
Door vertraging in de projecten nieuwbouw/renovatie Oranje Nassauschool, Christelijke opleidingsschool en Duinroos zijn de budgetten in 2023 niet volledig besteed. Aangezien de uitvoering plaatsvindt in 2024, wordt het overschot op de betreffende exploitatiebudgetten overgeheveld naar 2024.	75	i
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-3	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-27	
Totaal afwijking lasten	69	
Hogere huuropbrengst Yuverta: Door de ingebruikname wordt ook huuropbrengst in rekening gebracht, deze is nog niet begroot.	32	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	8	
Totaal afwijking baten	40	

	bedrag	i/s
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken		
De lasten voor gemeentelijk onderwijsbeleid vallen lager uit dan begroot. Door corona en de instroom van Oekraïense vluchtelingen is er vertraging in de uitvoering van de onderwijsagenda ontstaan, waardoor bepaalde activiteiten pas later zijn opgestart of te ruim zijn begroot.	339	i
Hogere lasten onderwijsvertraging i.v.m. corona: Van het Rijk is een specifieke uitkering ontvangen voor het inhalen van Covid-19 gerelateerde afwijkingen voor de periode 2022-2024. De lasten in 2023 zijn verantwoord bij het Rijk. Zie ook baten.	-696	
Leerlingenvervoer: Het aantal kinderen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer stijgt. In het schooljaar 2022-2023 maakten 341 kinderen gebruik van het leerlingenvervoer (OV-vergoeding, kilometervergoeding voor auto en fiets en aangepast vervoer). In het huidige schooljaar (2023-2024) zijn het 377 kinderen. Daarnaast zijn de routes complexer geworden in verband met wisselende roosters en adressen. Dit heeft een kosten-opdrijvend effect en leidt tot overbesteding in 2023.	-88	i
Volwasseneducatie (MAG): Zie MAG paragraaf.	144	i
Lagere lasten schoolontbijt: Via het winterplan is een budget beschikbaar gesteld i.v.m. het organiseren van een schoolontbijt. In 2023 is maar beperkt gebruik gemaakt van deze mogelijkheid door de schoolbesturen wat leidt tot lagere lasten. Dit leidt ook tot een lagere onttrekking aan de algemene reserve (zie ook 0.10).	76	i
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). Door de salarislasten in 2023 zoveel mogelijk ten laste te brengen van de rijksmiddelen voor GOAB en de incidentele NPO-middelen, is er een incidenteel voordeel voor de gemeente ontstaan.	230	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	28	
Totaal afwijking lasten	33	
Hogere baten onderwijsvertraging i.v.m. corona: Van het Rijk is een specifieke uitkering ontvangen voor het inhalen van Covid-19 gerelateerde afwijkingen voor de periode 2022-2024. De baten in 2023 zijn verantwoord bij het Rijk. Zie ook lasten. In 2022 is € 120.000 te veel aan Sisa bijdrage verantwoord. Dit is nu gecorrigeerd.	576	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-27	
Totaal afwijking baten	549	
Reserves		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	
Totaal afwijking lasten	-	
Algemene reserve: Winterplan, een lagere onttrekking voor het schoolontbijt. Zie ook de lagere lasten bij taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken.	-78	i
Sociaal domein: Coalitieakkoord goed burgerschap - uitwerken gratis toegang musea met scholen en musea (ingang schooljaar '23/'24) krijgt een vervolg in 2024.	-50	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	1	
Totaal afwijking baten	-127	

3.2.5 Programma 5 Sport, cultuur en groen

Voor dit programma zijn er 44 prestatie-indicatoren waarover wordt gerapporteerd. De realisatie 43 groen en 1 rood is in onderstaande tabel opgenomen. Per taakveld worden de prestatie-indicatoren toegelicht.

Beleidsrealisatie

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
5.1 Sportbeleid en activering	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevorderen dat inwoners (meer) gaan sporten en bewegen 2. Het aantal inwoners van Katwijk dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen neemt toe 3. Het aantal inwoners van Katwijk dat lid is van een sportvereniging neemt toe 4. Meer inwoners hebben een gezonde en actieve leefstijl. 	
<p>a. 1 t/m 4. Uitzetten en uitvoeren van de MAG-opdrachten samen met de sportverenigingen om de maatschappelijke meerwaarde van sport en bewegen te vergroten</p>	<p>De MAG opdrachten en dus ook de opdracht Sport en Bewegen, zijn verlengd en de opgaven van de MAG zijn/worden doorontwikkeld. De gemeente voert verschillende accountgesprekken met de sportverenigingen over de voortgang van de sport- en beweegactiviteiten die bijdragen aan de MAG, zoals gehandicaptensport en activiteiten voor andere doelgroepen die meer begeleiding nodig hebben om te sporten en bewegen.</p> <p>De basis voor het digitale sportloket als informatiepunt is gereed en is in een testomgeving ingericht. Deze basisversie zal rond de voorjaarsvakantie 2024 beschikbaar zijn via de website van de gemeente. Deze basisversie wordt doorontwikkeld naar een interactief platform met een kennisbank voor de sportverenigingen. Dit is een wat complexer proces qua inrichting en beheer en vraagt betrokkenheid van verschillende partners in relatie tot het aanleveren en categoriseren van informatie.</p> <p>Het lokaal Sportakkoord II maakt onderdeel uit van het Plan van Aanpak SPUK GALA, de raad is daar op 20 september 2023 over geïnformeerd.</p>
<p>b. 1 t/m 4. Uitvoering geven aan het lokaal sportakkoord middels o.a. het realiseren van een veilig, gezond en pedagogisch verantwoord sportklimaat bij de sportverenigingen en het verbeteren van de motorische (zwem)vaardigheid van de jeugd.</p>	<p>In 2023 zijn, in samenwerking met stichting Kocon trainingen gegeven aan barvrijwilligers van de voetbalverenigingen.</p> <p>Er is een nieuw Sportakkoord voor de periode 2023 – 2026 opgesteld, het lokaal Sportakkoord II 'Lekker Bewegen' (onderdeel van SPUK-GALA) waarbij het thema veilig gezond en pedagogisch sportklimaat ook weer is opgenomen en wordt voortgezet.</p> <p>Het verbeteren van de zwemvaardigheid is in 2023 voortgezet. Er zijn(extra) zwemlessen georganiseerd,</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	<p>kinderen die nog geen diploma hebben stromen door naar het reguliere leszwemmen georganiseerd door Sportbedrijf Katwijk. Kinderen die wel een diploma hebben en verder willen met zwemmen worden 'doorverwezen' naar het aanbod van de Katwijkse Reddingsbrigade en/of Zwem & Polo Club Katwijk.</p>
<p>c. 1 t/m 4. Bevorderen van inclusief sporten & bewegen door juiste afstemming van vraag en aanbod voor aangepast sporten. Sporten toegankelijk maken/houden voor (financieel) kwetsbare kinderen (promoten van Jeugdfonds Sport en Cultuur) en het fysiek toegankelijker maken van sport- en beweegvoorzieningen</p>	<p>De buurtsportcoach aangepast sporten neemt deel aan de regionale projectgroep Grenzeloos Actief. De projectgroep heeft een werkplan opgesteld om de vraag en het aanbod voor het aangepast sporten af te stemmen, en het aanbod onder de doelgroep(en) onder de aandacht te brengen en drempels om deel te nemen te verlagen.</p> <p>In samenwerking met Hockeyclub Catwyck en de lokaal verenigingsadviseur is het rolstoelhockey ondersteunt. Om rolstoelsporten te promoten en meer mensen toegang te bieden tot de Rolstoelsporten, is er een uitwisseling geweest tussen de rolstoelhandballers van HV Foreholte (Voorhout, Teylingen) en rolstoelhockeyers van HC Catwyck (Katwijk). Verenigingen met een aanbod voor mensen met een beperking zijn ondersteund via de subsidieregeling van de MAG.</p> <p>Via het Jeugdfonds Sport & Cultuur hebben (financieel) kwetsbare kinderen kunnen deelnemen aan sport en beweegactiviteiten en culturele activiteiten. In 2023 zijn 350 aanvragen goedgekeurd. In 2022 waren dat er 333.</p> <p>Bij het inrichten en realiseren van nieuwe sport- en beweegvoorzieningen wordt integraal gekeken vanuit verschillende disciplines naar de multifunctionaliteit van de voorzieningen en wordt rekening gehouden met de toegankelijkheid van deze voorzieningen.</p>
<p>d. 1,2 en 4. Uitvoering geven aan het beleidsplan speel- en beweegruimte door o.a. realisatie en borging van (toegankelijke) sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte.</p>	<p>Er is een bijdrage geleverd aan de uitvoering van het speelruimtebeleidsplan bij de inrichting van (nieuwe) beweegplekken om het bewegen in de openbare ruimte te faciliteren en te stimuleren. De beweegroute (QR-FIT) is gerealiseerd en officieel geopend.</p>
<p>e. 1,3 en 4. Verbinding versterken tussen het onderwijs en sport en bewegen. Implementeren van het concept bewegend leren op de basisscholen.</p>	<p>Vanuit het nieuwe Sportakkoord II 'Lekker Bewegen' is dit onderdeel voortgezet. Er zijn op verschillende scholen MQ-scans gehouden en er is op vijf scholen ondersteuning geboden bij de pauzesport en het implementeren van het concept Bewegend Leren. Daarnaast zijn er vervolgtrajecten voor leerlingen met een motorische achterstand georganiseerd.</p>
<p>f. 1 en 4. Verbinden van de sport met het zorgdomein d.m.v. het doorontwikkelen van de ketenaanpak Bewegen op recept, vergroten van het aantal doorverwijzingen vanuit het zorgdomein naar het sport- en beweegaanbod.</p>	<p>Het aantal doorverwijzingen naar Bewegen op Recept en Valpreventie is in 2023 licht gestegen en hebben er iets meer mensen deelgenomen aan Sport op Maat en valpreventie activiteiten. Vanuit het GALA is een procesbegeleider aangesteld om de ketenaanpak en dus de samenwerking te versterken. Dit moet in het komende jaar/jaren leiden tot meer doorverwijzingen en deelnemers.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>g. 3. Sportverenigingen versterken en ondersteunen bij het maatschappelijk verantwoord verenigen.</p>	<p>Er is een lokale verenigingsadviseur structureel in dienst bij Welzijnswartier. De verenigingsadviseur is het aanspreekpunt voor de sportverenigingen. De verenigingsadviseur adviseert en ondersteunt verenigingen op basis van de verenigingsscan en organiseert thema's over de onderwerpen die door de verenigingen als prioriteit zijn aangegeven.</p> <p>De mogelijkheid voor het aanvragen van een challenge in het kader van het Sportakkoord is verlengd in 2023. Er zijn in 2023 acht aanvragen ingediend, zeven daarvan zijn gedeeltelijk toegekend.</p>
<h3>5.2 Sportaccommodaties</h3>	
<p>0 Inzicht in de behoefte aan maatschappelijke voorzieningen (op basis van kengetallen) in relatie tot de woningbouwontwikkeling.</p> <p>1 Toekomstbestendig verhuur- en investeringsmodel voor de buitensportaccommodaties, zodat we groeien naar een hogere dekkingsgraad. In 2022 wordt dit model opgesteld.</p> <p>2 Stimuleren van sport en bewegen door zoveel mogelijk inwoners (jong en oud). Sportaccommodaties faciliteren het sport- en beweegaanbod. Door sportaccommodaties multifunctioneel in te zetten zorg je voor betaalbare voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn.</p> <p>3 Kwalitatief en kwantitatief duurzame en laagdrempelige gemeentelijke sportaccommodaties.</p> <p>4 Professioneel beheer en exploitatie van de gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties.</p>	
<p>a. Implementeren van het Handboek Voorzieningen, Leefbaarheid en wonen.</p>	<p>Het traject met ICS om te komen tot het Handboek voorzieningen, leefbaarheid en wonen is in juni 2023 afgerond. Het Handboek Voorzieningen is voorgelegd aan het Rijksvastgoedbedrijf in het kader van de woningbouwontwikkeling Valkenhorst inclusief de daarbij behorende voorzieningen. Het Handboek voorzieningen wordt als onderlegger gebruikt bij verschillende projecten waar sprake is van een gebiedsontwikkeling. Daarnaast dient het Handboek voorzieningen, waarin een normenkader is opgenomen voor voorzieningen, als basis voor de verdere uitwerking van gebiedsvisies in Katwijk. Ook wordt het Handboek voorzieningen gebruikt bij de uitwerking van het traject rondom de ruimtelijke strategie van Katwijk. Naar verwachting zal voor het zomerreces besluitvorming over het Handboek Voorzieningen plaatsvinden.</p>
<p>b. Op basis van het nieuwe verhuur- en investeringsmodel worden nieuwe, uniforme huurovereenkomst aangegaan met de buitensportverenigingen.</p>	<p>Momenteel worden de laatste gesprekken gevoerd met de buitensportverenigingen over de consequenties van het nieuwe verhuurmodel. Vanaf Q4 worden met de verenigingen nieuwe contracten gesloten. De stijging geeft wat onrust waardoor in 2023 het niet volledig is gelukt.</p>
<p>c. Een actieve rol innemen om organisaties en verenigingen te stimuleren samen te werken en multifunctioneel gebruik te maken van de bestaande binnen- en buitensportaccommodaties.</p>	<p>In februari 2023 heeft de raad ingestemd met de verdere uitwerking van het voorkeursscenario voor de binnensportaccommodaties in Rijnsburg: realisatie van een blaashal op het terrein van Madjoe, renovatie en verduurzamen van sportzaal Waterbos en de realisatie van een nieuwe sportzaal op de locatie Korte Vaart, ter vervanging van de gymzaal Korte Vaart en de gymzaal Katwijkerweg. De blaashal aan de Waardlaan is eind oktober 2023 opgeleverd. De exploitatie is in handen van Sportbedrijf Katwijk en de korfbalvereniging maakt sinds begin november 2023 gebruik van de blaashal voor de trainingen en de wintercompetitie. In Q3 2023 zijn de</p>

	<p>gesprekken opgestart met Sportbedrijf Katwijk en korfbalvereniging Madjoe om te komen tot een definitieve exploitatiebegroting en een gebruiksovereenkomst. De verwachting is dat de begroting voor de blaashal en de gebruiksovereenkomst tussen Sportbedrijf Katwijk en de korfbalvereniging in Q1 2024 wordt vastgesteld en afgerond.</p> <p>Maandelijks zijn er gesprekken gevoerd met Valken '68 over de verbouwing van de kleedkamers en de eventuele uitbreiding/nieuwbouw van de clubaccommodatie. Eind 2023 heeft de gemeente besloten om een gemeentelijk projectleider aan te stellen omdat de verwachtingen tussen de partijen (gemeente en Valken '68) uiteenlopen. De gemeentelijk projectleider is aangesteld om een viertal scenario's verder uit te werken en voor de zomer 2024 met een uitgewerkt voorstel te komen richting de raad ter besluitvorming.</p> <p>In 2022 is gestart met de inventarisatie van het voorzieningenniveau in de gemeente Katwijk. Er heeft een nulmeting plaatsgevonden en er zijn referentienormen bepaald voor elk type voorziening. Het concept Handboek voorzieningen, leefbaarheid en wonen is gereed en wordt voor het einde van het jaar vastgesteld om te kunnen gebruiken bij de verschillende gebiedsontwikkelingen. Het Handboek voorzieningen biedt handvatten om onder andere op basis van een normenkader te bepalen welke voorzieningen er nodig zijn in Katwijk (waaronder Valkenhorst) op het moment dat er nieuwe (extra) woningen worden gerealiseerd. Het Sportbehoefte-onderzoek in verband met toename inwonersaantallen en behoefte aan sportvoorzieningen in relatie tot de gebiedsontwikkelingen in Mient Kooltuin, Valkenhorst en Valkenburgse Meer, Zijlhoek en De Woerd is afgerond. De conclusies uit het onderzoek en de vervolgstappen op basis van de conclusies uit het onderzoek zullen ter besluitvorming worden aangeboden aan het college en ter informatie worden aangeboden aan de raad in Q2 2024.</p>
d. Voorkeursscenario Plan binnensportaccommodaties Rijsburg stapsgewijs tot uitvoering brengen.	<p>De blaashal is in oktober 2023 geplaatst, nadat de kunstgras korfbalvelden zijn gerenoveerd. De gemeente is in gesprek met Sportbedrijf Katwijk over de exploitatiebegroting van de blaashal en er worden afspraken gemaakt over het gebruik van de kleedkamers en kantine van korfbalvereniging Madjoe op het moment dat de blaashal in gebruik is.</p> <p>Na gesprekken met de verschillende stakeholders is een Programma van Eisen opgesteld ten behoeve van het uitwerken van de scenario's voor het realiseren van een sportzaal op de locatie Korte Vaart. Naar verwachting zal in Q1 2024 een besluit genomen worden over de haalbaarheid van de realisatie van een sportzaal op de Korte Vaart op basis van de haalbaarheidsstudie bestaande uit verschillende scenario's.</p> <p>De voorbereidingen voor de renovatie en verduurzaming van sportzaal Waterbos zijn in Q4 2023 opgestart.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
e. Stapsgewijs de gemeentelijke sportaccommodaties verduurzamen door uitvoering te geven aan het Duurzaam MeerJaren Onderhoudsplan (DMJOP)	Zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.
f. Accounthouderschap met Sportbedrijf Katwijk borgen en versterken op basis van huur- en exploitatieovereenkomst. Werken naar kostprijsdekkende tarieven. Inzetten op multifunctioneel gebruik van de (binnen)sportaccommodaties	In de accountgesprekken met Sportbedrijf Katwijk wordt aandacht besteed aan het borgen en versterken van de afspraken die gemaakt zijn in de huurovereenkomsten en de beheer- en exploitatieovereenkomst. Verder wordt er gestreefd naar kostprijsdekkende tarieven (conform de nota vastgoed), waarbij rekening wordt gehouden met het betaalbaar houden van de voorzieningen voor de maatschappelijke organisaties en de gemeente. In Q1 2024 zal de geactualiseerde beheer- en exploitatieovereenkomst door partijen worden vastgesteld
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	
1. Zoveel mogelijk inwoners (oud en jong) hebben toegang tot, komen in aanraking met en doen mee aan kunst en cultuur.	
a. Kunst en cultuur vormen een vaste waarde binnen de Maatschappelijke Agenda. In overleg met de samenleving en het maatschappelijk middenveld wordt het kunstzinnige en culturele aanbod bepaald. Samenwerking is daarin de basis. Zonder inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners et cetera begint de gemeente niets. Investeren in relaties is daarom belangrijk. Dit doen we door regelmatig in gesprek te gaan met individuele culturele partners. Waar mogelijk bieden we ondersteuning bij actuele uitdagingen in het culturele veld.	De subsidies in het kader van de opgave 'Kunstzinnige en culturele bevordering' zijn toegekend aan diverse culturele partners. Er zijn accountgesprekken gevoerd om te monitoren op de uitvoering. Uit de accountgesprekken blijkt dat de activiteiten uitgevoerd worden conform de aanvragen en in lijn zijn met de doelstellingen vanuit de MAG.
b. Scholen, welzijnsorganisaties, culturele organisaties en de gemeente werken samen in de zgn. schoolkunstcommissie. In deze commissie wordt een programma samengesteld waaraan, behoudens één school alle scholen in het primair onderwijs aan deelnemen. De Schoolkunstcommissie en het Kunstgebouw ontwikkelen vanuit de MAG en de regeling Cultuureducatie met kwaliteit gedragen cultuureducatieaanbod voor de periode 2021-2024.	Met oog voor innovatie vanuit de nieuwe regeling 'Cultuureducatie met kwaliteit 2021-2024' en de ambities van de MAG zet de zogenaamde schoolkunstcommissie zich in om haar activiteiten tot uitvoering te brengen en blijft de schoolkunstcommissie uitvoering geven aan het uitvoeringsplan Cultuureducatie met kwaliteit 2021-2024.
c. Met de verzelfstandigde muziekschool is een subsidieovereenkomst afgesloten voor de periode van 4 jaar. De muziekschool geeft samen met de bibliotheek en K&O verder uitwerking aan de vorming van het Cultuurbedrijf voor wat betreft programmering en organisatie. In afwachting van het mobiliteitsonderzoek zal uitvoering gegeven worden aan de plannen voor de huisvesting van het Cultuurbedrijf in afstemming met de drie stakeholders.	Als 'Stichting Muziekschool Katwijk' is de muziekschool bezig met het ontplooiën van cultureel ondernemerschap. Door het aanbieden van nieuwe, korte cursussen en intensievere samenwerking met culturele partners, waaronder de muziekverenigingen. Muziek-op-Maat lessen in het onderwijs worden verder doorontwikkeld en er lopen diverse muziekpilots. De muziekschool, de bibliotheek en K&O zijn bezig met fuseren in stichting Planck. De naam van de nieuwe stichting is eind 2023 gepresenteerd door de drie partijen.

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
2. Versterken van het kennis- en cultuuraanbod in de verschillende dorpen door middel van de Maatschappelijke Agenda, waarin kansen liggen om de samenwerkingsverbanden te versterken	
a. We bieden ondersteuning bij het verder vormgeven van het samenwerkingsverband tussen de musea in Katwijk, om het bestaande cultuuraanbod in de verschillende dorpskernen te versterken en te verbinden.	De gemeente heeft tot op heden een faciliterende rol opgepakt in de organisatie van het samenwerkingsverband tussen de musea. De gemeente stuurt aan op het zelfstandig doorzetten van de overlegstructuur door de musea.
3. Beeldende kunst inzetten ter bevordering van de sociale cohesie en leefbaarheid in onze gemeente.	
a. In samenwerking met de adviescommissie beeldende kunst en inwoners komen we tot gedragen kunst in de openbare ruimte.	Verschillende bestaande kunstobjecten zijn gerestaureerd. Er is opdracht gegeven tot restauratie van de bollen(fontein). Bij 'de Waaier' en 'Allegonda' zijn informatiebordjes geplaatst. Het replica monument Stijkelgroep is gerestaureerd, geplaatst en onthuld. De commissie is gestart met een concept kader voor muurschilderingen en er worden stappen gemaakt om een initiatiefgroep op te richten met als doel het komen tot plannen voor het realiseren van muurschilderingen. Er is besloten om het beeld Stille Strijd in 2024 te exposeren in Katwijk. Verder zijn er stappen gezet om over te gaan tot het uitbreiden van de kunstinformatiepanelen in de openbare ruimte.
b. Kunst(objecten) inzetten ter bevordering van sociale cohesie.	Eind september is een permanente vitrine geplaatst met daarin tentoongesteld een drietal houten Romeinse vazen. Tezamen met een blow-up van de Peutingerkaart en een Romeinse wandtekst vormt dit gedeelte in de hal een permanente verwijzing naar 'Katwijk als Limes (werelderfgoed) gemeente'. Daarnaast is in 2023 de centrale hal van het gemeentehuis zo opgeleverd, waardoor in 2024 de hal mede kan worden bestemd en ingericht kan worden voor exposities.
c. Onderhoud van de bestaande kunstobjecten in de openbare ruimte en in depot.	In 2023 is in samenwerking met Kunstwacht onderhoud gepleegd aan verschillende kunstobjecten, waaronder het waterslagkunstwerk op het Andreasplein. Ook is er een nieuwe interactieve informatiezuil Engelandvaarders geplaatst.
d. Realisatie van kunstobjecten in de openbare ruimte op basis van de 1%-regeling (percentage beeldende kunst).	Er zijn geen kunstobjecten vanuit de 1% regeling gerealiseerd. In Q1 2024 wordt een nieuw proces opgestart om te komen tot realisatie van kunst in de parkeergarage aan de Boulevard. Hiertoe is budget gereserveerd in de reserve kunstobjecten.
e. Vanuit het internationale platform EuroArt, waarvan Katwijk lid is, versterken we de beeldvorming van Katwijk als kunstenaarskolonie.	In overleg met het Katwijks Museum, Kunstvereniging en Winkeliersvereniging Zeezijde bouwen we aan Katwijk als kunstenaarskolonie, waarin samenwerking en een lokale aanpak centraal staan. De gemeente blijft lid van EuroArt en gaat begin 2024 in gesprek met EuroArt om te kijken hoe we Katwijk als kunstenaarskolonie kunnen versterken en welke rol Euroart daarin kan spelen.
4. Kunst en cultuur inzetten als preventiemiddel ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners.	
1. Het programma Welzijn op recept wordt uitgebreid met de pilot Cultuur op recept.	De pilot Cultuur op Recept is gestart. Per 1 januari 2023 is een kwartiermaker gestart en wordt gewerkt aan uitwerkingen van vraag en aanbod.

5.4 Musea

Zorgen dat zoveel mogelijk inwoners in aanraking komen met wat de musea te bieden hebben en op die manier in aanraking komen met kunst en cultuur, zoals verwoord in de MAG-opdracht Cultureel Erfgoed en Musea.

<p>a. Cultureel Erfgoed en Musea vormen een vaste waarde binnen de Maatschappelijke Agenda. In overleg met de samenleving en de musea wordt invulling geven aan deze opdracht. Investeren in relaties is een belangrijk speerpunt. Dit doen we door regelmatig in gesprek te gaan met individuele musea en door gezamenlijke overleggen bij te wonen. Waar mogelijk bieden we ondersteuning bij actuele uitdagingen in het museale veld.</p>	<p>De subsidies in het kader van de opgave 'Cultureel erfgoed en musea' zijn toegekend. Er zijn accountgesprekken gevoerd om te monitoren op de uitvoering. Voor de verdere uitwerking blijft de gemeente de musea ondersteunen bij de uitvoering van de opgave. Verschillende musea hebben subsidie ontvangen vanuit de subsidieregeling coronasteun maatschappelijke organisaties en herstelpakket cultuursector 2022/2023. Daarnaast hebben verschillende musea gebruik gemaakt van de regeling Energiesubsidie non-profitorganisaties en zijn er gesprekken gevoerd over ontwikkelingsambities bij verschillende musea.</p>
--	---

2. Versterken van het museale aanbod in de verschillende dorpen.

<p>a. We ondersteunen en stimuleren het initiatief waarbij musea, gemeente en andere relevante organisaties meermaals per jaar samenkomen om de onderlinge samenwerking te versterken, afstemming te zoeken over de invulling van de opdracht Cultureel Erfgoed en Musea en om elkaar te ondersteunen in actuele uitdagingen.</p>	<p>In Q1 en Q2 2023 heeft de gemeente deelgenomen aan het overleg met de lokale musea. De gemeente stuurt aan op het zelfstandig doorzetten van de overlegstructuur door de musea om de onderlinge samenwerking te versterken en afstemming te zoeken over actuele ontwikkelingen.</p>
---	--

3. Het stimuleren van museaal bezoek door leerlingen.

<p>a. Het voor scholen mogelijk maken om lokale musea gratis te bezoeken. In 2023 onderzoeken we mogelijkheden om dit te realiseren.</p>	<p>Het onderwerp is besproken met de schoolkunstcommissie, een aantal musea en een aantal vertegenwoordigers van het onderwijs. Er is een eenmalige subsidieregeling ontwikkelbudget cultuureducatieprogramma musea 2023 beschikbaar gesteld om het cultuureducatieprogramma voor jongere doelgroepen te versterken, voor musea en vergelijkbare organisaties. Hier hebben een aantal musea gebruik van gemaakt. In 2024 wordt een tweede eenmalige regeling beschikbaar gesteld om uitvoeringsbudget aan te vragen voor het uitvoeren van een cultuureducatieprogramma voor jongere doelgroepen.</p>
--	---

5.5 Cultureel erfgoed

1. De historische "eigen" identiteit van de gemeente te behouden en waar mogelijk te versterken door deze mee te nemen in ruimtelijke plannen, waardevolle zaken te beschermen en uiteraard door de verankering in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.

Uitwerking en uitvoering van initiatieven zoals vastgelegd in de Erfgoedvisie en de daarbij opgenomen indicatoren. In 2023 hebben we de nadruk gelegd op de volgende zaken:

<p>a. De Adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit faciliteren, zodat zij op adequate wijze kan adviseren en haar taken ter bescherming van de gemeentelijke en rijksmonumenten goed kan blijven uitvoeren.</p>	<p>De Adviescommissie Omgevingskwaliteit treedt op 1 januari 2024 in werking wanneer de Omgevingswet in werking treedt. Deze Adviescommissie bestaat uit de Dorpsbouwmeester en twee leden met kennis van erfgoed. Zij geven integraal advies over vergunningen. De commissieleden zijn benoemd.</p>
---	--

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	In 2023 heeft de Erfgoedcommissie de adviezen over monumentaal erfgoed gegeven.
b. Het Monumentenregister, de gemeentelijke Cultuurhistorische waardenkaart, de Archeologische Verwachtingskaart en daaraan gekoppelde beleidskaart opstellen en bijhouden	<p>Het Monumentenregister is ondergebracht bij de Erfgoedregistratie en is voor iedereen te raadplegen. Op de Cultuurhistorische waardenkaart moet nog beleid worden gemaakt. Dit beleid wordt in 2024 aan de raad aangeboden.</p> <p>De Archeologische verwachtingenkaart en beleidskaart zijn klaar en voor akkoord aangeboden aan college en raad. Hiermee kunnen ze gebruikt worden voor de nieuwe omgevingsplannen.</p>
c. Beschermen en beheren van archeologische monumenten en gebieden met archeologische (verwachtings-) waarden door deze te betrekken bij ruimtelijke projecten waarbij ze minimaal als inspiratie kunnen dienen bij een nieuwe ruimtelijke inrichting, zoals op locatie Valkenhorst.	Er is gewerkt aan de ontwikkelstrategie Valkenburgse Meer en fase 2 GOV waarin de archeologische waarden zijn meegenomen en geborgd. Daarnaast zijn de Limes Managementplannen vastgesteld.
d. Beschermen van monumentale objecten en cultuurhistorische waarden door opname in het beleid, het omgevingsplan en deze te betrekken bij ruimtelijke projecten, waarbij ze minimaal als inspiratie kunnen dienen bij een nieuwe ruimtelijke inrichting. Indien wenselijk kunnen objecten worden geplaatst op de gemeentelijke monumentenlijst.	Er is gewerkt aan een inventarisatie en inpassing van het militair erfgoed op en rond het voormalige vliegveld.
e. Adviseren en begeleiden van monumenteigenaren over en bij verbouwingen, restauraties, verduurzaming en financieringsmogelijkheden.	Dit is gebeurd, zo zijn er monumenten verduurzaamd door zonnepanelen te plaatsen. Het Kerkensierapport geeft aan dat verduurzaming van kerken belangrijk is.
f. De erfgoedverordening gemeente Katwijk wordt aangepast aan de omgevingswet.	De aangepaste verordening is vastgesteld.
g. Het afronden van het opstellen van de Kerkensie.	Het plan voor de Uitvoeringsagenda voor de Kerkensie is 14 september 2023 in de raad vastgesteld. De bijkomsten met de kerkgemeenschappen worden voorbereid en hebben als doel om tot een Uitvoeringsagenda te komen.
2. Erfgoed wordt maatschappelijk benut door middel van combinatieprojecten op het gebied van samenleving en cultuur, omgevingskwaliteit en toerisme en economie.	
a. Begeleiden en faciliteren van het Erfgoedplatform.	Er zijn weer bijeenkomsten georganiseerd en subsidies verstrekt voor verschillende projecten. In de nieuwsbrief van het erfgoedplatform wordt verslag gedaan van de bijkomsten en subsidieaanvragen. Er zijn zeven subsidies verleend.
b. Uitwerking en uitvoering van initiatieven zoals vastgelegd in het Communicatieplan Romeinen in Katwijk ter benutting van het toekomstig werelderfgoed van de Romeinse Limes in	Naast het grote project rondom het depot / bezoekerscentrum op het Wantveld is de gemeente vooral faciliterend voor projecten aangedragen door derden. Zo is de Limescoop geplaatst bij de Uitwatering en zal naar verwachting nog dit jaar het "buitenmuseum" van

<p>Katwijk. Focus zal in 2023 liggen op het beleefbaar maken en benutten van de vele archeologische vindplaatsen binnen de gemeentegrenzen. Daarnaast zal aan het verder ontwikkelen van het verhalennetwerk worden gewerkt waarbij zoveel mogelijk wordt aangehaakt bij lopende projecten zoals HOV en de Rijnlandroute. Basis voor het netwerk vormen de Limes wandel- en fietsroutes. Hiervoor loopt een traject om deze routes beter aan te laten sluiten bij de daadwerkelijke route van de Limes door onze gemeente.</p>	<p>vereniging Oud Valkenburg worden gerealiseerd. Hierbij worden zuilen met replica's van archeologische vondsten in de buitenruimte geplaatst.</p> <p>In het gemeentehuis is op één van de wanden in de publieksruimte een afbeelding van de Peutingerkaart aangebracht. Ook zijn een aantal kunstwerken onthuld gemaakt van Romeins hout afkomstig van de opgravingen langs de N206. Op een tweede wand is een Romeinse tekst geplaatst waarmee ook in het gemeentehuis het Unesco Werelderfgoed wordt uitgedragen.</p> <p>De provincie heeft bij de verbreding van de N206 de nodige aandacht gehad voor de Limes. De namen van de twee viaducten verwijzen naar de vroegere Romeinse forten langs de Limes en zijn door het gemeentebestuur van Katwijk in overleg met de historische genootschappen in de omgeving gekozen. Zo zijn de twee viaducten vernoemd naar het fort en het recent gevonden legioenskamp. Daarnaast is ook bij één van de viaducten een reconstructie van de Romeinse weg gemaakt.</p> <p>De Limes wandelroute van wandelnet is aangepast en loopt nu langs het Torenmuseum. Er wordt nog gekeken om de route ook langs de hierboven benoemde reconstructie van de Romeinse weg te laten lopen.</p> <p>Het VVV heeft op de website een pagina gewijd aan de Limes.</p>
--	---

<p>c. Ondersteunen en ontwikkelen van initiatieven waarbij het zichtbaar/beleefbaar maken van het erfgoed voorop staat. Dit gaan we onder andere doen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het ondersteunen/faciliteren van initiatieven voortgekomen uit het Erfgoedplatform, zoals de werkgroep militair erfgoed; • het ontwikkelen en aanbieden van informatie en producten voor voorlichting en educatie (zowel digitaal als fysiek), zoals de Erfgoedkaart waar in 2023 de resultaten uit de Cultuurhistorische waardenkaart in worden verwerkt; • onderzoeken of er een provinciaal Archeologisch depot met bezoekerscentrum kan worden gevestigd in het Wantveld, om het uitzonderlijke en rijk aanwezige (archeologische) erfgoed beleefbaar te maken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naast het Kerkenvisie rapport is er een boekje uitgegeven over de religieuze gebouwen van Katwijk. Er zijn drie vergaderingen geweest van de werkgroep militair erfgoed. • De Erfgoedkaart wordt in 2024 geactualiseerd. De Erfgoedvisie en de bijbehorende Uitvoeringsagenda worden in 2024 geactualiseerd en ter vaststelling aan de raad aangeboden. • De mogelijke vestiging van een Limes erfgoedcentrum bij de Uitwatering wordt voorbereid, zodat de raad een definitief go/no go besluit kan nemen in 2024.
---	---

5.6 Media

Een lokaal toereikend media-aanbod voor de gemeente Katwijk.

<p>a. In de subsidievoorwaarden aan de lokale omroep heeft de gemeente verschillende voorwaarden gesteld zoals het toewerken naar lokaal toereikend media-aanbod</p>	<p>De zendmachtigingvergunning is verstrekt nadat de gemeenteraad het Commissariaat voor de Media hierover positief heeft geadviseerd. In de subsidievoorwaarden is aangegeven dat RTV Katwijk aan verschillende eisen moet</p>
--	---

Wat waren we van plan?

2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt

(LTMA). Tegelijkertijd wordt via de subsidievoorwaarden gestuurd op samenwerking met andere mediapartners waardoor het aanbod voor de inwoners wordt vergroot en verbeterd. In 2023 zetten we deze lijn verder voort.

voldoen, waaronder de samenwerking met andere media. RTV Katwijk geeft uitvoering aan de gestelde eisen. De subsidieverstrekking van 2024 is verstrekt. Daarnaast monitoren we de voortgang op de afspraken rondom de SMART-doelstellingen professionalisering en sturen bij waar nodig.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

1. Leefbare wijken die schoon, groen, heel en veilig zijn met maximale betrokkenheid en inzet van onze inwoners en ondernemers, onder meer door:
 - Een groene buitenruimte die beter bestand is tegen weersextremen zoals wateroverlast en hittestress;
 - Een groene buitenruimte die bestaat uit kwalitatief hoogwaardig inheems groen en daarmee een goede bijdrage levert aan de versterking van de lokale biodiversiteit;
 - Bij het uitvoeren van groenprojecten is omgevingsparticipatie een belangrijke randvoorwaarde. Door de omgeving actief te betrekken kan bewustwording voor het belang van goed groen worden gerealiseerd.

a. Stapsgewijs werken we aan het versterken van de groenstructuur, het verhogen van de biodiversiteit en het klimaat adaptief inrichten van de buitenruimte. Concrete projecten waar op basis van de huidige plannings nieuw kwalitatief hoogwaardig inheems groen wordt aangeplant zijn Frederiksoord fase 4, Voorstraat, Mr. C. Fockstraat, Cleijn Duijn, Park Rijnsoever-Noord, de Horn en Zanderij fase 9+10 en diverse wegonderhoud projecten zoals Koraal, Kreeft en Zeeliedenbuurt (Rijnsburg).

Uitgevoerd:

- Zanderij fase 9 + 10
- Nolenstraat
- Duizendschoon
- Gerbrastraat
- Marinus Poststraat
- Valkenburgseweg
- Hoornesplein
- Boslaan
- Lage Mallegatpark
- Zwanenburgstraat
- Karel Doormanlaan
- Campingweg
- Asserstraat
- Duinstraat
- Duinviooltje
- Taanderstraat (vergroten boomgaten)
- Park Mallegat
- Vinkenweg (Rijnsburg)
- Duinroos
- Esdoornlaan
- Nijverheidsstraat
- Rapenburg
- Chrysantenlaan

Gestart:

- Frederiksoord (loopt door tot 2024)
- Park Rijnsoever-Noord
- de Horn
- Katwijk-Noord
- Parkzone N206
- Mr. C. Fockstraat

In voorbereiding:

- Baron van Wassenaerlaan / HOV fase 2
- Duizendschoon
- J. van der Vegtstraat
- Meeuwenlaan
- Voorstraat
- Cleijn Duijn

wegonderhoud projecten zoals Koraal, Kreeft en Zeeliedenbuurt (Rijnsburg).

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>b. Naar aanleiding van de evaluatie van het ecologisch maaibeleid 2021 scherpen we het bestaande maaibeleid aan en zoeken we naar mogelijkheden om het areaal kruiden- en faunarijck grasland verder uit te breiden. Er zal een inventarisatie worden uitgevoerd van geschikte locaties om dit areaal verder uit te breiden. In 2023 zal dit in het beheer worden geëffectueerd.</p>	<p>Voor het beheer van de exoten is een inventarisatie geweest, het beheer hiervan is weggezet in onderhoud bij de aannemer en zal volgens planning jaarlijks worden onderhouden en waar nodig geactualiseerd.</p> <p>Op 16 locaties zijn gazons omgevormd naar bollen- en kruidenmengsels, soms in combinatie met bijenhôtels.</p>
<p>c. Bij het vergroenen van de buitenruimte zoeken wij uitdrukkelijk de samenwerking met inwoners, ondernemers en organisaties. Daarnaast zetten wij in op meer bewustwording van het belang van groen in samenwerking met operatie Steenbreek, Groene Cirkels Bijenlandschap etc. Daarmee worden onze inwoners, ondernemers en organisaties gestimuleerd om te kiezen voor een meer groene invulling van hun tuinen en terreinen. In 2023 zal worden gestart met het opstellen van een communicatieplan voor een plan van aanpak om een groene mindset bij inwoners te stimuleren.</p>	<p>Er wordt gewerkt aan een communicatieplan (inclusief jaarplanning) met groenversneller Orbis en de interne afdeling communicatie, om de groene mindset te stimuleren en de bewoners, aannemers en organisaties bewust te maken. We werken hiervoor samen met de lokale partijen als Steenbreek en Bewust aan de Kust. Het communicatieplan is in 2023 in uitvoering gegaan en wordt Q1 2024 vastgesteld. Daarnaast kunnen bewoners al een Groensuggestie indienen via de website www.katwijk.nl/duurzaamheid, onder het kopje 'vergroenen'. Waar mogelijk passen we de groensuggestie toe.</p> <p>Twaalf nieuwe bomen zijn aangeplant met de Boomplantdag in samenwerking met school De Dubbelburg.</p>
<p>d. We blijven inzetten op een omvangrijk en duurzaam bomenbestand door:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bij uitvoering van werkzaamheden te streven naar boombehoud. Wanneer dit niet mogelijk is, dan is het uitgangspunt één-op-één herplant. Ook wordt invulling gegeven aan het groencompensatiefonds; 2) bij keuze van aanplant nieuwe bomen rekening te houden met sortiment en groeiplaatsomstandigheden. Ook worden preventief iepen geïnjecteerd om iepenziekte te voorkomen. 3) het bomenbestand waar mogelijk uit te breiden. Deze uitbreiding vindt plaats in de renovatieprojecten die voor 2023 gepland staan. Ook wordt onderzocht hoe uitvoering kan worden gegeven aan het plan om een boom per geboren kind te planten. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Het gehele Katwijkse bomenbestand is in het kader van de wettelijke zorgplicht geïnspecteerd en ingeladen in het nieuwe bomenbeheersysteem. Op basis van deze inspectieresultaten is/wordt een 0-meting uitgevoerd en worden de achterstallig onderhouden bomen gesnoeid, daarna gaan alle bomen in onderhoudsprogramma bij de aannemer. Bomen zijn door middel van de NEN-meting geïnventariseerd. De storm in juli heeft flinke schade veroorzaakt aan het Katwijkse bomenbestand. De betreffende 150 bomen zijn gerooid en zullen worden vervangen. Het compensatiefonds moet juridisch worden geborgd. Het streven is om het fonds in Q1 2024, in de procedure van aanvraag kapvergunning geregeld te hebben. 2) Naar verwachting doel behaald. De inrichting van groeiplaatsen is aangepast in de LIOR. Op de Voorstraat en Kerstraat is er TFI (Tree Fertilizer Injector) toegepast om de planten en bomen extra voeding en meer ondergrondse ruimte te geven om te groeien. Iepen zijn geïnjecteerd. Bomen met iepenziekte zijn verwijderd. Er zijn 119 nieuwe bomen aangeplant ter vervanging afgekeurde bomen. 3) Het bomenbestand is uitgebreid in 2023. Er zijn 23 boombakken geplaatst. Ook is er een zitbank-boombak geplaatst in Duinrust. We streven ernaar om één boom per geboren kind in Katwijk te planten. Zie raadsinformatie brief 2 stand van zaken maatregelen vanuit groenbeleidsplan van 17 oktober 2023 (3247892). De financiële consequentie wordt verwerkt

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	in het groenbeheerplan en in Q2 2024 voorgelegd aan de raad.
4) Een goed gebruik en meer in beweging, door sporten en spelen in de buitenruimte.	
<p>a. Het moderniseren en uitbreiden van beweeg-, speel- en sportplekken, zoals in Frederiksoord fase 4. In het beweeg- en speelruimtebeleidsplan 2020-2030 worden suggesties gedaan om speelruimtes multifunctioneel in te richten door bijvoorbeeld trimtoestellen toe te voegen of door voetbalvelden in te richten als multisportvelden.</p>	<p>Conform het beheerplan wordt de modernisering van speelplekken uitgevoerd:</p> <p>Uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Campingweg in Katwijk Noord zijn nieuwe basketbalpalen en een nieuw hekwerk gerealiseerd. - In onder andere de Dr. W. Dreesstraat, Frisoplantsoen, Louise de Colignylaan en bij het K&O gebouw zijn speeltoestellen toegevoegd. - Een QR-fitroute is geplaatst, hierbij wordt middels een app gestimuleerd om spierversterkende oefeningen te doen, tijdens je wandel- of hardlooproete. - Park het Mallegat (Katwijk aan de Rijn): plaatsen nieuwe toestellen en vergroenen voormalig basketbalveld. - Pallas sportkooi, drie trimtoestellen. - Kamperfoelieplein, speeltoestellen van hout. <p>Gestart:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De werkzaamheden aan het Urban Sports Park in de Noordduinen zijn gestart. In Q2 2024 zijn de werkzaamheden gereed. - Schaaktafels zijn aangeschaft, worden op logische plekken geplaatst. - Op verschillende locaties worden pleinplakkers aangebracht die kinderen en volwassenen extra stimuleren om te bewegen. Dit zijn afbeeldingen op de stenen, zoals een hinkelspel.
<p>b. Het vervangen van verouderde speeltoestellen aan de hand van het beheersysteem, bijvoorbeeld in Anemoonstraat, Anemonenstraat (Rijnsburg) en Kamperfoelieplein.</p>	<p>Uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op diverse plekken waaronder Zuiderkruis en Kamperfoelieplein zijn speeltoestellen vervangen. - Diverse rubberen- en kunstgras valvloeren zijn vervangen. <p>In 2023 voorbereid en wordt in 2024 uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anemoonstraat Katwijk aan den Rijn en Anemonenstraat Rijnsburg (zijn verdragd omdat er meer tijd nodig is voor het participatietraject); - Willy Sluiterstraat (is verdragd vanwege gecombineerde uitvoering aan werkzaamheden klimaatadaptatie en vergroening. De start vindt in februari 2024 plaats.
5) Speelplekken meer inrichten als “beweegplek”, zo mogelijk ook voor volwassenen.	
<p>a. Het toevoegen van sporttoestellen aan bestaande speelplekken, waar mogelijk het toevoegen van bomen en gras voor een prettig verblijf. In 2023 vinden werkzaamheden aan speelplekken plaats bij de Visserijschool en in park</p>	<p>Uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de Horn zijn twee nieuwe speelruimtes ingericht. - Binnen diverse projecten zijn speeltoestellen geplaatst zoals: Visserijschool en Parkstrook tussen Valkenburg en de N206.

Wat waren we van plan?**2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt**

<p>Schutterswei. Ook bij de speelplek Monetstraat in Rijnsburg wordt de speelwaarde vergroot. Binnen het project van de Voorstraat worden in de groenstrook nieuwe sport- en spelobjecten geplaatst.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - In Katwijk aan Zee is een QR-fitroute geplaatst. Hierbij wordt middels een app gestimuleerd om spierversterkende oefeningen te doen, tijdens je wandel- of hardlooproete. - Er zijn twee fietsbanken geplaatst voor senioren en andere volwassenen in de Dorpsweide. <p>In voorbereiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monetstraat: uitvoering in 2024 omdat er meer tijd nodig is geweest voor het participatietraject); - Voorstraat (uitvoering in 2024-2025, vanwege gecombineerde uitvoering project herinrichting Voorstraat).
--	--	---

Indicatoren

PROGRAMMA 5					
Indicator erfgoedvisie	Bron	Norm	R2021	R 2022	R2023
1. Leegstaande monumenten	Eigen informatie	34	33	33	33
2. Verduurzaamde monumenten		2	10	20	30
3. Erfgoedplatformprojecten / initiatieven		4	7	4	7
4. Verleende subsidies / erfgoedplatform		4	5	4	7

Verbonden partijen

In de onderstaande tabel staan de verbonden partijen die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Sportbedrijf Katwijk BV	Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering
GR Holland Rijnland	Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE					
5.1 Sportbeleid en activering	2.721	2.656	3.011	3.147	-136
5.2 Sportaccommodaties	3.382	3.455	3.813	3.582	231
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.587	1.479	1.661	1.792	-131
5.4 Musea	548	486	562	600	-37
5.5 Cultureel erfgoed	360	388	477	506	-29
5.6 Media	1.663	1.707	1.846	1.888	-42
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.970	4.941	5.904	5.885	19
Totaal - Lasten	15.231	15.111	17.274	17.400	-126
5.1 Sportbeleid en activering	544	293	705	1.005	300
5.2 Sportaccommodaties	1.406	1.606	1.914	1.412	-502
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	247	239	280	271	-8
5.4 Musea	17	52	122	84	-38
5.5 Cultureel erfgoed	38	14	14	29	16
5.6 Media	46	47	113	119	5
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	544	800	797	789	-8
Totaal - Baten	2.841	3.051	3.945	3.709	-236
Saldo exclusief mutaties reserves	-12.390	-12.060	-13.329	-13.691	-361
0.10 Toevoeging aan reserve	1.650	-	3.524	3.124	400
Totaal - Lasten	1.650	-	3.524	3.124	400
0.10 Onttrekking aan reserve	2.278	481	4.551	3.828	-723
Totaal - Baten	2.278	481	4.551	3.828	-723
Mutaties reserves	628	481	1.027	704	-323
Saldo inclusief mutaties reserves	-11.762	-11.579	-12.303	-12.986	-684

Analyse verschillen (bedragen * €1.000 - = nadeel / + = voordeel)

5.1 Sportbeleid en activering

In het kader van de Spuk sport wordt een deel van de bijdrage die we ontvangen van het rijk doorbetaald aan het sportbedrijf op basis van de uitgaven die door het sportbedrijf in 2023 zijn gemaakt. De hogere doorbetalingen ontvangen wij van het rijk (zie baten).

bedrag
-136
i/s
i

SPUK NEAS:

In december 2023 zijn extra uitgaven gedaan, als gevolg van extra middelen van het Rijk voor de SPUK noodfonds energie amateursportverenigingen. Zie ook baten.

-70
i

Spuk sport akkoord

Voor de uitvoering van het sportakkoord zijn extra SPUK middelen vanuit het Ministerie van VWS ontvangen in 2023. Deze zijn ook besteed in 2023, zie ook baten.

-66
i

Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).

38
i

Overige verschillen kleiner dan € 50.000

98

Totaal afwijking lasten

-136

In het kader van de Spuk sport ontvangen wij een bijdrage voor onderhoudsuitgaven die wij (en het sportbedrijf) uitgeven. De uitgaven die wij in totaliteit hebben gedaan zijn hoger waardoor ook de bijdrage van het rijk hoger is.

160
i

SPUK NEAS:

In december 2023 zijn via de SPUK noodfonds energie amateursportverenigingen extra middelen van het Rijk ontvangen. Zie ook lasten.

70
i

Spuk sport akkoord

Voor de uitvoering van het sportakkoord zijn extra SPUK middelen vanuit het Ministerie van VWS ontvangen in 2023.

66
i

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	4
Totaal afwijking baten	300

	bedrag	i/s
5.2 Sportaccommodaties		
Onderhoud gebouwen/terreinen	-59	i
Hogere kosten betreffen incidentele onderhoudswerkzaamheden op en rond de diverse accommodaties, waaronder snoeiwerkzaamheden bomenvlak aan de Noordwijkervaart op Sportpark Middelmors (€ 35.000) en vervanging van een defecte boiler op Sportpark de Krom (€ 20.000).		
Belastingen	-49	i
Toename onroerende zaak en waterschapsbelastingen door stijgende WOZ waarden, waaronder zwembad Aquamar (heffingsgrondslag +15%).		
Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (MEOZ)	398	i
De berekening op basis van de gerealiseerde energiekosten 2023 resulteert in een lagere vergoeding dan naar aanleiding van de ingediende aanvraag was ontvangen. Zie ook baten.		
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-3	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-56	
Totaal afwijking lasten	231	

Huuropbrengsten	-70	i
De gefactureerde huurbedragen van AV Rijnsoever (AV De Krom), Madjoe (Sportpark Middelmors) en VV Katwijk (Sportpark de Krom) zijn al enige jaren niet geïndexeerd. Wanneer de huurprijsystematiek wordt doorgevoerd zal dit worden recht getrokken.		
Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (MEOZ)	-398	i
De berekening op basis van de gerealiseerde energiekosten 2023 resulteert in een lagere vergoeding dan naar aanleiding van de ingediende aanvraag was ontvangen.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-34	
Totaal afwijking baten	-502	

	bedrag	i/s
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		
Hogere subsidie SMK-Muziek op School 2023	-112	i
Bij de verzelfstandiging van de muziekschool is geen rekening gehouden met deze subsidie.		
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-71	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	52	
Totaal afwijking lasten	-131	

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-8
Totaal afwijking baten	-8

	bedrag	i/s
5.4 Musea		
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-36	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-1	
Totaal afwijking lasten	-37	

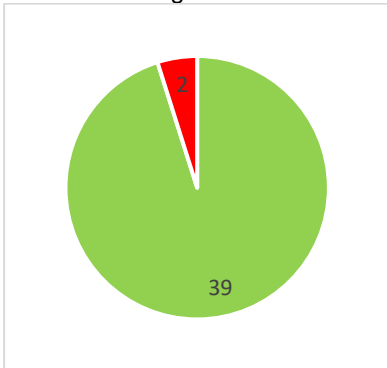
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-38
--	-----

Totaal afwijking baten	-38	
5.5 Cultureel erfgoed	bedrag	i/s
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-17	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-12	
Totaal afwijking lasten	-29	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	16	
Totaal afwijking baten	16	
5.6 Media	bedrag	i/s
Bibliotheek (MAG), zie MAG paragraaf.	-104	i
Voordeel op Cultuurbedrijf	88	i
In 2023 is de exploitatie van het Cultuurbedrijf minder belast dan verwacht, deels vanwege de éénmalige extra dekking voor energielasten van gemeentelijk vastgoed. Daarnaast is de gemeente pas in april eigenaar geworden van het Emmapplein en is eerst gekeken naar wat er nodig is. Inmiddels is het benodigde onderhoudsplan van het pand in 2024 opgesteld.		
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-3	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-23	
Totaal afwijking lasten	-42	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	5	
Totaal afwijking baten	5	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	bedrag	i/s
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	47	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-28	
Totaal afwijking lasten	19	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-8	
Totaal afwijking baten	-8	
Reserves		
Afschrijvingen:	400	i
Ten behoeve van de dekking van de afschrijvingslasten worden de beschikbaar gestelde kredieten voor de Huisvesting Cultuurbedrijf toegevoegd aan deze reserve. Het gaat hier om een bedrag van € 3.124.000 in plaats van de beschikbaar gestelde € 3.524.000.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000		
Totaal afwijking lasten	400	
Strategische investeringen:	-400	i
De beschikbaar gestelde kredieten voor de Huisvesting Cultuurbedrijf worden gedekt uit deze reserve, zie ook de toevoeging aan de reserve Afschrijvingen.		
Strategische investeringen:	-80	i
De tijdelijke kosten voor onderhoudslasten en energiekosten die betrekking hebben op de Huisvesting Cultuurbedrijf worden ook gedekt uit deze reserve.		

Strategische investeringen: De uitvoering van Yuverta volgt grotendeels pas in 2024. In 2024 wordt ook duidelijk wat er nog moet gebeuren qua onderhoud / aanpassing aan het gebouw. Zie ook de lagere lasten in Programma 4 taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting.	-151	i
Coronamiddelen: Er zijn minder aanvragen gedaan voor de huurcompensatie door de sportverenigingen (coronacompensatie).	-76	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-16	
Totaal afwijking baten	-723	

3.2.6 Programma 6 Sociaal domein

Voor dit programma zijn er 41 prestatie-indicatoren waarover wordt gerapporteerd. De realisatie 39 groen en 2 rood is in onderstaande tabel opgenomen. Per taakveld worden de prestatie-indicatoren toegelicht.

Beleidsrealisatie

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	
<p>1. Een stevige sociale (basis) infrastructuur waar mensen in een kwetsbare situatie gebruik van kunnen maken zodat er geen beroep op maatwerkvoorzieningen hoeft te worden gedaan en mensen actief mee kunnen doen in de samenleving</p>	
<p>a. Versterken van eigen kracht, het informele netwerk en zelfredzaamheid en de mentale weerbaarheid van (kwetsbare) inwoners en verenigingen. Dit doen we door het proactief ondersteunen van het maatschappelijke voorveld, via preventie en de diverse MAG-opdrachten.</p>	<p>Er is extra ingezet op het versterken van de eigen kracht, het informele netwerk en de mentale weerbaarheid samen met onze maatschappelijke partners, het wijkteam en zorgaanbieders. Dit doen wij via de diverse MAG opdrachten en het Gezond en Actief leven akkoord (GALA). Via het GALA is het mogelijk om structurele preventieve interventies duurzaam in te zetten.</p> <p>Binnen het plan van aanpak GALA is -naast het bevorderen van positieve gezondheid- het versterken van de eigen kracht, het informele netwerk en zelfredzaamheid van kwetsbare burgers opgenomen als uitgangspunt. Het plan van aanpak is in september 2023 door het college vastgesteld.</p> <p>Binnen de uitvoeringsagenda mantelzorgondersteuning en respijtzorg 2023-2026 is het versterken van de eigen kracht en het informele netwerk opgenomen als actiepunt.</p> <p>Binnen de MAG wordt het maatschappelijk voorveld proactief ondersteund, deze zijn belegd in de MAG opdrachten.</p> <p>Daarnaast wordt er samengewerkt met zorgaanbieders en welzijnspartners om de eigen kracht en het informele netwerk te versterken middels de uitrol van de Eigen Kracht Centrale methode. De gemeente is hierbij een samenwerkende partner en de projectleiding is belegd bij de Leliegroep Curadomi. Het project wordt in 2024 voortgezet.</p> <p>Laaggeletterdheid kan het beste via verschillende invalshoeken worden bestreden en voorkomen. Daarom besteden verschillende uitvoeringsagenda's en visiedocumenten aandacht aan laaggeletterdheid. Binnen de Uitvoeringsagenda Armoede, Onderwijsagenda, Lokaal Preventie Akkoord en de Visie Dienstverlening is het</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	afgelopen jaar ingezet op het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid.
b. Bestrijden en voorkomen van laaggeletterdheid	<p>De taalaanbieders (TopTaal en digiTaalhuis) boden verschillende taalopleidingen, taaltrajecten en cursussen aan om inwoners te ondersteunen bij onvoldoende (digitale) basisvaardigheden. Het digiTaalhuis in de bibliotheek Hoornes/Rijnsoever is een laagdrempelige inloop voor inwoners met vragen over taal en digitale zaken. Het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) ondersteunde inwoners bij digitale zaken met de overheid en verwees inwoners door naar de juiste hulp en ondersteuning. Om meer bekendheid te genereren voor het IDO hebben we een campagne uitgerold in Q4 2023. Daarnaast hebben we een start gemaakt met het vereenvoudigen van 21 brieven van de gemeente Katwijk in het kader van het VNG Koplopersprogramma Digitale Inclusie.</p> <p>Tot slot, zijn we in 2023 aangesloten op de tool Textmetrics. Deze tool kan teksten analyseren op begrijpelijk taalgebruik en helpt zo de medewerkers bij het begrijpelijk en duidelijk communiceren naar inwoners.</p>
2. Voor alle kinderen en jongeren streven we ernaar dat zij zich in een veilig en positief klimaat kunnen ontwikkelen tot zelfredzame en maatschappelijk betrokken burgers.	
a. Voortzetten en uitbreiden het Project Talent (voorheen Maatschappelijke Diensttijd (MDT)). In samenwerking met vrijwilligersorganisaties wordt het aantal doe-plekken uitgebreid. Dit is mogelijk door cofinanciering van ZonMw	<p>Het Welzijnswartier heeft een medewerkster in dienst die zich actief bezighoudt met het project Talent. Bij het project Talent wordt onderscheid gemaakt tussen Reguliere en Kwetsbare Trajecten. De Reguliere Trajecten bestaan uit vier trainingen, een terugkombijeenkomst, 60 uur op de Doe-Plek en uitsluitend tussentijdse ondersteuning. De Kwetsbare trajecten zijn bedoeld voor jongeren die extra begeleiding nodig hebben en voldoen aan minimaal één of een combinatie van de volgende kenmerken: vroegtijdig schoolverlaters, psychische problematiek (zoals autisme), angststoornis, (mogelijk) verminderde cognitieve vaardigheden, statushouders/belemmering van beheersing van de Nederlandse taal, een grote ondersteuningsvraag op het gebied van bijvoorbeeld studiekeuze, zinvolle dagbesteding of persoonlijke ontwikkeling, (mogelijk) overlast gevend gedrag of doorverwijzing van Halt.</p> <p>In 2023 zijn 31 Katwijkse jongeren gestart in een traject van project Talent. In november is het Welzijnswartier gestart met een pilot met ISK Duin en Bollenstreek. Aan de ZonMw subsidie hangt een resultaatverplichting, dat maakt een constante toevoer van jongeren van groot belang. Hierdoor is samenwerking met het onderwijs noodzakelijk.</p> <p>Het aantal trajecten was in 2023 minder dan het voorgaande jaar. Het Welzijnswartier heeft ervoor gekozen om een nieuwe structuur op te zetten waarbij twee jongerenwerkers zich richten op de begeleiding en coaching en één sociaal werker zich richt op de doe-plekken. Zij worden inhoudelijk aangestuurd door de projectleider, die eveneens verantwoordelijk is voor de kwaliteit en de resultaten. De nieuwe medewerkers moesten allen opnieuw ingewerkt worden waardoor de werving voor project Talent op een lager pitje heeft gestaan. In 2024 verwacht het Welzijnswartier, met de nieuwe structuur, de terugloop aan trajecten in te</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	<p>gaan halen.</p> <p>Project Talent wordt in de periode 2023-2025 op dezelfde manier voortgezet.</p>
<p>3. Volwassen statushouders stimuleren we om binnen een zo'n kort mogelijke termijn zelfredzaam te worden en betaald werk te verrichten.</p> <p>4. Statushouders kunnen zo snel mogelijk aansluiting maken op de Katwijkse samenleving</p>	
<p>a. De gemeente verzorgt de intake, het Persoonlijk Inburgeringsplan (PIP) (inclusief de inkomensondersteuning en taalroute) en de voortgangsgesprekken van de nieuwe instroom statushouders zodra zij woonachtig zijn in Katwijk. We sturen actief op de afspraken die we met de statushouders maken in het Persoonlijk Inburgeringsplan.</p>	<p>Met alle statushouders wordt een PIP afgesloten. In 2023 zijn ruim 100 PIP's afgesloten.</p>
<p>b. Provalu verzorgt de re-integratie van de statushouders en begeleid zo veel mogelijk statushouders naar werk. We monitoren daarin de voortgang.</p>	<p>De re-integratie van statushouders maakt deel uit van de doorontwikkeling van Provalu (zie onder 6.4 Begeleide re-integratie).</p>
<p>c. Het Welzijnswartier verzorgt de eerste opvang, de trajectbegeleiding, het participatieverklaringstraject en de module Arbeidsmarkt & Participatie. Ook hier monitoren we op de gemaakte afspraken en bewaken we de kwaliteit.</p>	<p>In 2023 was er een grotere instroom van statushouders dan in voorgaande jaren. In 2023 meer dan 100 volwassen statushouders. Met Welzijnswartier zijn afspraken gemaakt over de planning van de diverse trajecten zodat de statushouders deze zo snel als mogelijk kunnen volgen.</p>
<p>d. Diverse taalaanbieders verzorgen, op verschillende niveaus, de inburgering (taalroutes). Hier monitoren we de gemaakte afspraken en bewaken we de kwaliteit.</p>	<p>Alle statushouders krijgen een passend aanbod voor taalonderwijs. Echter door een (landelijk) tekort aan taaldocenten en wachtlijsten in de kinderopvang, starten sommige statushouders later met taalonderwijs dan gewenst.</p>
<h2>6.2 Wijkteams</h2>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Iedere inwoner kan de hulp en ondersteuning vinden die hij of zij nodig heeft. We willen niet dat mensen afhaken in het zoekproces naar de juiste ondersteuning. 2. We willen dat er snel hulp beschikbaar is en blijft voor de mensen die het echt nodig hebben. 3. Door betrokkenheid van alle partners in het maatschappelijk veld willen we hulpvragen zo licht als mogelijk oplossen, zonder de zware oplossingen te mijden als dit nodig is. 4. We willen als gemeente meer sturing op de kwaliteit, klantstromen en financiën. 5. Voorkomen van noodzakelijke zorg op latere leeftijd door problemen die zijn ontstaan door opgroeien in een gezin waar ouders relatieproblemen hebben. 	
<p>a. Halverwege 2022 is een Europese aanbesteding afgerond voor de levering van personeel aan het Wijkteam. De nieuwe contracten worden per 2023 geïmplementeerd. De nieuwe contracten gaan de gemeente helpen in een eenduidiger en overzichtelijker personeelsmanagement.</p>	<p>De implementatie van de nieuwe contracten loopt. Er is een kwartiermaker aangesteld die samen met de verschillende organisaties en de gemeente in gezamenlijkheid (operationele) werkafspraken heeft opgesteld, die nu nader worden uitgewerkt.</p> <p>Begin 2024 wordt het wijkteam geëvalueerd. Daarin wordt ook de samenwerking met de moederorganisaties in het kader van de aanbesteding opgenomen. Mogelijk volgen hieruit aanbevelingen voor verbeteringen in de toekomst. De resultaten van de evaluatie worden in Q2 2024 aan de gemeenteraad aangeboden.</p>
<p>b. Als gevolg van de coronapandemie zijn de afgelopen jaren diverse</p>	<p>Beide inloopsprekuren in het Kwadrant en de Burgt zijn weer gestart. Op dit moment worden er in de Burgt enkele</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>inloopsprekuren gestopt of niet goed op gang gekomen. In 2023 worden deze opnieuw opgestart zodat inwoners het Wijkteam ook weer goed fysiek kunnen benaderen.</p>	<p>aanpassingen gedaan om de veiligheid van medewerkers tijdens de inloopsprekuren optimaal te borgen. Uit de RI&E zijn een aantal verbeterpunten benoemd om dat te bewerkstelligen. Een werkgroep is opgericht om de voortgang te borgen.</p>
<p>c. Het verder versterken van de positie van de jeugdconsulenten in de Wijkteams zodat er gestuurd wordt op het verlenen van hulp aan de jeugdigen en gezinnen die het echt nodig hebben en het afschalen indien mogelijk en verantwoord.</p>	<p>Er is een bijscholing "Regievoering" voor de Jeugdconsulenten geweest. Daarnaast is er continu aandacht voor het afsluiten en afschalen (ook naar minder bekende aanbieders) tijdens casuïstiek bespreking en individuele caseloadbespreking.</p> <p>Eind 2023/begin 2024 wordt de evaluatie van het wijkteam uitgevoerd. Daarin wordt ook de positie van de jeugdconsulenten onderzocht en worden eventuele aanbevelingen voor verbetering opgenomen. De resultaten van de evaluatie worden in Q2 2024 aan de gemeenteraad aangeboden.</p>
<p>d. Verbinding en samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs hebben we in 2022 vormgegeven d.m.v. het wijkteam in de school. In 2023 maken we hiermee een doorontwikkeling.</p>	<p>Op alle scholen in Katwijk wordt wijkteam in de school ingezet en worden jeugdigen begeleid. De werkwijze wordt voortdurend doorontwikkeld, daar waar nodig. Er is eind 2023 een evaluatie uitgevoerd, zodat duidelijk wordt waar nog meer mogelijkheden tot doorontwikkeling liggen. In 2024 gaan we met de bevindingen daaruit aan de slag.</p>
<p>e. Eind 2023 wordt een nieuw registratiesysteem geïmplementeerd (aanbesteding loopt). Hiermee beogen we meer inzicht te krijgen in o.a. de lokale klantstromen, caseload en doorlooptijden.</p>	<p>De aanbesteding is begin 2023 afgerond. De implementatie is voortvarend gestart in maart 2023; de leverancier is het echter niet gelukt deze implementatie binnen de afgesproken termijn af te ronden en heeft geen functionerend systeem opgeleverd. Daarom zijn wij overgegaan naar de 2e partij in de aanbesteding, de huidige leverancier. De implementatie van hun nieuwe pakket start in Q1 2024. De oplevering zal fasegewijs in 2024 plaatsvinden en een doorloop naar 2025 hebben.</p>
<h3>6.3 Inkomensregelingen</h3>	
<p>1. We willen de financiële kwetsbaarheid van burgers verminderen en de economische, educatieve en sociale zelfredzaamheid vergroten (zodat iedereen naar vermogen kan meedoen). Dit betekent ook dat zoveel mogelijk mensen de kans op werk krijgen bij een reguliere werkgever, ook als zij een beperking hebben.</p>	
<p>a. Samen met partners de aanpak van armoede integraal en preventief aanpakken (uitvoeren uitvoeringsagenda armoede 2021-2024).</p>	<p>Samen met partners uit verschillende domeinen (onder andere de klankbordgroep Armoede, onderwijspartners en de Diaconale Raad) is uitvoering gegeven aan de Uitvoeringsagenda Armoede 2021-2024. Armoede wordt gezien als een integraal en multidimensionaal probleem.</p> <p>In 2023 hebben we onder andere ingezet op het bespreekbaar maken van het onderwerp, het trainen van professionals en vrijwilligers in de werkwijze van stress sensitieve dienstverlening, het aanpassen van de spreekruimtes, gelijke kansen in het onderwijs (waaronder het schoolontbijt als onderdeel van het Winterplan), vergroten financiële zelfredzaamheid, aanpak van menstruatiearmoede en de vroegsignalering. Ook hebben we de voorbereidingen getroffen om in 2024 daadwerkelijk van start te gaan met het Jongeren Perspectief Fonds. In 2023 is onder andere een projectleider gestart, zijn trajectbegeleiders geworven en</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	<p>gestart, het communicatieplan opgesteld en de werkprocessen ingericht. Ook hebben we met maatschappelijke partners gesproken over de aanmeldingen en het traject. Vanaf 1 september 2023 is de gemeente Katwijk aangesloten op de Nederlandse Schuldhulprouwe. Hiermee zetten we in op het eerder vinden, bereiken en doorverwijzen van onze inwoners naar passende informatie of ondersteuning in de gemeente Katwijk. Daarnaast hebben we met het Breed Katwijks Armoede Overleg eind november 2023 ingezet op het ervaren en begrijpen van het probleem en hebben we met elkaar het gesprek gevoerd over 'het systeem.'</p> <p>Ook hebben we in 2023 de Afstemmingsverordening, de Individuele Inkomensvoeslag en de beleidsregels Algemene Bijstand en Bijzondere Bijstand aangepast. Deze aanpassingen maken het mogelijk om in te zetten op vertrouwen (onder andere vrijlating giften) en de menselijke maat. Ook kunnen meer huishoudens gebruik maken van de bijzondere bijstand.</p>
<p>b. Zorgen dat burgers zelfredzaam zijn, o.a. door het bevorderen van de uitstroom via het re-integratiebeleid (in samenwerking met Provalu).</p>	<p>De komende periode werken we aan een beleidskader re-integratie waarin we de kaders voor de komende periode mee willen geven. Afronding is voorzien in Q2 2024. Daarnaast loopt er een fundamenteel verandertraject om Provalu om te vormen naar een ontwikkelbedrijf. De meerjarenvisie is vastgesteld. De implementatie van deze meerjarenvisie draagt, naar verwachting, bij aan de noodzakelijke omvorming naar een toekomstbestendig ontwikkelbedrijf.</p>
<p>2. Er wordt rechtmatig gebruik gemaakt van de inkomensregelingen.</p>	
<p>a. Handhaven van de rechtmatigheid van de uitkering.</p>	<p>Bij het jaarlijks voortgangsonderzoek wordt gekeken of de inwoner recht heeft op bijstand. Hierbij werken we vanuit vertrouwen. De rechtmatigheid van de uitkering dan wel de hoogte daarvan is getoetst via meldingen van de klant, meldingen van het BRP, meldingen van het Inlichtingenbureau, of na raadplegen van Suwinet.</p>
<p>3. Zoals in het coalitieakkoord staat omschreven is het topprioriteit om in deze raadsperiode een einde te hebben gemaakt aan energiearmoede (zie hiervoor ook programma 7, taakveld 7.4 Milieubeheer en paragraaf 8 Energie en duurzaamheid).</p>	
<p>a. Er wordt uitvoering gegeven aan de brede aanpak om energiearmoede te voorkomen en te bestrijden. Daarbij worden de beschikbare middelen voor isolatie juist ingezet voor bestrijding van energiearmoede. De aanpak bevat diverse onderdelen zoals het van Rijkswegen toekennen van de energietoeslag aan huishoudens net boven het sociaal minimum, het inzetten van energiecoaches en bespaartips, en het inzetten op isoleren. Ook zal meer hands on bekeken worden welke maatregelen nodig zijn om de directe nood aan te pakken</p>	<p>In 2023 liepen enkele acties uit het Winterplan 2022/2023 door. Ook zijn er verschillende regelingen opgezet vanuit SpUk Energiearmoede.</p> <p><u>Acties Winterplan</u> Om huishoudens in de eerste helft van 2023 te ondersteunen bij de hoge energiekosten ontvingen de huishoudens, die de energietoeslag op basis van de beleidsregels 2022 hadden ontvangen, ambtshalve een aanvullende uitkering van € 500. Eind oktober zijn de beleidsregels Energietoeslag 2023 gemeente Katwijk vastgesteld en is de uitvoering van de Energietoeslag 2023 gestart. Alle huishoudens, die zijn getoetst en waarvan het inkomen kon worden vastgesteld, hebben voor het einde van het jaar de toeslag van € 800 ontvangen. Vanaf 1 januari 2024 kunnen huishoudens zelf de energietoeslag aanvragen.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	<p>Door de verruiming van de minimaregelingen Jeugdfonds Sport & Cultuur, Stichting Leergeld en de Doe Meel regeling hebben meer huishoudens gebruik kunnen maken van deze hulp en ondersteuning. Vooral bij Stichting Leergeld zien we een toename van het gebruik in 2023.</p> <p><u>SpUk Energiearmoede</u> In 2023 is blijvend ingezet op het besparen van energie en het voorkomen en bestrijden van energiearmoede. Onderdeel van de aanpak is de inzet van energieambassadeurs, energiecoaches en klushulpen. Daarnaast zijn er in 2023 1.200 energiebespaarboxen verstrekt. Tot slot is de Subsidieregeling Duurzaam witgoed van start gegaan. Eind december 2023 zijn 482 apparaten aangeschaft. Iets meer dan 100 huishoudens hebben de cadeaukaart aangevraagd, maar nog niet gebruikt. Huishoudens kunnen tot 1 mei 2024 hun aanvraag indienen.</p> <p>Zie ook paragraaf 8 voor meer maatregelen om energie te besparen en energiearmoede tegen te gaan.</p>
6.4 Begeleide participatie	
1. Mensen die daarvoor in aanmerking komen, maken gebruik van een beschut werk plek.	
<p>a. Er wordt intensiever samengewerkt tussen gemeente, Provalu en plekken waar de potentiële doelgroep zich bevindt (bijvoorbeeld praktijkonderwijs en dagbestedingslocaties).</p>	<p>Op 31 december 2023 waren er 29 beschut medewerkers werkzaam met in totaal 23,19 taakstelling-‘Fte’.</p> <p>Vanuit de gemeente Katwijk is met Provalu afgesproken dat de samenwerking tussen de praktijkschool en de betrokken medewerkers vanuit Provalu wordt verstevigd. Daarnaast heeft er begin 2023 een bijeenkomst plaatsgevonden over beschut werk voor het wijkteam en het servicepunt waardoor zij nu meer kennis hebben over beschut werk en kennis hebben gemaakt met een aantal medewerkers van Provalu. In Q2 heeft er een werkbezoek aan Provalu plaatsgevonden voor medewerkers van het wijkteam en het servicepunt zodat het kennisniveau en de onderlinge relaties nog meer zijn aangeboord.</p>
2. Een goed en op de verschillende doelgroepen afgestemd passend ondersteuningsaanbod.	
<p>a. Met de doorontwikkeling van Provalu wordt verder ingezet op de ontwikkeling naar een breed ontwikkelbedrijf. Waarbij de komende periode duidelijk wordt aan welke knoppen er gedraaid kan worden om de (overhead)kosten voor beschut werk zoveel mogelijk te beperken.</p>	<p>Het traject Sturing en samenwerking is eind 2022 gestart. In dit traject wordt gewerkt aan een fundamenteel verandertraject naar een breed ontwikkelbedrijf. In 2023 zijn de verschillende werkgroepen in het project aan de slag geweest met de verschillende onderdelen van het verandertraject. In dit verandertraject wordt ook de doorontwikkeling van beschut werk meegenomen. De meerjarensvisie is in Q4 2023 vastgesteld en is voorgelegd voor zienswijze aan de raad.</p> <p>In het traject is de toerekening van de overhead aan de verschillende modules opnieuw tegen het licht gehouden. De overhead wordt vanaf 2023 op objectieve gronden aan de verschillende de modules toegerekend, Daarnaast is een voorstel gemaakt om de kosten van beschut werk aan de gemeenten toe te rekenen op basis van de feitelijke plaatsingen en niet langer op basis van de taakstelling SZW. Besluitvorming over dit voorstel vindt begin 2024 plaats in het DB van de GR KDB.</p>

6.5 Arbeidsparticipatie

1. De deelname van werkloze en werkzoekende inwoners aan het arbeidsproces verbeteren.

<p>a. Doorontwikkeling van Provalu naar een ontwikkelbedrijf dat onze inwoners op maat en effectief begeleidt naar werk. Wij zetten daarbij in op prestatieafspraken zodat helder is wat Katwijk krijgt voor het geld dat naar Provalu gaat.</p>	<p>Het traject Sturing en samenwerking is eind 2022 gestart. In dit traject wordt gewerkt aan een fundamenteel verandertraject naar een breed ontwikkelbedrijf. In 2023 zijn de verschillende werkgroepen in het project aan de slag geweest met de verschillende onderdelen van het verandertraject. In dit verandertraject wordt ook de doorontwikkeling van beschut werk meegenomen. De meerjarenvisie is in Q4 2023 vastgesteld en is voorgelegd voor zienswijze aan de raad.</p>
<p>b. Inzetten op een goede samenwerking en afstemming in de arbeidsmarktregio, zodat de werkgeversbenadering versterkt wordt en onze werkgevers goed bediend worden met kandidaten uit Katwijk en de andere gemeenten en het regionale werkgelegenheidsaanbod benut kan worden door onze inwoners.</p>	<p>De samenwerking in de arbeidsmarktregio is versterkt. Met name de contourenbrief arbeidsmarktinfrastructuur van het ministerie SZW, heeft een impuls gegeven om gezamenlijk aan de slag te gaan met deze opgave en nog meer de verbinding te zoeken met EZ. Daarnaast is de dienstverlening in de coronaperiode uitgebreid met ondersteuning aan mensen die zich niet in een uitkeringssituatie bevonden via het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT), deze ondersteuning wordt gecontinueerd met rijksmiddelen. De samenwerking binnen het werkgeversservicepunt (WSP) Holland Rijnland wordt langs de lijn van het Uitvoeringsplan WSP Holland Rijnland verder uitgewerkt. In september is, ter voorbereiding op de plannen in de contourennota, gestart met het Werkcafe in de gemeente Katwijk. In dit Werkcafe wordt de dienstverlening rondom arbeidsparticipatie gebundeld door de aanwezigheid van functionarissen van het RMT, WSP en Leerwerkloket.</p>
<p>c. We stellen een nieuw beleidskader op voor re-integratie, waarbij ook aandacht is voor mensen die ver van de arbeidsmarkt af staan, maar wel mee kunnen doen in de samenleving. De in het coalitieakkoord genoemde tegenprestatie maakt daar onderdeel van uit.</p>	<p>Het beleidskader re-integratie zal naar verwachting in Q2 2024 voorgelegd worden aan de raad.</p>

6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

1. Inwoners van Katwijk doen mee aan de samenleving, ongeacht eventuele lichamelijke, psychosociale, psychiatrische of verstandelijke beperkingen.

<p>a. Inwoners van Katwijk doen mee aan de samenleving, ongeacht eventuele lichamelijke, psychosociale, psychiatrische of verstandelijke beperkingen.</p>	<p>We zetten volop in op de versterking van de ondersteuning van mantelzorgers. Hoe we dat doen is vastgelegd in de uitvoeringsagenda Mantelzorgondersteuning en Respijtzorg 2023-2026. Op 25 oktober heeft MantelzorgNL de resultaten van het behoefteonderzoek onder mantelzorgers gepresenteerd. Uit het onderzoek zijn aanbevelingen gedaan waarmee we in 2024 verder aan de slag gaan.</p> <p>Daarnaast zorgen we voor een goed aanbod aan individuele maatwerkvoorzieningen. Deze voorzieningen stellen mensen in staat om zelfredzaam te blijven en mee te blijven doen aan de samenleving</p>
---	---

2. Ouderen en mensen met een beperking blijven zo lang mogelijk actief en zelfstandig in hun eigen leefomgeving.	
a. Vanuit het oogpunt van de maatwerkvoorzieningen wordt er actief deelgenomen aan overlegstructuren om levensbestendig wonen mogelijk te maken. Verder zal structureel met corporatie, zorginstellingen, welzijnsinstellingen en ontwikkelaars uitvoering worden gegeven aan het actieplan Wonen, Zorg en Welzijn, waarbij op basis van de woonzorganalyse een praktische aanpak wordt bepaald om de mismatch tussen de groeiende vraag en het bestaande aanbod aan woonzorgvormen voor senioren en kwetsbare doelgroepen te overbruggen. Hierbij worden ook zorginstellingen betrokken, ook als het gaat om de ontwikkeling van Valkenhorst	<p>We voeren regelmatig overleg met de maatschappelijke partners over de mogelijkheden om voldoende woonzorgvormen voor senioren en kwetsbare doelgroepen te realiseren. Dit doen wij op basis van het actieplan Wonen, Zorg en Welzijn (wording). Wij streven ernaar om een woonzorgzone in iedere kern te realiseren, waarbij er een clustering is van kwetsbare inwoners rondom zorgvoorzieningen. Hiermee denken wij de zorg en ondersteuning in de toekomst efficiënter aan te kunnen bieden.</p> <p>We overleggen ook intensief met de zorgaanbieders over de kwaliteit en continuïteit van de maatwerkvoorzieningen.</p>
3. Het vroegtijdig hulp en ondersteuning aanbieden met behulp van algemene voorzieningen zodat problemen niet verergeren en het gebruik van maatwerkvoorzieningen wordt verminderd.	
a. Zoals in het collegeakkoord beschreven gaan we met zorgaanbieders en regiogemeenten in gesprek om te bezien of het mogelijk is minder aanbieders van zorg te hebben, met behoud van keuzevrijheid. Hiervoor gaan we de maatwerkvoorziening dagbesteding en begeleiding herijken, waarbij wordt gekeken of de maatschappelijke winst kan worden gevonden in: hogere kwaliteit van de dienstverlening, lagere kosten en minder administratief werk voor de gemeente. Dit leidt tot een voorstel om deze maatwerkvoorziening mogelijk anders vorm te geven en in te kopen.	Deze gesprekken voeren wij gezamenlijk met de HLT gemeenten en de gemeente Noordwijk. We werken gezamenlijk aan een afweging waarin we de voor- en nadelen van een nieuwe aanbesteding inzichtelijk maken. Daar hoort ook een risico-inventarisatie bij. Wij hopen in Q3 2024 een volledig beeld te hebben.
b. Bewezen effectieve interventies worden ingezet om eenzaamheid te verminderen, door in te zetten op de juiste zorg op de juiste plek. Denk hierbij aan Welzijn op Recept, maatjesprojecten en gerichte cursussen zodat inwoners om kunnen gaan met hun eenzaamheidsproblematiek.	<p>De cursus Creatief Leven, die specifiek gericht is op eenzaamheid te doorbreken wordt succesvol voortgezet. In deze effectief bewezen interventie krijgen inwoners die kampen met eenzaamheid richting en handvatten om hun leven weer op de rit te krijgen. Er is een warme overdracht naar het maatschappelijke voorveld.</p> <p>Via Welzijn op Recept worden inwoners met eenzaamheidsklachten actief doorverwezen door Zorggroep Katwijk en het wijkteam naar de welzijnscoach en passende ondersteuning. Er is sprake van goed doorlopende doorverwijzingen van de huisartsen en POH's naar zowel de welzijnscoach als de beweegmakelaar. Stichting Maatjesopmaat biedt 1-op1 matching en ondersteuning. De stichting is sinds 2023 bezig met deskundigheidsbevordering met betrekking tot ernstige en langdurende eenzaamheid.</p>

Wat waren we van plan?		2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
		De Huisbezoeken aan 80+ geeft inzicht in de eenzaamheidsproblematiek bij ouderen. De huisbezoeken worden per postcodegebied afgelegd. Via de huisbezoeken aan 80+ worden ouderen gestimuleerd om weer actief mee te doen aan de samenleving en worden zij indien nodig doorverwezen naar welzijn. Begin mei 2024 wordt de raad geïnformeerd wat de huisbezoeken aan de 80+ hebben opgeleverd tot nu toe.
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		
1. Inwoners van Katwijk doen zo lang mogelijk, in hun eigen leefomgeving, mee aan de samenleving, ongeacht eventuele lichamelijke, psychosociale, psychiatrische of verstandelijke beperkingen.		
2. Het vroegtijdig hulp en ondersteuning aanbieden met behulp van algemene voorzieningen zodat problemen niet verergeren en het gebruik van maatwerkvoorzieningen wordt verminderd		
3. De financiële kwetsbaarheid van burgers verminderen en ervoor zorgen dat zij zelfredzaam zijn en blijven.		
a. Inwoners worden door het wijkteam en Wmo-consulenten gewezen op het activiteiten aanbod van de diverse verenigingen, inloophuizen en het begeleidingsaanbod van het Welzijnskwartier. Wanneer hier geen passend aanbod aanwezig is, omdat er intensieve professionele begeleiding nodig is, wordt de inwoner door het wijkteam en de Wmo-consulenten gewezen op de mogelijkheden van dagbesteding d.m.v. een maatwerkvoorziening.		Deze werkwijze wordt gehanteerd door het wijkteam, waar de Wmo-consulenten onderdeel van uit maken.
b. Via de MAG-opdrachten worden sociale partners geactiveerd om hun aanbod laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk te maken.		Maatschappelijke partners hebben een laagdrempelig aanbod van activiteiten, hier wordt veel gebruik van gemaakt. Dit is als randvoorwaarde meegenomen in de MAG bij alle opdrachten en daar wordt door de accounthouders over gesproken tijdens de accountgesprekken.
c. Katwijk Rijdt mee wordt ingezet als lokale vervoersvoorziening uitgevoerd door Katwijkse vrijwilligers, zodat we een goedkoper en laagdrempelig alternatief hebben voor de duurdere regiotaxi.		Met meer dan 40 vrijwilligers, chauffeurs en telefonisten, hebben we dagelijks tientallen inwoners van Katwijk vervoerd die minder mobiel zijn. Het vervoer was laagdrempelig en persoonlijk. Veel inwoners die elke week een vaste rit hadden, reden vaak met dezelfde chauffeurs. Zo bouwden zij een band op en was het vervoer zélf ook onderdeel van sociaal actief blijven leven.
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		
1. Op regionaal niveau willen we meer regie op kwaliteit, klantstromen en financiën met betrekking tot jeugdhulp.		
Op regionaal niveau:		In 2023 hebben we ingezet op de continuering van de werkwijze en verdere vormgeving van het accountmanagement dat in 2022 is opgezet. Tijdens accountgesprekken stuurt de accountmanager op de inhoudelijke doelen per aanbieder en aan ontwikkeltafels sturen we in gezamenlijkheid met ontwikkelpartners op de transformatie per segment.
a. sturen we via het accountmanagement (periodieke gesprekken met zorgaanbieders) op het realiseren van de inhoudelijke (transformatie) doelen die zijn afgesproken;		
b. wordt vanaf 2023 de nieuwe regionale governancestructuur		Per 2023 is de nieuwe Gemeenschappelijke regeling Serviceorganisatie Zorg (SO Zorg) Holland Rijnland opgericht

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
(gemeenschappelijke regeling Serviceorganisatie Zorg) bekrachtigd voor de uitvoering van jeugdhulp in natura, waardoor gemeenten nog beter in positie komen om zelf regie te nemen en het overleg met jeugdhulpaanbieders te voeren;	en werken we volgens de nieuwe regionale governancestructuur. In deze structuur is de SO Zorg verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en uitvoering maar ligt de regie en besluitvorming op het beleid bij de samenwerkende gemeenten. Met aanbieders voeren we bestuurlijke en ambtelijke accountgesprekken.
c. zetten we in op het terugdringen van wachtlijsten binnen de regio en onderzoeken we de mogelijkheden om financieel nog beter te kunnen inspelen op de dynamiek van vraag en aanbod en de prioriteit te kunnen geven aan essentiële jeugdhulpvormen.	In 2023 is de aanpak van wachttijden in de regio Holland Rijnland tot speerpunt benoemd. In de afgelopen jaren is al veel in gang gezet als het gaat om de aanpak van wachttijden, In samenwerking met het Team Aanpak Wachttijden van het landelijk Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (oZJ) hebben we gekeken waar aanvullend op de goede stappen die al gezet waren nog kansen liggen, en dit aangevuld met goede voorbeelden elders uit het land. Dit heeft geresulteerd tot een overzicht, waarmee we samen met gecontracteerde aanbieders, gemeentelijke toegangsteams, Gecertificeerde Instellingen, maar ook huisartsen en het onderwijs praktisch aan de slag zijn gegaan. Rekening houdend met de complexiteit van het jeugdhulpsysteem willen we met kleinschalige oplossingen en interventies een duurzame verbetering van de jeugdhulp bewerkstelligen. In 2023 hebben we hiervoor de eerste stappen gezet die een vervolg krijgen in 2024.
2. Beweging in het systeem van jeugdhulp waarmee inwoners zoveel mogelijk een beroep doen op hun eigen kracht en netwerk, hulp afgeschaald wordt waar dat mogelijk en verantwoord is en snel hulp beschikbaar is voor de jeugdigen en gezinnen die dat echt nodig hebben.	
Op lokaal niveau: a. creëren we voldoende preventieve voorzieningen om te voorkomen dat jeugdigen instromen in specialistische jeugdhulp, en om te zorgen dat ze daaruit ook sneller kunnen uitstromen (onder andere via de inzet van ons eigen wijkteam, de in 2021 gestarte coördinator jeugdpreventie en opdrachten via de Maatschappelijke Agenda);	Via de Maatschappelijke Agenda, de Onderwijsagenda, de uitvoeringsagenda Armoede, het Jeugd- en Jongerenwerk en de Wijkteams zetten we volop in op het voorkomen, 'klein' houden en vroegtijdig signaleren van problemen. Dit om ervoor te zorgen dat jeugdigen in een positie komen dat zij specialistische jeugdhulp nodig hebben. Een belangrijke opdracht voor Katwijk is om zodanig lokale oplossingen te realiseren dat lokaal een minder grote groei van gespecialiseerde zorg is te zien, dan landelijk zichtbaar is. Met dit doel blijven wij ons dan ook inzetten op een continue ontwikkeling van ons wijkteam, en de versterking van de samenwerking met onze huisartsen en maatschappelijk partners.
b. starten we met een nieuwe opzet van het lokaal netwerkoverleg, waardoor jeugdigen die dreigen af te glijden richting criminaliteit eerder gesignaleerd worden en er sneller hulp ingezet kan worden.	Door het vertrek van de beide betrokken medewerkers is het niet gelukt te starten met de nieuwe opzet van het netwerkoverleg. Er zijn inmiddels nieuwe medewerkers aan het project gekoppeld waardoor we verwachten uiterlijk in Q2 2024 te kunnen starten met de nieuwe Zorg- en Veiligheidstafel.
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	
Iedereen die een beroep doet op de Maatschappelijke Zorg, wordt in staat gesteld om deze ondersteuning zo lokaal, zo licht en zo kort mogelijk te ontvangen. We willen daarnaast sturing op de kwaliteit van de ondersteuning, de klantstromen en de financiën binnen de Maatschappelijke Zorg.	
a. Lokaal en (sub)regionaal uitvoeren van de taken die met de doordecentralisatie van de Maatschappelijke Zorg naar de gemeenten komen.	Vanaf 1 januari 2023 is de doordecentralisatie van start gegaan en is gemeente Katwijk samen met de gemeenten in de Duin en Bollenstreek verantwoordelijk voor de Maatschappelijke Zorg. Door middel van accountgesprekken,

Wat waren we van plan?		2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
		monitoring van de wachtlijst en frequent contact met de lokale toegang, is de uitvoering van de taken gevolgd.
b.	We zetten in op een sterke lokale preventiestructuur om ervoor te zorgen dat de zorgbehoefte zo min mogelijk escaleert.	<p>In 2022 is het preventieprogramma "voorkomen dakloosheid" vastgesteld. Dit programma bestaat uit een zestal actielijnen en projecten: die ervoor moeten zorgen dat mensen niet dakloos worden. In 2023 zijn de volgende projecten gestart: kamers met aandacht, waarbij inwoners van Katwijk met een (extra) lege kamer deze kunnen verhuren aan een jongere die nog niet volledig zelfstandig kan wonen. Met de hulp van kamers met aandacht kunnen jongeren een eerste stap richting zelfstandigheid zetten, waar dat alleen niet lukt. Binnen de Duin – en Bollenstreek zijn er in 2023 drie plaatsingen geweest. Binnen Katwijk is sinds oktober 2023 1 kamer beschikbaar. Er wordt nog gezocht naar een goede match.</p> <p>Procedure huurachterstand particuliere verhuurders en een gezamenlijke aanpak gericht op woningbehoud. Hierbij worden particuliere verhuurders via de website van gemeente Katwijk-herinnerd aan de meldplicht bij verwachte uithuiszettingen. Zodat er vroegtijdig hulp geboden kan worden en dakloosheid voorkomen kan worden of snel opvang geregeld kan worden. Doordat het lastig is alle particuliere verhuurders direct te bereiken, wordt in het voorjaar van 2024 een brief opgesteld richting deurwaarders die verzoekt melding te maken in het geval van een huurachterstand (meldplicht in het kader van de wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening).</p>
c.	Via inzet in de subregionale inkoopsegmenten zorgen we voor voldoende aanbod in onze subregio voor de ondersteuningsvragen op het gebied van de Maatschappelijke Zorg.	<p>De Maatschappelijke Zorg (Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang) is in sub-regionaal verband ingekocht. Door Katwijk, de HLT-gemeenten en Noordwijk zijn twaalf aanbieders, met ieder een eigen specialisme, gecontracteerd die deze zorg leveren. Door middel van monitoring van de wachtlijst zijn we snel op de hoogte indien er een verschuiving in de vraag plaats vindt, waardoor het aanbod aangepast kan worden. Via frequente accountgesprekken en direct contact organiseren we de best passende zorg. Hierdoor hebben we in 2023 een kortere wachtlijst bewerkstelligd.</p> <p>De specialistische maatschappelijke zorg is op Holland Rijnland niveau ingekocht. Deze zorg is georganiseerd voor complexe casussen met bijvoorbeeld multi-problematiek.</p>
d.	We versterken de procesregie rondom dak- en thuisloosheid. Hiervoor wordt een 0,5 fte toegevoegd aan de formatie.	In Q3 2023 is een nieuwe medewerker binnen Beleid Sociale Leefomgeving gestart met deze taak als onderdeel van het werkpakket.
6.82 Geëscaleerde zorg 18-		
1. Alle jeugdigen groeien zoveel mogelijk gezond en veilig op.		
a.	We zetten in op een sterke lokale preventiestructuur om ervoor te zorgen dat zorgbehoefte zo min mogelijk escaleert.	Via de Maatschappelijke Agenda, de Onderwijsagenda, de uitvoeringsagenda Armoede, het Jeugd- en Jongerenwerk en de Wijkteams zetten we volop in op het voorkomen, 'klein' houden en vroegtijdig signaleren van problemen. Dit om ervoor te zorgen dat jeugdigen in een positie komen dat zij specialistische jeugdhulp nodig hebben. Een belangrijke opdracht voor Katwijk is om zodanig lokale oplossingen te

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	realiseren dat lokaal een minder grote groei van gespecialiseerde zorg is te zien, dan landelijk zichtbaar is. Met dit doel blijven wij ons dan ook inzetten op een continue ontwikkeling van ons wijkteam, en de versterking van de samenwerking met onze huisartsen en maatschappelijk partners.
2.	Als er geëscaleerde zorg nodig is, vindt dit zoveel mogelijk plaats in de eigen omgeving van de jeugdige of in een omgeving die zoveel mogelijk op de thuissituatie lijkt.
a.	Via inzet in de regionale inkoopsegmenten zorgen we voor voldoende aanbod in onze regio voor de hulpvragen die vallen onder geëscaleerde zorg. Als er hulp nodig is, dan gebeurt dat zoveel mogelijk in de eigen omgeving. We zetten hiervoor in op de ontwikkeling van kleinschalige woonvoorzieningen en intensieve ambulante alternatieven in de gemeente Katwijk en in de regio Holland Rijnland.
3.	Het realiseren van passende jeugdhulp voor gezinnen en kinderen die het écht nodig hebben.
a.	Voor jeugdigen met een complexe hulpvraag wordt een Regionale Experttafel ontwikkeld om maatwerkeraanbod te kunnen creëren en ervoor te zorgen dat deze jeugdigen zoveel mogelijk direct passende hulp ontvangen.
	De Regionale Experttafel is per 1 oktober 2022 officieel opgericht. De Regionale Experttafel kan benaderd worden voor zorgbemiddelingsadvies voor complexe hulpvragen. Wanneer met meerdere partijen gezocht moet worden naar een passende oplossing wordt een tafelgesprek met verschillende partijen georganiseerd. Op deze manier zijn al verschillende oplossingen tot stand gekomen en zijn de eerste positieve resultaten zichtbaar. In het afgelopen jaar is ingezet op het verder aanscherpen van de werkwijze en verbeteren van de samenwerking tussen de partijen. Onlangs zijn de samenwerkingsafspraken in een samenwerkingsconvenant tussen de deelnemende partijen bekrachtigd. Naast de Regionale Experttafel kent de regio ook een zogenaamd expertteam voor de inzet van niet-gecontracteerde zorg. Inzet van niet-gecontracteerde zorg willen we zoveel mogelijk proberen te voorkomen. Oplossingen voor jeugdhulpvragen proberen we zoveel mogelijk binnen het gecontracteerde aanbod te vinden, dat geldt ook de maatwerkoplossingen die binnen de Regionale Experttafel worden bedacht. Ook daarin wordt in de eerste plaats gekeken welke mogelijkheden er binnen het gecontracteerde aanbod zijn. Wanneer deze mogelijkheden er niet zijn, kan worden uitgeweken naar de inzet van niet-gecontracteerde zorg.

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
4. We willen meer sturing op de kwaliteit van de hulpverlening, de klantstromen en de financiën binnen de geëscaleerde zorg 18-.	
b. Via een nieuwe regionale governancestructuur gaan we sterker sturen op de aanbieders van de jeugdhulp in de segmenten waarin geëscaleerde zorg 18- wordt geboden. Daarin worden ook de ontwikkelingen op bovenregionaal en landelijk niveau gevolgd en verwerkt	Sinds 2022 wordt er middels de nieuwe governancestructuur gewerkt, welke in 2023 is geformaliseerd met de inwerkingtreding van de nieuwe Gemeenschappelijke regeling Serviceorganisatie Zorg (SO Zorg) Holland Rijnland. In deze structuur is de Serviceorganisatie Zorg verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en uitvoering, maar ligt de regie en besluitvorming op het beleid bij de samenwerkende gemeenten. Met aanbieders voeren we bestuurlijke en ambtelijke accountgesprekken. Daardoor zitten we met de regio sterker aan het stuur bij de aanbieders. De aanpak van geëscaleerde zorg 18- is echter deels bovenregionaal en landelijk georganiseerd waardoor de gemeente Katwijk en de regio Holland Rijnland er maar ten dele invloed op hebben.

Verbonden partijen

In de onderstaande tabel staan de verbonden partijen die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Kust-, Duin- en Bollenstreek	6.4 en 6.5
GR Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	6.71
GR Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	6.81, 6.82

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
PROGRAMMA 6 SOCIAAL DOMEIN					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.496	6.190	11.511	11.377	135
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.541	5.156	6.644	6.367	277
6.3 Inkomensregelingen	23.912	18.802	26.156	25.745	411
6.4 WSW en beschut werk	6.546	6.323	6.642	6.628	13
6.5 Arbeidsparticipatie	1.141	1.851	1.543	1.463	80
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.291	2.733	3.803	3.860	-58
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	4.866	4.447	5.334	5.427	-93
6.71B Begeleiding (WMO)	4.025	4.275	4.600	3.350	1.250
6.71C Dagbesteding (WMO)	4	56	91	1.508	-1.417
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-	-	3.710	3.574	135
6.72B Jeugdhulp behandeling	17.843	18.961	2.542	2.497	44
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-	-	2.737	2.542	194
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	76	150	396	585	-189
6.73A Pleegzorg	-	-	591	492	99
6.73B Gezinsgericht	-	-	870	492	379
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	2.233	3.574	-1.341
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	1.993	-115	2.108
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	3.346	5.422	-2.076
6.74C Gesloten plaatsing	-	-	911	1.163	-252
6.81A Beschermd wonen (WMO)	451	1.859	2.045	3.594	-1.549
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	544	544	2.132	1.539	593
6.82A Jeugdbescherming	-	-	935	927	8
6.82B Jeugdreclassering	2.235	2.175	228	223	6
Totaal - Lasten	79.971	73.521	90.991	92.232	-1.241
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	7.212	966	8.486	8.444	-42
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	237	-	133	141	7
6.3 Inkomensregelingen	12.971	13.001	13.974	14.078	104
6.5 Arbeidsparticipatie	206	264	-	-	-
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	41	64	81	17
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	382	348	434	433	-1
6.71B Begeleiding (WMO)	7	-	-	12	12
6.72B Jeugdhulp behandeling	90	60	151	195	44
6.81A Beschermd wonen (WMO)	185	1.609	2.526	3.630	1.103
Totaal - Baten	21.291	16.289	25.769	27.013	1.244
Saldo baten - lasten	-58.681	-57.233	-65.222	-65.219	3
0.10 Toevoeging aan reserve	1.713	119	4.252	4.252	-
Totaal - Lasten	1.713	119	4.252	4.252	-
0.10 Onttrekking aan reserve	2.833	497	6.214	6.077	-138
Totaal - Baten	2.833	497	6.214	6.077	-138
Saldo mutaties reserves	1.120	378	1.962	1.824	-138
Saldo inclusief mutaties reserves	-57.561	-56.854	-63.260	-63.395	-135

Analyse verschillen (bedragen * €1.000 - = nadeel / + = voordeel)

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

bedrag i/s
-90 i

Mantelzorgcompliment

Abusievelijk zijn niet alle budgetten gewijzigd conform de wijziging BBV over de uitbreiding van de taakvelden in de begroting 2023. Bij de Voorjaarsnota 2024 wordt dit voor de jaren 2024 e.v. meegenomen. Zie ook taakveld 6.2 het budget ad € 103.000 staat op taakveld 6.2 Mantelzorgcompliment.

294 i

Opvang vluchtelingen Oekraïne

De gemeente heeft in ook in 2024 zorggedragen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Het Rijk geeft een normkostenvergoeding ter dekking van de kosten voor de opvang. Bij de realisatie blijken de lasten lager uit te vallen door het naar 2024 doorschuiven van onderhoudswerkzaamheden in de opvanglocatie Heerenhuys.

Opvang asielzoekers onderwijs Dit betreft de huisvestings- en exploitatielasten die verbonden zijn aan de AZC school De Verrekijker. Voor deze lasten ontvangt de gemeente compensatie via de meerjarige uitkering OnderwijsHuisvesting Basisonderwijs Asielzoekers (OHBA) die via het COA wordt ontvangen (zie ook baten).	-279	i
Spuk regeling G10 Inburgering In 2023 ontvingen we een totaalbedrag van € 681.000 voor de G10 regeling inburgering. Dit wordt besteed aan maatschappelijke begeleiding, tolken en leerroutes. De gemeente ontvangt in het instroomjaar van een statushouder het gehele budget voor de inburgeringstermijn van een statushouder (deze is gemiddeld 3 jaar). Het budget voor inburgering verspreiden wij over de hele inburgeringstermijn. De grootste uitgaven voor inburgering voor de instroom in 2022 en 2023 komen nog. Hierdoor besteden wij (nog) niet het hele budget voor de G10, maar reserveren dit voor de gehele termijn. Dit is ook wettelijk toegestaan. Het restant van de G10 middelen ad € 155.000 wordt besteed in 2024 (overheveling), zie hiervoor ook baten 6.1. Naast de G10 regeling zijn een deel van de lasten ad € 297.000 via de MAG gegaan, zie daarvoor de MAG paragraaf.	298	i
Opvang asielzoekers faciliteitenbesluit Via de decembercirculaire '22 zijn zoals gebruikelijk middelen ontvangen o.b.v. het faciliteitenbesluit Opvang asielzoekers. Gemeenten met een AZC worden op deze manier gecompenseerd voor algemene voorzieningen waarvoor zij via de algemene uitkering geen middelen ontvangen. Via de jaarrekening '22 zijn deze middelen overgeheveld naar 2023 en gereserveerd binnen taakveld 6.1. Doordat er in 2023 geen directe lasten verrekend zijn met deze reservering kan deze vrijvallen in het rekeningresultaat. Via de decembercirculaire '23 zijn middelen ontvangen waarvoor wordt voorgesteld die over te hevelen naar '24.	91	i
Wijkwerk (MAG) Zie MAG paragraaf.	-77	i
Ondersteuningsorganisaties (MAG) Zie MAG paragraaf.	-285	i
Toeslagenaffaire Kinderopvang (B2) Vergoeding van de kosten die de gemeente maakt ter ondersteuning van de slachtoffers van de Kinderopvangtoeslagenaffaire in 2023. Deze onvoorzienbare kosten worden niet begroot, maar achteraf gedeclareerd bij het Rijk. Zie ook baten.	-73	i
Maatschappelijke Agenda Een deel van dit onderbestede budget (ad € 185.000) is bestemd voor de inzet van de MAG. De lasten worden gemaakt op inhuur derden algemeen op taakveld 6.1. Voor het overige deel ad € 126.000, zie MAG paragraaf.	310	i
Totaal afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). Afwijking bestaat uit meerdere oorzaken. Er is minder personeelsinzet geweest dan geraamd voor de opvang Oekrainers (€ 208.000); voor de uitvoering van de maatschappelijke agenda is meer inzet benodigd geweest.	134	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-188	
Totaal afwijking lasten	135	
Opvang vluchtelingen Oekraïne De gemeente ontvang een normkostenvergoeding voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De eindberekening van de feitelijk gerealiseerde capaciteit resulteert in een teruggaaf € 232.000. Per saldo bedraagt het overschot € 2.624.00, hiervan wordt € 2.514.000 zoals in de najaarsberap 2023 reeds was verwacht en besloten gestort in de algemene reserve. Het verschil van € -22.000 wordt betrokken in de resultaatbestemming van de jaarrekening 2023.	-364	i
Opvang asielzoekers onderwijs Dit betreft de compensatie voor de huisvestings- en exploitatielasten die verbonden zijn aan de AZC school De Verrekijker waarvoor de gemeente wordt gecompenseerd via de meerjarige uitkering OnderwijsHuisvesting Basisonderwijs Asielzoekers (OHBA) die via het COA wordt ontvangen (zie ook lasten).	279	i

Spuk regeling G10 Inburgering -155 i
 In 2023 ontvingen we een totaalbedrag van € 681.000 voor de G10 regeling inburgering. Dit wordt besteed aan maatschappelijke begeleiding, tolken en leerroutes. De gemeente ontvangt in het instroomjaar van een statushouder het gehele budget voor de inburgeringstermijn van een statushouder (deze is gemiddeld 3 jaar). Het budget voor inburgering verspreiden wij over de hele inburgeringstermijn. De grootste uitgaven voor inburgering voor de instroom in 2022 en 2023 komen nog. Hierdoor besteden wij (nog) niet het hele budget voor de G10, maar reserveren dit voor de gehele termijn. Dit is ook wettelijk toegestaan. Het restant van de G10 middelen ad € 155.000 wordt besteed in 2024 (overheveling), zie hiervoor ook baten 6.1. Naast de G10 regeling zijn een deel van de lasten ad € 297.000 via de MAG gegaan, zie daarvoor de MAG paragraaf.

Toeslagenaffaire kinderopvang B2 57 i
 Extra financiële compensatie van het Rijk ontvangen in 2023 voor de kosten die zijn gemaakt ter ondersteuning van de slachtoffers van de Kinderopvangtoeslagenaffaire. Zie ook lasten.

Spuk tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden 186 i
 Er is een specifieke uitkering voor dit doel ontvangen waarmee in de begroting geen rekening is gehouden.

Overige verschillen kleiner dan € 50.000 -45

Totaal afwijking baten -42

6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen **bedrag** **i/s**

Mantelzorgcompliment 103 i

Abusievelijk zijn niet alle budgetten gewijzigd conform de wijziging BBV over de uitbreiding van de taakvelden in de begroting 2023. Bij de Voorjaarsnota 2024 wordt dit voor de jaren 2024 e.v. meegenomen. De werkelijke uitgaven ad € 90.000 staan op taakveld 6.1 Mantelzorgcompliment. Zie daarvoor lasten 6.1.

Lagere lasten werken diensten door derden wijkteam 200 i
 In 2023 is een voordeel van € 200.000 op het budget van de Europese Aanbesteding. Dit komt doordat de moederorganisaties minder fte's hebben geleverd, dan aanvankelijk was geraamd.

Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). 1 i

Overige verschillen kleiner dan € 50.000 -27

Totaal afwijking lasten 277

Overige verschillen kleiner dan € 50.000 7

Totaal afwijking baten 7

6.3 Inkomensregelingen **bedrag** **i/s**

IOAW 50 i

Het klantenbestand IOAW neemt sneller af dan geraamd. -105 i

Verstrekkingen Tozo 89 i
 Dit betreft een terugbetaling aan het rijk voor de ontvangen aflossingen inclusief rente voor de leenbijstand van de Tozo regeling, worden terugbetaald aan het Rijk, zie hiervoor ook baten op taakveld 6.3 Verstrekkingen Tozo.

Jongerenperspectieffonds
 In verband met een capaciteitsvraagstuk heeft het aantrekken van trajectbegeleiders voor het Jongerenperspectieffonds langer geduurd. Met ingang van 2024 is het gelukt om deze aan te stellen. Dit budget wordt gedekt uit de reserve coronamiddelen, zie ook de toelichting reserves op 0.10. Bij de Voorjaarsnota 2024 gaan we voorstellen dit budget vanuit reserve coronamiddelen te onttrekken.

- i

Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). De afwijking wordt veroorzaakt doordat er minder inzet benodigd is geweest voor de verwerking van de Energietoeslag. Op dit taakveld is personeelsbudget geraamd dat is ingezet voor de uitvoering Module C re-integratie, Dit budget had overgeheveld moeten worden.	280	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	97	
Totaal afwijking lasten	411	
Verstrekkings Tozo De aflossingen inclusief rente voor de leenbijstand van de Tozo regeling worden terugbetaald aan het Rijk, zie hiervoor ook lasten op taakveld 6.3.	101	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	3	
Totaal afwijking baten	104	
6.4 WSW en beschut werk	bedrag	i/s
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-16	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	29	
Totaal afwijking lasten	13	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	
Totaal afwijking baten	-	
6.5 Arbeidsparticipatie	bedrag	i/s
Module C - Re-integratie, Gezien de ontwikkelingen in de samenstelling van de bijstandspopulatie worden de inspanningen op het terrein van re-integratie geïntensiveerd. Daarvoor was bovenformatief inzet van extra consultants gepland, om meer in te zetten op re-integratie. Door de krapte in de arbeidsmarkt bleek het lastig om dat in 2023 geheel te realiseren. Voor 2024 is er daardoor nog ruimte voor extra inzet op met name de groep statushouders. Vanuit het beleidskader re-integratie zullen initiatieven worden benoemd om deze middelen mede op in te zetten. Naar verwachting zullen voor het implementatieplan van de GR KDB ook extra middelen benodigd zijn.	250	i
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel): Op het taakveld 6.2 is (ook) personeelsbudget voor de uitvoering van de module C- re-integratie opgenomen. Dit had bij de bestuursrapportage overgeheveld moeten worden.	-227	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	57	i/s
Totaal afwijking lasten	80	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	
Totaal afwijking baten	-	
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	bedrag	i/s
Woningaanpassingen In het vierde kwartaal is de toename van woningaanpassingen hoger dan eerder geraamd. Dit fluctueert veel.	-61	i
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	20	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-17	
Totaal afwijking lasten	-58	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	17	
Totaal afwijking baten	17	
6.71A Hulp bij het huishouden (Wmo)	bedrag	i/s

Huishoudelijke hulp	-99	i
De groei van het aantal voorzieningen is meer toegenomen dan eerder geraamd.		
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	6	
Totaal afwijking lasten	-93	

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	i/s
Totaal afwijking baten	-	

6.71B Begeleiding (Wmo)	bedrag	i/s
Begeleiding Zorg in Natura	1.273	i

Abusievelijk zijn niet alle budgetten gewijzigd conform de wijziging BBV over de uitbreiding van de taakvelden in begroting 2023. Bij de Voorjaarsnota 2024 wordt dit voor de jaren 2024 e.v. meegenomen. De werkelijke uitgaven ad 1.439k staan op taakveld 6.71c Dagbesteding Wmo. Er is een toename in de kosten t.g.v. dubbele vergrijzing, het langer thuis blijven wonen en een afname van beschikbare mantelzorgers.

Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	5	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-28	
Totaal afwijking lasten	1.250	

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	
Totaal afwijking baten	-	

6.71C Dagbesteding (Wmo)	bedrag	i/s
Dagbesteding (Wmo)	-1.439	i

Abusievelijk zijn niet alle budgetten gewijzigd conform de wijziging BBV over de uitbreiding van de taakvelden in begroting 2023. Bij de Voorjaarsnota 2024 wordt dit voor de jaren 2024 e.v. meegenomen. Het budget ad 4.151k staat op taakveld 6.71b Begeleiding Zorg in Natura

Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	22	
Totaal afwijking lasten	-1.417	

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	i/s
Totaal afwijking baten	-	

Algemeen

In 2023 is op basis van een wijziging in de BBV een herverdeling van de budgetten jeugd doorgevoerd. De verdeling in de budgetten is in 2023 bij de Voorjaarsnota door de raad vastgesteld en verwerkt. Voor de toelichting op de afwijkingen per taakveld wordt vanwege de inzichtelijkheid de afwijking op het totaal van de taakvelden toegelicht.

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
Uitsplitsing onderdeel jeugd t.b.v. analyse					
<i>lasten</i>					
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-	-	3.710	3.574	135
6.72B Jeugdhulp behandeling	17.843	18.961	2.542	2.497	44
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-	-	2.737	2.542	194
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	76	150	396	585	-189
6.73A Pleegzorg	-	-	591	492	99
6.73B Gezinsgericht	-	-	870	492	379
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	2.233	3.574	-1.341
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	1.993	-115	2.108
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	3.346	5.422	-2.076
6.74C Gesloten plaatsing	-	-	911	1.163	-252
6.82A Jeugdbescherming	-	-	935	927	8
6.82B Jeugdreclassering	2.235	2.175	228	223	6
subtotaal lasten jeugd	20.154	21.285	20.491	21.375	-884
<i>baten</i>					
6.72B Jeugdhulp behandeling	90	60	151	195	44
subtotaal baten jeugd	90	60	151	195	44
Saldo baten - lasten	-20.064	-21.225	-20.340	-21.180	-840

Totaal afwijking lasten	Bedrag	i/s
In 2023 is op basis van een wijziging in de BBV een herverdeling van de budgetten jeugd doorgevoerd. De verdeling in de budgetten is in 2023 bij de Voorjaarsnota door de raad vastgesteld en verwerkt. Op basis van de concept afrekening van SOZ blijkt dat de onderverdeling in de nieuwe taakvelden nog helemaal correct is doorgevoerd. De overschrijding wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door sterke toename van de kosten van de zogenoemde buiten-budgettaire routes. Het betreft kosten van toegekende jeugdhulp bovenop de vastgestelde budgetplafonds. Deze aanvullende zorg is noodzakelijk vanwege spoed of crisis of vanwege noodzakelijke zorg die niet is ingekocht.	-952	i
	84	i
PGB Jeugd Zoals gemeld in de NJB 23 is een Antal Katwijkse aanbieders in 2023 gecontracteerd bij de SOZ, waardoor de zorg aan hun cliënten nu in natura wordt ingezet en niet meer via een pgb. De onderbesteding is hoger uitgevallen dan geraamd in de NJB.	166	i
Bijdrage SOZ jeugdhulp AZC De kosten voor de jeugdhulp AZC voor 2023 zijn ruim € 350.000. In de begroting was aanvankelijk separaat € 166.000 (rijksbijdrage jeugdhulp AZC) opgenomen voor jeugdhulp AZC op het taakveld individuele voorzieningen in natura jeugd. De kosten voor jeugdhulp AZC worden in deze jaarrekening op diverse taakvelden jeugdhulp verantwoord en zijn daarmee niet separaat zichtbaar. Net als vorig jaar zijn de kosten hoger dan de rijksbijdrage. Het aantal kinderen dat jeugdhulp ontvangt is niet sterk gewijzigd, de kosten per kind zijn daarentegen de afgelopen jaren wel flink hoger geworden.		
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-153	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-29	
Totaal afwijking lasten	-884	

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	44	i/s
Totaal afwijking baten	44	

6.81A Beschermd wonen (WMO)

Maatschappelijke zorg:

In 2023 heeft Katwijk minder uitgegeven dan ontvangen is vanuit Leiden, waardoor we per saldo 787k overhouden op de ontvangen bijdrage. De kosten voor de zorg en het aantal cliënten vielen lager uit. Om de middelen beschikbaar te houden is het saldo aan de voorziening toegevoegd. Zie ook lasten taakveld 6.81b en baten taakveld 6.81a.

bedrag i/s
363 i

In 2023 is de GR Zonder meer Maatschappelijke zorg Duin en Bollenstreek ingesteld. Door het instellen van de GR is er geen betalingsverplichting meer aan de gemeente Leiden voor ontvangen bijdrage (2023 en eerder). Om de middelen beschikbaar te houden is een voorziening ingesteld waar de gereserveerde middelen tot en met 2022 (€1.021) en het saldo van 2023 worden toegevoegd. Zie ook lasten taakveld 6.81b en baten taakveld 6.81a.

-1.808 i

Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).

-103 i

Overige verschillen kleiner dan € 50.000

-1

Totaal afwijking lasten

-1.549

Beschermd wonen (middelen Meicirc 2023):

74 i

Door een hogere toekenning bij de meicirculaire 2023 en dit heeft zich vertaald in een hogere overdracht vanuit Leiden. Beschikking is per november 2023 ontvangen, waardoor we niet op tijd bij konden ramen bij de Najaarsbestuursrapportage 2023.

Maatschappelijke zorg

-788 i

In 2023 heeft Katwijk minder uitgegeven dan ontvangen is vanuit Leiden, waardoor we per saldo € 787.000 overboeken naar de balans. De kosten voor de zorg en het aantal cliënten vielen lager uit. Het saldo wordt toegevoegd aan de voor voorziening beschermd wonen / maatschappelijke zorg.. Zie ook lasten taakveld 6.81a en lasten taakveld 6.81b.

In 2023 is de GR Zonder meer Maatschappelijke zorg Duin en Bollenstreek ingesteld. Door het instellen van de GR is er geen betalingsverplichting meer aan de gemeente Leiden voor ontvangen bijdrage (2023 en eerder). Om de middelen beschikbaar te houden is een voorziening ingesteld waar de gereserveerde middelen tot en met 2022 (€1.021) en het saldo van 2023 worden toegevoegd. Zie ook lasten taakveld 6.81b en baten taakveld 6.81a.

1.808 i

Overige verschillen kleiner dan € 50.000

9

Totaal afwijking baten

1.103

6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

Maatschappelijke zorg

bedrag i/s
588 i

In 2023 heeft Katwijk minder uitgegeven dan ontvangen is vanuit Leiden, waardoor we per saldo € 787.000 overboeken naar voorziening. De kosten voor de zorg en het aantal cliënten vielen lager uit. Het saldo wordt toegevoegd aan de voor maatschappelijke zorg bestemde reserve. Deze was voor Katwijk € 1 miljoen en wordt met de toevoeging € 1,8 miljoen. Zie ook lasten taakveld 6.81a en baten taakveld 6.81a.

Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).

Overige verschillen kleiner dan € 50.000

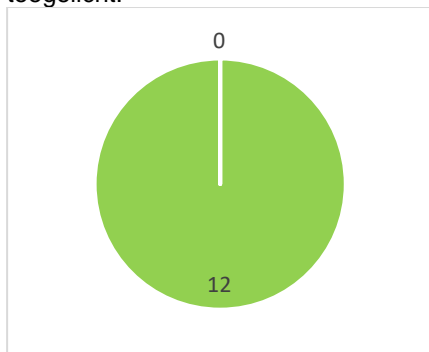
5

Totaal afwijking lasten	593
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-
Totaal afwijking baten	-

Reserve mutaties	bedrag	i/s
Overige verschillen kleiner dan € 50.000		
Totaal afwijking lasten	-	
	-130	i
Coronamiddelen Een aantal projecten waaronder het Jongerenperspectieffonds, de voorzieningenwijzer en het Plusscenario hebben een doorloop in 2024 en verder.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-8	
Totaal afwijking baten	-138	

3.2.7 Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Voor dit programma zijn er 12 prestatie-indicatoren waarover wordt gerapporteerd. De realisatie 12 groen is in onderstaande tabel opgenomen. Per taakveld worden de prestatie-indicatoren toegelicht.

Beleidsrealisatie

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
7.1 Volksgezondheid	
<p>1. We willen bereiken dat onze inwoners zo lang mogelijk in goede gezondheid leven. We zetten in op preventie, vroegsignalering en integraal gezondheidsbeleid. Hiermee voorkomen we dure (specialistische) gezondheidszorg. We zetten met name in op verslavingspreventie, met name drugs.</p>	
<p><i>Onderstaande voorgenomen activiteiten zijn van toepassing op bovengenoemd doel</i></p>	
<p>a. Integraal gezondheidsbeleid: gezondheid integreren in sociaal en fysiek-ruimtelijk (omgevings)beleid</p>	<p>Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) plan is vastgesteld door ons college op 19 september 2023. We zetten hiermee in op een gezonde generatie in 2040. De inzet is gericht op gezondheid in al ons beleid. Uitgangspunt is positieve gezondheid. Uw raad is hierover geïnformeerd op 19 september 2023. Dit plan is goedgekeurd door het ministerie van VWS en het bijbehorende budget is ontvangen. De uitvoering is gestart op meerdere onderdelen zoals Kansrijke Start, Valpreventie, Kind naar Gezonder Gewicht, Gezonde Leefstijlinterventie (GLI) voor volwassenen en vroegsignalering alcoholproblematiek. Het lokale Hitteplan is in 2023 vastgesteld.</p>
<p>b. Inzetten op preventie, o.a. samenwerking met Zorg en Zekerheid in de zorgkantorregio.</p>	<p>We werken regionaal samen aan de verbinding tussen het sociaal en medisch domein binnen het landelijke 'Integraal Zorgakkoord' (IZA). De samenwerking richt zich op vijf ketenaanpakken: kansrijke start, valpreventie bij ouderen, de aanpak overgewicht kinderen, de gecombineerde leefstijlinterventie bij overgewicht en obesitas van volwassen én welzijn op recept. In 2023 is een regionale verkenning naar deze ketenaanpakken gestart. In de lokale Samenwerkingsagenda met Zorg en Zekerheid, het Zorgkantoor, Zorggroep Katwijk en Welzijnskwartier is ingezet op de onderwerpen overgewicht, verbinding medische en sociaal domein, gezond rondkomen en valpreventie. Deze onderwerpen zijn allemaal opgenomen in het GALA en/of het IZA. Daarmee is de inhoudelijke agenda overbodig geworden. De samenwerking wordt voortgezet via de uitvoering van het GALA en het IZA.</p>
<p>c. Inhoudelijke synergie creëren op de diverse uitvoeringsagenda's en -</p>	<p>Dit is ingebed in het GALA plan.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>akkoorden alsmede de organisatie en communicatie daaromtrent stroomlijnen.</p>	<p>Voor de communicatie over gezondheid is in juni de campagne Lekker Bezig Katwijk! gestart. De campagne werkt met elf Katwijkse Kanjers: inwoners die elk hun verhaal en ervaringen vertellen over bepaalde gezondheidsthema's. We betrekken daarnaast inwoners bij de invulling van bepaalde thema's.</p>
<h2>7.2 Riolering</h2>	
<p>We dragen met rioleringsbeheer en een gebiedsgerichte aanpak bij aan de volgende maatschappelijke doelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Volksgezondheid middels het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater en regenwater; 2. Droge voeten én droogtebestrijding door het voorkomen van structureel te hoge en te lage grondwaterstanden, maar ook het zoveel mogelijk voorkomen van instromend regenwater. De vastgestelde Klimaatadaptatiestrategie en Uitvoeringsagenda met handelingsperspectief voortvarend geeft daarbij de kaders aan; 3. De leefomgeving en milieukwaliteit door het verminderen van de vuilemissie naar het oppervlaktewater (o.a. verbeteren zwemwaterkwaliteit); 4. Verbeteren bedrijfsvoering ten aanzien van Kwetsbaarheid, Kennis, Kosteneffectiviteit en Informatiebeheer. 	
<p>a. De maatregelen en vraagstukken uit het Integraal WaterKetenplan (iWKP) worden uitgevoerd. Met de extra bijdragen kunnen we de klimaatbestendigheid in bestaande projecten vergroten én klimaatbestendigheid versnellen, waardoor de kans op natte voeten en droogte afneemt.</p>	<p>De uitvoering van de maatregelen en vraagstukken uit het iWKP heeft op de exploitatie in het eerste deel van 2023 vertraging opgelopen door uitval personeel. De achterstand is ondanks inzet van ingehuurd personeel niet volledig ingehaald door onvoorziene problemen zoals: hoge waterstanden of kwaliteit van de aannemer. Een deel van het werkt loopt daardoor door in 2024</p> <p>Op het vlak van investeringen zijn alle kredieten volledig weggezet in projecten.</p>
<h2>7.3 Afval</h2>	
<p>Het terugdringen van de hoeveelheid restafval in de gemeente Katwijk vanwege het terugdringen van de totale afvalkosten (verbranden van restafval wordt steeds duurder) en het behalen van de milieudoelstellingen. Deze beleidsvoornemens van de gemeente Katwijk sluiten aan bij de opgave van het Rijk om een transitie te maken van afval naar grondstof om de economie meer circulair te maken (Van Afval Naar Grondstof, afgekort als VANG). Het doel is om van de totale hoeveelheid aangeboden afval 80% te scheiden in herbruikbare grondstoffen in 2024.</p>	
<p>In 2023 zijn we verdergegaan met het implementeren van het grondstoffenbeleidsplan Anders Inzamelen 2021-2024.</p> <p>De volgende werkzaamheden en activiteiten zijn uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringswerkzaamheden om het netwerk aan inzamelmiddelen gereed te maken; 	<ul style="list-style-type: none"> • De ondergrondse containers (PMD en rest) zijn geplaatst in de wijken van Rijsburg, Valkenburg en Katwijk aan de Rijn. Voor Katwijk aan Zee en Katwijk Noord is de inspraakprocedure opgestart in Q1 2024. • De aanbesteding voor de bovengrondse GFT containers is gegund. Het plaatsen van de bovengrondse GFT containers is gestart in Q3 2023 en loopt door tot 1 augustus 2024. • De toegangscontrole is aanbesteed en gegund. Deze wordt direct ingebouwd bij de nieuw te leveren containers (Rest en PMD en bovengrondse GFT). • In 2023 zijn we gestart met het zelf inzamelen van papier en PMD. • Er zijn bij de hoogbouw locaties in totaal 11.000 GFT emmertjes uitgedeeld, zodat de bewoners (bijvoorbeeld in de keuken) het GFT kunnen scheiden en deponeren in de GFT container in een milieuparkje in de buurt.

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassingen aan de huidige inzamelvoertuigen en levering van nieuwe voertuigen; • Vaststellen van de nieuwe tarieven voor de afvalstoffenheffing 2024; • Uitvoering geven aan het Communicatieplan 'Anders Inzamelen' zodat bewoners worden geholpen met de benodigde gedragsverandering op gebied van afvalscheiding om 'Anders Inzamelen' tot een succes te maken; • Maatwerk leveren voor luierinzameling, incontinentiemateriaal en medische afval en werkprocessen die hieruit voortvloeien borgen in de eigen organisatie. • Vervangen van ondergrondse textiel containers voor bovengrondse textielcontainers. 	<ul style="list-style-type: none"> • De oplevering van de nieuwe inzamelvoertuigen is vertraagd, omdat de leverancier eind 2023 is overgenomen. Oplevering zal nu zijn in de loop van 2024. • Met het uitstellen van Diftar naar 1 januari 2025 is de afvalstoffenheffing 2024 conform de methodiek van voorgaande jaren vastgesteld in de begroting 2024. • Acties uit het communicatieplan: De voorlichtingscampagne 'Niet al je afval is rommel' is uitgevoerd. Tijdens deze campagne zijn bewoners geïnformeerd over het verschil tussen grondstoffen en restafval. Acties bestonden uit posters op straat enabri's, video's en berichten via de gemeentelijke on- en offline communicatiekanalen en een speciale nieuwsbrief over 'Anders Inzamelen', • De grondstoffencoach heeft in 2023 in totaal 656 huishoudens bezocht om bewoners voor te lichten en te informeren over het scheiden van afval. • De afvalapp is geïntroduceerd in Q4 2023. In Q1 2024 is de app breed gecommuniceerd richting bewoners. • In 2023 hebben we met name gekeken naar de technische voorzieningen die getroffen moeten worden om luierinzameling te implementeren. Voor het verder inregelen spelen zaken als privacyborging, operationele uitvoering en verwerking, die nog nader moeten worden uitgewerkt. • Vanwege vochtproblemen in de ondergrondse textielcontainers hebben we de ondergrondse vervangen voor bovengrondse containers. Met deze aanpassing proberen we de afkeuren naar beneden te brengen. Minder afkeur betekent minder (maatschappelijke) kosten. Afkeur percentage 2022 was 9,18% en in 2023 is het afkeurpercentage 7,83%.
<h4>7.4 Milieubeheer</h4>	
<p>1. Een goede milieukwaliteit en een duurzame leefomgeving in het algemeen</p>	
<p>a. Bij ruimtelijke initiatieven en ontwikkelingen wordt structureel geadviseerd op de wettelijke milieuaspecten (bodem, geluid, externe veiligheid, natuurbescherming etc.) maar ook op het terrein van duurzaam bouwen, energie, klimaatadaptatie en circulariteit. Verder werken we aan de wettelijke aanpassing van (beleids)regels voor externe veiligheid, bodem en geluid in de nieuwe Omgevingswet.</p>	<p>De voor de invoering van de Omgevingswet noodzakelijke aanpassingen van het bodem-, externe veiligheid en geluidbeleid is gereed in het kader van de omgevingswet.</p>
<p>b. Er komt een herschikking van de bodemtaken tussen gemeente, omgevingsdienst en provincie. Met de invoering van de Omgevingswet worden</p>	<p>Loopt volgens schema. In overleg met de Omgevingsdienst moet nog duidelijk worden hoe het gemeentelijke bodemtakenpakket exact verdeeld zal worden en of de geraamde middelen daarin kunnen voorzien. Hierbij gaat het</p>

Wat waren we van plan?	2023	Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>verscheidene bodemtaken overgedragen die tot dusverre vanuit de Wet bodembescherming waren ondergebracht bij de provincie (gedelegeerd aan de Omgevingsdienst West-Holland). Een deel van deze taken wordt door de gemeente zelf uitgevoerd en wordt bij het cluster Omgevingskwaliteit ondergebracht, en een deel komt bij de Omgevingsdienst te liggen. Het gaat daarbij om reeds in uitvoering zijnde bodem(sanerings)locaties, als gevolg van overgangsrecht.</p>		<p>om de bodemtaken die met de inwerkingtreding van de Omgevingswet door het Rijk naar de gemeente worden overgeheveld (overigens zonder extra budget vanuit het Rijk). Deze taken voert de Omgevingsdienst momenteel uit namens de provincie. De exacte hoeveelheid werk wordt echter pas duidelijk na inwerkingtreding van de Omgevingswet.</p>
<p>c. Ook wordt de zogenaamde bruidsschat van rijksregels in het kader van de Omgevingswet geïmplementeerd; zo moet bijvoorbeeld duidelijk worden wat we als gemeenten zelf doen of wat de ODWH in haar werkpakket opneemt.</p>		<p>Bruidsschatregels worden vertaald naar toepasbare regels in het Omgevingsplan Hoornes en uiteindelijk heel Katwijk en de verdeling van het takenpakket tussen de ODWH en de gemeente is vastgesteld.</p>
<p>d. In 2023 zal verder gewerkt worden aan de afronding van het geluidssaneringsprogramma wegverkeerslawaaï. De laatste woningen van de A- en B-lijsten zijn in 2021 onderzocht om te zien of deze in aanmerking komen voor gevelsanering. Hiernaast worden de huidige projecten in 2023 voortgezet en afgerond.</p> <p>Met de provincie blijven we in overleg over het nemen van maatregelen langs de N206, om gezamenlijk te onderzoeken of en welke maatregelen langs deze weg te nemen zijn om de geluidsbelasting op de hoogst belaste woningen te verminderen.</p> <p>In het kader van de Europese richtlijn omgevingslawaaï is in 2022 een nieuw geluidsbelastingkaart vastgesteld. Aan de hand van deze kaart wordt in 2023 gestart met het opstellen van een nieuw actieplan geluid.</p>		<p>De uitvoering van het programma vordert gestaag. Door de oplopende wachttijden bij het ministerie, gebrek aan capaciteit bij de akoestische geluidbureaus en drukte bij de aannemers is er wel vertraging op de huidige planning te verwachten.</p> <p>Sanering(onderzoek) van de woningen Rijnstraat en Rijnmond is afgerond.</p> <p>De eerste onderzoeksfase (locatiegeschiktheid en doelmatigheid) voor een geluidscherm langs de N206 ter hoogte van de wijk Cleijn Duin is afgerond. Met de provincie, het bureau BSV, de Omgevingsdienst en gemeentefdelingen zal een projectstart worden voorbereid. De gemeenteraad, en de wijkraad en verder betrokkene in de wijk Cleijn Duin zullen worden geïnformeerd over de resultaten.</p> <p>Het opstellen van een nieuw actieplan is medio 2023 opgestart waarbij diverse afdelingen en externe partijen zijn betrokken voor het leveren van input. In oktober heeft er met een enquête en informatieavond een brede burgerparticipatie plaatsgevonden.</p>
<p>2. Een verbeterde (zwem)waterkwaliteit.</p>		
<p>a. De gemeente Katwijk is bezig om de actuele situatie rondom de zwemwaterkwaliteit in Katwijk in kaart te brengen. Op basis van een actueel overzicht zal in overleg met alle betrokken partijen zoals hoogheemraadschap van Rijnland, Rijkswaterstaat en Omgevingsdienst Midden-Holland worden nagegaan welke maatregelen genomen kunnen worden om de zwemwaterkwaliteit verder te verbeteren.</p>		<p>De situatie is in kaart gebracht en de onderzoeksresultaten zijn gedeeld met de raad. Er is een plan van aanpak opgesteld voor korte termijn maatregelen (aanpassing waarschuwingssysteem en bemaling, epidemiologisch onderzoek) en de lange termijn (afkoppeling, waterberging). Het verbeterde waarschuwingssysteem doorloopt nu in samenwerking met het hoogheemraadschap van Rijnland de testfase.</p> <p>Op regionaal niveau wordt ambtelijk en bestuurlijk samengewerkt met Rijnland, Rijkswaterstaat en de Omgevingsdienst West-Holland. Dit zal uitmonden in</p>

Wat waren we van plan?	2023	Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
		afspraken over de verbetering van de zwemwaterkwaliteit en vastlegging zwemwaterprofiel (verantwoordelijkheid provincie).
3.	Een actueel DuBo-beleid waarbij de gemeente met de (nieuw)bouwopgave, maar ook bij de warmtetransitie, streeft naar een zo hoog mogelijke mate van duurzaamheid.	
a.	Het geactualiseerde duurzaam bouwen-beleid biedt heldere kaders voor alle grotere nieuwbouw en renovatieprojecten die de komende jaren in Katwijk uitgevoerd worden. De borging dient vooral plaats te vinden in de overeenkomsten met de bouwers en ontwikkelaars. Daarbij is monitoring van de afspraken gedurende het bouwproces en een goede eindoplevering essentieel.	<p>Het geactualiseerde beleid Duurzaam Bouwen (DuBo)-beleid wordt vastgesteld, in dit beleid is voor het onderwerp Natuurinclusief Bouwen een stappenplan opgenomen die kan worden gebruikt bij ambities op dit onderwerp. Door de veelheid van raadsvoorstellen die in 2023 naar de raad zou worden gezonden en de nadere uitwerking die nog op het DuBobeleid is gepleegd is dit verschoven naar Q3 2024.</p> <p>De ambities voor duurzaam bouwen worden al wel meegenomen in de lopende projecten.</p>
7.5 Begraafplaatsen		
1.	Voldoende begraafcapaciteit	
a.	Implementeren e-dienst (ten behoeve van begrafenisondernemers) aangifte overlijden en melding begraven.	De e-dienst aangifte van overlijden is in 2023 geïmplementeerd. De melding tot begraving is gedigitaliseerd via de website, maar kan niet in een e-dienst worden aangeboden omdat de programmatuur niet gekoppeld is aan de module burgerlijke stand.

Indicatoren

PROGRAMMA 7					
De bezoekersaantallen in 2023 ligt hoger dan in 2022. Een verklaring kan zijn dat inwoners na de laatste coronaversoepelingen weer meer zijn gaan opruimen. De avondopenstelling in de lente en zomer zijn succesvol te noemen. Gemeente Katwijk wil het gebruik van de milieustraat stimuleren omdat afval boordevol grondstoffen en energie zitten. Zo is de aanschaf van een pers voor piepschuim op de milieustraat een belangrijke stap geweest in de verduurzaming van de milieustraat omdat het aantal vrachtbeweging hierdoor enorm is afgenomen en worden matrassen nu gerecycled. De milieustraat kan nog groeien, maar hiervoor zijn wel bedrijfsmatige aanpassingen nodig om de uitvoering klantvriendelijk te laten verlopen en de veiligheid van medewerkers en bezoekers te garanderen. De gemeente Noordwijk maakt ook gebruik van de milieustraat. De verwachting is dat de komende jaren Noordwijk nog gebruikt maakt van de milieustraat van de gemeente Katwijk. De toenemende belangstelling voor de milieustraat gecombineerd met de groei in woning- en dus ook inwoneraantallen (zoals Valkenhorst) verklaart de redelijk stabiele bezoekersaantallen.					
Indicatoren afval	Bron	Norm	R2021	R 2022	R2023
% gescheiden hoeveelheid huishoudelijk afval	Benchmark afval	80 *	50%	52%	Niet bekend
Totaal aantal bezoekers milieustraat per jaar	Prevent (module milieustraat)	180.000	157.837	146.861	153.750
Totaal aantal bezoekers milieustraat per jaar Katwijk/Noordwijk	Prevent (module milieustraat)	132.500 47.500	112.305 45.532	104.845 42.016	110.332 43.418
*) Katwijk is ingedeeld in stedelijkheidsklasse 2 (zeer stedelijk). Landelijke doelstelling is dat in 2020 75% van al het huishoudelijk afval door de burger gescheiden wordt aangeleverd. Gemeente Katwijk streeft naar 80% afvalscheiding eind 2023. Hoe hoger dit percentage, hoe beter het is voor het milieu. Het is bovendien financieel aantrekkelijk als meer papier, textiel, plastic etc. gescheiden wordt ingeleverd.					

Verbonden partijen

In de onderstaande tabel staan de verbonden partijen die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	7.1 Volksgezondheid
GR Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek	7.3 Afval
GR Omgevingsdienst West-Holland	7.4 Milieubeheer
GR Holland Rijnland	7.4 Milieubeheer

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
PROGRAMMA 7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU					
7.1 Volksgezondheid	3.974	4.081	4.797	4.089	708
7.2 Riolering	2.697	3.053	3.136	2.948	188
7.3 Afval	6.858	7.006	7.318	7.601	-283
7.4 Milieubeheer	2.783	2.917	3.701	3.477	225
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	433	468	493	511	-18
Totaal - Lasten	16.746	17.526	19.444	18.625	820
7.1 Volksgezondheid	610	495	1.049	812	-237
7.2 Riolering	4.823	5.105	5.188	5.036	-152
7.3 Afval	9.688	10.090	10.399	10.440	40
7.4 Milieubeheer	126	-	1.131	1.007	-124
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	334	354	349	442	94
Totaal - Baten	15.580	16.044	18.116	17.737	-379
Saldo baten - lasten	-1.166	-1.482	-1.329	-888	440
0.10 Toevoeging aan reserve	240	-	449	439	10
Totaal - Lasten	240	-	449	439	10
0.10 Onttrekking aan reserve	600	119	911	875	-36
Totaal - Baten	600	119	911	875	-36
Mutaties reserves	361	119	462	436	-26
Saldo inclusief mutaties reserves	-805	-1.363	-867	-452	414

Analyse verschillen (bedragen * €1.000 - = nadeel / + = voordeel)

	bedrag	i/s
7.1 Volksgezondheid		
Terugdringen Gezondheidsachterstanden, Kansrijke Start, Aanpak overgewicht en Obesitas en Valpreventie (H30)	269	i
Door de late publicatie van de nieuwe H30 Gala brede spuk regeling, heeft het ministerie gemeenten aangegeven resterende budgetten 2023 in 2024 deel te besteden. Dit betreffen vooruitontvangen bedragen. Zie ook baten 7.1.		
Openbare gezondheidszorg	240	i
In 2023 zijn enkele incidentele voordelen ontvangen, zoals de uitkering van het jaarrekeningresultaat van HECHT uit 2021 en het voordeel a.g.v. verrekenbare BTW component Gemeenschappelijke Regeling (doorschuif BTW)		
Indexering van HECHT is volledig verantwoord op taakveld 7.1, terwijl de kosten zijn verdeeld over meerdere taakvelden. Hierdoor is een incidenteel voordeel op taakveld 7.1	74	i
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	18	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	107	
Totaal afwijking lasten	708	

H30 Gala brede spuk regeling voor onderdelen Terugdringen Gezondheidsachterstanden, Kansrijke Start, Aanpak overgewicht & Obesitas en Valpreventie geldt vooruitontvangen bedragen 2023, mogen in 2024 besteed worden, zie ook lasten 7.1.	-269	i
---	------	---

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	32	
Totaal afwijking baten	-237	

7.2 Riolering **bedrag** **i/s**

Riolen/gemalen onderhoud	112	i
--------------------------	-----	---

We hadden dit jaar een nieuwe aannemer ten behoeve van onderhoud kolken, waarmee we een andere uitvoeringswerkwijze hebben gehanteerd. Het effect hierin is minder uitval van mechanische installaties en er zal in 2024 een verdere vertaalslag worden gemaakt op de optimale inzet van de extra middelen uit het in 2022 vastgestelde IWKP.

Riolen/gemalen inspectie	112	i
--------------------------	-----	---

De uitvoering van het in 2023 te reinigen en inspecteren areaal is deels doorgeschoven naar 2024. Dit is veroorzaakt door de hoge waterstanden in deze riolen, wat uitvoering onmogelijk maakte, en deels door de capaciteit bij de betrokken derde partij.

Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-40	i
---	-----	---

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	4	
--	---	--

Totaal afwijking lasten	188	
--------------------------------	------------	--

Lagere opbrengst rioolrechten	-99	i
-------------------------------	-----	---

In de begroting wordt rekening gehouden met een opbrengst op basis van het aantal woningen en het geschatte waterverbruik. In de belastingrapportage van de BSGR wordt rekening gehouden met een lagere opbrengst.

Onttrekking egalisatievoorziening riolering	-54	i
---	-----	---

De begrote onttrekking is hoger dan de benodigde, op basis van de gerealiseerde kosten.

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	1	
--	---	--

Totaal afwijking baten	-152	
-------------------------------	-------------	--

7.3 Afval **bedrag** **i/s**

Werken/diensten derden	-121	i
------------------------	------	---

Door lange levertijden van de inzamelvoertuigen voor PMD en papier hebben we geheel 2023 inzamelvoertuigen moeten huren. Levering wordt verwacht gedurende het eerste halfjaar van 2024. Daarnaast zijn de reiniging en onderhoud van boven- en ondergrondse containers tot eind 2023 doorgezet.

Verwerking restafval	178	i
----------------------	-----	---

Het verwerkingstarief per ton is gestegen met ca 6%, echter mede als gevolg van het gescheiden inzamelen aan huis zijn de verwerkte kilo's restafval gedaald van 11.300 ton in 2022 naar 9.700 ton in 2023.

VANG-doelstellingen	74	i
---------------------	----	---

In de Voorjaarsbestuursrapportage 2023 zijn de niet bestede middelen 2022 aan het budget 2023 toegevoegd, echter niet volledig uitgenut.

Egalisatievoorziening	-483	i
-----------------------	------	---

De vermelde voordelen aan de lastenkant i.c.m. de gewijzigde btw-toerekening leiden tot een hogere dotatie aan de voorziening.

Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	23	i
---	----	---

Overige verschillen kleiner dan € 50.000	46	
--	----	--

Totaal afwijking lasten	-283	
--------------------------------	-------------	--

Lagere opbrengst afvalstoffenheffing In de begroting wordt rekening gehouden met een opbrengst o.b.v. het aantal woningen. In de belastingrapportage van de BSGR wordt rekening gehouden met een lager opbrengst.	-193	i
Vergoeding diverse materialen Eindafrekeningen over de jaren 2020 en 2021 ontvangen van Afvalfonds Verpakkingen.	98	i
Vergoeding papier Tarief voor papier is sterk fluctuerend en was gedurende 2023 circa 50% lager dan een jaar eerder. De kilo's bleven wel stabiel, resulterend in een plus ten opzichte van de begroting.	74	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	60	
Totaal afwijking baten	40	

	bedrag	i/s
7.4 Milieubeheer		
Duurzaamheid In 2023 is het aantal subsidie-aanvragen voor groene daken sterk teruggenomen. Er worden voorbereidingen getroffen om deze Subsidie binnen de verordening uit te breiden zodat in 2024 weer meer gebruik wordt gemaakt van deze subsidie.	20	i
Energietransitie Met de beschikbare capaciteit is vooral ingezet op het Winterplan, het voorkomen en bestrijden van energiearmoede, topprioriteiten van het college. Hierdoor is minder inzet gepleegd op de onderdelen verduurzamen van bedrijventerreinen, onderzoek Zon op Parkeerplaatsen, verduurzamen van VVE's. Dit pakken we in 2024 op.	39	i
Energietransitie Er is in 2023 meer uitgegeven aan vouchers voor de witgoedactie, die wordt gefinancierd door het Rijk via de SPUK energiearmoede regeling. De actie loopt door in 2024 voor het restant van het budget.	-115	i
Warmtetransitie - De gereserveerde middelen t.b.v. onderzoeken warmte-koudenet Valkenhorst zijn gedekt binnen het werkbudget van GOV. - De gereserveerde middelen t.b.v. een onderzoek voor het verder brengen van Warmteclusters is breder opgezet, en door PZH gedekt. - Beleidsvoorbereiding elektrificeren van wijken is uitgesteld tot 2024.	67	i
Warmte Leidse regio In oktober is pas de nieuwe SOK Warmte Leidse Regio 2023 vastgesteld waardoor er in 2023 minder uitgegeven is op het vastgestelde budget. In de voorjaarsberap wordt voorgesteld het restant van de middelen 2023 van de nieuwe SOK door te schuiven naar een volgend jaar.	67	i
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). Voornaamste oorzaak van deze afwijking is het later invullen van vacatures binnen het energieteam.	109	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	38	
Totaal afwijking lasten	225	
Energietransitie Door hogere uitgaven is ook de bijdrage uit de subsidieregeling Spuk energiearmoede hoger (€ 149.000). Door lagere uitgaven t.l.v. de Spuk CDOKE is ook de bijdrage uit de subsidieregeling lager (-€ 245.000).	-96	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-28	
Totaal afwijking baten	-124	

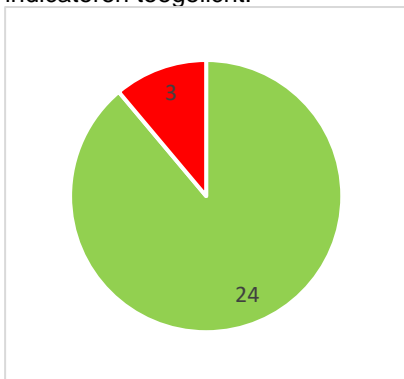
	bedrag	i/s
7.5 Begraafplaatsen en crematoria		
Totale afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel).	-1	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-17	

Totaal afwijking lasten	-18
Hogere opbrengst Begraafrechten	81
<p>Naast de boventrendmatige verhoging van de grafrechten o.b.v. de bezuinigingsoperatie '21 zijn ook over '23 meer aanslagen opgelegd dan begroot. In 2023 is de werkwijze voor de inning van begraafrechten en onderhoudskosten gewijzigd. De administratie is gekoppeld aan de basisregistratie personen waardoor contracten en onderhoudskosten eenvoudiger kunnen worden verlengd. Dit leidt ertoe dat er meer begraafrechten en onderhoudskosten in 2023 zijn ontvangen naast een correct en zorgvuldig maandelijks contractbeheer. Op basis van de belastingrapportage over december van de BSGR wordt rekening gehouden met een hogere opbrengst.</p>	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	13
Totaal afwijking baten	94

Reserves	bedrag
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	10
Totaal afwijking lasten	10
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-36
Totaal afwijking baten	-36

3.2.8 Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Voor dit programma zijn er 27 prestatie-indicatoren waarover wordt gerapporteerd. De realisatie 24 groen en 3 rood is in onderstaande tabel opgenomen. Per taakveld worden de prestatie-indicatoren toegelicht.

Beleidsrealisatie

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
8.1 Ruimtelijke Ordening	
1. Gestalte geven aan (het eerste deel van) de titel van onze Omgevingsvisie: 'Zelfverzekerd in de regio" door waar nodig ruimtelijke vraagstukken op regionaal niveau af te stemmen en aan te pakken; lokaal wat kan, regionaal als dat nodig is en/ of meerwaarde heeft.	
a. Om de titel van onze Omgevingsvisie: 'Zelfverzekerd in de regio" gestalte te geven zullen we strategische allianties in de regio vormen om de voor Katwijk belangrijke onderdelen van de Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland en de Strategische Agenda Ruimte Duin- en Bollenstreek nader uit te werken en onder de aandacht van hogere overheden te brengen. Dit doen we aan de hand van de voor beide documenten opgestelde uitvoeringsprogramma's.	In vervolg op de Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland is een regionale investeringsagenda (RIA) opgesteld waarin de opgaven geconcretiseerd worden in diverse soorten projecten. Onder andere de ontwikkeling de Corridorstudie ruimte en mobiliteit Zuidelijke Duin- en Bollenstreek en versterken van de kennis- en innovatie-as (met Unmanned Valley en Zijlhoek-De Woerd) zijn als project hierin opgenomen. In de Duin- en Bollenstreek wordt gewerkt volgens de nieuwe samenwerkingsstructuur gebaseerd op de vier opgaven en die sturing geeft aan de realisatie van de topprioriteiten die zijn vastgesteld in de Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek. Voor het Programma Landelijk Gebied & Duurzame Greenport (herijking ISG) en de Corridorstudie Ruimte en Mobiliteit Zuidelijke Duin- en Bollenstreek zijn de bestuursopdrachten geaccordeerd.
2. Voor Katwijk is het doel - als belangrijke speler in een sociaaleconomisch krachtige regio – om 8.000 woningen te realiseren inclusief de 5.600 woningen in Valkenhorst. Katwijk heeft de ambitie deze opgave innovatief vorm te geven met duurzame oplossingen voor aantrekkelijke en gezonde woongebieden, goede vestigingscondities voor ondernemers en een gevarieerd aanbod voor recreatie en sport. Versterken van de kwaliteit van de leefomgeving én aansluiten op wensen van bewoners, ondernemers en markt.	
<i>Valkenhorst en andere ontwikkelingen:</i> a. De beroepsprocedure van het bestemmingsplan voor Woongebied Valkenhorst wordt afgerond, we vullen de kaders op basis waarvan de vergunningen voor de eerste woningen verleend kunnen worden verder aan.	De Raad van State heeft aangegeven dat de zitting de voor de behandeling van de beroepszaken naar verwachting in Q2 2024 zal starten en de zitting in Q3. In Q4 2023 is een herstelbesluit (partiële herziening) van het bestemmingsplan in procedure gebracht. Het uitwerken van de kaders heeft onder andere al geleid tot vaststelling door de Raad van het stedenbouwkundig plan voor de Limesbuurt, de toetsing van het VO Inrichtingsplan

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	van de Hoofdinfrastructuur van het RVB en een kwaliteitsteam in oprichting.
b. Ontwikkelstrategie en omgevingsplan voor Zijlhoek - De Woerd worden opgesteld.	Het ontwikkelkader en de ontwikkelstrategie worden naar verwachting in de tweede helft van 2024 vastgesteld. Dit is vertraagd als gevolg van personele wisselingen. Er is daarbij extra tijd ingeruimd om de gebiedsvisie aan te laten sluiten bij de regionale visie om goede ontsluiting van het gebied te borgen. Onderzocht wordt of de voorbereiding van het omgevingsplan voor Zijlhoek-de Woerd deels parallel uitgevoerd kan worden om de vertraging bij het omgevingsplan te verkleinen en de gewenste ontwikkeling zo snel mogelijk planologisch te verankeren.
c. Omgevingsplan Mient Kooltuin wordt opgesteld.	Voordat het omgevingsplan kan worden opgesteld dient de gebiedsvisie van Mient Kooltuin verder geconcretiseerd te worden. Hiertoe is in 2023 een aanzet gegeven, waar in 2024 verdere uitwerking van drie scenario's volgt welke richting geven aan de gebiedsvisie en het omgevingsplan. Het omgevingsplan voor de Mient Kooltuin wordt in 2025-2026 uitgewerkt.
d. Naast Valkenhorst werken we aan de versnelling van de ontwikkeling van verschillende (binnenstedelijke) locaties, op basis van de verdichtingsvisie.	De impactanalyse is afgerond. Deze geeft een beeld van de problematiek die aan de orde is rond de ontwikkelingslocaties en "aan welke knoppen gedraaid kan worden" om deze al dan niet op te lossen. Vervolgonderzoek is opgestart.
<p>3. We werken naar verwachting vanaf 1 januari 2023 volgens de Omgevingswet met actuele gemeentelijke instrumenten en werkmethoden. Doel van de Omgevingswet is het in onderlinge samenhang:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit; b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften. <p>De zogeheten keten Beleid – Vergunningen, Toezicht en Handhaving is op het moment van inwerkingtreding klaar om samen met de andere organisatieonderdelen te voldoen aan de nieuwe eisen van de wet en opgaven van de gemeente daarin.</p> <p>Vanaf het moment van inwerkingtreden voeren we ook de transitie uit van het instrumentarium. Concreet werken we het omgevingsplan van rechtswege (bestaande uit de geldende bestemmingsplannen) om naar een nieuw integraal gemeentedeekkend omgevingsplan. We doen dat stapsgewijs aan de hand van het door de raad vaststelde transitieplan.</p>	
<p>Op 1 januari 2023 gaat de Omgevingswet in. Alle overheden worden dan geacht volgens deze wet te werken. Dit betekent dat instrumenten en werkwijzen veranderen. Belangrijk hierbij zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Omgevingsvisie Katwijk is in 2021 geactualiseerd en voorzien van een uitgewerkt beoordelingskader en uitvoeringsprogramma. Bij het werken met de omgevingsvisie houden we bij of het instrument beleidsmatige of technische actualisatie behoeft. Aan de hand daarvan bekijken we of en zo ja wanneer eventuele actualisatie nodig is. 	<p>In maart 2023 is de inwerkingtreding van de Omgevingswet door de Eerste Kamer vastgesteld op 1 januari 2024. De implementatie van de wet is na het slaan van het Koninklijk Besluit weer met volle energie ingezet.</p> <p>Per 1 januari 2024 voldoen we aan de gestelde minimale eisen. Daarmee is de transitie echter nog niet voltooid. De komende jaren (tot 2032) zullen in het teken staan van het volledig ontwikkelen van de nieuwe instrumenten en het doorontwikkelen van de organisatie en processen.</p> <p>In 2023 was geen actualisatie van de Omgevingsvisie voorzien.</p>
b. Omgevingsplan: Op basis van het in 2021 opgeleverde transitiedocument (plan van aanpak) wordt stapsgewijs het gebiedsdekkende omgevingsplan	Het omgevingsplan wordt de komende jaren geleidelijk ontwikkeld. Aanvankelijk was het de bedoeling om in 2023 twee deelplannen uit te voeren. Daarvan is door capaciteitsgebrek alleen de pilot omgevingsplan Hoornes

Wat waren we van plan?

2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt

<p>opgesteld en actueel gehouden. In 2022 hebben we hiervoor pilots opgestart. In 2023 werken we aan twee deelplannen. Voor eind 2029 dient het omgevingsplan compleet te zijn.</p>	<p>gestart. Daarom staat deze actie op rood. Hoornes is al behoorlijk op streek en zal in Q3 2024 ter inzage kunnen worden gelegd. Naast het opstellen van het eerste deel van het omgevingsplan omvat deze pilot ook een leertraject voor de organisatie. Thema's hierbij zijn: van "nee, tenzij" naar "ja, mits" en "loslaten in vertrouwen".</p> <p>In september 2023 heeft een informatieve raadsessie plaatsgevonden over het omgevingsplan.</p> <p>De volgende deelplannen worden in 2024 opgestart. Dan werken we aan minimaal twee deelplannen. In ieder geval voor de Mient Kooltuin en het Valkenburgse Meer e.o. Daarnaast wordt ook een 'regulier' plan opgepakt. Daarmee blijven we in de pas lopen met het ritme van minimaal twee deelplannen per jaar en met de verlate invoering van de Omgevingswet: het moment waarop het gemeentedeekkende Omgevingsplan gereed moet zijn, is nu op een later tijdstip vastgesteld: 1 januari 2032.</p> <p>Voor het einde van het jaar zijn de laatste bestemmingsplannen als ontwerp ter inzage gelegd: 2^e herziening Kustwerk, Herstelbesluit Woongebied Valkenhorst, uitwerkingsplan Rustig Water en uitwerkingsplan Kleipetten Zuid. Dit betreft allemaal plannen die slechts een deel van het geldende bestemmingsplan betreffen en waarbij wordt voortgebouwd op het betreffende bestemmingsplan. Dit kan alleen onder de huidige wetgeving. Door deze plannen voor de invoeringsdatum van de Omgevingswet, 1 januari 2024, ter inzage te leggen kunnen ze nog onder de oude wetgeving afgemaakt en vastgesteld worden en hoeft niet direct het volledige bestemmingsplan vervangen te worden door het omgevingsplan om nu de gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken.</p>
<p>c. Omgevingstafel en intaketafel: de omgevingstafel en intaketafel staan voor integraal en transparant adviseren aan initiatiefnemers; deze werkvormen gaan van experiment naar vaste adviespraktijk voor de meer complexe aanvragen. Deze werkwijze blijft in ontwikkeling ter verdere optimalisatie van kwaliteit, snelheid en dienstverlening.</p>	<p>In nauwe samenwerking is in de organisatie een werkproces tot stand gebracht dat voor alle betrokkenen inmiddels een vaste werkwijze is geworden: samen aan tafel. Essentie is dat een initiatief wordt beoordeeld op de bijdrage aan doelstellingen voor de fysieke leefomgeving en dat er bij vergunningverlening tot integrale advisering wordt gekomen binnen de wettelijke termijnen en binnen doel en geest van de Omgevingswet.</p> <p>Dit werkproces wordt continu op onderdelen verbeterd, wat ten goede komt aan de kwaliteit van de advisering, snelheid en dienstverlening. De betrokken medewerkers zijn en worden in het kader van het implementatietraject Omgevingswet gericht ondersteund in deze aanpak.</p>
<p>d. Omgevingsloket Online (Digitaal Stelsel Omgevingswet): de regels van het omgevingsplan worden vertaald naar zogenaamde toepasbare regels en vastgelegd in het Digitaal Stelsel Omgevingswet. De opbouw daarvan loopt parallel aan de ontwikkeling van het Omgevingsplan.</p>	<p>De noodzakelijk applicaties en koppelvlakken aan het DSO werken. De nieuwe applicaties waren nog op de Wabo ingericht. Omzetting naar de processen van de Omgevingswet heeft plaatsgevonden om op 1 januari 2024 live te kunnen gaan. Per 1 januari 2024 treedt ook de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. Ook daarop zijn de processen en organisatie ingericht. Voor de meest voorkomende aanvragen zijn de zogenaamde toepasbare regels ontwikkeld. Deze zijn getest en zo nodig verder aangescherpt en klaargezet om per 1</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	januari 2024 in het Omgevingsloket geraadpleegd te kunnen worden.
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	
<p>Het voeren van grondbeleid is geen doel op zich, maar ondersteunend aan de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelen, onder andere volgend uit de omgevingsvisie en / of de maatschappelijke agenda. De grondexploitaties zijn met name ondersteunend aan de taakvelden 3.2 Economie / fysieke bedrijfsinfrastructuur (ontwikkeling Klei-Oost Zuid) en 8.3 Wonen en bouwen. Onder dit laatste taakveld valt het beschikbaar stellen van bouw kavels voor woningbouw.</p>	
<p>a. Het aantal gemeentelijke grondexploitaties neemt af. Er wordt meer overgelaten aan particulier initiatief. Als gevolg hiervan neemt ook de uitgifte van bouw kavels af.</p>	<p>De “grotere” particuliere initiatieven nemen toe en ook de aantal woningen die uiteindelijk gebouwd gaan worden. Zoals Uxem, Havenscharnier, ID-college, Centrum HNO.</p>
<p>b. In 2023 is de uitgifte van 31 bouw kavels voorzien in het project De Horn en eveneens 21 in het project Hof Korte Vaart.</p>	<p>Verkopen in project De Horn liggen op schema. Verkoop in het project Hof Korte Vaart heeft vertraging opgelopen en zal niet meer in 2023 worden afgerond.</p>
<p>c. Voor het project Kleipetten Zuid vorderen de werkzaamheden gestaagd en de verwachting is dat eerste bouw kavels in 2024 worden uitgegeven.</p>	<p>Voor een deel van de gronden wordt onderhandeld over zelfrealisatie. Ontwikkeling van dit deel zal niet voor 2025 beginnen. Voor overige (gemeentelijke) gronden kan afhankelijk van de voortgang van de onderhandelingen over zelfrealisatie in 2024 een aanvang worden gemaakt voor verkoop.</p>
8.3 Wonen en bouwen	
<p>1. We bouwen woningen om ten minste te voorzien in de lokale behoefte van de gemeente tot 2040. In de periode 2022-2026 worden er 1.000 nieuwe woningen opgeleverd.</p>	
<p>a. Projectmatig uitvoering geven aan lopende woningbouwprojecten in Woongebied Valkenhorst (5.600), Hoornes Noordoost (392), Havenscharnier (ca. 300), Kleipetten-Zuid (182), Nieuw Rijnvaart (164), ID College (164), Petronella van Saxenstraat fase 2 (117), De Horn (100), Zeehospitium (95), Hof van Rijnsburg (87), Uxem (73), Hof Korte Vaart (22).</p>	<p>In 2023 zijn 152 woningen gebouwd. Voor de periode 2022-2023 zitten we nu op 430 woningen. Voor de periode 2024-2026 staat de bouw van 802 permanente woningen gepland, wat voor de hele periode 1.234 permanente woningen betekent. Benadrukt wordt dat de daadwerkelijke oplevering sterk afhangt van omstandigheden in de markt en voortgang in ruimtelijke procedures. Aanvullend worden nog 149 tijdelijke woningen gerealiseerd, waarvan 80 net buiten plangebied Valkenhorst. Met Dunavie, RVB en BZK zijn afspraken gemaakt over de realisatie. Door de bereidheid van alle partijen om hierop samen te werken en water bij de wijn te doen komt realisatie dichtbij.</p> <p>In 2023 is bij alle woningbouwplannen voortgang geboekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplevering: Zanderij fase 9, Visserijschool, Rijnsoever-Noord fase 3 (Erasmuslaan), Mezenlaan en Maranathakerk. • Bouw: Petronella van Saxenstraat fase 2 en Hof van Rijnsburg. • Verkoop: Zeehospitium, Hotel Riche, Nieuw Rijnvaart 1^e fase • Proces omgevingsvergunning: Groen van Prinstererweg, Hoornes Noordoost fase 2a, Nieuw Rijnvaart, Uxem en De Bloem (Galanthus) • Bestemmingsplan: Hoornes Noordoost en De Horn, Lint fase 3

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerkingsplan (Kleipetten-Zuid) • Ontwerp Uitwerkingsplan (De Horn Rustig Water) • Anterieure Realisatieovereenkomst (De Horn Lint fase 3) • Voorbereiding verkoop (Van Lierestraat) • Voorbereiding realisatieovereenkomst (ID College en Uxem) • Gebiedsvisie (Havenscharnier) • PUK proces (Havenscharnier en Hoornes Centrum) • Letter of Agreement (Hof Korte Vaart) • Bestuurlijke overeenkomst (Flexwoningen Valkenhorst) • Voorbereiding tender (De Horn Rustig Water) • Voorbereiding Hoofdstructuur Valkenhorst Deelgebied I • Voorbereiding Nota van Uitgangpunten Valkenhorst Deelgebied II • Voorbereiding regionale visie op plangebied Valkenburgse Meer, Tjalmastrook en Zijlhoek De Woerd • Voorbereidingen integrale ontwikkelstrategie voor Valkenburgse Meer, Tjalmastrook en Zijlhoek De Woerd • Stedenbouwkundig plan (Limesbuurt) • Project start (Hoornes Centrum, Randweg)
<p>b. Op basis van de Verdichtingsvisie en aan de hand van de eind 2022 op te leveren Impactanalyse (onderzoek laadvermogen) wordt de kansrijkheid (mobiliteit, stikstof en voorzieningen) van ontwikkellocaties inzichtelijk en kan de voorgenomen verdichting in Katwijk aan concrete locaties worden gekoppeld. Wij starten met het opstellen van een ontwikkelstrategie en omgevingsplan voor Zijlhoek - De Woerd in plaats van het gebied Rijnrovers.</p>	<p>De Impactanalyse is in 2023 opgeleverd. Met het realiseren van de binnenstedelijke verstedelijkingopgave zullen met name op het gebied van mobiliteit grenzen worden overschreden. Een plan van aanpak volgt met concrete mobiliteitsmaatregelen die direct bijdragen aan de kansrijkheid van woningbouwprojecten in de gemeente. (Zie programma 2, taakveld 2.1 onder 2b). Voor de gebiedsontwikkeling Zijlhoek-De Woerd wordt gewerkt aan een ontwikkelingsstrategie.</p>
<p>c. De dienstverlening aan initiatiefnemers van woningbouwplannen vergroten door Planuitwerkingskaders (PUK) vast te stellen, waarmee de gemeente vooraf belangrijke ruimtelijke uitgangspunten beschrijft, en creativiteit te bundelen door middel van gezamenlijk ontwerpend onderzoek met initiatiefnemers om zodoende tot overeenstemming te komen over het woningprogramma en zo zachte bouwplannen stapsgewijs tot realisatie te brengen</p>	<p>In 2023 zijn de eerste ervaringen opgedaan met het gebruik van Planuitwerkingskaders (PUK). Dit is en wordt gehanteerd bij de projecten Havenscharnier en Hoornes Centrum. Bij de projecten Uxem en ID College is geconstateerd dat deze te vergevorderd waren voor toepassing van de PUK.</p>
<p>d. Inzetten op het realiseren van een continue bouwstroom en de effecten van planuitval op de realisatiecijfers te beperken door gelijktijdig (1) lopende projecten uit te voeren, (2) overeenstemming te krijgen over de zachte bouwplannen en (3) de ontwikkeling van de clusters uit de verdichtingsvisie voor te bereiden, zodat de ontwikkeling van de woningvoorraad meegroeit met de ontwikkeling van de woningbehoefte.</p>	<p>Binnen de gemeente wordt gewerkt aan ruim 30 woningbouwplannen, die variëren in hardheid. Om ook in de toekomst woningen op te blijven leveren moeten we tijdig nieuwe projecten opstarten. In 2023 zijn Flexwoningen Valkenhorst, Hoornes Centrum, Baljuwplein, Randweg en Valkenburgerweg opgestart.</p> <p>Veel tijd is gemoeid met de stap om zachte plannen richting omgevingsvergunning te krijgen. De druk op de financiële haalbaarheid van de plannen en de randvoorwaarden op het gebied van mobiliteit, stikstof, parkeren en energie spelen hierin een belangrijke rol.</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>e. Structureel versterken van de organisatie ten behoeve van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integrale beleidsadviesing (beoordeling en actief verder brengen initiatieven intaketafel); - opgavegericht werken ('uit de weg ruimen' van belemmeringen voor woningbouw (zoals invoering parkeerregulering)); - procesregie op complexe verschuivingen van bedrijvigheid om ruimte te creëren voor woningbouw; - prioriteren en aanjagen van kansrijke woningbouwinitiatieven aan de Samenwerkingstafel Woningbouw. 	<p>We hebben het afgelopen jaar ingezet op de versterking van de organisatie op de genoemde punten. Dit is een voortdurend aandachtspunt. Een volgende stap in deze ontwikkeling is de uitvoering van een Ruimtelijke strategie. Dit is een werkwijze om de grote opgaven van Katwijk samen te brengen zodat we op strategisch niveau de juiste keuzes maken en ontwikkelingen mogelijk maken. Werkende weg verbinden we projecten en opgaven die met elkaar samenhangen. De strategie helpt ons ook om keuzes te maken en te prioriteren.</p>
<p>f. Actief inspelen op nieuwe wetgeving en subsidies die vanuit Rijk en provincie worden ingezet om de woningbouw aan te jagen en bij te dragen aan opgaven op het gebied van sociale woningbouw, wonen en zorg, duurzaamheid/circulariteit</p>	<p>Bij elke nieuwe subsidie vanuit Rijk en provincie wordt geïnventariseerd welke projecten hiervoor in aanmerking komen en wordt een aanvraag ingediend. Voor de woningbouwprojecten Van Lierestraat, Groen van Prinstererweg en Flexwoningen Valkenhorst zijn in 2023 subsidies toegekend.</p>
<p>2. We zetten in op het bouwen van betaalbare woningen om de huishoudens met een laag inkomen en middeninkomen van passende huisvesting te voorzien. Voor het woningbouwprogramma volgen we landelijk en regionaal beleid en streven we naar 65% betaalbaar en 30% sociale huur</p>	
<p>a. Bij de beoordeling van woningbouwplannen wordt aansluiting gezocht bij het beleid van het Rijk en de regio om 65% te realiseren in het betaalbare segment (30% sociale huur en 35% middeldure huur en/of betaalbare koop). Voor lopende projecten wordt maatwerk toegepast. Voor Woongebied Valkenhorst wordt de lobby voortgezet voor meer betaalbare woningen in het woningprogramma en daarbij te streven naar de landelijke opgave aan betaalbare woningen van 65%.</p>	<p>De verhoogde ambities op betaalbaarheid (65% betaalbaar en 30% sociale huur) worden consequent toegepast bij nieuwe plannen. Bij bestaande plannen wordt gekeken of er meer betaalbare woningbouw kan worden toegevoegd, maar blijven we vooral inzetten op snelle woningbouw. Voor deelgebied 2 en 3 van Woongebied Valkenhorst worden samen met het RVB scenario's onderzocht voor het ophogen van het aandeel betaalbare woningen.</p>
<p>b. Actualiseren van de Woonagenda om de nieuwe streefpercentages vanuit het Rijk en de regio in gemeentelijk beleid te formaliseren, hierin tevens beleidsregels op te stellen om te sturen op de betaalbaarheid van kleinschalige woningbouwinitiatieven.</p>	<p>Vaststelling van de geactualiseerde Woonagenda vindt plaats in Q2 2024. De actualisatie is nodig vanwege aangescherpt rijksbeleid en dient tevens als samenhangend kader van eerder vastgestelde beleidsinitiatieven. Met een nieuwe vastgestelde Woonagenda weten ontwikkelaars beter wat van het gevraagd wordt en zijn we als gemeente beter in staat om te sturen op betaalbaarheid en beschikbaarheid.</p>
<p>c. Toepassing van de doelgroepenverordening om de betaalbare woningen die gerealiseerd worden zoveel als mogelijk beschikbaar te houden voor de doelgroep van huishoudens met een laag inkomen of middeninkomen.</p>	<p>Om nieuwbouwwoningen beschikbaar te houden voor de doelgroep wordt de doelgroepenverordening toegepast. In 2023 is de Verordening doelgroepen woningbouw Katwijk geactualiseerd.</p>
<p>d. Uitvoering geven aan de lokale huisvestingsverordening via een vergunningstelsel om betaalbare woningen te beschermen tegen woningonttrekking en tegen het opkopen</p>	<p>Op 1 juni 2023 is de Huisvestingsverordening in werking getreden. Naast de invoering van regels voor het splitsen, onttrekken en samenvoegen van woningen in de schaarse woningvoorraad, zijn ook de Wet opkoopbescherming en de Wet toeristische verhuur van woonruimte ingevoerd. Indien</p>

Wat waren we van plan?	2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt
<p>van betaalbare woningen door particuliere beleggers. Betaalbare woningen blijven zo beschikbaar voor de koopstarter.</p>	<p>aan de voorwaarden wordt voldaan kan op basis van coulance een tijdelijke omgevingsvergunning worden verleend voor toeristische verhuur van woonruimte (dit geldt dus niet voor bijgebouwen). Permanente toeristische verhuur van woonruimte was en is niet toegestaan.</p>
<p>3. Mensen kunnen in alle levensfasen in hun wijk terecht, wat inhoudt dat we in alle wijken willen toewerken naar een gevarieerd woningaanbod: koop en huur, van sociaal tot duur, al dan niet met zorg of met zorg nabij. Speciale aandacht daarbij voor de geclusterde huisvesting van ouderen en kwetsbare doelgroepen (beschermd wonen GGZ, maatschappelijke opvang, verstandelijk beperkten en uitstroom jeugdzorg)</p>	
<p>a. Structurele samenwerking met zorgpartijen, corporatie, welzijnsinstellingen en ontwikkelaars ter uitvoering van het gezamenlijke Actieplan Wonen, Zorg en Welzijn, vanuit een gedragen beeld en gedeeld commitment van de huisvestingsopgaven voor ouderen en kwetsbare doelgroepen.</p>	<p>In 2023 is verder gewerkt aan de afronding van het Actieplan Wonen, Zorg en Welzijn, dat in Q1 2024 wordt vastgesteld. Onder meer zijn de middelen gereserveerd voor een procesbegeleider voor de komende twee jaar de samenwerking en de uitvoering dient aan te jagen.</p>
<p>b. Met Dunavie en SHD wordt verder uitvoering gegeven aan de Prestatieafspraken, met aandacht voor de gezonde ontwikkeling van de sociale en middeldure huurvoorraad, de verhoging van het aantal contingentwoningen om de uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang te faciliteren en het realiseren van nieuwe woonplekken als gevolg van de doordecentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.</p>	<p>De Prestatieafspraken 2024 zijn in december ondertekend.</p>
<p>c. Realiseren van verpleegplekken (locaties van Lierestraat en Nieuw Salem) en zo bij te dragen aan het opvangen van het groeiende tekort aan 24-uurszorg.</p>	<p>Met de planvorming van Nieuw Salem, locatie Van Lierestraat (Morgenster), De Wilbert, en de verbouw van Overduin zijn zorgpartijen samen met de gemeente druk bezig de kwaliteit van hun huisvesting aan te laten sluiten bij de eisen van de toekomst.</p> <p>Voor inwoners met een zorgindicatie die niet meer in aanmerking komen voor het verpleeghuis worden de mogelijkheden onderzocht om woningen te reserveren nabij 24 uurszorgvoorzieningen om hier geclusterd VPT (Volledig Pakket Thuis) te realiseren.</p>
<p>d. Realiseren van plekken voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang, verstandelijk beperkten en uitstroom jeugdzorg (Scheve huisjes, Van Lierestraat, Petronella van Saxenstraat fase 2, Maranathakerk, Groen van Prinstererweg e.a.)</p>	<p>In 2023 is de Maranathakerk opgeleverd met vijf woonplekken voor verstandelijk beperkten. In de Petronella van Saxenstraat realiseert Dunavie een complex met vijftien plekken voor Beschermd Wonen voor GGZ Rivierduinen. Voor de Groen van Prinstererweg waarin acht zorgwoningen komen is de vergunningsprocedure opgestart.</p>
<p>e. Vanuit de samenleving is een initiatief voor realisatie van een groene Kwakelwei ontstaan. Dit initiatief wordt breed gesteund en de gemeente zal de initiatiefnemers voorstellen hun plan formeel in te dienen voor de intaketafel (zie 1.5 Integrale beleidsadvisering). Hierbij blijft de gemeente in gesprek met alle betrokken partijen. De initiatiefnemers</p>	<p>De gemeente is in gesprek met en begeleidt de Stichting Vrienden van het Rijnpark bij de ontwikkeling van hun initiatief. Er is een routeplan opgesteld als eerste stap van een proces dat uiteindelijk zal moeten leiden tot een discussie over economische uitvoerbaarheid en beoogde aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

Wat waren we van plan?

2023 Toelichting wat hebben we gedaan/bereikt

worden door de gemeente ondersteund in de zoektocht naar subsidies en financiering van derden.

Indicatoren

PROGRAMMA 8					
Indicatoren taakveld 8.3 bouwen en wonen	Bron	Norm	R2021	R 2022	R2023
1) Aantal jaarlijks netto toegevoegde nieuwbouwwoningen (incl. PLV)	Jaarrapportage	1.000 (2022-2026)	72	252	149
2) Aandeel sociale huurwoningen in nieuwbouw	Jaarrapportage	25%	52,70%	13,61%	18,50%
Totaal aandeel voor lage en middeninkomens in nieuwbouw	Jaarrapportage	50%	52,70%	25,85%	18,50%
Aantal jaarlijks toegevoegde geclusterde woningen voor ouderen	Jaarrapportage	660 (2030)	Niet bekend	Niet bekend**	21

* er zijn voldoende plannen in voorbereiding, maar de feitelijke realisatie hangt af van de uit te voeren Impactanalyse en de maatregelen die daaruit volgen en nodig zijn om de knelpunten mobiliteit, stikstof te beperken, voldoende voorzieningenniveau en kwaliteit van de leefomgeving te borgen.

** de definitie voor een seniorenwoning wordt gemaakt aan de hand van het Actieplan Wonen, zorg en welzijn, waarna hier op gemonitord gaat worden. Het is denkbaar dat vanaf 2023 gestuurd gaat worden op levensloopbestendigheid van woningen.

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2023 verschil
PROGRAMMA 8 VHV, RO EN STEDELIJKE VERNIEUWING					
8.1 Ruimte en leefomgeving	7.805	6.672	8.137	6.161	1.976
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.498	10.334	5.716	5.253	463
8.3 Wonen en bouwen	3.343	3.909	3.711	3.523	188
Totaal - Lasten	12.646	20.914	17.564	14.937	2.627
8.1 Ruimte en leefomgeving	4.052	1.954	1.781	1.361	-420
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.667	10.462	5.881	4.437	-1.445
8.3 Wonen en bouwen	2.375	2.075	1.657	1.783	126
Totaal - Baten	8.093	14.491	9.319	7.580	-1.738
Saldo baten - lasten	-4.552	-6.423	-8.246	-7.357	889
0.10 Toevoeging aan reserve	2.885	137	522	-423	945
Totaal - Lasten	2.885	137	522	-423	945
0.10 Onttrekking aan reserve	2.442	160	1.334	703	-631
Totaal - Baten	2.442	160	1.334	703	-631
Mutaties reserves	-443	23	811	1.126	314
Saldo inclusief mutaties reserves	-4.995	-6.400	-7.434	-6.231	1.203

Analyse verschillen (bedragen * €1.000 - = nadeel / + = voordeel)

8.1 Ruimte en leefomgeving

GOV werkbudget

Op het totale werkbudget van € 3,5 miljoen (incl. € 0,4 miljoen overheveling van 2022) is € 1,3 miljoen minder besteed. De belangrijkste reden is dat door het wachten op de uitspraak van de Raad van State werkzaamheden zijn uitgesteld op de verschillende deelgebieden. In de paragraaf GOV wordt een uitgebreide toelichting vermeld.

bedrag i/s
573 i

Verplaatsing volkstuinten Valkenburg	76	i
<p>Om de noodzakelijke verplaatsing voor te bereiden en te realiseren was een budget van € 209.000 ten laste van de algemene reserve beschikbaar gesteld. In 2023 bedroegen de voorbereidingskosten (ambtelijke uren en grondonderzoek) € 133.000, zodat € 76.000 resteert. In de raad van 1 februari 2024 is dit resterende deel beschikbaar gesteld voor afronding van de voorbereidende werkzaamheden. Tevens is een krediet van € 225.000 beschikbaar gesteld voor de aanleg in 2024 van het volkstuincomplex in de Mient Kooltuin.</p>		
Omgevingswet	67	i
<p>Betreft de inzet van incidentele middelen voor de invoering van de Omgevingswet, die voor dit doel van het Rijk zij ontvangen. In het laatste kwartaal van 2023 is - in verband met de beschikbare tijd en capaciteit - het noodzakelijke opleidings- en trainingsprogramma getemporiseerd en gedeeltelijk uitgevoerd. Ook is de begeleiding voor verdere uitbouw van de processen doorgeschoven. Dit is en wordt nu in het eerste kwartaal van 2024 uitgevoerd. Voor een bedrag van € 57.000 is daarom een budgetoverhevelingsformulier opgesteld.</p>		
Diverse zelfrealisaties	335	i
<p>Met name bij de zelfrealisaties de Horn-Het nieuwe lint en Nieuw Rijnvaert zijn de verkopen door de ontwikkelaar later gestart, hierdoor schuiven de plankosten ook door naar 2024. Daarnaast is het voor de kleine initiatieven van te voren moeilijk in te schatten, welke initiatieven we kunnen verwachten. Voor 2024 is dit lager uitgekomen. De afwijkingen zijn budgettair neutraal, ook de baten vallen om bovengenoemde redenen lager uit.</p>		
Totale verschil op afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel)	913	i
<p>Belangrijkste oorzaak voor deze overschrijding is de vertraging in uitvoering GOV. Daarnaast worden meer werkzaamheden die direct aan investeringen gekoppeld zijn ook aan projecten doorbelast.</p>		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	12	
Totaal afwijking lasten	1.976	
Diverse zelfrealisaties	-432	i
<p>deze lopen in principe budgettair neutraal. Als gevolg van de lagere kosten (zie toelichting 8.1 Diverse zelfrealisaties) zijn ook lagere opbrengsten verantwoordt.</p>		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	12	
Totaal afwijking baten	-420	
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	bedrag	i/s
Faseringsverschillen grondexploitaties	2.167	i
<p>door een aantal langdurig lopende verwervingen, treedt er vertraging op binnen o.a. grondexploitatie Kleipetten Zuid en de Horn, zowel de verwervingen als wel de kosten voor het bouw-en woonrijkmaken schuiven door.</p>		
Het saldo van baten en lasten van de complexen en projecten wordt jaarlijks met de balans verrekend en leidt tot toe-en afnames boekwaarden van de grondposities, dit onder aftrek van tussentijdse winstnemingen.	-1.710	i
Totale verschil op afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel)	-18	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	24	
Totaal afwijking lasten	463	
Faseringsverschillen grondexploitaties	-140	i
<p>binnen de grondexploitatie de Horn schuift de verkoop van een bouwkaavel door naar 2024, dit heeft ook gevolgen voor de tussentijdse winstneming (zie toelichting bij reserves).</p>		

Bijdragen van derden in de grondexploitaties binnen de grondexploitatie de Horn is een vergoeding ontvangen van een particuliere initiatiefnemer voor de kosten van de hoofdstructuur en watercompensatie, daarnaast is op basis van de subsidieregeling woonvormen senioren Zuid-Holland een voorschot ontvangen van de provincie voor de Kavel van Lierestraat. Beide waren niet begroot.	274	i
Het saldo van baten en lasten van de complexen en projecten wordt jaarlijks met de balans verrekend en leidt tot toe-en afnames boekwaarden van de grondposities, dit onder aftrek van tussentijdse winstnemingen.	-1.601	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	22	
Totaal afwijking baten	-1.445	
8.3 Wonen en bouwen	bedrag	i/s
Wonen (beleid)	68	i
Een deel van de werkzaamheden voor de actualisatie van de Woonagenda is doorgeschoven naar 2024, afronding van het Actieplan Wonen, zorg en welzijn is ook doorgeschoven naar 2024.		
Totale verschil op afwijking personele inzet (eigen en inhuur personeel). Belangrijkste oorzaak van deze afwijking de inzet op de Ruimtelijke Strategie Katwijk die vertraagd is en grotendeels in 2024 wordt uitgevoerd.	222	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-	
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-102	
Totaal afwijking lasten	188	
Hogere baten WABO leges Er zijn geen zekerheden met betrekking tot de inkomsten van leges uit aanvragen voor vergunningen op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Het begroten van legesopbrengsten is een inschatting op basis van het verleden. Daarbij komt dat aanvragen met hoge bouwkosten grote impact kunnen hebben op het totaal. Na de Najaarsbestuursrapportage 2023 zijn toch nog grote aanvragen afgehandeld waardoor uiteindelijk met overschrijding op de Wabo leges het jaar is afgesloten.	161	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-35	
Totaal afwijking baten	126	
Reserves		
Grondexploitatie: Voor grondexploitatie de Horn was een tussentijdse winstneming (€ 92.000) voorzien, deze is echter niet gerealiseerd vanwege het doorschuiven van werkzaamheden en verkopen naar 2024. Jaarlijks worden de winstverwachtingen van de complexen geactualiseerd. Dit heeft bij de jaarrekening 2023 geleid tot een bijstelling van -/- € 798.000 voor complex De Horn en voor complex Rijnsoever Noord van -/- € 69.000.	959	i
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-14	
Totaal afwijking lasten	945	
Strategische investeringen: De lasten voor de Gebiedsontwikkeling Valkenhorst blijven binnen het budget, zodat geen onttrekking aan deze reserve nodig is ter dekking van extra kosten (waar in de raming nog rekening was gehouden). In de Najaarsbestuursrapportage 2023 is reeds een bedrag van € 710.000 naar 2024 doorgeschoven.	-420	i

Wonen Katwijk:	-73	i
Een deel van de werkzaamheden voor de actualisatie van de Woonagenda en de woningbouw Rijsburg Noord is doorgeschoven naar 2024 en hierdoor minder onttrokken aan deze reserve.		
Algemene reserve:	-76	i
Verplaatsing Valkenburgse Volkstuinvereniging (zie ook taakveld 8.1)		
In 2023 bedroegen de voorbereidingskosten (ambtelijke uren en grondonderzoek) € 133.000, hierdoor wordt nu € 76.000 minder onttrokken aan deze reserve.		
Sociaal domein:	-50	i
De werkelijke onttrekking voor Woningbouw Rijsburg Noord € 29.356 is verwerkt via programma 5. Hierdoor ontstaat er nu een verschil op programma 8 aangezien rekening was gehouden met een begrote onttrekking van € 50.000.		
Overige verschillen kleiner dan € 50.000	-12	
Totaal afwijking baten	-631	

3.3 Paragrafen

3.3.1 Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen zijn te verdelen in belastingen en heffingen/rechten. Belastingen worden geheven zonder dat daar een direct aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De rijksoverheid heeft (limitatief) bepaald welke belastingen de gemeenten mogen heffen. Bij heffingen/rechten is er wel sprake van een benoemde tegenprestatie. De afnemer van de dienst betaalt een vergoeding voor de geleverde dienst.

De gemeente Katwijk heft een aantal belastingen en heffingen/rechten die tot de woonlasten worden gerekend: Onroerende-zaakbelastingen (OZB), Belastingen op Roerende Woon- en Bedrijfsruimten (BRWB), rioolheffing en de afvalstoffenheffing. De meeste gemeenten hanteren deze indeling zodat onderlinge vergelijking (in de zogenaamde COELO-atlas) van de woonlasten mogelijk wordt.

De gemeente Katwijk kent daarnaast de volgende belastingen: hondenbelasting, parkeerbelastingen, precariobelasting en toeristenbelasting. Aan rechten heft gemeente Katwijk: begraafrechten, havengelden, leges en marktgeden.

Rijksbeleid

Algemeen uitgangspunt is dat de gemeente geen eigen inkomenspolitiek voert. Artikel 216 van de Gemeentewet bepaalt, dat de raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting. Hiervoor wordt een belastingverordening vastgesteld. De gemeentelijke belastingheffing is gebaseerd op de artikelen 220 tot en met 229 van de Gemeentewet. De heffingen/rechten mogen niet meer opbrengen dan de kosten die de gemeente maakt (maximaal 100% kostendekking). Er zijn landelijke richtlijnen waarin staat aangegeven welke kosten daarin betrokken mogen worden.

Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Met ingang van 1 januari 2013 zijn de werkzaamheden met betrekking tot de heffing en invordering van de OZB, BRWB, parkeerbelasting (naheffingsaanslagen), hondenbelasting, precariobelasting, toeristenbelasting, marktgeden weekmarkt, havengelden, begraafrechten, afvalstoffenheffing en rioolheffing overgedragen aan de BSGR. In 2023 zijn ook de werkzaamheden met betrekking tot de Bedrijfsinvesteringszone overgedragen aan de BSGR.

Ook de taken die voortvloeien uit de Wet WOZ (waardering onroerende zaken) worden door de BSGR uitgevoerd.

Gemeentelijk Tariefbeleid

De inflatiecorrectie, die moet worden toegepast bij belastingen om de reële opbrengst gelijk te houden, is door de raad voor 2023 bepaald op 4,77%. Bij de vaststelling van de tarieven van de OZB en BRWB is rekening gehouden met de waardeverhoging van het onroerend goed. Voor de heffingen/rechten is zoveel mogelijk een kostendekkend tarief bepaald.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

In 2023 zijn de waarden van de onroerende zaken naar de waarde peildatum 1 januari 2022 per beschikking aan belanghebbenden bekendgemaakt op grond van de Wet WOZ. De OZB wordt voor woningen alleen geheven van de eigenaren.

Voor niet-woningen worden zowel eigenaren en gebruikers aangeslagen voor de OZB. De herwaardering van de onroerende zaken vindt jaarlijks plaats.

Bij de definitieve vaststelling van de tarieven OZB voor 2023 (raadsbesluit 15 december 2022) is rekening gehouden met een waardeverhoging per 1-1-2022 (=waardepeildatum voor OZB 2023) ten opzichte van 1-1-2021 voor woningen van 12,28% en een waardeverhoging van 1,40% voor niet-woningen.

Belastingen op Roerende Woon- en Bedrijfsruimten (BRWB)

De tarieven zijn op hetzelfde niveau vastgesteld als de OZB. Ook hier geldt dat het de belasting alleen wordt geheven van eigenaren. Alleen de eigenaren van woonschepen krijgen deze belasting opgelegd.

Rioolheffing

De kostendekkendheid van de rioolheffing is in de Begroting 2023 ingezet op 100%. Bij de berekening van de tarieven wordt rekening gehouden met het gebruik van de egalisatievoorziening rioolheffing. In de begroting 2023 is een onttrekking aan de voorziening opgenomen van € 424.000. De totale kosten (€ 5.015.000) vallen ten opzichte van de begroting (€ 4.744.000) met € 271.000 hoger uit. De opbrengst bedraagt € 4.645.000 en is € 99.000 lager dan geraamd (€ 4.744.000). Deze cijfers leiden tot een lagere onttrekking aan de voorziening van € 54.000.

Afvalstoffenheffing

Ook voor de afvalstoffenheffing geldt in principe een kostendekkend tarief. Bij de berekening van de tarieven wordt rekening gehouden met het gebruik van de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. In de begroting 2023 is een dotatie aan de voorziening opgenomen van € 212.000. De totale kosten (€ 8.315.000) vallen ten opzichte van de begroting (€ 8.149.000) met € 166.000 lager uit. De opbrengst bedraagt € 9.015.000 en is € 193.000 lager dan geraamd (€ 9.208.000). Deze cijfers leiden tot een dotatie aan de voorziening van € 700.000 (voordelig verschil ten opzichte van de begroting € 488.000).

Toeristenbelasting

De tarieven voor toeristenbelasting 2023 (€ 1,33 laag tarief en € 1,86 hoog tarief) zijn, conform de in het verleden met de ondernemers afgesproken convenant, ten opzichte van 2022 niet verhoogd. De belasting wordt na afloop van het jaar op aangifte afgedragen aan de BSGR. De opbrengst 2023 wordt na afloop van het kalenderjaar ontvangen. Dit wordt boekhoudkundig op basis van een schatting in 2023 verantwoord.

Als gevolg van de corona pandemie was het aantal overnachtingen in de afgelopen jaren gedaald t.o.v. de pré coronaperiode. Het aantal overnachtingen is in 2023 weer gestegen. Het voorschot wat medio 2023 in rekening is gebracht bij logiesverstrekkers was, net als in voorgaande jaren, 40% van het aantal overnachtingen van het voorgaande jaar. Onder andere door een hogere afrekening over 2022 waarmee in de jaarrekening 2022 nog geen rekening is gehouden is de verwachting dat de totale opbrengst toeristenbelasting circa € 100.000 hoger zal zijn oorspronkelijk begroot. In het jaarlijkse overleg met de ondernemers zal de voorgenomen tariefstijging voor 2025 worden besproken.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt alleen geheven voor terrassen standplaatsen. De tarieven zijn met 4,77% verhoogd ten opzichte van 2022. Door achterstanden in de verwerking zijn over 2022 en 2023 nog geen aanslagen precariobelasting opgelegd daarom zijn de begrote baten alsnog te ontvangen bedragen opgenomen in de jaarrekening 2023.

Hondenbelasting

De tarieven hondenbelasting zijn met het inflatiepercentage van 4,77% verhoogd. In 2023 zijn net als in voorgaande jaren huis-aan-huis hondenbelastingcontroles gehouden. De opbrengst bedroeg over 2023 € 464.572 tegenover € 445.206 in 2022.

Wabo leges

De opbrengst van de Wabo leges is hoger dan waar in de begroting waar in de begroting rekening mee werd gehouden, via de Najaarsbestuursrapportage '23 is de begrote opbrengst met € 482.000 verlaagd naar € 1,1 miljoen. Voornaamste oorzaak voor de hogere opbrengst ligt in legesaanvragen met hoge bouwkosten die nog in 2023 zijn verantwoord.

Tarieven

De onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de tarieven van de belangrijkste belastingen en heffingen.

Belastingsoort	Rekening 2023	Rekening 2022	Rekening 2021
OZB woningen eigenaar	0,0963%	0,0959%	0,0884%
OZB niet-woningen eigenaar	0,4785%	0,4302%	0,3696%
OZB niet-woningen gebruiker*	0,1415%	0,1272%	0,1093%
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	€ 255,70	€ 239,49	€ 229,40
Afvalstoffenheffingen meerpersoonshuishouden	€ 371,85	€ 348,27	€ 333,59

Belastingsoort	Rekening 2023	Rekening 2022	Rekening 2021
Rioolrechten	€ 146,15	€ 137,36	€ 132,84
Hondenbelasting	€ 124,66	€ 118,98	€ 117,35

*Inclusief 10% verhoging voor ondernemersfonds

Overzicht gerealiseerde inkomsten

De volgende tabel geeft een overzicht van de gerealiseerde inkomsten.

Lokale heffingen (bedragen x € 1.000)	2023 €	2023 %	2022 €	2022 %	2021 €	2021 %
OZB eigenaren woningen	11.170	27,8	9.561	24,0	8.096	22,1
OZB eigenaren niet-woningen	5.590	13,9	5.188	13,0	4.281	11,7
OZB gebruikers	1.644	4,1	1.430	3,6	1.121	3,1
BRWB eigenaren	54	0,1	21	0,1	17	0,0
Afvalstoffenheffing	9.015	22,5	8.409	21,1	7.966	21,7
Rioolheffing	4.645	11,6	4.287	10,8	4.443	12,1
Hondenbelasting	465	1,2	445	1,1	436	1,2
Parkeerbelasting/parkeergeld	3.859	9,6	3.765	9,5	3.006	8,2
Precariobelasting	178	0,4	127	0,3	3.513	9,6
Toeristenbelasting	762	1,9	703	1,8	527	1,4
Begraafrechten	424	1,1	333	0,8	331	0,9
Havengelden	34	0,1	16	0,0	34	0,1
Bouwleges	1.261	3,1	1.810	4,6	1.846	5,0
Leges Publiekszaken	942	2,3	972	2,7	962	2,6
Marktgeden	72	0,2	74	0,4	112	0,3
Totaal	40.115	100,0	34.806	100,0	36.691	100,0

Kostendekking

Op grond van de Financiële Verordening wordt een overzicht verstrekt van kostendekkendheid van de tarieven. Onderstaand overzicht geeft de diverse rechten met het dekkingspercentage weer. De lasten van de bouwleges zijn inclusief de kosten van handhaving en toezicht. Vanaf 2018 zijn de lasten voor alle heffingen berekend inclusief overhead (61,83% van de toegerekende salarislasten).

Overzicht kostendekking 2023 (bedragen x € 1.000)	Nettolasten	Overhead	Heffing	Saldo	Voorziening	Percentage
Afvalstoffenheffing	7.402	913	9.015	-700	700	108,4%
Rioolheffing	4.808	207	4.645	370	-370	92,6%
Begraafrechten	547	149	424	272	-	60,9%
Bouwleges	1.868	718	1.261	1.665	-	48,8%
Leges Publiekszaken	1.258	385	942	701	-	57,3%
Marktgeden: weekmarkt	54	12	72	-5	-	109,0%
Marktgeden: toeristenmarkt	82	17	83	16	-	83,9%

Dekkingspercentages	2023	2022	2021	2020	2019
Afvalstoffenheffing	108,4	109,6	104,7	93,4	90,7
Rioolheffing	92,6	89,1	89,0	86,4	99,8
Begraafrechten	60,9	46,5	66,7	84,8	56,9
Bouwleges	48,8 ¹	103,5	84,8	112,1	85,4
Leges Publiekszaken	57,3	55,4	24,6	33,4	33,2
Marktgeden: weekmarkt	109,0	112,2	93,4	101,4	91,0
Marktgeden: toeristenmarkt	83,9	52,5	49,0	-	84,2

Kwijtschelding

De inwoners van Katwijk met de laagste inkomens kunnen voor 2023 kwijtschelding krijgen voor de lokale heffingen. De kwijtschelding beperkt zich tot de onderdelen OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De rekenmethode voor de bepaling van het bedrag van de kwijtschelding gaat uit van kosten die gesteld worden op 100% van de normbedragen voor de kosten van bestaan op basis van de Wet Werk en Bijstand.

Het aantal toegekende verzoeken om kwijtschelding is in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. Het aantal ingediende verzoeken bedroeg 1.310. Afgewezen werden 208 verzoeken. Ultimo 2023 waren nog 19 verzoeken in behandeling.

Kwijtschelding per belastingsoort	Rekening 2023	Rekening 2022	Rekening 2021
Aantal (gedeeltelijk) toegekende aanvragen ¹	1.047	1.071	1.119
Totale kosten kwijtschelding	€ 486.339	€ 449.68	€ 468.731

¹ Lager kostendekkingspercentage Bouwleges wordt met name veroorzaakt door een lagere opbrengst bouwleges

Kwijtschelding per belastingsoort	Rekening 2023	Rekening 2022	Rekening 2021
Kosten product per inwoner	€ 7,30	€ 6,81	€ 7,08
Kosten per aanvraag (apparaatskosten + kwijtschelding)	€ 465	€ 424	€ 419

¹ Bron belastingrapportage BSGR 2023

Lokale lastendruk

De OZB-lasten zijn in onderstaande tabel berekend op een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 300.000. Dat was per 1 januari 2022 de gemiddelde waarde van een woning in Katwijk. In onderstaande tabel staan de woonlasten die een eigenaar en huurder aan de gemeente verschuldigd is. Er is een splitsing gemaakt tussen de eenpersoonshuishoudens en de meerpersoonshuishoudens.

Woonlasten 2023 in Katwijk bij een woningwaarde van € 300.000	OZB	Afval eenpers.	Afval meerpers.	Rioolheffing	Totaal
Eenpersoonshuishouden eigen woning	€ 288,90	€ 255,70		€ 141,34	€ 685,94
Meerpersoonshuishouden eigen woning	€ 288,90		€ 371,85	€ 141,34	€ 802,09
Eenpersoonshuishouden met een huurwoning		€ 255,70		€ 141,34	€ 397,04
Meerpersoonshuishouden met een huurwoning			€ 371,85	€ 141,34	€ 513,19

Gezinnen betalen nagenoeg alleen het basistarief voor rioolheffing en geen opslag voor meerverbruik

Een objectieve vergelijking van de lokale lasten met andere gemeenten wordt gemaakt met de zogenaamde COELO-atlas. Op basis van de atlas 2023 komt Katwijk op plaats 213. In 2022 stond Katwijk op plaats 142. Dit betreft het rangnummer in de reeks lasten meerpersoonshuishoudens.

Overzicht regiogemeenten

Het volgende overzicht geeft de belastinggegevens van 2023 weer zoals die in de COELO-atlas zijn gepubliceerd. De eerste twee kolommen zijn de ozb-belastingtarieven; de volgende vier kolommen zijn de heffingen voor afval en riool, gesplitst naar een- en meerpersoonshuishoudens. De laatste kolom is de ranking die de gemeenten scoren in de COELO-atlas van 2023. Deze ranking is gebaseerd op de kosten voor meerpersoonshuishoudens.

Het volgende overzicht geeft de belastinggegevens van 2023 weer (bron: [Waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) / Coelo 2023).

Bron: Waarsaatje gemeente.nl / Coelo	OZB		Reinigingsheffing		Rioolheffing		Woonlasten		Ranking Coelo
	woning in %	niet-woning in %	éénpers in €	meerpers in €	éénpers in €	meerpers in €	éénpers in €	meerpers in €	
Hillegom	0,0906	0,2208	325	355	206	235	951	1.010	259
Kaag en Braassem	0,0872	0,1580	311	340	288	288	1.053	1.082	305
Leiden	0,1066	0,5434	239	449	120	223	913	1.226	339
Leiderdorp	0,1134	0,3548	307	405	103	188	956	1.140	322
Lisse	0,0968	0,2349	324	433	201	201	982	1.092	311
Noordwijk	0,0829	0,1982	263	409	199	199	941	1.086	310
Oegstgeest	0,1081	0,6300	279	412	185	228	1.234	1.410	347
Teylingen	0,0760	0,1704	237	307	174	174	814	884	101
Voorschoten	0,1226	0,2336	389	479	235	235	1.340	1.430	348
Wassenaar	0,0953	0,3384	341	491	131	202	1.352	1.573	350
Zoetervoude	0,1162	0,4541	206	228	260	260	1.050	1.071	301
Gemiddelde regio zonder Katwijk	0,0996	0,3215	293	392	210	243	1.053	1.182	299
Katwijk '23	0,0963	0,4785	256	372	146	146	859	975	213

3.3.2 Paragraaf Financiering

Inleiding

In het treasurystatuut (raad, 30 juni 2020) zijn de structuur, inrichting en het beleid op het gebied van de treasury of financieringsfunctie vastgelegd. Onder financiering wordt verstaan: het totaal van handelingen dat gericht is op de zorg voor voldoende geld (liquiditeit) om de in de begroting van de gemeente Katwijk opgenomen plannen uit te kunnen voeren. De concrete vertaling van het treasurybeleid wordt jaarlijks in de financieringsparagraaf bij de programmabegroting weergegeven. In het jaarverslag vindt de verantwoording over het in dat jaar gevoerde beleid plaats.

Wettelijke kaders

Ten aanzien van het treasurybeleid zijn de volgende kaders van belang:

- Wet financiering decentrale overheden (Fido)
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
- Treasurystatuut gemeente Katwijk
- Schatkistbankieren en Wet Hof
- Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De wet Fido geeft aan dat het aantrekken en uitlenen van geld alleen kan plaatsvinden in het kader van de publieke taak. Er is een verbod op bankieren door overheden. De Ruddo geeft onder andere voorschriften over beleggingen (minimale ratings) en derivatenconstructies.

Wet HOF

De wet bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabieleits- en Groeipact. Ook gemeenten, provincies en waterschappen moeten bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector. Deze wet is op 10 december 2013 door de Eerste Kamer aangenomen. Hierin worden de Europese afspraken vertaald naar nadere doelstellingen ten aanzien van de schuldumfang en het begrotingstekort van decentrale overheden. Deze wet impliceert een schuldenrem, een schuldenplafond. In de wet wordt uitgegaan van de macronorm voor de decentrale overheden, vooralsnog wordt niet gekeken naar de individuele referentiewaarden.

Gemeentelijk beleid

Het beleid is voor een belangrijk deel vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut schept een formeel kader, waarbinnen de financiering- en beleggingsactiviteiten van de gemeente plaatsvinden. In het statuut zorgen de vier elementen sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht in samenhang voor duidelijkheid en transparantie in het treasuryproces. In het treasurystatuut is de beleidsmatige infrastructuur voor het uitvoeren van de treasuryfunctie vastgelegd. De treasuryparagraaf (of financieringsparagraaf) in de begroting en het jaarverslag behandelt respectievelijk de beleidsplannen voor de komende jaren en de resultaten daarvan.

Het beleid is gericht op:

- toegankelijkheid tot de kapitaalmarkt;
- zo voordelig mogelijk aantrekken van geldleningen om het investeringsprogramma te financieren;
- beheersen van de risico's.

Dit beleid continueert de gemeente. Er wordt tegen zo min mogelijk risico en zo gunstig mogelijke voorwaarden gefinancierd, rekening houdend met investeringen en aflossingen.

Kaderstellende nota's en verordeningen

Nota of verordening	Datum	Zaaknr
Treasurystatuut	30-08-2022	2852470
Beleidskader garantiestellingen	2-12-2021	38012

Renteresultaat

Het totale renteresultaat (saldo van opbrengsten en kosten) over 2023 is uitgekomen op € 0,37 miljoen.

Schema rentetoerekening 2023

Conform het vernieuwde BBV is onderstaand een schema met de rentetoerekening over 2023 opgenomen. Daarbij kiest de gemeente er voor om geen rente over het eigen vermogen te berekenen.

De gemeente hanteert een omslagrente van 1,1%. Bij toepassing van 1,1% renteomslag bedraagt het renteresultaat € 0,37 miljoen. Dit is een afwijking van 0,15%; maximaal 0,5% is toegestaan.

Schema rentetoerekening 2023 (bedrag x € 1.000)	Subtotaal	Totaal
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	3.517	
b. De externe rentebaten	<u>-1.201</u>	
Totaal door te rekenen externe rente		2.316
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-107	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (Marente)	<u>-27</u>	
		<u>-134</u>
Saldo door te rekenen externe rente		2.182
d1. Rente over eigen vermogen		-
d2. Rente over voorzieningen		-
De aan taakvelden toe te rekenen rente		2.182
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente is omslagrente		<u>-2.556</u>
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		-374

Mutaties in de leningenportefeuille

Het totaal aan opgenomen vaste geldleningen bedraagt ultimo 2023 € 197,05 miljoen met een gemiddeld gewogen rentepercentage van 2,09% (2022: 1,85%).

Mutaties in de leningenportefeuille	Bedragen * €1.000	Gemiddeld rentepercentage
Stand per 1 januari 2023	174.637	1,85
Nieuwe leningen	35.004	
Reguliere aflossingen in 2023	12.595	
Stand per 31 december 2023	197.046	2,09

Kredietrisicobeheer

Het doel van kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit een stijging van de vorderingspositie (debiteurenvorderingen) ontstaan doordat derden niet voldoen aan betalingsverplichtingen door insolventie of faillissement. De gemeente Katwijk staat garant voor rente en aflossingsverplichting van door derden afgesloten geldleningen. De garantieverplichtingen blijven bestaan zolang de betreffende geldleningen niet zijn afgelost. De gemeente Katwijk heeft van uit haar publieke taak garanties op geldleningen verstrekt.

Het totaal van de lopende garantieverplichtingen bedraagt € 183,75 miljoen.

De gemeente Katwijk heeft een tertiaire achtervang verplichting aangegaan voor Dunavie voor een bedrag van € 143,73 miljoen bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de grens aan voor de korte financiering. De maximale omvang van de kasgeldlimiet wordt binnen de richtlijnen van de Wet Fido (Financiering decentrale overheden) vastgesteld door het college. De Wet Fido beoogt te regelen dat de gemeenten zorg dragen voor een gedegen financiering. Het toezicht op de naleving vindt plaats door de provincie. De kasgeldlimiet voor 2023 bedroeg € 16,985 miljoen. In 2023 zijn, binnen de limiet, diverse kasgeldleningen aangetrokken.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang begroting per 1 januari (grondslag)	199.828	199.828	199.828	199.828
1) Toegestane kasgeldlimiet				
Percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Bedrag	16.985	16.985	16.985	16.985
2) Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
3) Vlottende middelen				
Rekening courant	14.892	29.151	25.497	28.426
Deposito's < 1 jaar	0	0	0	0
Toets kasgeldlimiet				
4) Totaal netto vlottende schuld (2) - (3)	-14.892	-29.151	-25.497	-28.426
Toegestane kasgeldlimiet (1)	16.985	16.985	16.985	16.985
Ruimte (1) - (4)	31.877	46.136	42.482	45.411

Renterisiconorm

De renterisiconorm, onderdeel van de Wet Fido, is het kader waarbinnen de leningenportefeuille opgebouwd mag worden. Hiermede wordt het renterisico bij renteaanpassing en herfinanciering van leningen beperkt. De renterisiconorm wordt berekend in een bedrag ter grootte van een percentage (20 %) van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar.

De renterisiconorm bedroeg in 2023 € 39,97 miljoen. De gemeente Katwijk voldeed in 2023 aan de renterisiconorm. De aflossingen in 2023 waren € 12,591 miljoen.

	Renterisiconorm	Bedrag (x € 1.000)
1.	Renteherzieningen	0
2.	Aflossingen	12.591
3.	Renterisico	12.591
4.	Renterisiconorm	39.966
5a.	Ruimte onder risiconorm	27.375
5b.	Overschrijding risiconorm	0
	Berekening renterisiconorm	
4a.	Omvang van de begroting per 1-1	199.828
4b.	Vastgesteld percentage	20%
4.	Renterisiconorm	39.966

Schatkistbankieren

Op 10 december 2013 heeft de Eerste Kamer de wet aangenomen tot 'Wijziging van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) in verband met het aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist'. De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord overtollig verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak.

Deelname van de overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU schuld van de collectieve sector. Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vertaalt zich direct in een lagere staatsschuld.

Het drempelbedrag wordt berekend in een bedrag ter grootte van een percentage (2,00%) van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. De gemeente Katwijk heeft een drempelbedrag van € 3,997 miljoen. Het drempelbedrag is in 2023 niet overschreden.

	Schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
5a	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	36.840	48.293	22.329	31.767
5b	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
2 - 5a / 5b	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	409	531	243	345

Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de feitelijke geldstromen die in een organisatie in de loop van een boekjaar binnenkomen en uitgaan. Dit staat ook bekend als staat van herkomst en besteding der middelen.

Opbouw kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht bestaat in het algemeen uit drie delen.

1. Operationele activiteiten (bedrijfsvoering: winst e.d.)
Het eerste deel beschrijft de kasstromen die voortvloeien uit de bedrijfsvoering. Dit begint met het resultaat zoals is opgenomen in de programmarekening, een correctie met het bedrag van de afschrijvingen, omdat dit geen kasuitgaven zijn. Dit geldt ook voor de mutaties van de reserves en voorzieningen. Verder worden hier de mutaties van de zogenaamde vlottende middelen op de balans, zoals debiteuren, crediteuren en voorraden verantwoord.
2. Investeringsactiviteiten (activa)
Het tweede deel beschrijft de kasstroom uit investeringsactiviteiten. Hier worden de uitgaven voor aanschaffingen van materiële en financiële vaste activa vermeld. De opbrengst van de verkoop van een machine of een deelneming wordt als een negatieve investering (oftewel een desinvestering) verantwoord.
3. Financieringsactiviteiten (passiva)
Het derde deel is de kasstroom uit financieringsactiviteiten, een beschrijving van de wijze waarop aan de kapitaalbehoefte van de gemeente is voldaan in de loop van het boekjaar. De mutatie in de langlopende schulden wordt hier vermeld.
Of het totaal van de kasstroom uit financieringsactiviteiten een positief of een negatief bedrag is, valt niet op voorhand te zeggen. Bij een groeiende gemeente met veel investeringen en uitgaven voor grondexploitaties zal dit vrijwel altijd een positief bedrag zijn. Dit is het geval bij de gemeente Katwijk.

Het saldo van deze drie groepen zal gelijk zijn aan het bedrag waarmee de liquide middelen (kas en banksaldi) in de loop van het boekjaar zijn toe- of afgenomen.

Kasstroomoverzicht 2023	Bedrag (x € 1.000)	Totaal
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Voordelig resultaat verslagjaar		2.662
Aanpassingen voor afschrijvingen		10.833
Verandering in werkkapitaal:		
Toename voorraden	1.180	
Afname crediteuren	-570	
Toename vorderingen	-4.976	
Toename overlopende activa	3.647	
Toename overlopende passiva	1.333	
		614
Mutaties in reserves en voorzieningen		
Reserves	-7.196	

Kasstroomoverzicht 2023	Bedrag (x € 1.000)	Totaal
Voorzieningen	1.423	
		-5.773
Subtotaal		8.336
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen materiële vaste activa	-28.839	
Desinvesteringen en bijdragen derden materiële vaste activa	1.419	
Investeringen financiële vaste activa	-4.000	
Desinvesteringen financiële vaste activa	87	
Subtotaal		-31.333
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opgenomen langlopende geldleningen	35.000	
Aflossing langlopende geldleningen in 2019	--12.595	
Toename waarborgsommen	4	
Subtotaal		22.409
Totaal = mutaties geldmiddelen		-588
Mutaties kas- en banksaldi (afname)		--588

3.3.3 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Algemeen

Deze paragraaf beschrijft de relevante risico's voor de gemeente Katwijk van dit moment. De risico's van de gemeente kunnen een negatief effect hebben op de gemeentelijke (beleids)doelstellingen en de haalbaarheid van de (meerjaren)begroting. Katwijk moet over voldoende vermogen beschikken om eventuele financiële tegenvallers als gevolg van het risicoprofiel te kunnen opvangen. Gelet op de omvang en dynamiek van die risico's en de daarmee gepaard gaande financiële onzekerheden is het van belang om zowel het risicoprofiel als het beschikbare vermogen zo goed mogelijk in beeld te hebben.

In de publieke sector zijn veranderingen aan de orde van de dag en ontwikkelingen van buitenaf maken ook dat andersoortige risico's in beeld komen. Deze externe meer algemene risico's komen ook in deze paragraaf aan de orde.

Een robuuste financiële positie ontstaat door de mogelijke risico's en de hiervoor aanwezige buffers te betrekken bij de bestuurlijke keuzes. Het inzicht dat hierbij ontstaat draagt bij aan het evenwicht tussen macro-economische omstandigheden, het ambitieniveau, de gekwantificeerde risico's en het beschikbare vermogen van de gemeente.

Kaderstelling en definitie

Kaderstelling

Voor gemeenten zijn vanuit het rijk geen normen geformuleerd op het gebied van risicobeheersing of weerstandsvermogen. De provincie stelt wel kaders voor een integrale beoordeling van de financiële positie onder meer met de standaard set aan financiële kengetallen. Het inzicht in die kengetallen helpt bij de uitvoering van het risicomanagement als totaalinstrument voor de gemeente.

De Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft deels een beleidsmatig karakter, de traditionele nota weerstandsvermogen volgens de financiële beheersverordening (verordening 212) is vervallen. De in deze paragraaf opgenomen definities en uitgangspunten vormen daarom de kaders voor (de berekening van) het benodigde weerstandsvermogen en de verantwoording over de risico's en risicobeheersing.

In de huidige paragraaf van de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over de situatie per ultimo 2023.

De gemeente Katwijk maakt gebruik van de volgende tabel als het gaat om de waardering van de weerstandsratio.

Tabel 1: Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De gemeente Katwijk heeft ratio C als uitgangspunt vastgesteld, waarbij sprake is van voldoende weerstandsvermogen en wordt voorkomen dat onnodig beslag wordt gelegd op de capaciteit in de reservepositie. Verderop in de paragraaf bij de berekening van de weerstandsratio wordt duidelijk welk waarderingscijfer daadwerkelijk van toepassing is uitgaande van het huidige risicoprofiel en het beschikbare weerstandsvermogen per eind 2023.

Risicomanagement

Risicomanagement betreft het op systematische wijze omgaan met kansen en bedreigingen die de doelstellingen van de gemeente kunnen beïnvloeden. Het is een onderdeel van effectief integraal management en de interne sturing en beheersing van de organisatie.

Aandacht voor risicomanagement helpt de gemeente om de resultaten te optimaliseren en het risicobewustzijn te vergroten. Het doel van risicomanagement is het versterken van zekerheid met betrekking tot het realiseren van doelstellingen.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel is de best mogelijke schatting van de mogelijke tegenvallers voor de gemeente en de financiële gevolgen daarvan. In P&C-stukken wordt de gemeenteraad daarover geïnformeerd en deze paragraaf is de uitkomst van de actualisatie per jaareinde.

In deze paragraaf komt ook de robuustheid van de financiële positie van de gemeente tot uitdrukking in de uitwerking van de financiële kengetallen. De financiële kengetallen geven een indicatie van de robuustheid en de weerbaarheid van Katwijk in samenhang en afgezet tegen historie en toekomst.

Definitie risico

Een risico is de mogelijkheid dat een gebeurtenis plaatsvindt, welke een negatief effect heeft op het bereiken van de doelstellingen, de activa of het bestaan van de gemeente.

Bij de besluitvorming van het college rond beleidsvoornemens, investeringen, etc. worden risico's integraal afgewogen.

De accountant betreft de uitkomsten van risicomangement bij zijn oordeelsvorming over de financiële gezondheid van de gemeente en rapporteert hierover in zijn accountantsverslag.

Het risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente Katwijk in beeld te brengen is in de periode februari tot en met eind februari 2024 een inventarisatie uitgevoerd. Op basis van die inventarisatie is het bestaande risicoprofiel bijgesteld met algemene en specifieke risico's.

Het risicoprofiel van de gemeente als totaalbeeld komt tot stand met behulp van het softwareprogramma Naris (NAR: Nederlands Adviesbureau voor Risicomangement). Met behulp van geavanceerde software worden de risico's van de gemeente systematisch in kaart gebracht, gewogen in het totaal en wordt de benodigde weerstandscapaciteit voor Katwijk berekend.

Algemene risico's

De ontwikkelingen in de publieke sector volgen elkaar in vlot tempo op en Katwijk moet daar rekening mee houden. Besluitvorming op rijksniveau, decentralisatie van taken en ontwikkelingen op economisch en macroniveau hebben effect op de gemeente. Actuele voorbeelden zijn de economische omstandigheden, inflatieverwachtingen en arbeidsmarkt. Katwijk moet, net als alle andere gemeenten, rekening houden met een eventueel risicoprofiel dat daaraan verbonden is. Het zijn risico's omdat het op zowel korte als (middel)lange termijn effect kan hebben op zowel de (beleids)doelstellingen als het begrotings- of toekomstig rekeningsaldo.

De toekomst is op die punten nog zo onzeker, dat enkele van deze risico's op dit moment nog niet goed zijn te kwantificeren. Voor het totaal van deze risico's is daarom een stelpost opgenomen. Op die wijze wordt met deze risico's rekening is gehouden bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit van de gemeente.

Rente

Door de veranderde economische omstandigheden blijft de rente een aandachtspunt. In Europa en Nederland was lange tijd sprake van een historisch lage rente. De renteontwikkeling laat sinds medio 2022 een stijgende trend zien die in middels lijkt af te vlakken. Het niveau van de rente heeft effect op de financieringskosten en de investeringsbereidheid in algemene zin. In het risicoprofiel is € 200 K meegenomen en deels is een concrete inschatting lastig te maken.

Arbeidsmarkt in relatie tot realisatiekracht

De krapte op de arbeidsmarkt wordt periodiek door het CBS en het UWV berekend. Die cijfers laten zien dat de spanning op de arbeidsmarkt hoog blijft. De arbeidsmarkt in de regio's Holland Rijnland en Zuid-Holland Centraal wordt door het UWV nog steeds bestempeld als 'zeer krap'. Die krapte is voor Katwijk een bedreiging, zeker gelet op de opgaven waar Katwijk voor staat de komende jaren, de maatschappelijke opgaven zijn groot en de gemeente heeft een flinke investeringsagenda te realiseren. Hoewel het gelukkig lukt om mensen aan te trekken, blijft het invullen van vacatures een grote uitdaging, mede gelet op de vervanging van medewerkers als gevolg van pensionering. Niet alleen bij de vraag naar vast personeel is deze krapte merkbaar, ook de beschikbaarheid van externe deskundigheid is heel beperkt.

De kwaliteit van onze taakuitvoering en dienstverlening aan de burger komt daarmee onder druk te staan, evenals de uitvoering van wettelijke taken (bijvoorbeeld regelingen in het sociaal domein). De realisatie van de woningbouwopgave en investeringsopgaven kunnen onder andere als gevolg van capaciteitsproblemen in het geding komen. Het is geen risico waarvan een financiële omvang eenvoudig meegenomen kan worden in het risicoprofiel en de berekening van het weerstandsvermogen. Veel andere gemeenten en ondernemingen hebben met dit forse risico te kampen.

Armoede

Gelukkig zijn de voorspellingen dat Nederland in een recessie zou geraken niet uitgekomen, de economie laat, ook in januari 2024, weer een voorzichtige groei zien. Dit neemt niet weg dat de economische

omstandigheden voor veel huishoudens en inkomensgroepen nog somber en kwetsbaar zijn. Het college heeft door uitvoering te geven aan het vastgestelde 'Winterplan' ingezet op het bestrijden van (energie)armoede en gelukkig is de winter relatief zacht geweest. Wat de toekomstige gevolgen zijn voor gezinnen indien er geen compensatie meer door het Rijk / de gemeente zal plaatsvinden is nog lastig te voorspellen. Dat er, ook in Katwijk, sprake is van armoede is wel al duidelijk. Dit kan in de toekomst nieuwe problemen opleveren. Denk hierbij aan een stijging van het aantal cliënten in de bijzondere bijstand, minimaregelingen en de schuldhulpverlening. Armoede zal uiteindelijk ook leiden tot een grotere vraag naar zorg en ondersteuning. Met andere woorden, armoede is het begin van een negatieve spiraal waarbij de verdere effecten op de samenleving en openbare orde nog niet te overzien zijn. De financiële compensatie van het rijk voor deze ontwikkelingen is hoogst onzeker. Door een stelpost voor algemene risico's op te nemen houden we enigszins rekening met armoede en de mogelijke gevolgen hiervan.

Toenemende vraag naar zorg

Rondom de houdbaarheid van het huidige zorgstelsel bestaan grote vraagtekens. Door de dubbele vergrijzing, de toename van psychische- en hersengerelateerde ziekten als dementie en de als gevolg hiervan grotere vraag naar ondersteuning en zorg in de komende jaren bestaan er grote risico's ten aanzien van de financiële houdbaarheid van het zorgstelsel. Het huidige principe om ouderen en andere kwetsbare inwoners zoveel en zo lang als mogelijk zelfstandig te laten wonen lijkt onbetaalbaar te worden voor gemeenten. Gemeenten krijgen in de toekomst minder gefinancierd vanuit het rijk terwijl de kosten van zorg en ondersteuning alleen maar toe lijken te nemen. De hiervoor benodigde transitie vraagt tijd en aandacht en is niet gemakkelijk te realiseren. Het risico hiervan lijkt nu volledig afgewenteld te worden op gemeenten terwijl hier idealiter sprake moet zijn van een samenwerking tussen het Rijk, zorgaanbieders, de zorgverzekeraars en gemeenten. Een deel van dit risico is meegenomen in het risicoprofiel ten behoeve van de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's behorend bij dit vraagstuk zijn echter zodanig dat er op dit moment nog geen inschatting te maken is van de omvang.

Woningbouwopgave

Nederland heeft op macroniveau een fors tekort aan woningen. Dit zorgt vooral voor een tekort aan woonruimte, toenemende starters-problematiek en onvoldoende doorstroming op de woningmarkt. Het woningtekort is al flink en daar lijkt nog geen kentering in te komen, tegelijk komen bouwprojecten nu zelfs stil te liggen. Hoewel er eerst sprake was van een afvlakking van de woningprijzen, zullen deze naar verwachting weer gaan stijgen en ook de gestegen (hypotheek)rente speelt nog een rol. Ook in Katwijk is de woningbouwopgave fors. Het zal veel van de gemeente vragen om de uitgesproken woningbouwambitie waar te maken, waarbij ook de afhankelijkheid van externe factoren een belangrijk risico blijft. Die risico's zijn niet allemaal goed te kwantificeren en daarom maken zij onderdeel uit van de stelpost voor algemene risico's.

Klimaat en energieneutraal

Het is steeds meer zichtbaar dat sprake is van een veranderend klimaat en grotere weersextremen zijn steeds meer zichtbaar. De klimaatdoelstellingen vanuit Europa en het rijk zijn fors en de lokale overheid zelf heeft ook grote moeite om maatregelen te treffen (en de klimaatdoelstellingen te halen). Nederland wil in 2050 klimaatneutraal zijn en voor 2030 zijn doelstellingen op gebied van broeikasgassen geformuleerd. De compensatie vanuit het rijk hiervoor is echter nog niet zeker. Dit vraagt om innovatief handelen van gemeenten in de bestaande situatie en bij toekomstige investeringsambities. Dat er risico's samenhangen met het klimaat is duidelijk, veelal voor gemeenten en in samenwerking met andere gemeenten en partijen (in de regio). Oplopende temperaturen in verstedelijkt gebied en een riool wat de hevige regenbuien niet aan kan zijn een paar concrete voorbeelden waarvoor maatregelen noodzakelijk zullen zijn. In hoeverre en op welke termijn deze risico's zich zullen voordoen is echter nog onzeker. Deels spelen wij hier als gemeente op in met bijvoorbeeld klimaatadaptatie als onderdeel van de investeringsagenda.

Ook de gemeente Katwijk wordt binnen de eigen beleidsambities en opgaven geconfronteerd met bovenstaande algemene risico's. Die risico's hebben zonder twijfel effect op de financiële positie van de gemeente of gaan dit in de toekomst hebben. Wij houden daarom het risicoprofiel op deze punten (ook in combinatie: bijvoorbeeld Wonen en Zorg) scherp in de gaten.

De risico's

De risico's van Katwijk doen zich voor binnen vrijwel alle activiteiten, taakvelden en projecten. In de uitwerking van het risicoprofiel wordt met impact- en waarschijnlijkheid een rangorde in de risico's aangebracht. In deze paragraaf risicobeheersing staan de meest significante risico's van Katwijk met peildatum eind februari 2024 (en vergelijk met de programmabegroting 2023).

Tabel 2: Risico's

De meest omvangrijke risico's	Kans van optreden	Omvang maximaal	Stijging Daling Gelijk	Inc. of struc.	Benodigde weerstands-capaciteit **
<i>Bedragen * € 1.000</i>					
1. Nadelige uitkomsten en tegenvallers in de investeringsportefeuille (niet zijnde de grondexploitatie).	70%	23.800	⬇️	I	5.550
2. Gebieds Ontwikkeling Valkenhorst (GOV), diversen risico's rondom planvorming en toekomstige ontwikkeling van de woonopgave vlgns. impactanalyse	50%	11.750	⬇️	I	5.000
3. Tegenvallers in specifieke grondexploitaties met uiteenlopend karakter, volgens MPG 2024 en actualisatieronde.	Divers *	5.900	⬇️	I	600
Het realiseren van minder opbrengsten (0% - 5%) dan aanvankelijk geraamd, volgens MPG 2024 en actualisatieronde.	Divers *		Gelijk	S	
Het optreden van 1 jaar vertraging en rente in de uitvoering en afronding van grondexploitaties, volgens MPG 2024 en actualisatieronde.	Divers *		Gelijk	S	
4. Garantstellingen op gewaarborgde geldleningen op taakveld Sport, zorg, volkshuisvesting (DSV, GOM).	30%	3.200	⬇️	I	1.700
5. Sociaal domein: Jeugdhulp, budgettaire onzekerheid in de uitvoeringskosten. Aanstane korting en taakstellingen vanuit het Rijk.	Divers *	4.450	⬇️	S	1.950
6. Stelpost risico's toekomstige opgaven energie en duurzaamheid.	50%	3.700	⬇️	I	1.750
7. Omgevingswet onzekerheden in uitwerking en ambitieniveau.	90%	650	⬇️	I	200
8. Nadelen en financiële gevolgen verbonden aan de aansprakelijkheid in gerechtelijke uitspraken (Juridische zaken).	50%	2.300	⬇️	I	550
9. ICT problematiek. Cybercrime, beveiliging van informatie, datalek / Big data, etc.	30%	4.150	⬇️	S	1.300
10. Risicoprofiel openbare ruimte (Openbare orde en Veiligheid, taak toezicht Omgevingsdienst WH, Handhavingverzoeken verstrekte vergunningen)	10%	750	⬇️	S	200
11. Risicoprofiel cluster Inclusieve Samenleving: WMO ZIN en HBH, Nieuw Beschut Werk, Opvang verwarde personen, Wonen Licht Verstandelijk Beperkten en Uitkeringen.	70%	1.850	⬇️	S	600
12. Begrotings- en rekeningtekort bij gemeenschappelijke regelingen (niet naleven begrotingsrichtlijnen) en verbonden partijen (dividend) bij uitbesteden van taken.	50%	1.350	⬇️	I	550
13. Nadelige effecten fiscale positie gemeente Katwijk.	30%	750	⬇️	I	250
14. Financiën: Nadeel stelpost Algemene Uitkering Gemeentefonds, Nadeel door stijgende rente.	50%	600	Gelijk	S	150
15. Overige risico's (Verkeer - infra, bodem, etc.).	50%	2.900	⬇️	I	1.500
Totaal		68.100			21.850
			Waarvan incidenteel		16.900
			Waarvan structureel		4.950

De meest omvangrijke risico's	Kans van optreden	Omvang maximaal	Stijging Daling Gelijk	Inc. of struc.	Benodigde weerstandscapaciteit **
Bedragen * € 1.000					
Totaal benodigde weerstandscapaciteit					21.850

* Voor de grondexploitatie geldt: de kans van optreden is projectspecifiek. Met een weerstandscapaciteit van € 0,6 miljoen zijn, rekening houdend met positieve toekomstige exploitatieresultaten, de projectrisico's (risico 1) voor 100% afgedekt en de marktrisico's (risico 2 en 3) voor 50%. Op dit moment overtreft de beschikbare buffer het risicoprofiel van de grondexploitatie ruimschoots.

**In de laatste kolom 'benodigde weerstandscapaciteit' is een raming opgenomen welke op basis van de simulatie nodig is om een risico af te dekken. De raming is veelal lager dan de vermenigvuldiging tussen kans van optreden en financiële omvang van het risico. De kans is gerelateerd aan het verwacht moment van optreden (binnen 1 tot 2 jaar= 90%, en vervolgens aflopend).

Uitleg op de risico's in tabel 2 en een toelichting op de wijze van risicobeheersing (veelal met het karakter van Overdragen, Accepteren, Vermijden of Verminderen):

1. Dit risico vertegenwoordigt een algemene (stel)post voor nadelen in de investeringsportefeuille van de gemeente Katwijk. Binnen de portefeuille van o.a. infrastructurele en maatschappelijke projecten (waaronder Onderwijshuisvesting, Hoornes Aardgasvrij, Multi Functionele Accommodaties Hoornes, Huisvesting Cultuurbedrijf) spelen bijvoorbeeld risico's als hoogwaardige eisen, vertraging, meerkosten, bijdragen derden, etc. De algemene projectbeheersing en frequente interne risicorapportage(s) waarborgen vroegtijdige herkenning van belangrijke risico's.
2. Uit een herijking van het risicoprofiel uit oktober 2023 Valkenhorst (GOV) zijn de risico's projectoverstijgend en per deelgebied inzichtelijk. Er is minder weerstandsvermogen nodig door betere beheersing en lagere kans-inschattingen. De gemeenteraad zal periodiek worden geïnformeerd over Valkenhorst inzake risico's als wetgeving, stikstofproblematiek, omgevingsplan, verkeersontsluiting, grondgebruik en ruimtelijke kwaliteit.
3. De projectspecifieke onzekerheden en marktrisico's binnen een beperkt aantal grondexploitatie blijft bestaan (w.o Kleipetten Zuid, De Horn en Kei Oost Zuid). In het MPG 2024 is de risicoanalyse en de ontwikkeling daarin nader uitgewerkt. De risico's in de grondexploitatie betreffen Prijs, Plan, Programma en worden door projectleiders voortdurend gemonitord aan de hand van specifieke projectinformatie. Middels periodieke planningsanalyses worden de tempoverschillen (vertragingen) in de gaten gehouden.
4. De gemeente Katwijk heeft een positie in achtervang en borgstelling (diverse taakvelden: Cultuur, sport, zorg, etc.) op langlopende leningen van maatschappelijke instellingen. De treasuryfunctie in combinatie met de monitor door ambtelijke vakspecialisten vormen een instrument om risico's vroegtijdig te signaleren.
5. Het sociaal domein heeft nog een aantal risico's (vooral jeugdzorg) als het gaat om mogelijke bezuiniging op rijksniveau van € 511 miljoen, hervormingsagenda jeugd, onzekerheid in de (toekomstige) kosten, het aantal hulpvragen en de complexiteit op uitvoeringsniveau. Op regionaal niveau en binnen de gemeente Katwijk worden specialisten ingezet om de Jeugdzorg te organiseren, het inzicht te vergroten en de risico's te beperken. De krapte op de arbeidsmarkt blijft een belangrijke rol spelen, waardoor ook de kwaliteit onder druk komt te staan.
6. De aanstaande energietransitie in de komende jaren vereist vermoedelijk grote investeringen in de boven- en ondergrondse infrastructuur van de gemeente (Warmtevisie, Duurzaamheidsagenda) en onduidelijk is of en welke bijdrage andere partijen gaan leveren. Katwijk volgt ontwikkelingen op de voet en voert overleg met partners om de investeringsopgave en de financiële gevolgen van de energietransitie en opgaven / ambities in beeld te houden.
7. De omgevingswet is per 1 januari 2024 van kracht en de eerste ervaringen zijn en worden opgedaan. Het risicoprofiel is neerwaarts bijgesteld en resteren nog kleinere onzekerheden over systeemtechnische opzet, invlechten van thema's als bodem, geluid en de procesmatige implementatie. Vermoedelijk zullen ook na verloop van tijd de financiële onzekerheden afnemen.
8. De gemeente heeft een juridisch risicoprofiel dat verbonden is aan lopende rechtszaken. De beheersing intern bestaat uit de juridische control(e) en specifieke maatregelen op dossierniveau. De gemeente Katwijk wordt in civiele en bestuursrechtelijke kwesties ondersteund door een huisadvocaat.
9. Op ICT-gebied vormt cybercrime de grootste kwetsbaarheid, het dreigingsniveau dat uitgaat van phishing, een virus of hacking is fors. Het risico op bijvoorbeeld een datalek, langdurige uitval van ICT-systemen is aanzienlijk. Katwijk innoveert doorlopend en neemt maatregelen op gebied van uitwijkmogelijkheden, extra beveiliging van gegevens (informatiebeveiliging), etc.
10. Dit risico speelt in op een mogelijk tekort aan middelen in de reguliere exploitatie 2024 en verder als het gaat om taken met betrekking tot inspectie (Vergunningen en toezicht / handhaving) en openbare orde en veiligheid (Extra inzet vanwege overlast jongeren en/of – drugsgerelateerde – criminaliteit).

11. Binnen takenpakket Inclusieve Samenleving is sprake van diverse risico's die de kerntaken van de gemeente betreffen en aansluiten bij actualiteit in het nieuws. Dat behelst naast Wmo Zorg in natura en Hulp bij huishouden een breed pakket gemeentelijke taken (waaronder Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Nieuw Beschut Werk (Instroom en loonkostensubsidie), Wonen Licht Verstandelijk Beperkten).
12. De gemeente draagt bij in eventuele tekorten bij gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen (en bijdrage in diverse samenwerkingsverbanden). De analyse van bijdrage(n) en herijking van het risicoprofiel van diverse verbonden partijen loopt nog. Het jaarresultaat van samenwerkingsverbanden staat onder druk, de gemeente monitort daarom de ontwikkelingen en de financiële positie (mede vanwege nog onbekende effect van de inflatie en afgesproken beleidslijn indexpercentages uit de ambtelijke werkgroep). Zowel afzonderlijk als in gezamenlijkheid met andere gemeenten worden deze samenwerkingsverbanden gemonitord.
13. De gemeente kan nog geconfronteerd worden met nadelige gevolgen uit de bestaande fiscale positie. De laatste scan heeft geleid tot beperkte bevindingen en nadelen zijn voorzien in de jaarrekening 2023 en begroting 2024. Desondanks zijn nadelen uit de fiscale positie nog niet uit te sluiten als het gaat om suppletieaangiften van voorgaande jaren en enkele bijzondere fiscale kwesties. Met fiscaal advies van een extern deskundige streeft de gemeente naar een minimale belastingplicht.
14. De stijgende rente is (deels) ingerekend in de begroting, maar verdere rentestijgingen leiden mogelijk tot extra nadelen. Daarnaast zijn de effecten van de opschalingskorting en de nieuwe normeringssystematiek van de algemene uitkering gemeentefonds nog niet bekend. De meicirculaire 2024 vanuit het rijk geeft daarover mogelijk meer duidelijkheid.
15. Betreft diverse risico's op taakvelden handhaving, inburgering en reiniging. In deze post is ook een stelpost van € 1 miljoen opgenomen voor de algemene risico's.

Op bovenstaande risico's treft de gemeente diverse beheersmaatregelen om de nadelige gevolgen te verminderen of (op termijn) zelfs uit te sluiten. De beheersing van risico's is in hoofdlijn samen te vatten als: Overdragen, Accepteren, Vermijden, Verminderen. Overigens zijn de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente in enkele gevallen tot een minimum beperkt. In die gevallen is het monitoren van de actualiteit en de vertaling daarvan het maximaal haalbare.

Analyse

De gemeente verwacht op korte en middellange termijn de grootste nadelige effecten uit de projectportfolio, de grondexploitatie, GOV en de algemene, meer strategische, risico's. Die algemene risico's raken vanwege hun karakter een groot deel van de gemeentebegroting en de bedrijfsvoering. Op verschillende taken (Zorg en ondersteuning, Bijstand, Schuldhulp, Woningbouw, Planmatig beheer, Energietransitie) zullen die algemene risico's een financieel effect hebben. Dit vraagt van de gemeente een alerte houding en zorgvuldige afwegingen om te komen tot integrale oplossingen. Hoewel de financiële impact op dit moment lastig in te schatten is, dient Katwijk hier tijdig zicht op te krijgen. Op die manier kunnen risico's worden voorkomen of de eventuele financiële nadelen in de begroting worden verwerkt.

Het risicoprofiel is samengevat terug te brengen naar risico's rondom het forse investeringsprogramma, GOV, het sociaal domein (vooral Jeugdzorg, WMO) en de risico's op gebied van inflatie en personeelskrapte. Ook risico's gerelateerd aan verbonden partijen en bestaande (en nieuwe) samenwerkingsverbanden komen steeds meer in beeld.

Het bruto risicoprofiel van de gemeente is (vergelijk begroting 2024) relatief gezien iets gedaald. De benodigde weerstandscapaciteit laat een vergelijkbaar stijgend beeld zien. In onderstaande uitwerking zal dit verder toegelicht worden, met de weerstandsratio als uitkomst voor het weerstandsvermogen.

De financiële omvang risico's en benodigde weerstandscapaciteit

De financiële gevolgen van het risicoprofiel zijn via een NARIS-simulatie in beeld gebracht. NARIS is een softwarepakket van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. Met die software is een (statistische) kansberekening gemaakt op de waarschijnlijkheid van het zich gelijktijdig voordoen van de risico's en de vermoedelijke omvang; dat bedrag is het nadeel waar de gemeente mee geconfronteerd kan worden.

Het mogelijk gelijktijdig risico bij de gemeente Katwijk bedraagt € 21,9 miljoen (met een zekerheidspercentage van 90%).

Tabel 3: Benodigde weerstandscapaciteit

Percentage zekerheid	Bedrag
95%	€ 22,7 miljoen
90%	€ 21,9 miljoen
80%	€ 20,8 miljoen
75%	€ 20,4 miljoen

De weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit staat tegenover het risicoprofiel van de gemeente. De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en mogelijkheden om onverwachte, niet begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit om de risico's af te dekken bestaat in eerste instantie uit de algemene reserve. De reserve grondexploitatie is de eerst aangewezen buffer om de risico's in de grondexploitatie op te vangen. Voor de risico's binnen het sociaal domein is dat de reserve sociaal domein. Beide reserves (grondexploitatie en sociaal domein) worden meegeteld als onderdeel van het totale beschikbare weerstandsvermogen. Dit vanwege ook het algemene karakter van beide reserves. Ten behoeve van het inzicht worden de specifieke risico's voor het sociaal domein en de grondexploitaties afgezet tegenover het beschikbare vermogen in de betreffende reserves. Zodat ook de uitkomst van de weerstandsratio duidelijk is indien uitgegaan wordt van de situatie waarbij alleen de algemene reserve als beschikbaar vermogen gerekend wordt. Het uitgangspunt is dat zowel de reserve grondexploitatie als de reserve sociaal domein als achtervang dienen voor de algemene reserve, mocht hier door omstandigheden een tekort in ontstaan.

Tabel 4: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Incidenteel beschikbaar	Structureel beschikbaar	Op termijn beschikbaar
Algemene reserve voor resultaatbestemming	€ 28,0 miljoen.		
Reserve grondexploitatie	€ 4,1 miljoen.		
Reserve sociaal domein	€ 1,5 miljoen.		
Stille reserve in de waardering gronden			€ 2,5 miljoen*
Post onvoorzien in de begroting		€ 0,07 miljoen	
Onbenutte belastingcapaciteit		€ 5,33 miljoen	
Stille reserve vastgoed			€ 3,0 miljoen*
Totaal beschikbaar	€ 33,6 miljoen*	€ 5,40 miljoen	€ 5,5 miljoen

* Resultaat voor de berekening weerstandsvermogen:
de som van € 33,6 miljoen en € 5,5 miljoen: **€ 39,1 miljoen**

De stille reserves

In het vastgoed en het grondbezit van de gemeente zit een stille reserve besloten. Deze stille reserves vormen tot op heden een onderdeel van de berekening van het weerstandsvermogen. Dit is op grond van regelgeving ook toegestaan. Het gaat hier om vermogen wat beschikbaar kan komen na verkoop van strategisch grondbezit of verkoop van panden genoemd op de lijst met te verkopen vastgoed.

De stille reserve op het vastgoed is benaderd door de geschatte opbrengst te verminderen met de bestaande boekwaarde (en evt. kosten).

De globale inschatting van de totale stille reserve op het vastgoed bedraagt met deze uitgangspunten ruim € 8 miljoen. In de weerstandscapaciteit wordt, vanwege een beperking op de directe beschikbaarheid, een bedrag van € 3,0 miljoen betrokken. De stille reserve als gevolg van de waardering van gronden is ontstaan door mogelijke ontwikkelcapaciteit van in bezit zijnde gronden.

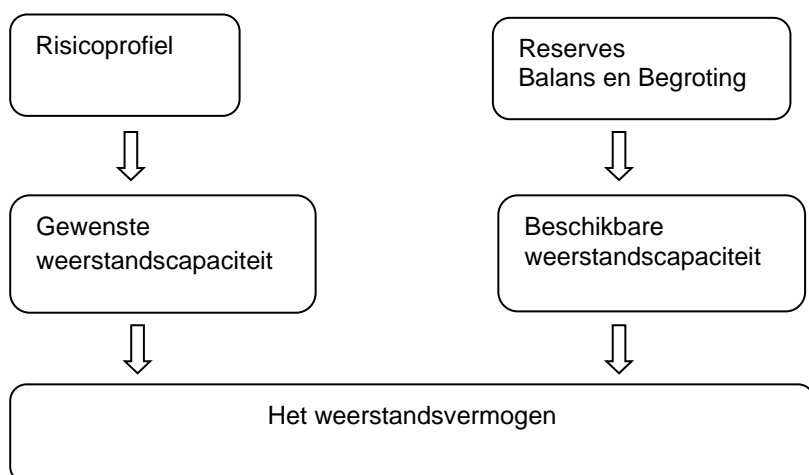
In voorgaande jaren was de stille reserve als gevolg van de mogelijke intrinsieke waarde van de aandelenportefeuille onderdeel van bovenstaande tabel. Omdat de mate van verhandelbaarheid en verzilvering een sterk beperkende factor is, is besloten om deze niet meer in deze tabel op te nemen. Omdat Katwijk over het algemeen niet zelfstandig kan besluiten om de aandelen te verkopen werd deze stille reserve nooit meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit van de gemeente.

Structurele weerstandscapaciteit

Met de huidige ontwikkelingen en de taakopgave van de gemeente is een structurele weerstandscapaciteit steeds belangrijker. Het huidige beeld laat nog steeds zien dat ook een structurele weerstandscapaciteit beschikbaar is (€ 5,40 miljoen).

Het weerstandsvermogen

De gemeente beschikt over voldoende weerstandsvermogen als risico's kunnen worden opgevangen met de aanwezige weerstandscapaciteit. De verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de waarschijnlijke risico-omvang (in €'s) is gedefinieerd als de ratio voor het weerstandsvermogen. Dat is een belangrijke graadmeter.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortkomt, wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen van de gemeente op totaalniveau.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (tabel 4)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (tabel 3)}} = \frac{\text{€ 39,1}}{\text{€ 21,9}} = 1,79$$

Opbouw ratio

	Bruto risico	Weerstand nodig	Reserve	Ratio
Algemeen	€ 55,90 mln.	€ 18,70 mln.	€ 33,50 mln.	1,79%
Grondexploitatie	€ 5,90 mln.	€ 0,60 mln.	€ 4,10 mln.	6,83%
Sociaal domein	€ 6,30 mln.	€ 2,55 mln.	€ 1,50 mln.	0,59%
Totaal	€ 68,10 mln.	€ 21,850 mln.	€ 39,1 mln.	1,83%

Het weerstandsvermogen van Katwijk is op dit moment met een ratio van 1,79 ruim voldoende. Met dit weerstandsvermogen is de gemeente in staat eventuele tegenvallers op te vangen.

Opmerking: als alleen rekening wordt gehouden met de algemene reserve (en dus niet de stille reserves, reserve grondexploitatie / sociaal domein), dan leidt dit tot een ratio van 1,3 (€ 28,0 / € 21,9). Deze ratio van 1,3 geeft aan dat het weerstandsvermogen van de gemeente in dat geval 'voldoende' is.

Ten opzichte van de programmabegroting 2024 laat de ratio een licht stijgende trend zien. Daarbij past nog een belangrijke kanttekening: de algemene risico's van de gemeente zijn veel minder sterk afgedekt (1,76%) dan binnen het grondbedrijf (6,83%) en sterker dan in het sociaal domein (0,59%). Gezien de ratio ten aanzien van het grondbedrijf zou de inzet van de reserve grondexploitatie wellicht breder gezien kunnen worden (projecten breed) vanzelfsprekend rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen als bijvoorbeeld de GOM/Trappenbergkloosterschuur.

En bovendien: met de dalende reservepositie in het meerjarenperspectief, de forse investeringsambitie en de onzekerheden in de publieke sector van dit moment (naderend ravijnjaar), blijft de weerstandspositie van de gemeente een punt van aandacht. Het is daarom van belang belangrijke ontwikkelingen en het effect daarvan op de weerstandsratio te monitoren. In de Voorjaarsnota 2024 zal worden gezien of de vermogenspositie (door positieve rekeningresultaten toe te voegen aan de algemene reserve) voldoende is.

Tot slot moet een duurzame en flexibele meerjarenbegroting de structureel benodigde weerstandscapaciteit van risico's ad € 4,95 miljoen (tabel 2) afdekken. De structureel sluitende begroting 2024 en de tussentijdse bestuursrapportage in het voorjaar (moment van monitoring) voorzien daar op dit moment in.

Financiële kengetallen, wijziging Besluit Begroting en Verantwoording [Nog te doen]

In het rapport van de commissie Depla over de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording staat het advies opgenomen om de kaderstellende en de controlerende taak van de raad te versterken. Eén van de adviezen van die commissie is het gebruik van kengetallen om de financiële positie van de gemeente weer te geven en te kunnen vergelijken.

Verloop van de kengetallen			
kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
1. Netto schuldquote	81%	111%	87%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	71%	103%	76%
3. Solvabiliteitsrisico	30%	28%	28%
4. Structurele exploitatieruimte	6%	1%	0%
5. Grondexploitatie	7%	2%	6%
6. Belastingcapaciteit	98%	97%	103%

Signaleringswaarden provincie Zuid-Holland			
Kengetallen	Goed	Voldoende	Onvoldoende
1. Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
3. Solvabiliteitsrisico	> 50%	20% - 50%	< 20%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
6. Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Uit de financiële kengetallen 2023 blijkt een voldoende tot goede gezonde financiële positie van de gemeente. De kengetallen solvabiliteit, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit scoren voldoende. De uitkomsten zijn in lijn met de financiële positie van 2022.

Algemene uitleg en toelichting / analyse op de verschillende financiële kengetallen:

- 1. Netto schuldquote**
Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
Analyse: De stijgende trend in dit kengetal houdt verband met investeringsprogramma. De stijging is minder groot dan begroot doordat niet alle geplande investeringen gerealiseerd zijn.
- 2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen**
Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van 'doorlenen van gelden', wordt de netto schuldquote zowel berekend inclusief als exclusief de 'doorgeleende gelden'. Op die manier wordt duidelijk wat het 'doorlenen van gelden' betekent voor de schuldenlast van de gemeente.
Analyse: Zie analyse onder 1.
- 3. Solvabiliteit**
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid.
Analyse: De solvabiliteit is een stabiel. In absolute zin is de solvabiliteit van de gemeente niet heel sterk: eerder aan de ondergrens dan dat sprake is van een goede solvabiliteit. Daarmee is het van belang de vermogenspositie (eigen vermogen) nauwgezet te volgen.
- 4. Structurele exploitatieruimte**
Dit kengetal weerspiegelt het structurele en reële evenwicht van de begroting van de gemeente. Het cijfer geeft aan welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen.
Analyse: De structurele exploitatieruimte van Katwijk is voldoende maar staat door toekomstige ontwikkelingen sterk onder druk.
- 5. Grondexploitatie**
Dit cijfer geeft aan hoe de boekwaarde van de voorraad grond zich verhoudt tot de exploitatie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is belangrijk omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Analyse: De uitkomst van dit kengetal goed. Een mogelijke (negatieve) impact van de grondexploitatie is beperkt omdat het aantal en omvang van de grondexploitaties in de gemeente Katwijk afneemt.

6. **Belastingcapaciteit**

Dit cijfer geeft aan hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Analyse: Dit kengetal is voldoende en laat een oplopende trend zien. In vergelijking met andere gemeente betekent dit dat Katwijk voldoende is maar in de loop van de jaren over minder belastingcapaciteit beschikt. Het kengetal is een punt van aandacht omdat het inzetten van belastingcapaciteit dan minder goed mogelijk is.

3.3.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf gaat over het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen. De functie en kwaliteit van de openbare ruimte wordt voor een belangrijk deel bepaald door de aanwezige kapitaalgoederen: wegen, kunstwerken, rioleringen, groenvoorzieningen, speelplaatsen, verlichting en dergelijke. De gemeente Katwijk beschikt over een groot areaal aan kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Het onderhouden en beheren van deze kapitaalgoederen is dan ook een belangrijke verantwoordelijkheid van de gemeente.

Kader

In deze paragraaf is het beleidskader voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen in de openbare ruimte opgenomen. Inzicht wordt gegeven in de wijze waarop en de mate waarin wordt geborgd dat voldoende beheer en onderhoud plaatsvindt aan de kapitaalgoederen. Daarnaast wordt toegelicht hoe achterstanden kunnen worden voorkomen.

Het kwaliteitsbegrip speelt een belangrijke rol. De kwaliteitsbeelden voor de inrichting en het beheer zijn gerelateerd aan algemeen geldende technische normen. Kwaliteitsbeelden vormen de basis voor de beleids-, beheer en bestedingsplannen. In de plannen zijn de noodzakelijke maatregelen beschreven om de objecten op het vereiste niveau te beheren, inclusief de financieel-technische randvoorwaarden. Zie ook de definities in de onderstaande tabel.

Type plan	Definitie, inhoud plan
Beleidsplan	In een beleidsplan worden de beleidskaders inclusief kwaliteitsnormen omschreven en uitgewerkt tot beleidsdoelstellingen en strategieën. Het beleidsplan heeft tot doel om de wijze van beheren voor een langere periode vast te leggen. Een beleidsplan wordt vastgesteld door de raad.
Beheerplan	Het beheerplan is een uitwerking van het beleidsplan en geeft een overzicht van de uit te voeren beheermaatregelen op korte en middellange termijn. Een beheerplan wordt vastgesteld door het college.
Bestedingsplan	In een bestedingsplan worden op ambtelijk niveau de uit te voeren werkzaamheden in het desbetreffende jaren opgenomen.

Beleid

Rijksbeleid

De gemeente kan in beginsel zelf de mate van beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen bepalen. Daarbij wordt rekening gehouden met het civiele recht over aansprakelijkheid. Het nalaten van noodzakelijk onderhoud kan door de rechter worden aangemerkt als onrechtmatige daad (6:162 Burgerlijk Wetboek) of risico aansprakelijkheid (bijvoorbeeld 6:174 Burgerlijk Wetboek).

Gemeentelijk beleid

Bij vaststelling van het gemeentelijk beleid zijn diverse landelijke en sectorale normen, randvoorwaarden en richtlijnen waar rekening mee dient te worden gehouden. Landelijk zijn voor de weg- en waterbouw richtlijnen beschikbaar vanuit het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Weg- en Waterbouwkunde en Verkeerstechniek (CROW). Voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom zijn deze richtlijnen door de CROW technisch uitgewerkt in een handboek (ASVV). Ter verduidelijking, het betreft hier richtlijnen. Deze worden overwegend gevolgd maar hiervan kan indien noodzakelijk worden afgeweken.

Deze landelijke richtlijnen doen geen uitspraak over de gewenste kwaliteit. Hiervoor is het gemeentelijke kwaliteitsbeleid vastgelegd in de Visie Openbare Ruimte Katwijk (VORK). In deze visie zijn de kaders voor de openbare ruimte opgenomen die leidend zijn voor beleids-, beheer- en bestedingsplannen. Ook is deze visie leidend bij de uitwerking van inrichtingsplannen. De gemeente Katwijk heeft de VORK ook technisch vertaald in de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR).

In het kader van de VORK is het mogelijk om te differentiëren in kwaliteit. Per structurelement van de openbare ruimte zijn kwaliteitsdoelstellingen geformuleerd. Voor negen aspecten (water, spelen, verkeersregelinstanties en verkeersborden, kunstwerken, openbare verlichting, gebouwen, rioleringen, groen, bomen en verhardingen) zijn geautomatiseerde beheersystemen beschikbaar om de kwaliteit te kunnen monitoren. Ieder jaar wordt per wijk een burgerschouw uitgevoerd, waarin de realisatie van deze kwaliteitsdoelstellingen wordt beoordeeld door inwoners.

Kwaliteitsambities per gebied							
Ambitie	Boulevard & stadscentrum	Wijkcentra	Hoofdstructuren	Woongebieden	Toeristisch & recreatief	Bedrijventerrein	
Inrichting & materiaal	Hoog	Hoog	Basis - Hoog	Basis	Basis	Basis	
Technisch onderhoud	Hoog	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Basis	
Netheidsonderhoud	Hoog	Hoog	Hoog	Basis - Hoog	Hoog	Basis	

Bron: Visie Openbare Ruimte Katwijk 2021-2030

Als gevolg van de gestegen prijzen voor het schoon –en onkruidvrij houden van verhardingen is het niet meer mogelijk, om op basis van het beschikbare budget, in de woonwijken het onderhoudsniveau “hoog” te hanteren. Het onderhoudsniveau in de woonwijken wordt tijdelijk verlaagd van “hoog” naar “basis”. Daarmee wordt, voor de duur van het contract (drie jaar), afgeweken van het onderhoudsniveau dat in de Visie Openbare Ruimte Katwijk (VORK) is vastgesteld.

De actuele kwaliteit wordt periodiek aan deze normen getoetst door inspecties en monitoring. Wanneer nodig vindt nader onderzoek plaats.

Als gevolg van de koppeling tussen inspecties, beleid -en beheerplannen, uitvoeringsprogramma’s en de inzet van middelen ontstaat de mogelijkheid om aan te geven welke kwaliteitsconsequenties aan beslissingen zijn verbonden.

Mochten er vanwege bezuinigingen minder middelen beschikbaar worden gesteld, dan zal dit leiden tot bijstelling van de eerder vastgestelde beheerkaders en tot aanpassing van het beheer- en/of uitvoeringsplannen. Uitgangspunt is dat de kwaliteitsniveaus voldoende blijven om eventuele kapitaalvernietiging te voorkomen. De vastgestelde beheerkaders, die zich veelal al op basisniveau bevinden, bieden dan ook weinig tot geen ruimte voor neerwaartse bijstelling.

De beleidsnota Vastgoed beschrijft hoe het beheer en onderhoud van het gemeentelijk vastgoed moet worden uitgevoerd en aan welke kwaliteit (conditie) de gebouwen minimaal moeten voldoen. De duurzame onderhoudsplannen worden opgesteld aan de hand van conditiemetingen die moeten voldoen aan de NEN 2767.

Dagelijks en groot onderhoud

Het beheer van de kapitaalgoederen kent in hoofdzaak twee soorten activiteiten: dagelijks onderhoud en groot onderhoud.

In verband met het verschil in karakter en omvang van de activiteiten tussen dagelijks –en groot onderhoud is de gewenste wijze van dekking van de daaraan verbonden kosten als volgt:

- De budgetten voor dagelijks onderhoud worden rechtstreeks uit de exploitatie gedekt;
- De uitgaven voor groot onderhoud kunnen jaarlijks (grote) schommelingen vertonen. Deze financiële schommelingen worden voor groot onderhoud wegen en kunstwerken gedekt vanuit de voorzieningen Groot Onderhoud. Minimaal eens in de vier jaar worden de beheerplannen en de financiële vertaling op basis van inspecties herzien;
- Volgens de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet van de gemeente worden investeringen voor vervanging (of functionele aanpassing) die groter zijn dan € 25.000 eveneens geactiveerd en afgeschreven.

Overzicht beleids- en beheerplannen

Beleidsplannen / beheerplannen	Door de raad vastgesteld d.d.	Jaar van actualisatie*	Financiële vertaling in begroting	Voldoet reeds aan gestelde onderhoudsnormen
Visie Openbare Ruimte Katwijk 2021-2030	2021	2030	-	-
Groenbeleidsplan 2020 -2029	2020	2029	Ja	Ja
Bomenbeleidsplan 2011-2025	2011	2025	Ja	Ja
Groenstructuurplan 2021-2030	2021	2030	Ja	Ja
Beweeg- en speelruimte beleidsplan 2020-2030	2020	2030	Ja	Ja
Parkeerbeleidsplan 2020-2029	2020	2029	Ja	Ja
Klimaatadaptatiestrategie 2022-2026	2021	2026	Ja	Ja
Integraal Water Keten Plan (IWKP) 2022-2026	2022	2026	Ja	Ja
Wegenbeleidsplan 2018-2027	2018	2027	Ja	Ja
Baggerplan 2017-2026	2016	2026	Ja	Ja
Nota Vastgoed 2022-2026	2023	2026	Ja	Ja
Wegenbeheerplan 2022-2031	-	2024	Ja	Ja
Beleids- en beheerplan Openbare Verlichting 2021 - 2025	2021	2025	Ja	Ja
Beheerplan Civiele kunstwerken 2020-2029	-	2024	Ja	Ja
Beheerplan damwanden 2020-2029	-	2024	Ja	Ja
Beheerplan Spelen 2021 -2030	-	2025	Ja	Ja
Groen- en bomenbeheerplan 2022-2030	-	2024	Ja	Ja
Meerjaren baggerplanning 2023-2026	-	2023	Ja	Ja
Meerjaren onderhoudsplan gebouwen 2021	2021	2025	Ja	Ja

*Alle beleidsplannen worden minimaal 1x per 4 jaar geëvalueerd, wat kan leiden tot eerdere actualisatie dan het jaar wat aangegeven is.

Gebouwen

Specifiek voor het gemeentelijk vastgoed zijn onderstaande plannen van belang:

- **Beleidsnota vastgoed 2022 – 2026 is door de raad vastgesteld.**
In de beleidsnota vastgoed zijn de kaders, voor de wijze waarop exploitatie, beheer, onderhoud, transacties en ontwikkeling van gemeentelijke gebouwen en objecten moet worden uitgevoerd, opgenomen.
- **Meerjaren onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen.**
In het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is het onderhoud van de diverse gebouwelementen en installaties over een periode van tien jaar opgenomen. In het kader van de verduurzaming van de portefeuille zullen er DMJOP's opgesteld gaan worden
- **Jaarplan**
Dit is het onderhoudsplan welke als verantwoording geldt voor de bestedingen van de Exploitatie en Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Beleidsdoelen

Het professioneel exploiteren en in standhouden van een kernportefeuille die optimaal bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven inclusief de huisvesting van de eigen organisatie.

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan wet- en regelgeving, (o.a. Bouwbesluit, Klimaatakkoord) en wordt sober, doelmatig en duurzaam onderhouden, aansluitend bij de klimaatadaptatiedoelen m.bt. vastgoed. De doelen zijn het in standhouden, aanpassen aan het gebruik en het efficiënt gebruiken van gemeentelijke gebouwen. De onderhoudsvoorziening wordt gevoed door de activiteiten die in het rationeel gebouwbeheer zijn opgenomen met de daaraan gekoppelde bedragen. De voorziening heeft het karakter van een egalisatievoorziening.

Uitgevoerd 2023

Naast het reguliere jaarlijks terugkerende onderhoud welke is opgenomen in het MJOP zijn de volgende taken uitgevoerd:

- Verduurzaming gebouwen Fase 2 diverse objecten.
- Vervanging dakbedekking en herstel constructie parkeergarage Rooie Buurt.
- Renovatie toiletgroepen A-vleugel Gemeentehuis Katwijk.
- Verbetering van de toegankelijkheid ruimte scootmobielen en rollators De Zwanenburg.
- Vervanging luchtbehandelingskast nieuwbouw en plaatsing drietal warmtepompen Gemeentehuis Katwijk.

bedragen x € 1.000

Gebouwen (taakveld 0.0)	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Lasten exploitatie:			
- dagelijks onderhoud	1.173	1.367	1.202
- storting voorziening groot onderhoud	1.172	1.311	1.311
Totaal	2.345	2.678	2.513

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Saldo per 1-1	3.163	2.257	2.184
Storting in de voorziening	1.171	1.311	1.311
Groot onderhoud	-2.077	-1.384	-1.167
Saldo per 31-12	2.257	2.184	2.328

Verhardingen

Beleidsdoelen

Wegbeheer draagt zorg voor het in standhouden en uitbreiden van een veilig en comfortabel wegareaal. Op basis van periodieke inspecties wordt planmatig onderhoud uitgevoerd. Het dagelijks onderhoud bestaat uit kleine reparaties zoals het vervangen van kapotte stoeptegels.

De post schoonhouden van verhardingen betreft straatvegen en het onkruidvrijhouden van de verharding. Het wegbeheer wordt afgestemd met riolering- en groenwerkzaamheden. Gelijktijdig vindt het gehele jaar door kleinschalig incidenteel onderhoud plaats op basis van meldingen en constatering.

Op 16 juli 2020 heeft de gemeenteraad de voorziening onderhoud wegen ingesteld. Deze voorziening heeft tot doel om alle wegen op een goed onderhoudsniveau te houden volgens het beheerplan wegen.

Achterstallig onderhoud

In 2022 is een inspectie uitgevoerd aan het wegareaal. Hierbij is geconstateerd dat de achterstalligheid inmiddels is ingelopen. De achterstalligheid is 9% van het wegareaal en blijft binnen de landelijke norm. Voor 2024 staat een nieuwe weginspectie gepland.

Uitgevoerd 2023

- De beheerwerkzaamheden zijn grotendeels afgestemd en bijgesteld met de ontwikkelingen en de projecten uit de gemeentebrede Investeringsagenda.
- Er is regulier onderhoud uitgevoerd zoals het uitvoeren van de belijning en markering, kleinschalig elementenonderhoud en het planmatig- en groot onderhoud asfalt middels Raamovereenkomsten.
- Op basis van integrale afstemming zijn het Lage Mallegatpad, de Nolenstraat, het Westerbaanpad, en de Brouwerstraat gebiedsgerichte wijze heringericht. Voor de wijken Frederiksoord, Cleijn Duin, 't Joght, De Krom en Kalkoven is de voorbereiding voor de herinrichting lopende.
- In Hoornes-Noord en de Mr. C. Fockstraat is medio oktober 2023 de uitvoering begonnen, daarnaast zijn de voorbereidingen voor Schutterswei, de Voorstraat, de Zeeheldenbuurt voor grootschalige aanpak opgestart.
- Op basis van het meerjarenplan groot onderhoud zijn er herstraatwerkzaamheden in diverse wijken uitgevoerd.
- Er is asfaltonderhoud uitgevoerd op basis van inspectieresultaten en een schouw.
- Het opstellen van een nieuw Beheerplan (2023 – 2027) en de actualisatie van de Wegenlegger is in afrondende fase.

bedragen x € 1.000

Verhardingen (taakveld 2.1)	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Lasten exploitatie:			
- dagelijks onderhoud	339	338	451
- schoonhouden	694	725	767
- storting voorziening groot onderhoud	1.530	1.310	1.310
Totaal	2.563	2.373	2.528

Voorziening onderhoud wegen	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Saldo per 1-1	2.527	2.870	2.404
Storting in de voorziening	1.530	1.310	1.310

Voorziening onderhoud wegen	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Groot onderhoud	-1.187	-1.776	-1.808
Saldo per 31-12	2.870	2.404	1.906

Kunstwerken

Beleidsdoelen

In standhouden van kunstwerken in de gemeentelijke infrastructuur. Jaarlijks vindt een inspectie van de kunstwerken plaats.

Op 16 juli 2020 heeft de gemeenteraad de voorziening Groot onderhoud kunstwerken ingesteld. Deze voorziening heeft tot doel om alle kunstwerken op een goed onderhoudsniveau te houden volgens het beheerplan kunstwerken. In 2024 vindt actualisatie plaats.

Uitgevoerd 2023

Het beheerprogramma 2023 is op basis van de hernieuwde inspecties uitgevoerd. Hieruit volgt het jaarlijks onderhoud waaronder:

- Conserveren en het aanbrengen van slijtlagen op diverse bruggen.
- Vervangen van de brug aan de Goudsbloem.
- Vervangen van de brug aan de Akkerwinde.
- Groot onderhoud aan de bruggen Golfstroom, Rijnsburgerweg en zes bruggen in Veldzicht. Deze laatste loopt door in 2024.
- De jaarlijkse inspecties hebben plaatsgevonden.

bedragen x € 1.000

Kunstwerken (taakveld 2.1)	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Lasten exploitatie:			
- dagelijks onderhoud	97	112	174
- dotatie voorziening	233	233	233
Totaal	330	345	407

Voorziening onderhoud bruggen	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Saldo per 1-1	228	225	256
Storting in de voorziening	233	233	233
Groot onderhoud	-236	-202	-347
Saldo per 31-12	225	256	142

Verkeersvoorzieningen

Beleidsdoelen

Verkeersvoorzieningen worden geplaatst om de veiligheid en de doorstroming van het verkeer te bevorderen. Bovendien bepalen zij mede het straatbeeld. Het wegmeubilair bestaat uit verkeersborden, plaats- en straatnamen, nationale wegwijzers,abri's, pollers en verkeers-regelinstallaties. Zij vormen de juridische basis voor het handelen van de weggebruiker. Een goed beheer van dit bestand is daarom noodzakelijk.

Uitgevoerd 2023

- Uitvoeren van regulier beheer en onderhoud.
- Saneren van overbodige verkeersborden.
- Vervangen van verkeersborden en flespalen door duurzame exemplaren.
- Jaarlijkse inspectie verkeersborden.
- Plaatsen van nieuwe en jaarlijks vervangen NBD bewegwijzering door levensduur en overstappen van lichtwegwijzers naar handwegwijzers.
- Via het managementsysteem van de provincie Zuid-Holland op afstand de verkeersregelinstallatie bedienen.
- Op orde brengen bewegwijzering t.b.v. een duidelijke en efficiënte routeaanduiding.
- Onderhoud en verhelpen storingen aan verkeersregelinstallaties.
- Inrichten van laadplaatsen voor elektrische auto's.
- Onderzoek naar groene daken bij Abri's.
- Afronding van de pollers in de Hoofdstraat Valkenburg.

bedragen x € 1.000

Verkeersvoorzieningen (taakveld 2.1)	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Lasten exploitatie:			
- dagelijks onderhoud	147	199	184

Openbare verlichting

Beleidsdoelen

In standhouden en verduurzamen en slimmer maken van de openbare verlichting volgens de geldende verlichtingsnormen en beleidsuitgangspunten uit het Beleidsplan Openbare Verlichting 2021-2025.

Uitgevoerd 2023

- Vervangen houten lichtmasten naar aluminium lichtmasten omgeving Zeehospitium.
- Gepland schilderwerk aan de masten en/of armaturen.
- Gepland reiniging lichtmasten.
- Remplace (vervangen lampen naar LED).
- Vervangen armaturen naar LED.
- Vervangen Armaturen Noordwijkerweg. Provinciale rijweg is in beheer gekomen gem. Katwijk.
- NEN3140 Inspectie Armaturen Voorschoterweg, Boslaan en Parklaan.
- Dagschouw en controle op Areaalgegevens.
- Analyseren Proefprojecten 2022.

bedragen x € 1.000

Openbare verlichting (taakveld 2.1)	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Lasten exploitatie:			
- dagelijks onderhoud	170	199	390

Groen

Beleidsdoelen

De gemeente draagt de zorg voor de kwaliteit en veiligheid van de inrichting van de groene leefomgeving. We zien dat het groen in de stedelijke omgeving bijdraagt aan een prettige woonomgeving. Ook bevordert het de gezondheid en de sociale cohesie en wordt extra aandacht besteed aan de biodiversiteit. Het juiste groen, op de juiste plaats met de juiste onderhoudskwaliteit levert een belangrijk bijdrage aan deze prettige woonomgeving en het welbevinden van de Katwijker. Gemeente Katwijk streeft naar het herkenbaar maken en in stand houden van de groenelementen (gras, bomen, heester, e.d.) als basis voor doelmatig en planmatig beheer.

Uitgevoerd 2023

- Het gehele Katwijkse bomenbestand is in het kader van de wettelijke zorgplicht geïnspecteerd en ingeladen in het nieuwe bomenbeheersysteem. Op basis van deze inspectieresultaten is/wordt een nulmeting uitgevoerd en worden de achterstallig onderhouden bomen gesnoeid, waarna alle bomen opgenomen worden in onderhoudsprogramma bij de aannemer.
- Bomen zijn d.m.v. een NEN-meting geïnventariseerd en worden nu ook op kwaliteit worden beoordeeld.
- Er zijn 119 nieuwe bomen aangeplant, welke afgekeurde bomen vervangen.
- In samenwerking met school De Dubbelburg zijn met Boomplantdag 12 bomen aangeplant.
- Voor het beheer van de exoten is een inventarisatie geweest. Dit beheer hiervan is in jaarlijks onderhoud bij de aannemer weggezet en wordt waar nodig geactualiseerd.
- Iepziekte is op meerdere plaatsen geconstateerd en actief zijn zieke bomen verwijderd. Gezonde exemplaren worden ter bescherming geïnjecteerd.
- De storm in juli heeft flinke schade veroorzaakt aan het Katwijkse bomenbestand. De betreffende 150 bomen zijn gerooid en zullen worden vervangen.
- Op 16 locaties zijn gazons, soms in combinatie met bijenhôtels, omgevormd naar bollen- en kruidenmengsels.
- Op de Voorstraat en Kerstraat is er TFI (Tree Fertilizer Injector) toegepast om de bomen extra voeding en meer ondergrondse ruimte te geven om te groeien.
- Op diverse plekken binnen de gemeente zijn 23 boombakken geplaatst.
- Aan het Rapenburg in Rijnsburg en op begraafplaats Duinrust zijn miniparkjes geplaatst. Op begraafplaats de Blekerij zijn hagen vervangen.
- Maatregelen t.b.v. vergroenen zijn in combinatie met het uitvoeringsplan Wegen en de Klimaatstrategie op diverse locaties toegepast.
- Het communicatieplan met jaarplanning is met groenversneller Orbis en de interne afdeling communicatie opgestart. Het doel hiervan is de groene mindset te stimuleren en bewoners, aannemers en organisaties hiervan bewust te maken. We werken hiervoor samen met de lokale partijen als Steenbreek, Groene Cirkels Bijenlandschap en Bewust aan de Kust. Bewoners kunnen hierdoor een Groensuggestie indienen via de website www.katwijk.nl/duurzaamheid, onder het kopje 'vergroenen'.

bedragen x € 1.000

Groen (taakveld 5.7)	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Lasten exploitatie:			
- dagelijks onderhoud	2.103	2.855	2.973

Spelen

Beleidsdoelen

Het beleid voor de openbare speel- en sportruimtes beoogt gezonde inwoners door voldoende uitdaging. Uit inspecties blijkt dat de technische kwaliteit en veiligheid voldoet aan de daar aan gestelde eisen. Daar waar deze niet voldoet, worden maatregelen genomen.

Uitgevoerd 2023

- Skatebaan Noorduinseweg: de werkzaamheden zijn gestart en worden afgerond in 2024.
- De doelen op sportplek in de Pallas zijn vervangen voor een sportkooi, bij de Campingweg is voor vergroten van de uitdaging en om te voorkomen dat de bal de sloot in rolt, hekwerken om het terrein geplaatst. Voor uitbreiding van de sportmogelijkheden is een basketbalpaal bijgeplaatst. Zeker nu ook het trapveld bij de Noorduinseweg is weggehaald voor de skatebaan, is deze plek een stuk belangrijker geworden en nu aangepast voor een beter gebruik. Ook de tegelvloer heeft onderhoud gekregen.
- Het basketbalveld in Park het Mallegat is omgevormd tot een speelruimte. Een basketbalpaal is bij het nabijgelegen trapveld geplaatst.
- Speeltoestellen zijn vervangen in: Zuiderkruis, Kamperfoelieplein, Watertoestel in speeltuin Westerhaghe, Achterzijde Kleipettenlaan, Glijgoot en vloer in speeltuin Funhouse (L. de Coligny laan) en diverse andere kleine vervangingen.
- Speeltoestellen zijn toegevoegd in de Dr. W. Dreesstraat en in het Johan Frisoplantsoen. Bij het Pekelplein zijn aanpassingen gedaan om het gebruik te verbeteren.

- Bij het project Frederiksoord zijn speelruimtes in de Oranjelaan aangepakt. Ook bij de Visserijschool is de speelruimte vernieuwd.

bedragen x € 1.000

Speeltoestellen (taakveld 5.7)	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Lasten exploitatie:			
- beleidsmatig onderhoud	316	279	304
- dagelijks onderhoud	61	61	62
Totaal	377	340	366

IWKP-Riolering Beleidsdoelen

Op 30 juni 2022 is het nieuwe geactualiseerde Integraal Waterketenplan (IWKP) 2022-2026 door de raad vastgesteld. De uitvoeringsplannen mits deze een relatie hebben met grondwater en regenwater uit de Katwijkse klimaatadaptatiestrategie, die in 2021 aan de gemeenteraad is aangeboden, zijn in het IWKP verwerkt.

In het vastgestelde IWKP 2022-2026 is een overzicht opgenomen van geplande investeringen en exploitatiekosten. Op basis van periodieke inspectie is informatie over de aard en omvang van de toestand van de riolering beschikbaar en verwerkt in maatregelprogramma's. Omdat ondergrondse infrastructuur zoals riolering niet dagelijks zichtbaar is, kan in de periode tussen twee inspecties onverwacht noodzakelijk onderhoud nodig zijn. Het instandhoudingsniveau van de gemalen is in beeld.

Op de balans is een voorziening rioolrechten opgenomen. Deze voorziening heeft tot doel om geleidelijk te komen tot kostendeckende tarieven van de rioolheffing en ter voorkoming van ongewenste schommelingen in de tarieven.

Uitgevoerd 2023

- De uitvoering van de maatregelen en vraagstukken uit het IWKP heeft op de exploitatie in het eerste deel van 2023 vertraging opgelopen door uitval personeel. De achterstand is met ingehuurd personeel eind 2023 grotendeels ingehaald.
- Op het vlak van investeringen zijn alle kredieten volledig weggezet in projecten.
- In 2023 is de gereedschapskist van beheer meer gevuld met het handboek Klimaat adaptief parkeren en het ontsluiten van het grondwatergegevens.
- Er is begonnen met het ontwerp om regenwater af te koppelen in de Zeeliedenbuurt.
- Ook heeft het team ingezet op NARRBaS riolering in Valkenhorst. Dit is een systeem waarbij minder ondergronds ruimtebeslag en overstort plaatsvindt.
- Daarnaast is het ingezet op de beheersing van milieuvreemde stoffen rondom N206 zoals Beaumix.

bedragen x € 1.000

Riolering (taakveld 7.2)	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Lasten exploitatie:			
- dagelijks onderhoud	879	671	791

IWKP-Water Beleidsdoelen

De uitgangspunten voor het creëren en beheren van het gemeentelijke open water zijn in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland vastgesteld in het Waterplan.

Het beheren van het openbare water is gericht op het waarborgen van waterkwaliteit en kwantiteit (berging en afvoer).

Uitgevoerd 2023

- De duikers zijn gereinigd. In geval van geconstateerde gebreken zijn maatregelen getroffen.
- De acties volgend uit de raamovereenkomst baggerwerkzaamheden voor de periode 2023 – 2026 voor de jaarschijf 2023 zijn naar het 1e kwartaal 2024 doorgeschoven. Dit betreffen de werkzaamheden in de Zanderij.
- Voor de instandhouding van de oeververdediging zijn de damwanden Lage Mallegat en Frankenburg vervangen.
- Het 2e deel van de beschoeiingen aan de Westerbaan is vervangen. Deel 3 volgt in 2024. Tevens is een deel van de beschoeiing aan de Johannes Vermeersingel vervangen.
- De vissteigers in Rijnsoever zijn vervangen.
- Het peilbuizen bestand is waar nodig geoptimaliseerd. De resultaten van metingen worden door een externe partij digitaal vastgelegd en geanalyseerd.
- Het grondwatermeetnet wordt continue gemonitord. Indien nodig wordt grondwateronderzoek uitgevoerd.
- De bestaande drainage wordt onderhouden conform het beheer- en onderhoudsplan. Een nieuw onderhoudsbeheersplan is opgesteld.

bedragen x € 1.000

Water (taakveld 2.4)	jaarrekening 2021	jaarrekening 2022	jaarrekening 2023
Lasten exploitatie:			
- dagelijks onderhoud	536	590	519

3.3.5 Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Op grond van artikel 26 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet in de paragraaf grondbeleid bij de jaarrekening minimaal worden ingaan op de in de paragraaf grondbeleid bij de begroting verplicht opgenomen onderdelen. Hiermee wordt verantwoording gegeven over hetgeen in de paragraaf grondbeleid bij de begroting is opgenomen. In artikel 16 van het BBV is bepaald dat een paragraaf Grondbeleid moet inhouden:

1. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
2. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
3. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
4. een onderbouwing van de geraamde winstneming(en);
5. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Kader

In de Financiële verordening Katwijk 2019 is bepaald dat naast de verplichte onderdelen op grond van het BBV bij de begroting en de jaarstukken verslag wordt gedaan van:

1. de uitvoering van de nota grondbeleid: onder andere door het informeren omtrent de verwerving en uitgifte in grondexploitaties;
2. de deelname in Publiek-Private samenwerking (PPS)-constructies;
3. de toepassing van de richtlijn van het BBV over winstneming bij de grondexploitaties.

In de gemeentelijke nota Grondbeleid 2017 en de nota Kostenverhaal zijn aanvullende gemeentelijke kaders gesteld. Met een Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) wordt jaarlijks inzicht gegeven in de gemeentelijke grondexploitaties.

Realisatie doelstellingen

Gemeentelijk grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen

Het grondbeleid staat niet op zichzelf. Met het grondbeleid kan worden gestuurd op de realisatie van de gestelde doelen uit verschillende programma's. Het (toepassen van) grondbeleid is daarbij niet voorbehouden aan de gemeentelijke projecten met een grondexploitatie. Ook buiten de grondexploitaties zijn vaak allerlei grondtransacties nodig om beleidsdoelen te realiseren.

In onderstaande tabel is aangegeven welke relaties er zijn tussen de doelstellingen uit de programma's en het gemeentelijke grondbeleid

Programma	Toepassing grondbeleid
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	<p>In de diverse nieuwbouwwontwikkelingen worden nieuwe wegen aangelegd, met bijbehorende openbare voorzieningen zoals groen en water. Uitgangspunt voor de nieuwe werken zijn de geformuleerde kwaliteitseisen voor de openbare ruimte.</p> <p>Voor de projecten HOV netwerk en de Rijnlandroute zijn grondtransacties met de provincie Zuid-Holland aan de orde.</p> <p>Voor de herinrichting van het Hoftuinplein is grond nodig van de naastgelegen Vereniging van Eigenaren.</p>
3 Economie	<p>Op basis van de met de Greenport Ontwikkelings Maatschappij (GOM gesloten project overeenkomst zijn grondaankopen in het gebied Trappenberg - Kloosterschuur gedaan. Nadat de GOM te kennen heeft gegeven dat zij het project willen stopen zijn gesprekken ingezet over deze gronden.</p> <p>De locatie Klei-Oost Zuid is de enige gemeentelijke</p>

Programma	Toepassing grondbeleid
	locatie waar nieuwe bedrijfskavels voor industrie en ambacht worden uitgegeven. Er zijn nog enkele bouw kavels beschikbaar. Het noordelijke deel wordt door de gemeente geëxploiteerd. Het zuidelijk deel is overgelaten aan de markt / particulier initiatief.
4 Onderwijs	<p>In het kader van het uitvoeringsprogramma Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs wordt integraal gekeken naar de schoollocaties. Vrijkomende locaties kunnen voor andere doelstellingen worden ingezet. In dit kader kunnen de volgende ontwikkelingen worden genoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als gevolg van de nieuwbouw voor de scholen Windvang en De Krulder is ruimte beschikbaar gekomen voor de realisatie van een gebouw met zorgappartementen. Hiervoor is in 2021 een grondcomplex geopend. -De plannen voor de herontwikkeling van het terrein van de voormalige Mauritschool aan de Nolenstraat zijn uitgesteld. - De locatie van de Dubbelburg in Rijnsburg is tijdelijk verhuurd aan de voedselbank.
5 Sport, cultuur en groen	<p>In het project De Horn is het als wijkpark ingerichte Merovingisch grafveld opgeleverd. Het visualiseren van de Merovingische cultuur is mede mogelijk gemaakt door subsidiebijdragen van de provincie Zuid-Holland en het samenwerkingsverband Holland Rijnland.</p> <p>Ook bij de ontwikkeling van Valkenhorst, inclusief de Mient Kooltuin met de barakken, speelt archeologie en cultuurhistorie (barakken) een belangrijke rol.</p> <p>Met de provincie Zuid – Holland zijn afspraken gemaakt over een erfgoeddepot aan het eind van de Limes bij het uitwateringskanaal.</p> <p>Er is grond gereserveerd voor de uitbreiding van voetbalvereniging Valken '68.</p>
6 Sociaal domein	<p>Met DSV worden gesprekken gevoerd over de vervangende nieuwbouw voor verpleegzorg op het terrein van Salem in Katwijk aan Zee.</p> <p>Met de stichting Knarrenhof is een intentieovereenkomst gesloten om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om een Knarrenhof te realiseren op de locatie Hofstraat / Korte Vaart in Rijnsburg.</p> <p>Ook is een Letter of Agreement gesloten met Knarrenhof en Dunavie.</p>
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	<p>Het merendeel van de gemeentelijke grondexploitaties heeft betrekking op woningbouwlocaties. In het project Rijnsoever - Noord fase 3 zijn in 2023 de laatste woningen opgeleverd.</p> <p>Ook door diverse particuliere initiatieven wordt een bijdrage geleverd aan de gemeentelijke woningbouwopgave. De woningen in de fase Cap Horn in het project De Horn zijn in 2023 opgeleverd terwijl in het project Frederiksoord - Zuid de eerste woningen in verkoop zijn gegaan. Bij de particuliere initiatieven worden</p>

Programma	Toepassing grondbeleid
	exploitatieovereenkomsten gesloten om de gemeentelijke kosten op de initiatiefnemer te verhalen.

Uitvoering grondbeleid

Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

Waar voorgaande nota's grondbeleid uitgingen van een actief gemeentelijk grondbeleid, is in de huidige nota grondbeleid een terughoudender grondbeleid geformuleerd. De gemeente doet minder strategische aankopen en laat ontwikkelingen meer aan de markt over. Het terughoudendere grondbeleid vertaalt zich ook in de afname van de gronden waarop een gemeentelijk voorkeursrecht is gevestigd.

Waar noodzakelijk blijft onteigening een instrument om de benodigde gronden in eigendom te krijgen waar onderhandelen in minnelijk overleg niet leidt tot de tijdige beschikking over de percelen grond.

Strategische aankopen dienen langs de beslisboom te worden gelegd zoals die in de nota grondbeleid is opgenomen. Hiermee wordt voorkomen dat ad hoc tot een aankoop wordt overgegaan die niet past in financiële en ruimtelijke kaders. In de volgende tabel is weergegeven hoe de gemeente het grondbeleid in verschillende projecten / locaties toepast.

Project / locatie	Grondbeleid	Opmerking
Kleipetten Zuid (mva)	Gemeentelijk voorkeursrecht	Er dienen in dit project nog enkele percelen te worden verworven. De onderhandelingen hierover lopen.
De Horn (BIE)	Gemeentelijk voorkeursrecht	Voor 1 locatie is een overeenkomst voor zelfrealisatie gesloten. Voor een andere locatie zijn de gesprekken over een bouwclaim vergevorderd.
Klei-Oost Zuid	Onteigening	Na de eerdere uitspraak waarbij de onteigening is uitgesproken moest de rechtbank nog een uitspraak doen over de uit te betalen schadeloosstelling. In 2023 is hierover met de voormalige eigenaar in minnelijk overleg overeenstemming bereikt.
Trappenberg-Kloosterschuur	Samenwerking	Nadat de Greenport Ontwikkelings Maatschappij (GOM) te kennen had gegeven met het project te willen stoppen zijn onderhandelingen gevoerd over de beëindiging van dit project. Hieronder vallen ook afspraken over de grondposities in het project.

Winstnemingen en verwachting resultaten

Te verwachten resultaten en winstnemingen

Jaarlijks wordt een Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) opgesteld. Het MPG geeft een gedetailleerd beeld van de waarderingen van de gemeentelijke grondexploitaties (status Bouwgrond In Exploitatie (BIE)), de resultaatsverwachtingen, de risico's en het benodigde weerstandvermogen.

In onderstaande tabel kan het volgende worden afgelezen. Uit het saldo van de boekwaarde per 1-1-2024, de raming voor de nog te maken kosten en de raming voor de nog te realiseren opbrengsten volgt de prognose van het eindsaldo van het project. In dit eindsaldo is rekening gehouden met de verwachte inflatie en rentetoerekening. Bij de berekening van de eindwaarde is geen rekening gehouden met tussentijds te nemen winsten.

Complex	2024	Te maken		Afgeboekt t/m 2023	Genomen winsten	Eindstand eindwaarde	Jaar
	stand 1-1	kosten	opbrengsten				
B.110 De Horn	653.318	5.557.594	7.325.165	12.660.000	1.500.712	-1.114.253	2027
B.114 Klei Oost Zuid	6.098.443	730.828	7.201.838	5.491.000	912.037	-377.567	2025
B.146 Rijnsoever Noord fase 3	-422.890	345.966	5.308	-	3.894.297	-82.232	2024
B.220 Hof Korte Vaart	100.272	1.021.906	1.124.192	250.000	-	-2.014	2027
B.230 Kavel Van Lierestraat	-8.451	552.851	670.884	-	-	-126.484	2027
B.240 Kleipetten Zuid	2.955.322	17.731.822	24.094.152	2.649.135	-	-3.407.008	2029
	9.376.015	25.940.966	40.421.540	21.050.135	6.307.045	-5.109.558	

Bron MPG 2024

Op grond van het BBV moet bij projecten waarbij er sprake is van een winstverwachting tussentijdse winsten worden genomen. Deze tussentijdse winstnemingen worden naar rato van de voortgang van het uitvoerende werk en de uitgifte van de bouw kavels bepaald volgens de voorgeschreven POC-methode (Percentage of Completion). Indien van toepassing worden ten laste van de winstnemingen afdrachten gedaan aan verschillende gemeentelijke reserves. Het resterende saldo van de winstneming wordt toegevoegd aan de reserve grondexploitaties.

Winstnemingen worden in de grondexploitatie als last / uitgave verantwoord.

Bij de accountantscontrole is opgemerkt dat de over 2023 en voorgaande jaren toegepaste rekenwijze voor de berekening van de omvang van de tussentijdse winstnemingen niet geheel de door de commissie BBV voorgeschreven werkwijze volgt. Gevolg is dat de eerder genomen tussentijdse winsten te hoog waren en daarover een correctie diende plaats te vinden. In plaats van de voor 2023 berekende winstnemingen van € 6 ton is € 4 ton aan winsten gecorrigeerd. De correctie betreft een uitname uit de reserve grondexploitaties ten gunste van de post onderhanden werk waarmee de boekwaarden van de betreffende grondexploitaties zijn verlaagd.

Vermeld moet worden dat de correctie niet de totale winstverwachting betreft. Deze blijft onveranderd. In latere jaren zullen de winstdelen bij tussentijdse winstnemingen dan wel bij afsluiting van het grondcomplex aan de reserve grondexploitaties worden toegevoegd. Zie voor een nadere toelichting het MPG 2024 en het bijbehorende raadsvoorstel.

Beleidsuitgangspunten reserves voor grondzaken

Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

Gebiedsontwikkelingen en daarmee ook het voeren van grondexploitaties gaat gepaard met kansen en risico's. In de nota grondbeleid is vastgelegd hoe de risico's moeten worden bepaald en hoe hieruit het benodigde weerstandvermogen om deze risico's af te dekken moet worden bepaald. De risicoanalyses en de berekening wordt over alle gemeentelijke grondexploitaties uitgevoerd, waarbij onderscheid wordt gemaakt in:

- marktrisico's die voor alle grondexploitatieberekeningen gelijk zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om schommelingen in de rente en marktontwikkelingen.
- Project specifieke risico's. Dat zijn risico's die per project verschillen en onder andere afhankelijk zijn van de aard en de ligging van het project en het stadium van realisatie.

Als er voor een project een winstprognose is, wordt de omvang van de risico's eerst gesaldeerd met deze winstpotentie. Als risico's zich voordoen, kunnen deze bij een winstprognose immers in eerste instantie ten laste van het project worden gebracht. De winst wordt dan weliswaar lager, maar er is geen externe weerstandscapaciteit nodig. Voor de risico's die niet door een winstprognose kunnen worden gedekt is externe weerstandscapaciteit nodig.

Het weerstandvermogen wordt volgens de nota grondbeleid gevormd door de reserve grondexploitaties en de zekere positieve saldi van in de toekomst af te sluiten grondexploitaties. Met de wijziging van het BBV inzake tussentijdse winstneming is het laatste criterium minder relevant. De uitkomst van de berekening wordt jaarlijks in het MPG gepresenteerd en geanalyseerd. Bij het MPG 2024 is het minimaal benodigde weerstandvermogen bepaald op € 0,58 miljoen en het maximaal benodigde op € 0,71 miljoen.

Voor het project Trappenberg – Kloosterschuur / GOM wordt een voorziening aangehouden voor in het verleden gemaakte kosten waarvoor het niet zeker is dat deze in de toekomst goedge maakt kunnen worden. Na besluitvorming over de ontbindingsovereenkomst met de GOM over het project Trappenberg - Kloosterschuur kunnen de kosten en de voorziening tegen elkaar worden weggestreept.

Complex	Markt risico's	Project-specifiek	Totaal risico's in bandbreedte		GREX Eindwaarde	Benodigd	
			30%	50%		30%	50%
B.010 De Horn	379.248	560.374	674.148	749.998	-316.253	357.896	433.745
B.114 Klei Oost zuid	476.747	43.783	186.807	282.156	-242.567	-	39.589
B.146 Rijnsoever Noord fase 3	-6.812	12.555	10.511	9.149	-13.232	-	-
B.220 Hof Korte Vaart	58.304	181.621	199.112	210.773	-2.014	197.098	208.759
B.230 Kavel van Lierestraat	33.519	143.988	154.044	160.748	-126.484	27.559	34.263
B.240 Kleipetten Zuid	1.294.538	621.911	1.010.272	1.269.180	-3.407.008	-	-
6 Totaal projecten	2.235.544	1.564.232	2.234.895	2.682.004	-4.107.558	582.553	716.356

Bron MPG 2024

De reserve grondexploitaties heeft per 31-12-2023 een omvang van € 4,1 miljoen en is daarmee ruim voldoende om de risico's van de grondexploitaties af te dekken.

Beleid en administratie

De deelname in PPS-constructies

In alle projecten wordt samengewerkt met marktpartijen. Onder PPS constructies worden samenwerkingen verstaan waarin beide partijen risico dragend participeren in een de grondexploitatie en al dan niet voor de opstalexploitatie. De gemeente kent vele projecten uit particulier initiatief waarbij in overeenkomsten afspraken over kosten- en risicoverdeling zijn vastgelegd. Er zijn echter geen projecten bij waar de gemeente samen met marktpartijen risicodragend participeert in de grondexploitatie.

Wel kent Katwijk twee projecten met een bijzondere status in de administratie namelijk:

- Valkenhorst.
Met de eigenaar van het voormalige militaire vliegveld Valkenburg, het Rijks Vastgoed Bedrijf (RVB), en de eigenaar van hiernaast gelegen gronden Bouwfonds Ontwikkeling BV (BPD) zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten voor de ontwikkeling van de bouwlocatie Valkenhorst. Tot en met 2022 werd steeds gewerkt met werkkredieten voor werkpakketten. Vanaf 2023 is jaarlijks een werkbudget in de begroting opgenomen, deels te dekken door bijdragen van betrokken ontwikkelende partijen.
- Trappenberg – Kloosterschuur / GOM.
In de loop van 2022 heeft de GOM te kennen gegeven het project Trappenberg - Kloosterschuur te willen beëindigen. Het resultaat van de beëindigingsgesprekken is recent / wordt binnenkort ter vaststelling voorgelegd.

In erfpacht uitgegeven gronden

De uitgifte van gronden vindt plaats over het algemeen plaats door verkoop. In Katwijk worden slechts in incidentele gevallen gronden in erfpacht uitgegeven, al dan niet gecombineerd met een recht van opstal. Dit betreft dan vooral grond met een maatschappelijke bestemming die aan verenigingen of stichtingen wordt uitgegeven.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Per 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen van toepassing. Er dient vennootschapsbelasting te worden afgedragen als er sprake is van een onderneming. Daarvoor is het noodzakelijk dat er sprake is van winst. Katwijk heeft in het verleden flinke bedragen op de grondexploitaties afgeboekt. Katwijk heeft bij de belastinginspecteur aangegeven dat er wat betreft de grondexploitaties daarom geen sprake is van een onderneming. Rekening houdende met deze afboekingen is er immers geen sprake van winst. De beoordeling is een momentopname die ieder jaar opnieuw via een Quick Scan wordt getoetst. Gelet op de vele afboekingen die de gemeente Katwijk in het verleden heeft gedaan, wordt verwacht dat de komende jaren dezelfde conclusie kan worden getrokken.

Nieuwe en afgeronde projecten

Het openen en sluiten van een grondcomplex dient bij raadsbesluit plaats te vinden. Er zijn in 2023 geen grondcomplexen geopend of gesloten.

Particuliere initiatieven

Naast de gemeentelijke grondexploitaties worden in het MPG ook de financiële ontwikkelingen van de particuliere bouwinitiatieven verantwoord. Uitgangspunt bij deze bouwplannen is dat de gemeentelijke (plan)kosten worden verhaald op de betreffende initiatiefnemer. Hiermee worden deze projecten voor de gemeente in principe budgetneutraal uitgevoerd. Er wordt dan ook geen saldo op eindwaarde verwacht. Door afspraken over betalingstermijnen (soms vooraf, soms achteraf) kennen deze exploitaties soms een

positief saldo en soms een negatief saldo. De eersten worden in de jaarrekening verantwoord onder overlopende passiva / vooruit ontvangen betalingen, de anderen onder overige materiële vaste activa, vorderingen.

Project	Boekwaarde 1-1-2023	Boekwaarde 31-12-2023
RZH-terrein	481	-
Hof van Rijnsburg	523	-
Petronella van Saxenstraat II	-531.754	-580.941
De Horn Waterrijke punt	-99.214	-39.975
De Horn Het Nieuwe Lint VRP	49.720	-37.589
Zanderij Westerbaan	-	-
Hoornes Noord - Oost	42.126	-131.321
Havenscharnier	85.997	80.007
Uxem Valkenburg	33.574	31.240
ID college	8.903	39.799
Nieuwbouw Salem	2.597	7.249
Hoornes centrum	-	29.141
Frederiksoord - Zuid	-508.699	-446.505
Visserijschool	-29.930	-

3.3.6 Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen hebben hun invloed op de positie en rolinvulling van de lokale overheid binnen de samenleving. En met de groei van onze gemeente, onder andere door de uitbreiding met Valkenhorst, ontwikkelen wij ons in de komende jaren naar een stadsomvang: van servet naar tafellaken. Deze ontwikkeling brengt mee dat wij ook groter moeten denken (andere strategische posities innemen en ons steeds vaker moeten buigen over grote complexe maatschappelijke vraagstukken, die gepaard gaan met een steeds grotere diversiteit aan externe publieke en private samenwerkingspartners). Net als andere overheden groeit ook onze gemeentelijke organisatie steeds meer toe naar een faciliterende en ondersteunende rol binnen de samenleving. Dat maakt ook een andere verhouding en samenwerking met onze samenleving noodzakelijk (participatie).

Deze beweging is neergelegd in de gemeentelijke missie en visie: Samen werken aan Katwijk! Daarin wordt een toekomstbeeld geschetst van een gemeentelijke organisatie die dicht bij haar inwoners en ondernemers staat en vice versa. Waarbij sprake is van een nauwe verbondenheid op basis van gelijkwaardigheid om ervoor te zorgen dat we meer onderlinge samenwerking organiseren rond de complexe maatschappelijke opgaven. Ook in de visie dienstverlening gaan we in op deze ontwikkeling en wat dat betekent voor de samenleving en de gemeentelijke organisatie. Het vraagt om slimme werkvormen, flexibiliteit van middelen en menskracht en persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers.

Net als bij andere gemeentelijke organisaties bestaat er spanning tussen de opgaven versus beperkte resources (geld en menskracht). Dit vraagt om het aanbrengen van focus en het sturen op de gemaakte keuzes. Ondanks deze inspanningen wordt al geruime tijd een hoge werkdruk ervaren binnen de ambtelijke organisatie. Dit blijkt onder meer uit de personeelsmonitor A&O fonds, Vensters voor Bedrijfsvoering, rekenkameronderzoek en externe inhuur. Een gevolg is dat er veelal ook onvoldoende ruimte bestaat voor noodzakelijke ontwikkeling van het personeel. Ook het vertrek van talentvolle en ervaren medewerkers (op sleutelposities) in een krimpende arbeidsmarkt werkt hierin door.

Organisatieontwikkeling

Organisatie Ontwikkeling

Sinds 2020 wordt langs vier sporen in samenhang gewerkt aan de organisatie ontwikkeling, namelijk:

1. Externe dienstverlening
2. Interne dienstverlening (Samenhang in bedrijfsvoering) en
3. Opgavegericht werken.
4. Persoonlijk leiderschap

Binnen deze sporen zijn in 2023 onder meer de volgende ontwikkelstappen gezet.

1. Externe dienstverlening

- Verbeteren en digitaliseren van de dienstverlening voor concrete gemeentelijke producten en diensten, op basis van de uitgangspunten in de Visie dienstverlening (o.a. VTH processen Omgevingswet, Parkeren en Burgerzaken).
- Het ontwikkelen van een kennisbank voor de dienstverlening.
- De herziening van het participatiebeleid en de implementatie daarvan

2. Interne dienstverlening

- Ontwikkelen van aansluitende bedrijfsvoering ter ondersteuning van de primaire gemeentelijke taken, met de eerste focus op het verder verbeteren van de financiële beheersing en administratie.
- Doorontwikkeling financiële data en informatievoorziening

3. Opgavegericht Werken

- Organiseren van de opgavegerichte aanpak van Woningbouw en Energietransitie.
- Vormgeven van opgave gericht werken (sturing en opdrachtgeverschap).

4. Persoonlijk Leiderschap

- Ondersteunen van management, teams en medewerkers in (trajecten voor team- en persoonlijke) ontwikkeling (op basis van de drie organisatie uitgangspunten: focus, integrale samenwerking en flexibiliteit/wendbaarheid).

- Concrete thema's: Werkdruk en Bestuurlijk/Ambtelijk Samenspel
- Ontwikkelingstraject DNA dienstverlening, samenwerking en dienstverleningsgedrag (WELKOM).

Vanzelfsprekend leveren wij passende ondersteuning aan onze inwoners die minder digitaal vaardig zijn en blijven we ook telefonisch en fysiek beschikbaar voor de dienstverlening.

We werken voor de dienstverlening aan één lijn in houding en gedrag, die zowel geldt voor de wijze waarop we met onze inwoners en ondernemers omgaan als voor de interne samenwerking. Dit is het DNA van onze dienstverlening. Ook deze lijn speelt een nadrukkelijke rol bij het implementeren van de Visie Participatie.

We besteden bijzondere aandacht aan de kwaliteitsontwikkeling van onze medewerkers, een modern wervingsbeleid voor het binnenhalen van nieuwe medewerkers en meer investeren in binden en boeien (onder andere in relatie tot de uitdagende ontwikkelingen in Katwijk), inclusief waarderingsbeleid. Dit mede tegen de achtergrond van het personeelsverloop en de toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Hiervoor verwijzen we naar onderstaande alinea's.

Personele ontwikkelingen

Personele trends

In 2023 is het aantal medewerkers verder toegenomen (naar 601). Deze uitbreiding van de formatie is voornamelijk het gevolg van het extra beschikbaar gestelde budget t.b.v. werkdrukverlichting en het realiseren van nieuwe ambities. Verder zien we in de tabel dat de gemiddelde leeftijd van medewerkers aan het afnemen is, evenals de gemiddelde diensttijd, en dat er een toename van de in-, door- en uitstroom van medewerkers. Al met al is er een ontwikkeling gaande van vernieuwing en verjonging van het personeelsbestand. Dat brengt zowel kansen als risico's met zich mee. Verder zien we, dat het ziekteverzuimpercentage in 2023 is gestegen.

Strategische HRM agenda

Het jaar 2023 was opnieuw een jaar met uitdagingen op het vlak van personeel. Met het oog op deze personele uitdagingen werkt HR met een strategische nota waarin focus wordt gelegd op 3 thema's. Hieronder worden deze thema's kort toegelicht.

1. Werving en selectie

De organisatie heeft zich in 2023 geconfronteerd gezien met de uitdagingen van een steeds krappere wordende arbeidsmarkt. Mede door brede oriëntatie op de arbeidsmarkt zijn de meeste vacatures succesvol ingevuld. In 2023 heeft de organisatie zich weten te versterken met 98 nieuwe medewerkers en zijn er in totaal 264 plekken ingevuld. Het inhuurpercentage was 22,1%.

Verder zijn de volgende ontwikkelingen vermeldenswaardig.

Een mijlpaal dit jaar was de lancering van een geheel nieuwe Werken-bij-site. Deze vernieuwde site, compleet met actuele teksten en beeldmateriaal, maakt de presentatie van vacatures en de gemeente als werkgever aantrekkelijker. De site omvat drie sub-sites die gericht zijn op meer specifieke doelgroepen. Dit bevordert de zichtbaarheid en aantrekkelijkheid.

Om de toegankelijkheid voor marktpartijen te verbeteren en administratieve lasten te verlichten, is een nieuw dynamisch aankoopstelsel geïmplementeerd.

Met de introductie van een nieuw wervingssysteem (ATS) is de zichtbaarheid van vacatures verbeterd en de digitale toegankelijkheid volgens de nieuwste eisen gewaarborgd. Dit systeem ondersteunt een efficiënt en veilig beheer van sollicitatieprocedures.

Met het oog op de toekomst is onze inzet om de samenwerkingsverbanden verder uit te breiden. Met name zal er intensiever worden samengewerkt met hogeschole en sociaalwerk-bemiddelaars. Deze samenwerkingen zijn bedoeld om nieuwe mogelijkheden voor zowel de gemeente als potentiële werknemers te creëren en de banden met de gemeenschap en het onderwijs te versterken.

2. Binden en boeien

Kwalitatief goed personeel behouden voor onze organisatie is cruciaal. Uit het programma 'Werkdrukdialogen' (zie 3. Balans in ambitie en capaciteit) is naar voren gekomen, dat leren en ontwikkelen belangrijke energiegevers zijn voor onze medewerkers. We vinden het dan ook belangrijk om fors te blijven investeren in opleiden en ontwikkelen van personeel. We doen o.a. dit door vakgerichte en/of organisatie-

brede trainingen en opleidingen, en individuele en team-ontwikkeltrajecten, waaraan in 2023 ook veel nieuwe medewerkers hebben deelgenomen. In 2023 is er nieuw eigen online leerplatform 'KatWIJS' gelanceerd, bedoeld om medewerkers te faciliteren om te leren en zichzelf te blijven ontwikkelen. De inhoud van dit leerplatform wordt doorlopend afgestemd op de ontwikkelbehoefte van de medewerkers en organisatie.

Vitaliteitsbeleid speelt een belangrijke rol bij het 'fit for the job' blijven en het vinden van de juiste balans tussen werk en privé. Het vitaliteitsbeleid is er op gericht om de juiste medewerker op de juiste plek te brengen en te houden, en anticipeert hierbij op de verschillende levensfasen van medewerkers en hun veranderende mogelijkheden en behoeften. Het vitaliteitsbeleid wordt doorlopend aangepast aan de behoeften van medewerkers en organisatie.

Zo hebben we in 2023 een Vitaliteitspact vastgesteld, waarbij oudere medewerkers de ruimte krijgen om het werk af te bouwen richting pensioenleeftijd. We hebben een dakpanconstructie opgetuigd, waarbij oudere medewerkers voor hun pensioendatum, door een overlappende periode, hun opvolger goed kunnen begeleiden bij het inwerken. Ook is er oog voor de werkdruk en zetten we externe partijen in ter ondersteuning als werkdruk leidt tot stressklachten.

Verder werken we aan het creëren van een werkomgeving die gezond gedrag van medewerkers stimuleert, bijvoorbeeld door het aanbieden van gezonde snacks op de werkvloer.

3. Balans in ambitie en capaciteit

De hoge werkdruk is al langere tijd een thema in onze organisatie. In 2022 is n.a.v. het Medewerkerstevredenheid-onderzoek (MTO) aan de bel getrokken. Dit heeft geresulteerd in een actieplan met twee sporen.

Het eerste spoor was een organisatie-breed programma 'Werkdrukdialogen', dat zich richtte op het vinden van een juiste balans tussen stressoren en energiegevers d.m.v. een individuele en teamgerichte aanpak. Dit is in 2022 gestart en liep door in 2023. Het MTO 2024 zal laten zien of de werkdruk is afgenomen.

Het tweede spoor bestond uit extra middelen voor formatie-uitbreiding t.b.v. verlichting van de werkdruk (1,4 miljoen) en om nieuwe ambities te realiseren (40 fte). De vacatures die ontstaan zijn ter realisering van de ambities zijn in 2023 allemaal ingevuld. Deels met de doorstroom van eigen mensen maar hoofdzakelijk door het aantrekken van nieuwe medewerkers. De formatieruimte ter verlichting van de werkdruk, totaal 14,34 fte, is op onderstaande wijze ingevuld.

Invulling FTE	Aantal FTE
Nieuwe medewerkers	3,64
Doorstroom	6,88
Uitbreiding uren huidige medewerkers	3,82
Totaal	14,34

Overige onderwerpen

Recentelijk is in overeenstemming met het Lokaal Overleg (een afvaardiging van de vakbonden) een nieuw Sociaal Statuut tot stand gekomen. Sinds 2020 hadden we in de gemeente geen Sociaal Statuut meer. Dit Sociaal Statuut heeft als doel om de uitgangspunten en de rechtspositionele waarborgen vast te leggen, die nodig zijn om de personele gevolgen van een wijziging of inkringing van de organisatie op een sociaal verantwoorde manier te regelen. Daarnaast kunnen onderdelen van het Sociaal Statuut worden toegepast om in- en externe mobiliteit te bevorderen. Het Sociaal Statuut heeft een looptijd van twee jaar en wordt in maart 2024 bekrachtigd.

Kerngegevens personeelsbestand	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal medewerkers op 31-12	490	475	501	545	566	601
Aantal toegestane formatieplaatsen (fte) op 31-12	435	442,4	455,78	478	481,6	546,86
Gemiddelde leeftijd	48	48	47,4	47,2	46,8	46,4
Gemiddelde diensttijd	14,0	13,9	12,6	11,6	10,9	10,3
Aandeel personeelsbestand fulltimers	50,4%	51,0%	51,4%	51,7%	53,3%	56,4%
Aandeel personeelsbestand parttimers	49,6%	49,0%	48,6%	48,3%	46,7%	43,6%
Aantal vrouwen (in % van het personeelsbestand)	49,2%	51,7%	51,0%	51,9%	52,4%	53,9%
Aantal mannen (in % van het personeelsbestand)	50,8%	48,2%	49,0%	48,1%	47,6%	46,1%
Instroom medewerkers	47	41	88	94	84	96
	9,6%	8,6%	17,6%	17,2%	14,8%	15,8%
Doorstroom medewerkers	39	28	50	27	36	34
	8,0%	5,9%	10,0%	5,0%	6,3%	5,45%
Uitstroom medewerkers	46	47	53	47	63	56
	9,4%	9,9%	10,6%	8,6%	11,2%	9,19%
Loonsom totale organisatie (x €1.000)	30.339	30.347	32.091	35.191	40.702	45.328
Ziekteverzuimpercentage	4,9%	4,9%	4,3%	4,9%	4,7%	6,4%
Meldingsfrequentie	1,36	1,36	0,87	0,87	1,4	1,03
Opleidingsbudget % van de loonsom	-	-	-	-	1,4%	1,6%

Voorgescreven indicatoren paragraaf bedrijfsvoering:

<i>Indicator</i>	<i>eenheid</i>	<i>Bron</i>	<i>R2021</i>	<i>R 2022</i>	<i>R2023</i>
Formatie	<u>Fte per 1.000 inwoners</u>	Eigen gegevens	7,7	7,8	8,1
Bezetting	<u>Fte per 1.000 inwoners</u>	Eigen gegevens	7,5	7,8	8,1
Apparaatskosten	<u>Kosten per inwoner</u>	Eigen begroting	€ 771	€ 895	€ 921
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	22,7%	21,75%	21,74%
Overhead	<u>% van totale lasten</u>	Eigen begroting	10,7%	11,3%	11,2%

Huisvesting

In 2023 heeft een externe partij een huisvestingsanalyse opgesteld voor de kantoorhuisvestingslocaties. Naar aanleiding van deze analyse is besloten om de sub locaties in stand te houden en de werkplekfactor voor nieuw in te richten kantoorlocaties naar beneden bij te stellen.

Informatiebeveiliging

In 2023 is de meeste aandacht besteed aan het voldoen aan de landelijke afspraken, onderzoeken van kwetsbaarheden van het netwerk, het beheer van de BIO maatregelen (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), de bewustwording van informatiebeveiliging en privacy en de verantwoording (accountability) op diverse niveaus.

Voldoen aan landelijke afspraken

Elke gemeente, waterschap, provincie en rijk dient verantwoording af te leggen ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Behalve de verantwoording over enkele kernapplicaties is verantwoording afgelegd over BIO maatregelen, Suwi en DigiD. Een externe IT auditor checkt de bewijzen. Gemeente Katwijk voldoet aan de eisen.

Onderzoek kwetsbaarheden netwerk en systemen

Om de informatiebeveiliging van ons netwerk en onze systemen te controleren laten we regelmatig kwetsbaarheden- en pentesten uitvoeren. Het is van belang het netwerk en onze systemen veilig te houden om de data van burgers, personeel en bedrijfsvoering te beschermen tegen de toenemende dreigingen van buitenaf. In 2023 hebben we ook een Mystery Guest verschillende gemeentelijke locaties laten bezoeken om zwakke plekken in onze fysieke beveiliging bespreekbaar te maken. Dit heeft interessante inzichten opgeleverd en de gevonden aandachtspunten zijn snel opgepakt.

Onderzoek informatiebeveiliging organisatie

Het aantal (high impact/high risk) dreigingen van buitenaf neemt toe, ook de nationale en Europese wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging neemt sterk toe. Dat vraagt steeds meer inzet van capaciteit en middelen om het weerstandsniveau van onze organisatie en de verantwoording op pijl te houden. We hebben daarom in 2023 een onafhankelijk extern onderzoek laten uitvoeren naar de bestaande informatiebeveiliging organisatie en advies gevraagd voor aanpassingen om aan alle geldende wet- en regelgeving te kunnen voldoen. Met dit advies is een onderbouwd voorstel aan het bestuur gedaan om de geadviseerde aanpassingen aan onze informatiebeveiliging organisatie door te voeren.

Bewustwording informatiebeveiliging en privacy

Een belangrijk hulpmiddel bij het actueel houden van de bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging en privacy is het gebruik van nanolearning. Elke medewerker met een bureaufunctie krijgt elke 3 weken een kort lesje in zijn mailbox. We zien de deelname steeds verder toenemen. Over de resultaten wordt gerapporteerd. Verder sturen wij meerdere keren per jaar willekeurige phishing testberichten om iedereen 'scherp' te houden.

Accountability

Niet alleen via de ENSIA wordt verantwoording afgelegd aan de directie, het college en het bestuur, maar ook in het maandelijks portefeuille overleg.

Vooruitkijkend

In 2024 hopen we de aanpassingen in de informatiebeveiliging organisatie te kunnen doorvoeren.

Privacy

Er zijn in 2023 belangrijke stappen zijn gezet om gegevensbescherming (privacy en informatieveiligheid) verder te implementeren in de systemen en processen. Het vernieuwde privacybeleid is vastgesteld, de procedure rechten van betrokken is aangevuld, de privacyverklaring op de website is vernieuwd. De betrokkenheid van het bestuur, management en medewerkers bij het onderwerp gegevensbescherming is vergroot. De achterstand in DPIA's (Data Protection Impact Assessment) is nog niet geheel weggewerkt bij alle Clusters, maar er zijn de nodige stappen gezet. Bij de aanschaf, de ontwikkeling van nieuwe systemen en diensten wordt gegevensbescherming ook steeds vaker in een vroeg stadium meegenomen. Toch zijn er ook zorgen door de beperkte capaciteit van de Privacy Officer en de veelheid aan vragen vanuit de organisatie en ontwikkelingen die er op privacy gebied op overheidsorganisaties afkomen zoals de onlangs goedgekeurde AI Act.

Op dit moment bevindt de gemeente Katwijk zich nagenoeg op volwassenheidsniveau 4[1]. Het gemiddelde van alle thema's is een 83%. Belangrijk is dat de gemeente Katwijk blijft bouwen aan het fundament dat als

basis dient voor een betrouwbare overheid. In 2024 zal net als in 2023 de specifieke aandacht dan ook moeten gaan naar het gestructureerd integreren van de gegevensbescherming in de organisatie en bij samenwerkingspartners.

Adequaat omgaan met persoonsgegevens is een blijvend proces en zal dan ook aandacht blijven vergen van zowel bestuur, management als medewerkers. Voor de uitvoering van de plannen zullen de verschillende organisatieonderdelen hun rol moeten pakken.

[1]Gebaseerd op het Borgingsproduct 3.0 van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD)

ICT

Werken aan 'I in het hart' betekent dat we zowel beleid als uitvoering samenbrengen om de mogelijkheden van digitalisering te benutten, waarbij informatie een centrale rol speelt. Hoewel dit nog een doel is voor de toekomst, hebben we in 2023 al stappen gezet binnen I&A om hieraan te werken en zullen we dit later met de rest van de organisatie bespreken. Daarnaast zijn we begonnen met een meer productgerichte aanpak, waarbij we alle aspecten zoals bedrijfsdoelen, ontwikkeling, beheer en informatiebehoefte als één geheel benaderen.

In termen van digitale beveiliging hebben we ons gericht op tweestapsverificatie met behulp van gezichtsherkenning, vingerscan of pincode. Door over te stappen van beheer naar regie, kunnen we nu beter risico's beheren, echte veiligheid waarborgen en onze medewerkers beter voorbereiden. Bijvoorbeeld, door over te stappen naar Microsoft in de Cloud voor onze nieuwe werkomgeving, en daarbij gebruik te maken van externe expertise om onze digitale beveiliging te versterken.

Ons uiteindelijke doel is het bieden van een optimale dienstverlening. Dit wordt ondersteund door ervoor te zorgen dat alle systemen aan de voorkant zo goed mogelijk beschikbaar en toegankelijk zijn. In 2023 hebben we al 80% van onze applicaties naar de (Private) Cloud van leveranciers overgebracht en een eerste datawarehouse systeem in een robuuste Public Cloud gezet, gekoppeld aan onze bestaande informatiesystemen om informatie te delen.

De oprichting van de Datafabriek als een officieel team van specialisten is een belangrijke stap voorwaarts. Zij werken nauw samen met producteigenaren om het gebruik van data te optimaliseren en waarde te genereren, door middel van dashboards, rapporten en geografische informatie die het beleidsonderzoek ondersteunen, en door gebruik te maken van externe bronnen voor extra informatie en analyses.

In 2024 zullen we onze inspanningen voortzetten door de organisatie te inspireren en te adviseren over het gebruik van data ter ondersteuning van besluitvorming, en blijven we werken aan het vergroten van de bekendheid en het gebruik van de Datafabriek.

Budgetten

Conform artikel 19 van de Financiële verordening dienen de navolgende budgetten onder deze paragraaf in begroting en jaarrekening te worden opgenomen:

Overzicht budgetten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Raad en raadscommissies	842	1.007	936
Rekenkamer	23	28	25
Accountant	157	128	145
Griffie	411	642	534

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Het college was altijd al verantwoordelijk voor het rechtmatig handelen van de gemeente, maar door een wijziging in de Gemeentewet legt het college vanaf het begrotingsjaar 2023 expliciet verantwoording af over de naleving van de financiële rechtmatigheid. Dit gebeurt in de vorm van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wordt beoogd de kwaliteit van de gemeentelijke bedrijfsvoering te verbeteren door vast te stellen dat de financiële handelingen - met een bepaalde mate van zekerheid - binnen de kaders van wet- en regelgeving hebben plaatsgevonden. Waar in voorgaande jaren de accountant een uitspraak deed over de financiële rechtmatigheid, doet nu het college zelfstandig deze uitspraak. De accountant controleert de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekening en stelt vast of deze een volledig en juist beeld geeft.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft enige vertraging opgelopen. Katwijk is vroegtijdig gestart met de voorbereidingen om dit proces efficiënt te organiseren. Enkele belangrijke stappen die zijn gezet:

- In 2021 is de formele verantwoordingsgrens financiële rechtmatigheid door de raad vastgesteld.
- Er is tijdige afstemming geweest met de externe accountant over de auditwerkzaamheden.
- In 2023 is het normenkader voor financiële rechtmatigheid vastgesteld en hoofdstuk 3 'Rechtmatigheidsverantwoording' van de Financiële Verordening geactualiseerd.
- Team audit heeft de verbijzonderde interne controle (VIC) 2023 op procesniveau toegespitst op aspecten van financiële rechtmatigheid.

Het auditplan 2023-2025 is in 2023 vastgesteld door het college en de werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn tijdig gestart, gericht op de financiële rechtmatigheid van 2023.

Verantwoordings- en rapportagegrens financiële rechtmatigheid

In 2023 legt het college voor het eerst expliciet verantwoording af over de naleving van de financiële rechtmatigheid. In paragraaf 4.6 van de jaarrekening is hiertoe de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Hierin heeft het college aangegeven dat het van mening is dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Iedere overschrijding op de begroting dient de gemeente op grond van de Gemeentewet aan te merken als onrechtmatig. Dit was anders in de tijd dat de accountant de rechtmatigheid controleerde. Doordat de regels veranderd zijn, worden zaken eerder als niet rechtmatig aangemerkt. We zien dat er in totaal voor bruto € 4,464 miljoen (onderdeel 1a van de verantwoording) als begrotingsonrechtmatigheid wordt aangemerkt onder de nieuwe regels. Tegelijk zijn dit afwijkingen op de begroting die vallen binnen de kaders die de raad heeft vastgesteld. Zoals in de tabel in de Rechtmatigheidsverantwoording zelf ook gemeld, zijn de begrotingsafwijkingen acceptabel en is het nettobedrag aan begrotingsonrechtmatigheid € 0.

De rechtmatigheidsverantwoording van het college hanteert een grensbedrag waarboven het college rechtmatigheidsfouten en -onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording dient op te nemen, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.216.330.

De raad heeft de rapportagegrens vastgesteld op afwijkingen die € 100.000 overschrijden. Dit betekent dat rechtmatigheidsfouten en -onduidelijkheden die deze grens overschrijden, nader worden toegelicht in deze paragraaf.

Onderstaand wordt per criterium van de financiële rechtmatigheid een toelichting gegeven.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium één van de toetsingscriteria. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. Uitgangspunt is het niveau waarop de raad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de raad is gerespecteerd. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en worden door de raad nader ingevuld door middel van de programmabegroting en de financiële verordening.

Hierna worden deze categorieën begrotingsonrechtmatigheden toegelicht.

1a. Overschrijdingen budgetten lasten

Uitgangspunt voor begrotingsoverschrijdingen van de lasten is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Door de raad is in de financiële verordening Katwijk 2023 in artikel 13 lid 4 bepaald welke begrotingsonrechtmatigheden passen binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel geduid worden. Overschrijdingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

1. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
2. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
3. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage of afzonderlijk raadsbesluit.
4. De overschrijding past binnen het bestaande beleid van de raad, is toereikend toegelicht in de paragraaf begrotingsrechtmatigheid in de jaarrekening en had niet via een eerder raadsbesluit geautoriseerd kunnen worden.

Het uitgangspunt is dat iedere overschrijding van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. In de financiële verordening Katwijk is opgenomen dat het college de raad informeert over afwijkingen van minimaal € 50.000. Het totaal overschrijdingen op de taakvelden kleiner dan € 50.000 komen neer op een totaal bedrag van € 330.000 en zijn in overeenstemming met de financiële verordening als acceptabel aangemerkt.

Uitgangspunt voor de personeelslasten

De personeelsbegroting is onderdeel van de programmabegroting en is tevens onderdeel van de begroting op taakveldniveau. Conform voorgaande jaren wordt ten aanzien van de personeelslasten dezelfde systematiek gehanteerd als in voorgaande jaren. Dit betekent dat de begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het totale niveau van de personeelslasten in de jaarrekening ten opzichte van de geraamde personeelslasten. Indien de totale personeelslasten binnen het in de begroting beschikbaar gestelde budget vallen, worden de afwijkingen op taakveldniveau als acceptabel beschouwd. In de nieuwe financiële verordening 2024 wordt deze systematiek geformaliseerd. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarstukken.

Uitgangspunt voor de lasten jeugdhulp en Wmo

In 2023 werden nieuwe verplichte taakgebieden geïntroduceerd voor de jeugdhulp en Wmo. De begroting is hierop aangepast via de kadernota 2024. Op een later moment is gebleken dat de herverdeling van de budgetten niet altijd via de juiste taakvelden heeft plaatsgevonden. Doordat de gerealiseerde lasten op de juiste taakvelden geboekt moeten worden, is nu sprake van onderlinge verschuivingen tussen taakvelden. Hierdoor dient op het totaal niveau van Jeugdhulp en Wmo afzonderlijk beoordeeld te worden of sprake is van een overschrijding op de lasten. De overschrijdingen zijn toegelicht als onderdeel van programma 6.

Uitkomsten en toelichting interne analyse van de budgetoverschrijdingen \geq € 50.000:

Taakveld	Omschrijving	Bedrag overschrijding * € 1.000	Conclusie
0.2 Burgerzaken	Betreft overschrijdingen op personeelslasten.	149	4
0.3 Beheer gebouwen en gronden	Zie voor de gehanteerde systematiek ten aanzien van de personeelslasten de toelichtende tekst bij 'Uitgangspunt voor de personeelslasten'.	164	4
0.4 Overhead	De overschrijdingen op deze taakvelden worden als acceptabel aangemerkt omdat er op het totale niveau van de personeelslasten sprake is van een overschrijding van € 2,2 mln. De overschrijding zijn toegelicht in het overzicht toelichting op het overzicht baten en lasten (paragraaf 4.3.6) en past binnen bestaand beleid van de gemeente.	186	4
0.5 Treasury	Er is sprake van een overschrijding als gevolg van de gestegen rente, dit resulteert in hogere rentelasten. Tegenover deze extra rentelasten staan ook hogere rentebaten vanuit uitgezette middelen door het schatkistbankieren. Hierdoor is sprake van een	315	1

	overschrijding die gecompenseerd wordt door hier tegenoverstaande baten.		
5.1 Sportbeleid en activering	Er is sprake van hogere lasten bij het sportbedrijf en sportverenigingen waarbij sprake is van een één op één relatie met hogere baten als gevolg van diverse spuk-regelingen voor sport.	136	1
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Bij de verzelfstandiging van de muziekschool is een bestaande bijdrage aan de muziekschool per abuis verwijderd uit de ramingen. Dit had bij deze bijdrage niet gemoeten omdat de muziekschool hier nog steeds recht op heeft. Doordat de bijdrage gerealiseerd is in 2023 maar niet geraamd is sprake van een afwijking. De lasten passen binnen het bestaande beleid, de begroting was ten onrechte aangepast voor dit aspect.	131	4
6.6 – 6.71c Wmo	Zie voor de gehanteerde systematiek ten aanzien van deze lasten de toelichtende tekst bij <i>'Uitgangspunt voor de lasten jeugdhulp en Wmo'</i> . Omdat de gemeente verplicht is de juiste zorg te bieden vallen de overschrijdingen op deze taakvelden onder de open-einde regelingen.	317	2
6.6 – 6.74c Jeugdhulp	Zie voor de gehanteerde systematiek ten aanzien van deze lasten de toelichtende tekst bij <i>'Uitgangspunt voor de lasten jeugdhulp en Wmo'</i> . Omdat de gemeente verplicht is de juiste zorg te bieden vallen de overschrijdingen op deze taakvelden onder de open-einde regelingen.	904	2
6.81A Beschermd wonen (WMO)	Om de ontvangen bijdragen ten behoeve van beschermd wonen beschikbaar te houden voor de GR Zonder meer Maatschappelijke zorg Duin en Bollenstreek is een voorziening gevormd. Hierdoor is sprake van een overschrijding die gecompenseerd wordt door hier tegenoverstaande baten.	1.549	1
7.3 Afval	Hogere inkomsten op Afval leiden tot een hogere storting in de voorziening Afval in 2023, egalisatie. Tegenover deze overschrijding staan direct gerelateerde inkomsten die de overschrijding compenseren.	283	1
Diverse taakvelden	Overschrijdingen kleiner dan € 50.000 per taakveld in totaal:	330	
TOTAAL	Totaal begrotingsoverschrijdingen (lasten)	4.464	

Uit de interne analyse blijkt dat de overschrijdingen zijn te classificeren onder de acceptabele overschrijdingen. Dit betekent dat de overschrijdingen niet meetellen voor de begrotingsonrechtmatigheden.

1b. Overschrijdingen investeringskredieten

Het uitgangspunt voor de investeringskredieten is de financiële verordening. In artikel 4.4 van de financiële verordening staat: In de bestuursrapportage worden in ieder geval investeringskredieten, die minimaal met een bedrag van € 50.000 of minimaal met 25% van het totale kredietbedrag met een minimum van € 25.000 moeten worden bijgesteld, aan de raad ter autorisatie voorgelegd.

Met betrekking tot 2023 zijn geen begrotingsoverschrijdingen op investeringskredieten geconstateerd die niet passen binnen de afspraken met de raad in artikel 4.4 van de financiële verordening.

2. Ongeautoriseerde reservemutaties

De mutaties in de (bestemmings)reserves vormen een onderdeel van de (al dan niet door de raad herziene) gemeentelijke begroting. Het uitgangspunt voor reservemutaties is de Kadernota rechtmatigheid 2023 en de financiële verordening van de gemeente. In de jaarrekening moeten de toevoegingen en onttrekkingen aan elk van de bestemmingsreserves worden verwerkt overeenkomstig het bedrag dat via de begroting(swijzigingen) door de raad is goedgekeurd. Daarnaast kunnen er raadsbesluiten zijn die inhouden dat specifiek benoemde saldi ook nog in het lopende begrotingsjaar ten gunste of ten laste van een specifieke bestemmingsreserve mogen worden gebracht.

In 2023 is geen sprake van niet door de raad geautoriseerde toevoegingen of onttrekkingen aan de (bestemmings)reserves. De reservemutaties in 2023 passen binnen de kaders van hoofdstuk 4.2.3 van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV van november 2023.

3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Door de raad is in de financiële verordening Katwijk 2023 in artikel 13 lid 6 bepaald dat overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten als rechtmatig aangemerkt worden als deze toereikend zijn toegelicht in de tussentijdse rapportages of jaarrekening. Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten zijn toegelicht in hoofdstuk 3.2 Beleidsverantwoording per programma en zijn derhalve niet meegeteld als begrotingsonrechtmatigheden.

Voorwaarden criterium

Uit de uitgevoerde controlewerkzaamheden op het proces aanbesteden blijkt een totale fout waarbij niet is voldaan aan de Europese aanbestedingsregels van € 1.800.894, daarnaast is voor € 236.822 aan onduidelijkheden geconstateerd. Een aanzienlijk deel van deze onrechtmatigheden betreft doorlopende onrechtmatigheden uit vorig jaar en uit overeenkomsten die al in eerdere jaren zijn afgesloten. Voor € 781.022 betreft dit zes overeenkomsten die vorig jaar door de verbijzonderde interne controle en de externe accountant als onrechtmatig zijn aangemerkt waarvoor in 2023 nog kosten zijn gemaakt. Er zijn negen nieuwe onrechtmatigheden, met een totale waarde van € 1.019.872 geconstateerd. Deze onrechtmatigheden betreffen:

- Acht overeenkomsten (€ 934.122) die in eerdere jaren werden gesloten, maar waarbij in 2023 de Europese drempelwaarde voor aanbestedingen werd overschreden en/of waarbij (impliciet) verlenging heeft plaatsgevonden.
- Een nieuwe overeenkomst (€ 85.750) die in 2023 werd gesloten.

De rechtmatigheidsfouten die de rapportagegrens van € 100.000 overschrijden, betreffen uitgaven voor ICT (€ 599.359), inhuur (€ 442.331) en overige kosten (€ 385.628). De oorzaken van deze afwijkingen zijn divers en omvatten mislukte aanbestedingen, groei van de organisatie wat leidde tot uitbreiding van overeenkomsten, voortzetting van overeenkomsten na het verstrijken ervan onder andere om de opgebouwde deskundigheid te behouden en een grotere afname van goederen en diensten dan vooraf werd ingeschat.

De onduidelijkheid betreft twee overeenkomsten (€ 236.822). Deze uitgaven hebben betrekking op kritische ICT-systemen om de organisatie operationeel te houden. De aanbestedingswetgeving is complex, waardoor een zorgvuldige juridische analyse noodzakelijk is. Een analyse door de juridisch adviseur heeft voor deze twee overeenkomsten uitgewezen dat er juridische argumenten zijn waardoor er mogelijk een beroep kan worden gedaan op wettelijke uitzonderingsgronden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit is noodzakelijk om misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving te voorkomen en te bestrijden. In het voorkomen en bestrijden van misbruik heeft de gemeente beheersmaatregelen zoals misbruikpreventie, handhaving, misbruik en fraudeopsporing en bijvoorbeeld sancties. De ervaring leert dat praktijkvoorbeelden van misbruik bij gemeenten doorgaans betrekking op subsidieverstrekingen en uitkeringen in het sociaal domein.

Op grond van de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV is de gemeente verplicht om de in 2023 opgelegde fraudevorderingen in het kader van de Participatiewet op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Dit is geen onrechtmatigheid die voorkomen had kunnen worden. De gemeente heeft juist gehandeld door onrecht ontvangen uitkeringen in 2023 terug te vorderen bij bijstandsccliënten. Omdat dit een mogelijk signaal is van misbruik en oneigenlijk gebruik is de gemeente verplicht het bedrag van de in 2023 opgeboekte onverschuldigde betalingen en fraudevorderingen van € 122.228 op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

3.3.7 Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

In deze paragraaf wordt verslag gedaan van gemeentelijke taken die door verbonden partijen worden uitgevoerd. In de verordening 212 is opgenomen dat het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording in elk geval verslag doet van nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

Gemeentelijk beleid

In de Nota Verbonden Partijen is het beleid aangaande de verbonden partijen opgenomen. In het bijzonder worden de risico's per verbonden partij geanalyseerd en wordt uitgewerkt hoe Katwijk grip houdt op het bereiken van de doelen die met deelname aan/in een verbonden partij beoogd worden. De herziene nota Verbonden partijen is in januari 2019 door de gemeenteraad vastgesteld.

De verbonden partijen van de gemeente Katwijk zijn:

Gemeenschappelijke regelingen

GR Kust- Duin- en Bollenstreek
GR Veiligheidsregio Hollands Midden
GR Hecht
GR Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
BR Serviceorganisatie Zorg Zuid Holland
GR Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek
GR BSGR
GR Omgevingsdienst West Holland

Vennootschappen en coöperaties

Greenport Ontwikkelingsmaatschappij
Sportbedrijf Katwijk BV
NV Bank Nederlandse Gemeenten
NV Dunea
Alliander NV
Zeehaven IJmuiden NV

Stichtingen en verenigingen

Vereniging Nederlandse Gemeenten
Stichting Unmanned Valley Valkenburg

Lijst van verbonden partijen

Hieronder worden de ontwikkelingen voor de verbonden partijen van de gemeente Katwijk aangegeven.

Gemeenschappelijke regelingen

GR Kust, - Duin en Bollenstreek

Vestigingsplaats: Voorhout

Programma: 6 Sociaal Domein

Openbaar belang

Op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze uitvoeren van taken van en voor de deelnemende gemeenten op het terrein van gesubsidieerde arbeid en re-integratie

Bestuurlijk belang

De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (één lid per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 7.350.000	GR KDB begroting 2023
31-12-2023	€ 7.312.766	GR KDB jaarrekening 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 5.012.000	GR KDB jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 4.736.000	GR KDB jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 2.160.000	GR KDB jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 2.595.000	GR KDB jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 288.000	voor/nadelig jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

Toezicht op basis van risico-analyse: basispakket.

De integratie van MareGroep en SPW naar Provalu heeft in 2021 vorm gekregen. In 2023 is gewerkt aan het opstellen van een meerjarenvisie en het transparanter maken van de bedrijfsvoering. De financiële consequenties worden in het project meegenomen en voorgelegd aan de raad.

GR Veiligheidsregio Hollands Midden

Vestigingsplaats: Leiden

Programma: 1 Veiligheid

Openbaar belang

Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de brandweer, de geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen, rampen en de rampenbestrijding en een gecoördineerde inzet te realiseren van de bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.

Bestuurlijk belang

De 18 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.

01-01-2019 4 stemmen van de totaal 52 stemmen in AB

01-01-2019 1 stem van de totaal 8 stemmen in DB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 100.000	Begroting 2023
31-12-2023	€	Jaarrekening 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 5.724.000	Jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 6.422.000	Jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 68.319.000	Jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 79.579.000	Jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 935.000	voordelig jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

Toezicht op basis van risicoanalyse: basispakket

De VRHM heeft in 2023 een nieuw Regionaal Beleidsplan (RBP) opgesteld: "Regionaal Beleidsplan 2024 – 2027 - Focus op veiligheid, vandaag én morgen". Dit plan is anders dan de plannen van de afgelopen jaren. In dit RBP zijn 12 opgaven benoemd. De uitwerking van het nieuwe RBP vindt jaarlijks plaats in een jaarplan. De VRHM kan hiermee beter inspelen op de snel veranderende wereld om ons heen en kunnen de beschikbare ontwikkelcapaciteiten en middelen gericht worden ingezet.

GR Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG)/HECHT

Vestigingsplaats: Leiden

Programma: 7 Volksgezondheid en milieu

Openbaar belang

Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, volksgezondheid, coördinatie geneeskundige hulp bij rampen en ambulancevervoer.

Bestuurlijk belang

De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (één lid per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.

01-01-2021 4 stemmen van de totaal 52 stemmen in AB

31-12-2023 Wethouder E. Soetendal (lid AB).

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 4.674.156	HECHT begroting 2023
31-12-2023	€ 4.674.156	HECHT concept jaarrekening 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 5.889.000	HECHT concept jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 631.000	HECHT concept jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 33.822.000	HECHT concept jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 38.323.000	HECHT concept jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 3.919.000	Nadelig concept jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

Toezicht op basis van risicoanalyse: pluspakket.

Binnen de RDOG wordt hard gewerkt om de begroting sluitend te krijgen en financieringsstromen te vereenvoudigen. Zo worden per deelopdracht duidelijke resultaten en indicatoren afgesproken en is het programma RDOG 2024 er onder andere op gericht dat de bedrijfsvoering verbeterd wordt.

De verbeteringen naar de toekomst toe zijn noodzakelijk om de organisatie wendbaarder, moderner en klantgerichter te maken, zodat zij mee kan bewegen met veranderingen in de maatschappij en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening kan blijven bieden aan inwoners en gemeenten.

Vanaf 2021 is de nieuwe governancestructuur van start gegaan. Er zijn twee Bestuursadviescommissies ingesteld, één voor het Zorg- en Veiligheidshuis (dat per 2021 onderdeel is van de RDOG) en één voor Publieke gezondheid met als doel betere sturing op zowel inhoud als financiën.

De onvoorziene loonkostenstijging en hoge inflatie in 2023 konden niet worden opgevangen binnen de vastgestelde begroting 2023 (d.d. 30 juni 2022). Een dergelijke sterke verhoging van de loonkosten was niet voorzien in de indexering zoals deze was meegenomen in de begroting 2023.

Het voorstel van Hecht om dit in 2023 te compenseren met een begrotingswijziging (€3.709.000) is op 13 december 2023 afgewezen door het Algemeen Bestuur waardoor er in de jaarrekening een groot negatief resultaat is ontstaan. Hierdoor is het eigen vermogen van HECHT op 31 december 2023 gedaald naar € 631.000.

GR Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland

Vestigingsplaats: Leiden

Programma: 0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang

Gemeenschappelijke belangen worden behartigd op beleidsterreinen, die bepalend zijn voor een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling van het gebied. Die beleidsterreinen zijn ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, milieu, economische zaken, toerisme en recreatie, volksgezondheid, onderwijs en werkgelegenheid. Dit gebeurt vanuit de gedachte van verlengd lokaal bestuur en met inachtneming van wat verder in de regeling is bepaald.

Bestuurlijk belang

De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (twee leden per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.

01-01-2022 21 stemmen van de totaal 183 stemmen in AB

31-12-2023 21 stemmen van de totaal 183 stemmen in AB

01-01-2022 geen vertegenwoordiging in DB

31-12-2023 Wethouder I.G. Mostert (mobiliteit)

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 1.921.549	Begroting 2023
31-12-2023	€ 2.076.145	Concept jaarrekening 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 1.609.435	Concept jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 1.376.872	Concept jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 45.429.493	Concept jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 35.952.586	Concept jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 387.000	nadelig concept jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

Geen bijzonderheden te vermelden.

GR Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek

Vestigingsplaats: Voorhout

Programma: 7 Volksgezondheid en milieu

Openbaar belang

Zorgen voor doelmatig en milieu hygiënisch afvoeren van afvalstoffen met als doel deze te verwerken/recyclen. Het daartoe opgerichte bedrijf heeft tot taak:

- Stichten, beheren en exploiteren van één of meer gemeenschappelijke vuilafvoerinrichting(en).
- Uitvoeren van de werken die nodig zijn voor de instandhouding, verbetering en uitbreiding van de gemeenschappelijke vuilafvoerinrichting(en).
- Regelen van de aanvoer van de afvalstoffen uit de gemeenten naar de vuilafvoerinrichting(en).
- Economische bedrijfsvoering tot stand brengen.

Bestuurlijk belang

De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (één lid per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur

01-01-2023 1 stem van de totaal 5 stemmen in AB

01-01-2023 1 stem van de totaal 2 stemmen in DB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
31-12-2022	€ 174.000	Jaarrekening 2022
31-12-2023	€ 238.600	Jaarrekening 2023

Veranderingen in het belang

Op 1 januari 2024 is MeerVAB BV opgericht. De begroting van de GR zal gebaseerd worden op de exploitatiebegroting van MeerVAB BV. Het projectteam, die onder andere de opdracht had om MeerVAB op te richten, is overgegaan in een projectteam met de opdracht om het geheel te organiseren om te komen tot een nieuwe faciliteit.

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
31-12-2022	€ 274.400	Jaarrekening 2022
31-12-2023	€ 373.000	Jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
31-12-2022	€ 158.800	Jaarrekening 2022
31-12-2023	€ 3.379.500	Jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 98.700	voordelig resultaat 2023 (voor resultaatbestemming)

Risico's of veranderingen

In 2020 is een business case uitgevoerd naar mogelijke toekomstscenario's voor het VAB overslagstation. Eind 2020 hebben de colleges en vijf gemeenteraden gekozen om door te gaan met het VAB, het terrein te optimaliseren en onderzoek te verrichten naar de publiek-private samenwerkingsmogelijkheden. Dit onderzoek heeft geleid tot een principebesluit van het VAB-bestuur voor samenwerking met Meerlanden in een op te richten entiteit (met als werktitel) MeerVAB en dat de gemeenschappelijke regeling VAB, namens de gemeenten, eigenaar wordt van de op te richten entiteit MeerVAB.

Eind 2023 hebben de gemeenteraden definitief ingestemd met de oprichting van de MeerVAB. Risico's en investeringen worden daarmee gedeeld tussen de gemeenten en Meerlanden hetgeen een positief effect heeft op de begroting. Nieuwe afvalverwerkingscontracten gaan dunder worden hetgeen een effect heeft op de begroting.

De effecten zijn verwerkt in de inmiddels goedgekeurde begroting voor 2024. Risico is nog wel de problematiek met betrekking tot lachgascilinders. Dit kan leiden tot een financieel risico in 2024.

GR Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland

Vestigingsplaats: Leiden

Programma: 0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang

In het kader van deze gemeenschappelijke regeling worden de belangen van de deelnemers, elk voor zover het hun grondgebied en hun belangen betreft, behartigd op het gebied van:

- de heffing en invordering van belastingen en heffingen;
- de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens op basis van deze wet en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden.

Het samenwerkingsverband kan de deelnemers adviseren omtrent de belastingen waarvan de heffing en invordering bij of krachtens dit artikel is overgedragen aan het samenwerkingsverband.

Bestuurlijk belang

De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (twee leden per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur. Burgemeester Visser is voorzitter van het dagelijks bestuur, Wethouder Knape vertegenwoordigt Katwijk in het AB.

01-01-2022 4 stemmen van de totaal 31 stemmen in AB

01-01-2023 4 stemmen van de totaal 31 stemmen in AB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 1.018.700	Begroting 2023
31-12-2023	€ 1.165.832	concept Jaarrekening 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 695.000	Begroting 2023
31-12-2023	€ 1.446.000	concept Jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 5.643.000	Begroting 2023
31-12-2023	€ 11.196.000	concept Jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 665.000	voordelig concept jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

Door de toename van het aantal bezwaren (m.n. vanuit no cure no pay bureau's) en krapte op de arbeidsmarkt staat de organisatie verder onder druk.

GR Omgevingsdienst West-Holland

Vestigingsplaats: Leiden

Programma: 7 Volksgezondheid en milieu

Openbaar belang

De Omgevingsdienst ziet erop toe dat bedrijven de regels uit de Wet milieubeheer naleven. Daarnaast zorgt de Omgevingsdienst ervoor - in aanvulling op de lokale milieuoederingstaken - dat in ruimtelijke plannen van gemeenten aandacht wordt besteed aan milieuaspecten, zoals bodem, lucht, geluid, energie en veiligheid. Ten slotte draagt de dienst bij aan de beperking van overlast als gevolg van geluid, luchtverontreiniging en geur.

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur bestaat uit twee vertegenwoordigers per deelnemende gemeente/provincie.

01-01-2023

2 van de 26 leden AB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 701.804	Begroting 2023
31-12-2023	€ 725.662	Jaarrekening 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
31-12-2022	€ 1.757.764	Jaarrekening 2022
31-12-2023	€ 2.206.191	Jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
31-12-2022	€ 13.521.948	Jaarrekening 2022
31-12-2023	€ 14.431.341	Jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 752.891	voordelig jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

Het zogenaamde VTH-basistakenpakket wordt verplicht door de ODWH uitgevoerd. Het basistakenpakket wijzigt onder de Omgevingswet ten opzichte van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de kosten daarmee ook.

Risico is dat niet alle kosten van deze maatregelen door de rijksoverheid aan de gemeente worden gecompenseerd.

Toelichting

Basistaken zijn de milieutaken van gemeenten met een bovenlokale dimensie die op regionaal niveau uitgevoerd moeten worden, meer complex zijn en/of provinciale milieutaken.

GR Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland

Vestigingsplaats: Leiden

Programma: 6 Sociaal domein

Openbaar belang

Belangen behartigen van deelnemende gemeenten op het gebied van inkoop en contractmanagement Jeugdhulp.

Bestuurlijk belang

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland bestaat uit de portefeuillehouders jeugd van de deelnemende gemeenten. Daarnaast heeft iedere gemeente een vervangend bestuurslid aangewezen.

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 620.476	Begroting 2023
31-12-2023	€ 620.476	Jaarrekening 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 0	Begroting 2023
31-12-2023	€ 162.605	Jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 12.724.947	Begroting 2023
31-12-2023	€ 7.047.057	Jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 162.605	voor/nadelig jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

Sinds 1 januari 2023 is de Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SO Zorg) een eigenstandige organisatie op basis van een zogenoemde bedrijfsvoerings-Gemeenschappelijke Regeling. Volgens artikel 3 van de GR SO Zorg behartigt de SO Zorg de belangen van de gemeenten op het terrein van de uitvoering van de gemeentelijke contractering in het kader van de Jeugdwet.

Op basis van de inventarisatie van de risico's schat de SO Zorg de omvang van de risico's globaal in op 15% van de omzet. Dit bedrag is exclusief de eventuele wachtgeldverplichting die ontstaat indien contracten met medewerkers niet verlengd, dan wel beëindigd worden. De SO Zorg heeft momenteel geen dekking voor het weerstandsvermogen. Daarnaast is dit weerstandsvermogen onvoldoende voor een eventuele verplichting tot uitbetaling van wachtgeld. Dit risico wordt opgevangen door artikel 19 lid 3 van de GR SO Zorg waarin staat dat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor eventuele tekorten op de uitgaven voor de instandhouding van de SO Zorg. De tekorten worden met de overeengekomen verdeelsleutel verdeeld tussen de deelnemende gemeenten.

Ten opzichte van het afgelopen jaar wordt de formatie van de SO Zorg vanaf dit jaar met 1 fte uitgebreid om te voldoen aan de gevraagde kwaliteitsverbetering ten aanzien van de bedrijfsvoering en de inspanningen van de SO Zorg om het gebruik van de buiten-budgettaire routes te beperken.

Vennootschappen en coöperaties

Greenport Ontwikkelingsmaatschappij

Vestigingsplaats: Hillegom

Programma: 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Openbaar belang

De Greenport Duin- en Bollenstreek moet het mondiaal handelslogistiek en kennis innovatief centrum blijven, verder uitgroeien en worden versterkt tot een nog belangrijker economische motor voor de Randstad.

Bestuurlijk belang

De leden van de algemene vergadering worden aangewezen door de raden van de gemeenten (één lid per gemeente). De Algemene Vergadering kiest de raad van commissarissen.

01-01-2023 1 stem van de totaal 5 stemmen in de AV

31-12-2023 1 stem van de totaal 5 stemmen in de AV

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 65.000	Begroting 2023
31-12-2023	€ 65.000	Begroting 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 325.000	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 325.000	Jaarrekening 2022

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 16.968.881	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 17.015.068	Jaarrekening 2022

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2022	€ 0	voordelig jaarrekening 2022

Risico's of veranderingen

De gemeente Katwijk heeft zich evenals de andere deelnemende gemeenten garant gesteld voor € 7 miljoen. De Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) werkt, met inachtneming van de beschikbare middelen, vanuit het uitgangspunt van een budgettair neutraal eindresultaat.

De GOM stelt jaarlijks een meerjarenprogramma (MJP) op dat door de aandeelhouders vastgesteld wordt. Dit meerjarenprogramma is in lijn met de vastgestelde Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG) en bevat de beleidsvoornemens van de GOM.

Als gevolg van de maatschappelijke discussie in de regio over de werking van de GOM en ISG stagneren de werkzaamheden van de GOM, wat gevolgen heeft voor de stabiliteit van de GOM als geheel.

In 2022/2023 hebben de deelnemende ISG gemeenten gezamenlijk een evaluatieonderzoek laten uitvoeren naar de werking van de ISG en GOM. De uitkomst van deze evaluatie heeft aanleiding gegeven tot een bestuursopdracht om de werking van de ISG herijken en onderzoek te doen naar andere financieringsmogelijkheden van GOM, onder de titel Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport. De aanbesteding heeft inmiddels plaatsgevonden en er zal binnenkort gestart worden met de uitvoering van het plan van aanpak om te komen tot een Programma.

Sportbedrijf BV

Vestigingsplaats: Katwijk

Programma: 5 Sport, cultuur en groen

Openbaar belang

Alle binnensportaccommodaties inclusief zwembad zijn per 1-1-2013 ondergebracht in de BV Sportbedrijf Katwijk. Van deze BV is de gemeente enig aandeelhouder. De BV heeft tot doel het sportaanbod van binnensportaccommodaties voor alle gebruikers zo efficiënt mogelijk te laten plaatsvinden. Het Sportbedrijf fungeert zoals een loket voor alle binnensportbeoefening. Professionalisering van de dienstverlening ten behoeve van de ontwikkeling van de doelstellingen van de Maatschappelijke Agenda en het Accommodatiebeleid.

Bestuurlijk belang

Aandeelhouders nemen plaats in de algemene vergadering. De algemene vergadering kiest de raad van commissarissen en het bestuur.

01-01-2023 1 stem van de totaal 1 stem in de AV
31-12-2023 1 stem van de totaal 1 stem in de AV

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 0	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 0	Jaarrekening 2022

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 256.800	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 256.800	Jaarrekening 2022

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 1.836.700	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 2.960.000	Jaarrekening 2022

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2022	€ 0	jaarrekening 2022

Risico's of veranderingen

De definitieve jaarcijfers 2023 zijn nog niet bekend.

Voor het eigen vermogen is daarom het resultaat van 2022 aangehouden. De gemeente heeft ten behoeve van het Sportbedrijf verschillende SPUK regelingen aangevraagd. Ten tijde van het opstellen van dit document is nog niet bekend of deze SPUK aanvragen definitief worden vastgesteld.

Op basis van het Integraal Huisvestingsplan PO worden in de komende 5 jaar een aantal bestaande gymzalen vervangen/gerenoveerd. Sportbedrijf Katwijk BV zal daar als beheerder/exploitant bij betrokken worden.

Op 26 januari 2023 heeft de gemeenteraad besloten (Z2969903/D2984399) kennis te nemen van het rapport 'analyse binnensportaccommodaties Rijnsburg' en de totale financiële consequenties van het verder uitwerken van het scenario 1. Daarnaast heeft de gemeenteraad een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor het realiseren van een blaashal op het terrein van korfbalvereniging Madjoe.

De gemeentelijke blaashal is in oktober 2023 gerealiseerd en wordt beheerd en geëxploiteerd door Sportbedrijf Katwijk. Op basis van de concept exploitatiebegroting is er structureel een exploitatiebijdrage nodig van € 40.000. De gemeente is in 2022 het gesprek met Sportbedrijf gestart om te komen tot een actualisatie van de exploitatieovereenkomst. Het gesprek bevindt zich in de afrondende fase. De exploitatiebijdrage voor de blaashal wordt meegenomen in geactualiseerde exploitatieovereenkomst tussen Sportbedrijf Katwijk en de gemeente.

Op 25 oktober 2023 heeft Sportbedrijf Katwijk de begroting 2024 aan het college en de gemeenteraad aangeboden en aandacht gevraagd voor de negatieve ontwikkeling van de begroting veroorzaakt door een aantal zaken:

- hogere indexatie in 2023 van de in rekening gebrachte huur door de gemeente t.o.v. de indexatie van de exploitatiebijdrage;
- stijgende energiekosten;
- CAO stijging en stijging van de inkoopkosten.

Met Sportbedrijf Katwijk is de afspraak gemaakt dat op basis van het nog op te stellen strategisch beleidsplan en de meerjarenbegroting van Sportbedrijf Katwijk wordt gekeken of en met welk bedrag de exploitatiebijdrage structureel moet worden verhoogd. Het eventueel verhogen van de exploitatiebijdrage aan het Sportbedrijf heeft tot doel het sportaanbod van de binnensportaccommodaties voor alle gebruikers zo efficiënt en toegankelijk mogelijk te houden. Het eventueel ophogen van de exploitatiebijdrage aan Sportbedrijf Katwijk zal in het derde kwartaal van 2024 worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats: Den Haag

Programma: 0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang

BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG is een betrouwbare eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Bestuurlijk belang

Aandeelhouders nemen plaats in algemene vergadering van aandeelhouders. De algemene vergadering van aandeelhouders kiest de raad van commissarissen.

01-01-2021 - 144.066 (0,14%) van in totaal 100.000.000 aandelen

31-12-2021 - 144.066 (0,14%) van in totaal 100.000.000 aandelen

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
Dividend 2022	€ 360.165	Jaarrekening 2023
Dividend 2022	€ 311.183	Jaarrekening 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 4.615 miljoen	Begroting 2023
31-12-2023	€ 4.721 miljoen	Jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 107.459 miljoen	Jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 110.819 miljoen	Jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 254 miljoen	voordelig jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

De bank is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente ontvangt jaarlijks dividend. De resultaten van deze deelneming fluctueren en daarmee ook de dividenduitkering. In het jaarverslag over 2023 gaat de BNG uit van een dividend van € 1,84 per aandeel. Voor Katwijk komt dit neer op een totaal dividend van € 311.183.

De gemeente bezit 144.066 aandelen, gewaardeerd op de nominale waarde van € 358.000.

Deze aandelen zijn niet vrij verhandelbaar. Risico's beperken zich tot de dividenduitkering en de intrinsieke waarde van de aandelen als deze ooit vrij verhandelbaar worden.

NV Dunea

Vestigingsplaats: Leidschendam-Voorburg

Programma: 0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang

a. Voorzien in de behoefte aan drink- en industriewater binnen en buiten het distributiegebied. b. Verantwoord natuurbeheer van het duingebied dat door de Vennootschap wordt beheerd. c. Beheer van andere onderdelen van de waterketen. d. Winnen van warmte en koude uit drinkwater via aquathermie

Bestuurlijk belang

Aandeelhouders nemen plaats in algemene vergadering van aandeelhouders. De algemene vergadering van aandeelhouders kiest de raad van commissarissen.

01-01-2021 - 200.327 (5,01%) van de totaal 4.000.000 aandelen

31-12-2021 - 200.327 (5,01%) van de totaal 4.000.000 aandelen

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 0	Jaarrekening 2022
31-12-2023	€ 0	Jaarrekening 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 245.094.000	Jaarrekening 2020
31-12-2023	€ 251.601.000	Jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 361.748.000	Begroting 2023
31-12-2023	€ 365.246.000	Jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2022	€ 6.307.000	voordelig jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

Risico voor de aandeelhouder beperkt zich tot de wettelijke risico's.

De aandeelhouders hebben besloten om de blokkade op het uitkeren van dividend in stand te houden. Hierdoor kan de volledige winst worden gebruikt voor het aflossen van leningen. Dit leidt tot lagere rentekosten en dus tot lagere tarieven op termijn. De gemeente Katwijk bezit 200.327 aandelen. Deze aandelen zijn niet vrij verhandelbaar en staan voor € 0 op de balans van de gemeente.

Alliander NV

Vestigingsplaats: Arnhem

Programma: 0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang

Verzorgen van een netwerk voor de distributie van energie, 24 uur per dag, met zo min mogelijk storingen.

Bestuurlijk belang

Aandeelhouders nemen plaats in algemene vergadering van aandeelhouders. De algemene vergadering van aandeelhouders kiest de raad van commissarissen.

01-01-2020 - 1.464.193 van in totaal 350 mln aandelen (0,41%)

31-12-2021 - 1.464.193 van in totaal 350 mln aandelen (0,41%)

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
31-12-2022	€ 1.082.130	Dividend 2022
31-12-2023	€ 1.287.638	Dividend 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 4.570 miljoen	Jaarrekening 2022
31-12-2023	€ 4.749 miljoen	Jaarrekening 2023

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2023	€ 6.122 miljoen	Jaarrekening 2023
31-12-2023	€ 6.897 miljoen	Jaarrekening 2023

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 267 miljoen	voordelig jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

De gemeente ontvangt dividend.

De gemeente bezit 1.464.193 aandelen die voor € 4.605.000 op de balans zijn opgenomen. De aandelen zijn niet vrij verhandelbaar. In verband met de verkoop van Kenter heeft Alliander in de AVA van 17 april 2024 besloten om naast de reguliere dividenduitkering over 2023 ad € 1.287.638 een interim dividend aan de aandeelhouders toe te kennen ad € 567.289.

Zeehaven IJmuiden NV

Vestigingsplaats: IJmuiden

Programma: 0 Bestuur en ondersteuning & 2 Verkeer en vervoer

Openbaar belang

Ontwikkelen en beheren van de havens van IJmuiden. Op 10 april 1989 is het Staatsvissershavenbedrijf geprivatiseerd door de oprichting van Zeehaven IJmuiden N.V. Hierin zijn alle activa en activiteiten van het oude bedrijf ondergebracht. De constructie van een private havenbeheerder met participatie van bedrijven en overheden is uniek in Nederland. Hierdoor zijn ondernemerskracht en ondernemerszin verenigd. Het bedrijf heeft een eigen verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de havens in IJmuiden.

Bestuurlijk belang

De leden van de raad van commissarissen worden benoemd door het Stichtingsbestuur in de AVA. De gemeente Velsen heeft het recht om één commissaris te benoemen. De OR heeft het recht om leden aanbevelen. De AVA heeft het recht om een lid aan te bevelen voor zover het een door de gemeente Velsen te benoemen lid betreft.

01-01-2021 - 12.000 van in totaal 180.000 aandelen (6,7%)

31-12-2021 - 12.000 van in totaal 180.000 aandelen (6,7%)

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
dividend 2021	€ 8.169	Jaarrekening 2022
dividend 2022	€ 8.169	Jaarrekening 2022

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 26.954.000	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 29.128.000	Jaarrekening 2022

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 32.561.000	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 33.265.000	Jaarrekening 2022

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ 2.358.000	voordelig jaarrekening 2023

Risico's of veranderingen

De gemeente Katwijk bezit 12.000 aandelen die voor € 136.000 op de balans zijn opgenomen. De gemeente Katwijk heeft afgezien van dividendontvangsten. Gezien de hoogte van de reserves (zo'n € 20 miljoen) loopt de gemeente Katwijk geen risico.

Stichtingen en verenigingen

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats: Den Haag

Programma: 0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang

a. Leden collectief en individueel bijstaan bij de vervulling van hun bestuurstaken. b. Voor de leden of groepen van leden afspraken maken met andere overheden over het arbeidsvoorwaardenbeleid in de overheidssector en overeenkomsten betreffende de arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector gemeenten aangaan met werknemersorganisaties.

Bestuurlijk belang

Gemeenten hebben één stem per 1.000 inwoners tot een maximum van 75 stemmen. Gewesten 1 stem per 10.000 meteen maximum van 75 stemmen.

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
2023	€110.000	Bijdrage / contributie 2023

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 63.912.000	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 51.704.000	Jaarrekening 2022

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 79.894.000	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 88.268.000	Jaarrekening 2022

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2023	€ nog niet bekend	jaarrekening 2023

Stichting Unmanned Valley Valkenburg

Vestigingsplaats: Katwijk

Programma: 3 Economie

Openbaar belang

Unmanned Valley Valkenburg zet in op het versterken van het ondernemersklimaat en verhoging van de werkgelegenheid in Katwijk en de provincie Zuid-Holland. Unmanned Valley is een eco-systeem van high tech sensorbased- en drone bedrijven. Unmanned Valley werkt volgens het triple helix model: Samenwerken met het bedrijfsleven, opleidingsinstituten en overheden. In ieder geval tot en met juni 2023 maakt Unmanned Valley gebruik van EFRO subsidie waarbij diverse partners (waaronder ook gemeente Katwijk) medefinancier zijn. De stichting heeft een 100% belang in UMV Services BV.

Bestuurlijk belang

Het bestuur van de Stichting bestaat uit 2 leden waarvan 1 in 2019 is benoemd namens de gemeente Katwijk. Het 2e bestuurslid is afkomstig van de Technische Universiteit Delft.
01-01-2023 - 1 van de 2 stemmen in het bestuur

Financieel belang

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 0	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 0	Jaarrekening 2022

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 179.304	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 185.158	Jaarrekening 2022

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Omschrijving
01-01-2022	€ 62.629	Jaarrekening 2022
31-12-2022	€ 349.217	Jaarrekening 2022

Resultaat

Jaar	Bedrag	Omschrijving
2022	€ 5.854	voordelig jaarrekening 2022

Risico's of veranderingen

Ecorys heeft Unmanned Valley geëvalueerd en geconstateerd dat Unmanned Valley in de eerste fase van zijn bestaan – van het begin tot nu – een uitermate succesvol innovatiecluster is geweest en daarmee bewezen heeft naar de toekomst toe zeer kansrijk te zijn. Op basis hiervan heeft de gemeenteraad van Katwijk € 950.000 voor de komende vijf jaar, onderverdeeld in aflopende jaarbedragen, beschikbaar gesteld. In 2023 zijn de projecten bij de eerste twee EFRO-subsidies afgerond en is de verantwoording hiervoor ingezonden. Een derde EFRO-subsidie voor verdere investeringen in het innovatie-ecosysteem is succesvol aangevraagd.

3.3.8 Paragraaf Duurzaamheid

Inleiding

Onze verantwoording met betrekking tot energie en duurzaamheid blijft gebaseerd op de Duurzaamheidsagenda 2020: "Samen werken aan een toekomstbestendig Katwijk." Deze agenda fungeert als verbindingsinstrument tussen verschillende thema's en andere programma's, zoals woningbouw, mobiliteit en economie. Binnen onze organisatie wordt de samenwerking op het gebied van energie en duurzaamheid concreet vormgegeven door regelmatige afstemming tussen medewerkers die zich bezighouden met deze thema's, voortgangsbesprekingen en het delen van agenda's.

In deze paragraaf beperken wij ons tot de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten van 2023. Voor een meer gedetailleerde verantwoording van de verschillende onderdelen verwijzen we ook naar de desbetreffende programma's van de jaarrekening. Voor wat betreft de cijfermatige resultaten verwijzen we ook naar de [klimaatmonitor](#).

Kader

In 2023 was de urgentie om maatregelen te nemen opnieuw voelbaar op de energiemarkt en in de economie, mede door de oorlog in Oekraïne en de stopzetting van de gaswinning in Groningen. Vooral de prijzen voor gas en elektriciteit bleven hoog. Samen met de hoge inflatie had dit gevolgen voor inwoners en bedrijven. In het coalitieakkoord hebben we prioriteit gegeven aan het voorkomen en verminderen van energiearmoede, zowel incidenteel als structureel. Het in 2022 opgestelde Winterplan vormde de basis voor de prioriteiten, planning en uitvoering.

Duurzaam handelen wordt steeds urgenter. Duurzaamheid heeft invloed op vrijwel alle beleidsterreinen van onze gemeente. Het gaat om de toekomstbestendigheid van Katwijk. We werken aan een duurzame woon- en leefomgeving en een duurzaam mobiliteitssysteem. Volgens de Nationale Monitor Duurzame Gemeenten staat Katwijk momenteel op de 40e plaats van 342 gemeenten (ten opzichte van plek 117 in 2020). In ons beleid rond Energie en Duurzaamheid sluiten we aan bij de doelstellingen van het Klimaatakkoord: in 2050 moeten we (vrijwel) klimaatneutraal zijn. Dit bereiken we door maatregelen te nemen die de uitstoot van broeikasgassen verminderen. We besparen op energie, verminderen het gebruik van fossiele brandstoffen en zoeken naar duurzame bronnen. Daarnaast passen we onze leefomgeving aan om de impact van klimaatverandering zoveel mogelijk te beperken.

Bij deze uitdaging werken we nauw samen met onze inwoners, ondernemers en partners in de regio. De gevolgen van klimaatverandering benadrukken de noodzaak om snel te handelen. Vooral extreme weersomstandigheden en de gevolgen voor onze leefomgeving vragen om aandacht. Daarom hebben we in 2023 veel aandacht besteed aan klimaatadaptatie in Katwijk: het versterken van onze leefomgeving. Bij onze activiteiten op het gebied van beheer en ontwikkeling houden we rekening met bedreigingen zoals wateroverlast, hittestress, verdroging en ecologische veranderingen.

Duurzaamheidsagenda

De Duurzaamheidsagenda geeft een samenhangend overzicht van de verschillende ambities, doelstellingen, opgaven en activiteiten voor de verschillende duurzaamheidsthema's.

1. Energietransitie
2. Duurzame mobiliteit
3. Circulaire economie
4. Klimaatbestendige leefomgeving

In 2023 hebben we langs deze thema's ons gemeentelijk beleid op het gebied van energie en duurzaamheid uitgevoerd en samengewerkt aan een toekomstbestendig Katwijk. In het vervolg van deze paragraaf zijn de projecten en activiteiten uit de Duurzaamheidsagenda aangegeven waaraan we 2023 hebben gewerkt en de belangrijkste voortgang daarin.

Energietransitie

In 2023 hebben we prioriteit gegeven aan het uitvoeren van het Winterplan en de maatregelen ter uitvoering van de door het Rijk beschikbaar gestelde Specifieke Uitkeringen (SpUK) Energiearmoede. Deze maatregelen omvatten onder andere het klusteam, de energiebespaardienst en de witgoedactie.

Daarnaast is het onderwerp netcongestie (dreigende overbelasting) in 2023 actueler geworden. We zijn in overleg met Netbeheerder Liander, de partners in Holland Rijnland en op provinciaal niveau om inzicht te krijgen in netcongestie en om maatregelen te onderzoeken die dit in de toekomst zoveel mogelijk beperken.

Samen met onze partners in Holland Rijnland hebben we in 2023 verder gewerkt aan het uitvoeren en actualiseren van de Regionale Energie Strategie (RES). Dit strategische instrument helpt ons gezamenlijk keuzes te maken voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de benodigde opslag en energie-infrastructuur. We hebben geconstateerd dat de mogelijkheden voor alternatieve energiebronnen op het Katwijkse grondgebied vooral beperkt zijn tot zonne-energie op daken. De RES wordt vertaald in het Energieprogramma Katwijk (voorheen LES), waarbij we verdergaan met de invulling van dit programma.

In de Transitievisie Warmte (Warmtevisie) hebben we inzichtelijk gemaakt welke systeemkeuzes mogelijk zijn voor de warmtevoorziening van wijken en buurten. We houden daarbij ook rekening met toekomstige kansen voor collectieve warmtevoorziening. Hoewel we in de uitvoering momenteel prioriteit geven aan de bestrijding van energiearmoede en het stimuleren van individuele oplossingen, zijn we betrokken bij diverse onderzoeken en samenwerkingen rond het zoeken naar collectieve warmtebronnen. De Transitievisie wordt op een later moment geactualiseerd.

In 2023 heeft de overheid middelen beschikbaar gesteld om gemeenten in staat te stellen voldoende arbeidskrachten aan te nemen voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Met de regeling Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid 2023-2030 (CDOKE) hebben we in 2023 het energieteam uitgebreid om te werken aan de doelstellingen van de energietransitie. Omdat het werven van geschikte arbeidskrachten lastig is, hebben we ons in 2023 vooral gericht op de prioriteiten die zijn vastgesteld in het coalitieakkoord.

Indicator	Eenheid	Rekening 2022	Rekening 2023
Aantal bezoeken DuBo-loket	aantal	1593	819
Aantal adviezen DuBo-loket	aantal	984	421
Zon op dak	%		22
Opwek energie bedrijven	MWh		13.600
Opwek energie woningen	MWh		19.000
Opwek overig	MWh		5.500
Huisbezoeken energiecoaches	aantal	92	122
Kleine energiebesparende maatregelen	aantal	10	36
Versterkte duurzaamheidsleningen	aantal	139	232
Totaal bedrag duurzaamheidsleningen	€	1.266.727	2.358.868
Afgekoppelde gasaansluitingen bestaande bouw	aantal		273

Opgave 1: Het ontwikkelen en uitwerken van een Regionale Energie Strategie (RES) met en voor de regio

Verder uitwerken RES1.0

- In nauwe samenwerking met de regio (Holland Rijnland) hebben we het energieprogramma voor de periode 2023-2026 opgesteld. Onze focus ligt op het realiseren van de ambities zoals vastgelegd in de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0
- Eind 2023 hebben we ons RES-bod gedeeld met de regio Holland Rijnland. Dit bod geeft een inschatting van de hoeveelheid duurzame energieopwekking in onze gemeente (DOE: Duurzame Opwek Energie). Door de biedingen van alle regiogemeenten op te tellen, ontstaat er in de RES-regio een scherper beeld van de haalbaarheid van de ambitie uit de RES 1.0

Opstellen Lokale Energie Strategie (LES) en onderzoeken mogelijkheden alternatieve opwek van energie

- In 2023 is het onderzoek (CE Delft) naar de verwachte vraag en potentie voor de opwek van energie opgeleverd. Dit rapport heeft als onderbouwing gediend voor het concept energieprogramma Katwijk (voorheen LES). Eind 2023 is het participatietraject gestart.
- Onderzoek is uitgevoerd naar locaties waar mogelijkheden zijn voor het opwekken van elektriciteit via zonnepanelen boven parkeerplaatsen

Afspraken Leidse Regio uitwerken rond regionaal transport van warmte

- De regionale samenwerking Warmte Leidse Regio is verlengd tot en met december 2027. Binnen deze samenwerking wordt gewerkt aan de mogelijkheden voor collectieve warmte in de regio vanuit de restwarmte Rotterdam en mogelijke andere bronnen

Opgave 2: Het ontwikkelen van een transitievisie warmte (TVW) voor Gemeente Katwijk samen met partners

Uitwerking Transitievisie Warmte, inclusief regionale samenwerking (Leidse regio en Duin- en Bollenstreek), met inzet van rijksmiddelen

- We hebben in 2023 nadruk gelegd op het isolatiespoor.
- Er is gestart met de voorbereiding en uitwerking van de lokale aanpak isolatie waarvoor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een specifieke uitkering (SPUK) ter beschikking heeft gesteld.
- De verkenning naar een aanpak op buurtniveau is voortgezet. Daarbij ligt de prioriteit bij individuele warmteoplossingen (all-electric) maatregelen (zonnepanelen, isolatie en toepassen van warmtepompen)
- Er is een afwegingskader in voorbereid voor grootschalige collectieve warmtebronnen.
- De samenwerking in de Leidse regio Duin en Bollenstreek is in 2023 voortgezet om betrokken te blijven en invloed te kunnen houden op de ontwikkelingen van mogelijke regionale (collectieve) warmtebronnen (geothermie, restwarmte).
- In samenwerking met Noordwijk/Oegstgeest/HTL zijn we betrokken bij de verkenning voor een mogelijke regionale warmtetransportleiding tussen deze gemeenten en de ontwikkeling van geothermie in de directe omgeving van Katwijk
- De verdere ontwikkeling van een warmtenet in Hoornes (Kalkoven) moest worden stopgezet omdat geen marktpartij is gevonden die onder de gestelde randvoorwaarden het project kan uitvoeren

Opgave 3: Het stimuleren en aanjagen van de lokale energietransitie bij inwoners

- Toezicht op energiebesparing bij bedrijven is uitgevoerd. Vanaf 2023 moeten alle kantoorpanden minimaal voldoen aan de eisen voor label C.
- De acties uit het energieprogramma zijn voortgezet. De nadruk lag ook in 2023 met name op het bestrijden en terugdringen van energiearmoede. Daarvoor zijn de energieambassadeurs, de energiecoaches en het klusteam intensief en buurtgericht op pad geweest
- Van de mogelijkheid voor het aanvragen van een duurzaamheidslening is intensief gebruik gemaakt, substantieel meer dan in voorgaande jaren. Het beschikbare budget is verhoogd
- Het Winterplan is uitgevoerd. Met de inzet van de Specifieke Uitkering (SPUK) Energiearmoede en aanvullende eigen middelen zijn Katwijkse inwoners ondersteund die in armoede dreigen te vervallen als gevolg van de hoge energieprijzen

- Er zijn energiebesparende producten geleverd aan huishoudens
- Besluitvorming over het Katwijkse Isolatiefonds (KIF) heeft plaatsgevonden. De aanvragen lopen inmiddels
- In verband met de gevolgen van isolatiemaatregelen voor flora en fauna en de onderzoekplicht die daarvoor is vastgesteld, hebben we de mogelijkheid voor het uitvoeren van een SMP (soortenmanagementplan) onderzocht

Opgave 4: Het stimuleren en aanjagen van de lokale energietransitie bij ondernemers

- Ons eigen Vastgoed voldoet aan de geldende wettelijke norm (Label C).
- Het verduurzamingsprogramma (Integraal Huisvestings Plan) is in 2023 voortgezet.

Duurzame mobiliteit

In het mobiliteitsbeleid voor Katwijk werken we nauw samen met de regio. Op lokaal niveau streven we naar een mobiliteitstransitie van 5% tegen 2040, maar dit kan niet alleen op lokale netwerken worden opgelost. Daarom is maximale inzet vanuit de regio noodzakelijk.

Het aantal elektrische auto's in Katwijk is in 2023 aanzienlijk gegroeid. Ook de laadinfrastructuur breidt gestaag uit. Ons doel is om in 2030 800 laadpalen te realiseren. Dit komt voort uit onze gemeentelijke visie op laadinfrastructuur en de bijbehorende plankaart. We hanteren een open marktmodel waarin meerdere aanbieders laadpalen mogen plaatsen en exploiteren.

Bij planontwikkeling geven we de auto niet langer de voorkeurspositie en bieden we meer ruimte aan andere, milieuvriendelijkere vormen van mobiliteit. Op deze manier lijkt de mobiliteitstransitie langzaam maar zeker effect te sorteren .

Ons eigen wagenpark bestaat uit 12 e-voertuigen. Dit gaat om de voertuigen van de bodes, landmeters, technische dienst, speelplaatsen en boa's. De overige 30 voertuigen zijn nog b-voertuigen. Wel is gekozen voor een duurzamer alternatief voor brandstof voor deze voertuigen, namelijk HVO –biodiesel. Verder is het machinepark van onze buitendienst voor 90% elektrisch en werkt 10% op duurzame brandstof.

Indicator	eenheid	Rekening 2022	Rekening 2023
Laadpalen	aantal	182	252
e-voertuigen	aantal	12	12
b-voertuigen	aantal	30	30

Opgave 1: ontwikkelen van een mobiliteitstransitie op gemeentelijk niveau

- De diverse maatregelen vanuit de Katwijkse Agenda mobiliteit (stimuleren OV en fiets) zijn in 2023 uitgevoerd
- Samen met de regio onderzoeken we de gezamenlijke oplossingen voor dreigende capaciteitsproblemen voor het autoverkeer op parallelroutes van de N206 door Katwijk
- samen met regio en provincie zijn we gestart met het optimaliseren en realiseren van de (door)fietsroutes.
- In 2023 is de fietsverbinding langs de N206 opengesteld
- Het onderzoek is voortgezet naar de OV-corridor van een R-net tussen Leiden Katwijk en Noordwijk, via het tracé van de Rijnsburgerweg, Oegstgeesterweg, Brouwerstraat en Noordwijkerweg
- Het onderzoek naar de mogelijkheden voor mobiliteitshubs in Valkenhorst, Duinvallei en op buurt- of wijkniveau is voortgezet. In relatie met de aanleg van de provinciale HOV-busbaan is onderzoek uitgevoerd naar de mobiliteitshubs Duinvallei en Valkenburg-Limesbuurt.
- Gekoppeld aan de gebiedsontwikkeling GOV geven we uitvoering aan ons mobiliteitsbeleid (zoals mobiliteitshubs, deelmobiliteit en MaaS).
- De beschikbare (elektrische) laadcapaciteit is in 2023 verder gegroeid naar 252 laadpalen (een toename van 70 t.o.v. 2022)

- Het onderzoek naar voorrangregeling op rotondes is nagenoeg afgerond. In 2024 wordt aan de gemeenteraad daarover een principebesluit gevraagd
- Uitvoeren maatregelen parkeernota. In 2023 is gewerkt aan beleid voor regulering van het parkeren op locaties waar dat noodzakelijk wordt.

Opgave 2: ontwikkelen van een strategie voor gebruik en ontwerp van de openbare ruimte.

- De principes van Katwijkse Stijl en nieuwe en slimme mobiliteit worden toegepast bij ruimtelijke ontwikkelingen en initiatieven
- Stimuleren deelmobiliteit (auto, scooter) binnen de gemeente
- Onderzoek is gestart naar de mogelijkheden van deelmobiliteit in de wijken.
- Aan de hand van de resultaten van de proef met deelauto's in Katwijk aan Zee hebben we stappen gezet voor het vervolg. Op verschillende aspecten hebben we kansen onderzocht (zoals deelmobiliteit (auto en fiets), elektrisch rijden, mobiele werktuigen, cargoloop, pakketkluisen en zero emissiezones. In 2024 zullen we verschillende (ook bij wijze van experiment) mogelijkheden uitwerken en oppakken.

Opgave 3: Voorbeeldrol gemeente

- Uitvoeren inkoopstrategie wagenpark. Bij de aankoop en het vervangen van voertuigen voor het gemeentelijke taken (o.a. bode- en onderhoudsvoertuigen) wordt gewerkt volgens de duurzaamheidsrichtlijnen van PIANOo (expertisecentrum aanbesteden van het ministerie van Economische Zaken en klimaat)
- In 2023 zijn geen wagens vervangen. Wel zijn de inkoopprocedure gestart voor twee voertuigen.

Circulaire economie

Op het gebied van circulariteit onderschrijven we het nationale beleid om in 2050 zoveel mogelijk circulair te zijn. Daarbij richten we ons op onze eigen taken en mogelijkheden (ten aanzien van scheiding van huishoudelijk afval in bruikbare fracties en de keuze van grondstoffen, productiewijze en toepassing bij onze inkoop en aanbesteding). We overleggen met partners, bedrijven en initiatiefnemers over de ontwikkeling van beleid rond de grondstoffenstromen en hun bijdrage aan de doelstellingen, maar onze capaciteit is beperkt.

Onze rol en mogelijkheden ten aanzien van bedrijfsafval zijn klein omdat huishoudelijke inzameling en bedrijfsinzameling qua verantwoordelijkheid strikt gescheiden zijn. Voor de resultaten van inzameling en scheiding van huishoudelijk afval verwijzen we ook naar de raadsinformatiebrief van 31 oktober 2023 (kenmerk: Z3253532D3255940).

Voor wat betreft bouwinitiatieven zijn we wel druk bezig om duurzaam bouwen en natuur-inclusief bouwen te verankeren in beleid en regelgeving en goede instrumenten aan te bieden om de planvorming te ondersteunen en de uitvoering te monitoren. De presentaties en kennissessies over duurzaam bouwen en natuur-inclusief bouwen die georganiseerd gaan worden bieden ons een kans kennis op te doen en in praktijk te brengen.

	eenheid	Rekening 2022	Rekening 2023
Scheidingspercentage huishoudelijk restafval (Benchmark)	%	52	n.n.b.

Opgave 1: ontwikkelen van een afvalwaardetransitie-strategie in huishoudelijk afval

- Uitvoeren implementatieplan grondstoffenbeleid. Daarbij richten we ons op uitvoering van het project 'Anders Inzamelen' en de invoering van diftar per 1-1-2025.
- Initiatieven op circulariteit (bv. regionale circulaire grondstoffenhub) zijn nog niet echt van de grond gekomen. In de herijking van het grondstoffenbeleidsplan zullen ook ontwikkelingen en initiatieven op dit gebied meegenomen worden.

Opgave 2: ontwikkelen van een circulariteitsstrategie in bedrijfsafval:

- In overleggen met bedrijfsverenigingen (o.a. Parkmanagement) stellen we dit onderwerp aan de orde
- We continueerden ons lidmaatschap met Circulair West in 2023 en namen we deel aan de samenwerking binnen Economie071. In verband met de beschikbare capaciteit stond dit in 2023 wel op een laag pitje
- We volgden de landelijke ontwikkelingen voor terugdringen verpakkingsmaterialen
- We Implementeerden het beleid inzake plastic verpakkingsmaterialen en herbruikbaar servies. Vanaf 1 januari 2024 is hierin landelijke uitvoering van toepassing. In de eigen organisatie hebben we hier invulling aan gegeven.

Opgave 3: Gemeente Katwijk geeft het voorbeeld op gebied van circulariteit in eigen handelen, gebouwen en contracten

- Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. Het beleid MV(O)I bij inkoop en aanbesteding is voortgezet. Bij alle inkoop vindt de toets plaats
- Gebruik van Harsfalt (asfalt met een 100% biobased grondstof als bindmiddel). We hebben in 2023 hiermee een proef uitgevoerd om te zien in hoeverre dit procedé een goede en duurzame toepassing is. Dit heeft ook landelijke bekendheid gekregen.
- Het Duurzaam Bouwenbeleid is in 2023 geactualiseerd. Een basispresentatie is uitgewerkt ten behoeve van het besluitvormingsproces richting vaststelling notitie duurzaam bouwen beleid en notitie natuur-inclusief bouwen
- Voor natuur-inclusief bouwen is een handzame brochure uitgewerkt die kan worden gebruikt om te bepalen welke eisen van toepassing zijn op een project
- Via de betrokkenheid van specialisten in projecten en bij de beleidscyclus wordt veel kennis gedeeld en verkregen door de betrokken medewerkers en worden goede inhoudelijke adviezen en producten geleverd binnen projecten. Projectteams worden daardoor in staat gesteld een integrale afweging te maken op het gebied van duurzame gebiedsontwikkeling en duurzame gebouwen. Het meetinstrument (GRP) wordt daarbij toegepast
- Belangrijke projecten waarbij deze waarde tot uiting komt zijn: Valkenhorst, Limesbuurt en Deelgebied 2, Uxem/Valkentij, Rustig Water, ID-College:
 1. Duurzaamheid is als gunningscriterium uitgewerkt voor het project Rustig Water
 2. Toetsing is uitgevoerd op het Stedenbouwkundig plan voor de Limesbuurt (een ontwikkeling van BPD) en verbeter suggesties aangegeven.
 3. Voor Uxem/Valkentij is een GPR Stedenbouw berekening gemaakt. Er wordt Tevens is met de ontwikkelaar afgesproken dat zij een GPR Gebouwberekening maken van de te bouwen woningen.
 4. Voor de locatie ID-college zijn afspraken gemaakt over duurzaam bouwen die verder worden uitgewerkt.
- In de afvalwaterketen streeft de gemeente naar terugwinning van grondstoffen uit afvalwater. Een stap daarin is het transport van 'dik' afvalwater naar de zuivering. Een pilot is daarvoor is geïnitieerd in Valkenhorst

Klimaatadaptatie

De klimaatverandering dwingt ons tot een andere omgang met water en groen in de stad, maar ook tot een andere ondersteuning van onze inwoners vanwege de impact van hitte, droogte en hevige regenval. De aanpassing aan het veranderende klimaat biedt echter ook kansen om het welzijn in onze soms versteende omgeving te vergroten.

In 2021 hebben we onze strategie voor klimaatadaptatie vastgesteld, mede vanwege verplichtingen die voortvloeien uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Het is sindsdien de basis van ons beleid en uitvoering. De resultaten van klimaatstresstests en brede risicodialogen zijn verwerkt in het goedgekeurde uitvoeringsprogramma. Hierbij hebben we ook in 2023 samengewerkt binnen het Convenant Klimaatadaptief Bouwen. We constateren dat klimaatadaptatie steeds meer gemeengoed wordt in projectontwikkeling en organisatie en een onderwerp is van zowel interne als externe samenwerking.

In 2023 is in samenwerking met de GGD een lokaal hitteplan ontwikkeld als aanvulling op nationale en regionale plannen. Gezien de toenemende kans op extreme temperaturen was dit dringend nodig. Ook Dunea en het Hoogheemraadschap van Rijnland bereiden zich voor op de veranderingen in het klimaat. Dunea richt zich op het besparen van drinkwater bij bedrijven en het vergroten van de drinkwaterbron,

onder andere met oppervlaktewater uit het Valkenburgse Meer. Het hoogheemraadschap heeft regels voor klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit opgenomen in de Waterschapsverordening .

Bij de besluitvorming over het Integraal Waterbeheersplan 2022-2026 is de financiering van de watergebonden taken (beperking wateroverlast: opvangen, bergen en afvoeren van regenwater) ondergebracht in het gesloten circuit rioleringen. Onze inzet is gericht op het verminderen en waar mogelijk voorkomen van overlast en schade door extreme weersomstandigheden. In 2021 hebben we samen met de regiopartners een aanvraag ingediend voor de Impulsregeling Klimaatadaptatie. De extra middelen die we hebben ontvangen, zijn in 2023 ingezet voor maatregelen in drie lopende IGA-projecten.

Indicator	eenheid	Rekening 2022	Rekening 2023
Gewipte tegels	aantal	809	21.115
Subsidies groene daken	aantal	106	26

Opgave 1: bepalen van risicogebieden en koppelen van kansen voor klimaatadaptieve maatregelen

- De samenwerking in het kader van de Werkregio is in 2023 voortgezet. Binnen deze samenwerking zit onder meer de uitvoering van de klimaatimpuls en de inzet van de daarvoor beschikbaar gestelde rijksmiddelen.
- Vergroening is onder de noemer: "Groen-Blauw Verbindt! Groen in en om de stad" programmatisch opgepakt binnen regio Holland-Rijnland. In 2023 is het programma startend vanuit de samenwerking rond klimaatadaptatie opgezet met de gemeenten in de Westflank en het Hoogheemraadschap van Rijnland. Dit programma zorgt voor de structuur die ingrepen gericht op klimaatadaptatie en vergroening op grote en kleine schaal met elkaar verbindt. Uitwerking volgt zowel in de gemeente als regionaal in 2024
- We hebben onze deelname aan het Convenant Klimaatadaptief bouwen voortgezet. Dit provinciale initiatief heeft inmiddels de weg gevonden naar de Nationale Maatlat én de kamerbrief Bodem en Water Sturend

Opgave 2: bepalen strategie voor een klimaatadaptieve omgeving in gemeente Katwijk

- Uitvoeren vastgestelde klimaatadaptatiestrategie conform de uitvoeringsagenda.
- Uitvoeren Regeling 'Groene Daken'. Het aantal aanvragen neemt inmiddels af. In 2023 werden 26 subsidies verstrekt (ten opzichte van ruim 100 in 2022). We onderzoeken hoe we de inzet van deze regeling voor klimaatadaptieve maatregelen op particulier terrein weer kunnen vergroten
- Het lokaal hitteplan is vastgesteld. De coördinatiefunctie in de organisatie is geborgd
- We hebben het beleid over natuurinclusief bouwen voorbereid
- Klimaatadaptatie wordt meegenomen bij de programmering van toekomstige projecten (o.a. nieuwe investeringsprogramma's). Daardoor kan eerder op koppelkansen worden geanticipeerd.
- Klimaatadaptatie wordt meegewogen bij onderhoudsmaatregelen (wegen, groen en riolering en nutsbedrijven Liander en Dunea) in de openbare ruimte.
- Het groenbeheerplan is voorbereid. Vaststelling is gepland in 2024
- Er is een Handboek klimaatadaptief parkeren opgesteld
- Er is in 2023 intern gestart met de uitwerking van het beleid voor vergroenen van de bedrijventerreinen.
- In 2023 zijn bouwstenen geformuleerd voor het Omgevingsplan gericht op drinkwater, klimaatadaptatie en afvalwaterketen. Dit loopt door in 2024.

Opgave 3: Uitvoeringsmaatregelen en investeringen formuleren en opnemen in een uitvoeringsagenda

- Uitwerken wensbeelden en inrichtingsprincipes en verwerken maatregelen en eisen in beleid en regelgeving (o.a. Convenant Klimaatadaptief Bouwen).
- De technische mogelijkheden en oplossingen voor klimaatadaptatie zijn 2023 verder uitgewerkt (o.a. instrumentaria zoals grondwatermodel). De ontwikkelde principes voor natuurinclusief bouwen zijn daarin meegenomen.
- Klimaatadaptief parkeren met berging wordt consequent doorgevoerd bij alle projecten en ruimtelijke initiatieven

- Initiatieven voor nieuwe projecten na 2025 zijn afgestemd met Liander en Dunea (o.a. Schutterswei) en zijn in voorbereiding genomen
- In het lopende ontwerptraject van het Omgevingsplan Hoornes worden de regels inzake klimaatadaptatie meegenomen
- Maatregelen en investeringen zijn uitgevoerd vanuit de uitvoeringsagenda en het Integraal Waterketenplan 2022-2026. De concrete uitvoering hiervan heeft plaatsgevonden in combinatie met onderhoud en reconstructie van de openbare ruimte. Daarbij gaat het om diverse maatregelen (o.a. open verharding, meer groen) in de onder meer de volgende projecten: Commandeurspad, Mgr. Bekkerstraat, Parnassia, Westerbaanpad, Boslaan (KW), Duinoord, Nachtegaallaan, Sportlaan, Zeeweg, Campingweg, Hartweg, Melkweg en Kamerling Ohneslaan, IGA's Frederiksoord, Cleijn Duin, Kalkoven en 't Jogt, Hoftuinplein, Fockstraat, - Voorstraat, inrichting en woningbouw Petronella v Saxenstraat.
- We sluiten aan bij bestaande initiatieven. In 2023 gebeurde dit nog op adhoc basis. In 2024 willen we bestaande middelen van derden en onszelf beter beschikbaar maken voor de bewoners (Tuinklimaatcoach, Operatie Steenbreek e.a.)
- We hebben deelgenomen aan de NK-tegelwippen. We zijn samen met Hillegom daarin de beste van de regio geworden. In onze categorie van gemeenten stonden we in 2022 nog met 809 tegels op de 28e plaats. In 2023 zijn we met 21.115 tegels gestegen naar plaats 10.
- Met een gespecialiseerd bureau zijn we gestart met 'Katwijk kleurt groener', waarbij we vooral inzetten op het stimuleren van klimaatadaptatieve maatregelen door inwoners en ondernemers op particulier terrein.

Projectontwikkeling

In de planontwikkeling in Hoornes en de Valkenhorst krijgen energie en duurzaamheid in Katwijk zichtbaar vorm.

Valkenhorst

De opgave voor Valkenhorst is om een energie neutrale wijk te creëren. De afgelopen jaren is onderzoek gedaan naar een energiezuinig collectief warmtenet (bronnnet). In 2023 hebben we een marktconsultatie uitgevoerd. In 2024 werken we samen met ontwikkelaars en marktpartijen verder aan de invulling hiervan.

We onderzoeken ook de mogelijkheden voor het opwekken van alternatieve energie zo dicht mogelijk bij de wijk. Hierbij speelt ook de interactie met de provincie over de windturbines bij het Valkenburgse Meer. Wij zijn hier geen voorstander van, maar de provincie heeft nu het initiatief overgenomen. In 2023 zijn we gestart met onderzoek naar duurzame alternatieven.

Ook circulariteit en klimaatadaptatie zijn belangrijke onderwerpen voor deze wijk. We onderzoeken bijvoorbeeld aangepaste sanitaire voorzieningen (riolering) en mogelijkheden voor waterbesparing. Hoewel de ambities en eisen zijn vastgelegd in het bestemmingsplan (beleidsregel duurzaamheid), moeten de concrete stappen nog worden uitgewerkt in de verdere planontwikkeling.

Hoornes

De verdere voorbereiding van een collectief warmtenet voor Hoornes (Kalkoven) is in 2023 gestopt. Marktpartijen konden geen haalbare uitvoering aanbieden.

Samenwerking

In de context van energie en duurzaamheid is samenwerking op regionaal, nationaal en internationaal niveau van cruciaal belang. De complexe uitdagingen vragen om creativiteit, flexibiliteit en een integrale aanpak op het gebied van technologie en ruimtegebruik. Als gemeente willen we nauw samenwerken met partners zoals Holland Rijnland, Leidse Regio en Duin- en Bollenstreek. We streven naar coalities met bestuurlijke, maatschappelijke en commerciële partijen. Daarnaast willen we de medewerking en inzet van inwoners en ondernemers stimuleren, met speciale aandacht voor samenwerking tussen woningcorporaties. We zijn ook bereid om te luisteren naar waar we als gemeente kunnen ondersteunen. Ons partnerschap met inwoners, ondernemers en organisaties willen we in 2023 verder uitbouwen, rekening houdend met de uitgangspunten van het nieuwe participatiebeleid.

De energietransitie heeft niet alleen invloed op onze leefomgeving, maar ook op het ruimtegebruik, zowel boven als onder de grond. Denk aan de aanleg van energievoorzieningen, kabels en leidingen. Ook de stabiliteit van het lokale en regionale energienetwerk is van belang. Om dit goed te monitoren en af te stemmen, blijven we in gesprek met onze stakeholders en partners.

Communicatie en participatie

Goede informatievoorziening, kennisuitwisseling en het bundelen van initiatieven blijken cruciaal voor het succes van onze duurzaamheidsambities. Alleen kunnen we onze doelstellingen niet bereiken. De medewerking en inzet van inwoners en ondernemers in hun eigen woningen, bedrijven en huishoudens blijven van doorslaggevend belang. We ondersteunen hun onderlinge samenwerking, bijvoorbeeld via coöperaties. Daarnaast maken we dankbaar gebruik van individuele initiatieven. Een voorbeeld hiervan is het succesvolle gebruik van inwoners als ambassadeurs voor campagnes, zoals bij de subsidie voor groene daken.

In 2023 zijn we gestart met de voorbereiding van de campagne 'Katwijk kleurt groener'. Deze campagne wordt uitgevoerd in samenwerking met een gespecialiseerd bureau. De groene doelstellingen van deze campagne zijn sterk gerelateerd aan duurzaamheid, vooral op het gebied van klimaatadaptatie. We richten ons ook op het stimuleren en ondersteunen van activiteiten door inwoners en ondernemers bij hun eigen woningen en bedrijven.

De samenwerking op lokaal en regionaal niveau, zoals onze betrokkenheid bij Holland Rijnland, Leidse Regio en Duin- en Bollenstreek, hebben we in 2023 voortgezet. We zoeken coalities met bestuurlijke, maatschappelijke en commerciële partners. Op het gebied van duurzaamheid hebben we verschillende communicatiemomenten benut, waaronder groene daken, energiearmoede, tiny forests, digitale plankaarten voor laadpalen voor elektrische auto's, duurzaamheidsleningen, NK-tegelwippen, de Limes Bubble Barrier, plaatsing van boombakken, kruidenrijke gazons in combinatie met bijenhôtels, de Dag van de Moestuin en Buurtstroom Katwijk 1. Ook hebben we gericht gecommuniceerd over duurzaamheidsaspecten van werkzaamheden in de openbare ruimte.

In 2023 hebben we opnieuw de Katwijkse Duurzaamheidsweek gefaciliteerd en financieel ondersteund. Tijdens deze week lag de focus vooral op duurzaamheid in de woonomgeving, met als thema 'Hoe woon jij'. Dit initiatief bracht een groot aantal organisaties en instanties samen. Hiermee hebben we een volgende stap gezet richting de gewenste en noodzakelijke samenwerking tussen partijen en instanties die zich bezighouden met duurzaamheid in onze gemeente.

3.3.9 Paragraaf Maatschappelijke agenda

Inleiding

De Maatschappelijke Agenda (MAG)

In Katwijk moet iedereen naar vermogen mee kunnen doen met de samenleving. Hiervoor is het nodig dat gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners voor elkaar klaar staan. Met elkaar hebben we daartoe een Maatschappelijke Agenda voor 2019-2023 opgesteld.

MAG-visie en gewenste beweging

De gemeente wil sturen op doelen, resultaten en effecten en niet meer op uren, producten en activiteiten. We willen samenwerking tussen (vrijwilligers)organisaties, inwoners en gemeente uitdragen, bevorderen en stimuleren. De gemeente Katwijk:

- stuurt op 'wat' (we willen bereiken) en niet op 'hoe'(dit kan worden bereikt);
- gaat uit van vertrouwen en creëert een gedeeld verantwoordelijkheidsgevoel voor behalen van maatschappelijke doelen en resultaten;
- stuurt zo veel mogelijk integraal en op hoofdlijnen op de MAG-opdrachten;
- stuurt op de noodzakelijke samenwerking tussen verschillende partners;
- stuurt op de gewenste beweging naar een inclusieve samenleving:
 - van overheid naar samenleving;
 - van zorg naar welzijn;
 - van individueel naar collectief;
 - van aanbodgericht naar vraaggericht (maatwerk).

Beleid en Kader

Het college heeft de vijf hoofdpogaven van de MAG vertaald in concrete opdrachten. Deze zogenoemde MAG-opdrachten geven een totaalbeeld van waar de gemeente de komende jaren op gaat sturen. Ze zijn zo ingericht dat het college heeft beschreven WAT wij als gemeente willen bereiken en zij van de samenwerkingspartners verwacht dat zij invulling geven aan het HOE. Daarbij is het uitgangspunt samenwerking met een heldere rolverdeling tussen de gemeente en de uitvoerende partners. De uitwerking van de beleidsopgaven kan per wijk of kern verschillen.

Leidende principes voor de uitvoering van de MAG

In de uitvoering van de MAG worden verschillende uitgangspunten gehanteerd:

1. De inwoner centraal: vraaggericht, benutten en versterken van de kracht van de samenleving;
2. Aansluiten op bestaande infrastructures en netwerken;
3. Preventie en vroegsignalering, en het faciliteren van toegang naar het wijkteam Katwijk;
4. Samenwerking met partners in het sociaal domein (met als doel meer maatwerk);
5. Er is een vastgesteld budget voor elke opdracht (subsidieplafond).

Ook zijn er randvoorwaarden opgesteld ten aanzien van samenwerking en de thema's eenzaamheid, sociale acceptatie en toegankelijkheid (sociaal, digitaal en fysiek).

Sturen en verantwoorden op doelen en resultaten (en niet op activiteiten)

De gemeenteraad stelt kaders en prioriteiten en stuurt op hoofdlijnen en gewenste beweging. De MAG, de beleidsopdrachten en het databoek geven hier invulling aan. Het databoek is een instrument om te kunnen sturen en verantwoorden. Ook het voeren van voortgangs- en verantwoordingsgesprekken met de professionele en vrijwillige organisaties die de MAG-opdrachten uitvoeren zijn instrumenten in het monitoren, sturen en verantwoorden.

De belangrijkste resultaten die in het jaar 2023 zijn gerealiseerd:

1. In 2023 zijn alle lopende subsidies eenzijdig verlengd. Dit zorgt ervoor dat er ruimte is om de MAG 2024-2028 te ontwerpen en ervoor te zorgen dat het subsidieproces gestroomlijnder loopt.
2. Tijdens het jaar 2023 hebben veel maatschappelijke partners in de gemeente Katwijk opdrachten uitgevoerd die passen bij de bovenstaande beleidsopgaven. Dankzij de inzet van maatschappelijke partners is er ook in 2023 gewerkt aan de bovenstaande beleidsopgaven.
3. De MAG 2019-2023 is zeer uitgebreid geëvalueerd met de maatschappelijke partners uit Katwijk. Tijdens dit evaluatieproces zijn meerdere aandachtspunten en herstelpunten naar voren gekomen.

De gemeente Katwijk is in maart 2023 gestart met herijken van zowel het MAG-beleidskader als de MAG-subsidieregeling. Het MAG-beleidskader is in oktober 2023 gepresenteerd aan de maatschappelijk partners en de Raad.

4. In 2023 is het nieuwe MAG-beleidskader: 'met elkaar' ontworpen. Dit beleidskader ligt begin 2024 ter definitieve besluitvorming voor in de Raad. Na besluitvorming van de Raad wordt gestart met het ontwerpen van een nieuwe subsidieregeling die passend is bij de evaluaties uit recente jaren.
5. Met de MAG stuurt de gemeente op maatschappelijke effecten, doelen en resultaten. Een belangrijk instrument hiervoor is het databoek MAG versie 2.0 dat in april door de raad is vastgesteld. Hiermee monitort de gemeente of het de doelen bereikt zoals deze in de MAG zijn geformuleerd.

Middelen

Het college heeft voor de beleidsopgaven in 2023 een subsidieplafond vastgesteld, een maximaal bedrag dat beschikbaar is voor de opdracht. De totale toegekende subsidies voor 2023 zijn binnen de van toepassing zijnde subsidieplafonds gebleven. Op twee opdrachten zien we grote afwijkingen, namelijk een overbesteding op Maatschappelijke begeleiding statushouders en een onderbesteding op Sport en Bewegen.

De overbesteding ad € 183.000 op maatschappelijke begeleiding statushouders wordt gedekt door de Spuk G10 regeling wet inburgering. Een deel van de besteding op Sport en Bewegen is geboekt op de nieuwe H30 Gala brede Spuk regeling, waardoor op dit onderdeel we binnen de budgetplafond blijven, maar wel een onderbesteding ad € 352.000 hebben.

Financiële tabel MAG Jaarrekening 2023:			
MAG Opdracht 2023	Budgetplafonds begroting 2023	Toegekende subsidies 2023	Afwijkingen
Basisvaardigheden en educatie	1.597	1.597	-
Burenhulp en ondersteuning dichtbij huis	15	15	-
Cultureel erfgoed en musea	177	177	-
Gezonde leefstijl	13	13	-
Jeugd en jongerenwerk	925	933	-8
Kunstzinnige en culturele bevordering	383	382	1
Maatsch. begeleiding statushouders	328	511	-183
Mantelzorgondersteuning	285	301	-16
Onderst. en versterken vrijwilligers	208	220	-12
Ondersteuning bij geldzorgen	12	12	-
Ontmoeting in de wijk	666	705	-39
Overig	498	547	-49
Preventie en vroegsignalering jeugd en gezin	127	127	-
Sociale veiligheid en gezondheid	328	328	-
Sport en bewegen	807	455	352
Saldo	6.369	6.323	46

In de programmaverantwoording zijn afwijkingen m.b.t. het MAG programma genoemd op de taakvelden 4.3 (+144k), 5,6 (-104k) en 6,1 (-77k, -285k, +298k). Daarnaast zijn er nog een aantal kleine MAG afwijkingen (ad +70k). Al deze afwijkingen vallen binnen het totale MAG programma, waar een saldo ad 46k op overblijft.

Evaluatie

Doorgaan op de ingeslagen weg

Het werken met de MAG en de nieuwe manier van sturen op maatschappelijke doelen en subsidiëren van initiatieven die aan deze doelen bijdragen, is voor de gemeente en de maatschappelijke partners een veranderingsproces dat tijd kost. Met de creatie van een nieuw MAG-beleidskader 2024-2028 'Met Elkaar' zijn de benodigde aanpassingen op het beleidskader uitgevoerd. Aanvullend wordt in 2024 een aangepaste MAG-subsidieregeling gemaakt. Dit maakt het mogelijk om in het jaar 2024 een aanvraag te doen voor 2025 en de komende jaren.

Woningbouwlocatie Valkenburg

Het Plangebied van woningbouwlocatie Valkenhorst is opgedeeld in drie deelgebieden die gefaseerd ontwikkeld zullen worden.

Deelgebied I

Deelgebied I zal gefaseerd gebouwd worden. De eerste woningen worden door BPD gerealiseerd in het noordelijk deel van deelgebied: de 'Limesbuurt'. Ter voorbereiding van de bouw van de Limesbuurt is in 2023 een stedenbouwkundig plan op- en vastgesteld door de gemeenteraad. Het stedenbouwkundig plan is een uitwerking van het stedenbouwkundig raamwerk en biedt kaders die de ontwikkelende partij BPD richting geeft voor het verder ontwerpen van de wijk en borgt dat voldaan wordt aan de vastgestelde kaders van de gemeente Katwijk. Naast het stedenbouwkundig plan van BPD zijn ook stappen gezet naar een ontwerp van de hoofdstructuur welke opgesteld wordt door het RVB. De gemeente Katwijk zal dit toetsen aan de uitgangspunten.

Ondergrondse infrastructuur

Een voormalig vliegveld ombouwen naar een volwaardige woonwijk vraagt de nodige infrastructurele aanpassingen. In 2023 is onder meer aan de toetsing- en vaststelling van het rioleringsplan en de kabels en leidingen in het plangebied gewerkt. Daarnaast is door middel van een marktconsultatie nagegaan of er interesse is om, en onder welke voorwaarden, een warmtenet voor Valkenhorst aan te leggen en te exploiteren. Een drietal bedrijven hebben wij gesproken. Dit zou mede te maken kunnen hebben met de onzekerheden in de energie- en warmte markt, maar ook de onzekerheid vanwege toekomstige nieuwe wet- en regelgeving.

Gelet op de toekomstige rol van de gemeente op basis van nieuwe wet- en regelgeving, in de warmtetransitie wordt een afwegingskader gemaakt voor het verdere vervolg. Dit afwegingskader zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan de Raad. De noodzakelijke ruimtelijke plannen voor een warmtenet Valkenhorst, zoals een bodemenergieplan zijn eveneens in voorbereiding.

Kwaliteitsteam

In 2023 is in samenwerking met het RVB gewerkt aan het oprichten van het kwaliteitsteam Woningbouwlocatie Valkenhorst. Dit heeft geresulteerd in de 'Werkwijze kwaliteitsteam WBLV' waarin de scope, rol, taken & verantwoordelijkheden, organisatie en het toetsproces van het kwaliteitsteam zijn verwoord. Huidig wordt gewerkt aan de werving van de leden van het kwaliteitsteam die ontwerpproducten zullen toetsen. De verwachting is dat het kwaliteitsteam in Q2 2024 operationeel is.

Viaducten

Er wordt gewerkt aan de voorbereiding van de realisatie van het Broekwegviaduct. Het definitief kredietverzoek wordt in 2024 aan de Raad voorgelegd. Wat betreft het Achterweg viaduct wordt nog gewerkt aan de optimalisatie van de ligging en inpassing op de infrastructuur. Tevens wordt een uitwerking gemaakt van de timing van de realisatie.

Deelgebieden II en III

Naast de voorbereidingen in deelgebied I, is ook aangevangen met de planvorming van deelgebied II. Het betreft hier de nota van uitgangspunten voor Deelgebied II. Definitieve uitwerking en vaststelling hiervan door de gemeenteraad vindt naar verwachting in de tweede helft van 2024 plaats. Deze nota biedt een kader voor het toekomstig op te stellen stedenbouwkundig raamwerk. Voor Deelgebied III vindt een vergelijkbare aanpak plaats in een later stadium.

Mient Kooltuin

De Mient Kooltuin is een belangrijk gebied voor Valkenhorst, omdat dit het gebied gaat worden waar veel inwoners kunnen gaan recreëren. Afgelopen jaar is een ontwerp gemaakt voor een wandelroutenetwerk (diverse 'ommetjes') in de Mient Kooltuin en in Valkenhorst zelf. In juni 2023 is er een informatieavond voor de stakeholders in het gebied geweest waarin geïnventariseerd is wat de wensen zijn van de huidige inwoners en gebruikers met betrekking tot recreatieve routes en voorzieningen. We zijn binnen de Mient Kooltuin drie ontwikkelstrategieën aan het uitwerken.

In 2023 hebben onder meer de volgende onderzoeken plaatsgevonden:

- Subsidiescan om kansen voor financiering te verkennen;
- Parkeeronderzoek om de huidige parkeerbehoefte in kaart te brengen;
- "Leefstijlonderzoek" om inzicht te krijgen in welke recreatieve voorzieningen nog meer gewenst zijn voor huidige en toekomstige bewoners;
- Kader voor gewenste functies in militaire barakken rondom de Wassenaarseweg in samenwerking met Dunea het RVB en de Oudendal groep (welke eigenaar zijn).

Deze laatste twee onderzoeken zullen in 2024 worden afgerond.

Er zijn voorts veel gesprekken gevoerd met onder meer stakeholders (grondeigenaren, ondernemers, bewoners en gebruikers) om de Gebiedsvisie verder te vertalen naar een Gebiedskader. Op reguliere basis is er met de andere publieke partners zoals onder meer Dunea, het Rijksvastgoedbedrijf, de provincie, de gemeente Wassenaar en het hoogheemraadschap van Rijnland gesproken over de toekomstige invulling van de Mient Kooltuin. Dit proces wordt doorlopen ook richting een omgevingsplan.

Ondertussen worden er nog steeds aanvragen ingediend voor diverse initiatieven die door de gemeente Katwijk beoordeeld worden op de toekomstige ontwikkeling van de Mient Kooltuin als natuurgericht dag-recreatiegebied (staat het nieuwe initiatief uiteindelijk ontwikkeling in de weg of nog liever draagt het bij?). Dit betreft bijvoorbeeld een aantal particuliere initiatieven en functies t.b.v. de woningbouwlocatie, zoals het inpassen van een onderstation en bijbehorende tracéstudie. Maar ook functies die voortkomen uit een aantal (bestuurlijke) afspraken of huidige functies, zoals het inpassen van 80 tijdelijke woningen, een tijdelijke start- en landingsplek voor een bepaald type drones van Unmanned Valley en afstemmen over de verbouwing van het COA-AZC. Dit zal in 2024 doorlopen, waarbij het inpassen van een testveld van Unmanned Valley in de aangewezen zoekgebieden hoge prioriteit heeft.

Voor de verhuizing van volkstuinvereniging 'De Kwaai Margen' zijn diverse werkzaamheden verricht: onderzoeken uitgevoerd, tekeningen gemaakt, vergunningen aangevraagd en gesprekken gevoerd. In eerste instantie is een locatie gekozen, waar een aantal bezwaren op zijn ingediend. In dat proces is door een gebiedspartij een alternatieve locatie naar voren gebracht. Deze is uiteindelijk als voorkeurslocatie aangewezen. In samenwerking met deze gebiedspartij konden de bezwaren worden weggenomen en zijn alle partijen blij met deze geboden oplossing. Het doel is de vereniging voor 1 april 2024 te laten verhuizen.

De Mient Kooltuin is in het kader van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied van de provincie Zuid-Holland aangewezen als overgangszone. Dit houdt in dat daar maatregelen genomen kunnen worden om de direct nabije natuurgebieden te gaan ontzien. In de Mient Kooltuin zullen dat vooral recreatieve voorzieningen zijn. Als er buiten Natura 2000 gebied beter gerecreëerd kan worden, wordt de natuur in het gebied zelf minder belast. Aan het eind van het afgelopen jaar heeft de gemeente Katwijk de gedeputeerden Mariette van Leeuwen en Berend Potjer mogen ontvangen, om samen met Dunea en de gemeente Wassenaar te laten zien welke kansen er liggen. In 2024 wordt een aanvraag ingediend om steun te krijgen in de realisatie van de recreatieve doelen binnen de Mient Kooltuin.

Valkenburgse Meer e.o.

Als onderdeel van de Gebiedsontwikkeling Valkenhorst is in 2022 de gebiedsvisie Valkenburgse Meer, Zijlhoek en De Woerd en Tjalmastrook vastgesteld door de gemeenteraad. Voor dit gebied, waarin kennisintensieve bedrijvigheid, wonen, recreatie én maatschappelijke voorzieningen samenkomen, is in de gebiedsvisie in grote lijnen beschreven hoe de gemeente Katwijk in de toekomst de gebieden Valkenburgse Meer, Zijlhoek en De Woerd en Tjalmastrook wil ontwikkelen.

Integrale Ontwikkelstrategie

Om een volgende stap te zetten in de realisatie van de ontwikkeling van de gebieden, welke enige jaren zal duren, wordt in 2024 integrale ontwikkelstrategie opgesteld, samen met de omgeving. De Integrale ontwikkelstrategie moet de gemeente Katwijk richting en sturingsinstrumenten geeft om de doelen en ambities uit de Gebiedsvisie te kunnen realiseren al dan niet in samenwerking met (omgevings) partijen. Vanwege de langjarige ontwikkeling is het van belang dat de ontwikkelstrategie ook adaptief is, dat wil zeggen, aangepast en bijgesteld kan worden op basis van nieuwe inzichten en gewijzigde context. De strategie zal eveneens modulair te zijn vanwege het verschillende karakter van de verschillende deelgebieden en, naar verwachting, de geleidelijke ontwikkeling daarvan.

Gebiedsvisie Deelgebied Limespark

Omdat het Limespark direct grenst aan de eerdergenoemde gebieden en daarmee een nauwe samenhang heeft wenst de gemeente de ontwikkeling van het Limespark ook onderdeel te laten zijn van de integrale ontwikkelstrategie. Voor de Limespark is echter nog geen gebiedsvisie opgesteld. Hier zal een inhaalslag moeten plaatsvinden. In 2024 zal een gebiedsvisie voor het Limespark door de raad vastgesteld moeten worden om meegenomen te kunnen worden in de ontwikkeling van het gehele gebied van Valkenburgse Meer e.o.

Regionaal Ruimtelijk Perspectief

Het gebied Valkenburgse Meer e.o. is zeer divers en zou wat betreft de toekomstige ontwikkeling ook moeten aansluiten op de regionale ontwikkelingen. Om hier goed zicht op te krijgen is besloten een Regionaal Ruimtelijk Perspectief op te laten stellen door ruimtelijk bureau PosadMaxwan. Hierin wordt onder meer een vertaling van bestaande regionale visies naar dit plangebied gemaakt. Deze vertaling heeft meerdere doelen en zal ingezet worden als lobby- én inspiratiedocument. Vanuit de regionale invalshoeken

worden mogelijke scenario's voor de programmering van dit gebied opgesteld die als input zullen dienen voor de genoemde Integrale Ontwikkelstrategie.

Mobiliteit

De ontwikkelingen in Zijlhoek en De Woerd kunnen alleen succesvol zijn als er goede ontsluitingsmogelijkheden zijn. Onderzoek is in 2023 gedaan naar de (on)mogelijkheden in het gebied op het gebied van mobiliteit. Concrete maatregelen zijn benoemd die qua mobiliteit noodzakelijk zijn voor verdere planuitwerking.

De provinciale weg N206 Tjalmaweg, die tussen Valkenburg en Valkenhorst ligt, is halverwege 2023 heropend. De provincie heeft de nodige aanpassingen verricht ter bevordering van de mobiliteit in het gebied. De aanpassing van de weg heeft als gevolg gehad dat geanticipeerd moest worden op de ontsluitingen van bestaande en toekomstige woon- en werkgebieden. Uit die verrichtte werkzaamheden is een tijdelijke ontsluitingsroute bewerkstelligd, waarna direct een plan is opgesteld om een permanente oplossing te zoeken. In 2023 is aangevangen met de voorbereiding van een definitieve ontsluiting, genaamd de Zijlhoekverbinding. Er zal in de loop van 2024 een voorbereidingskrediet aangevraagd worden bij de Raad.

Alternatieve energieopwek

De doelstelling van de gemeente Katwijk is dat Woonlocatie Valkenhorst een energie neutrale wijk wordt. Met het Rijksvastgoedbedrijf is de afspraak gemaakt dat de gemeente Katwijk hieraan zal bijdragen door windenergie in de nabijheid van het Valkenburgse Meer. In 2023 is de haalbaarheid van windenergie op die locatie onderzocht waarna besloten is het mandaat over de ontwikkeling van windturbines terug te geven aan de provincie Zuid-Holland. Ondanks het teruggeven van het mandaat, zijn er wel onderzoeken gestart naar mogelijkheden voor alternatieve energieopwekking, anders dan door middel van windturbines. Dit om de ambitie voor een energie neutrale woonwijk na te kunnen streven. Deze zoektocht is nog niet afgerond en zal zodoende doorlopen in 2024. Hiervoor is een opdracht verstrekt aan adviesbureau Witteveen + Bos.

Luchtfoto plangebied Valkenburgse Meer en omstreken

Financiën

Exploitatie

Het beschikbare budget voor GOV bedroeg in 2023 € 5,1 miljoen. Dit budget is opgebouwd uit een werkbudget ter hoogte van € 3,2 miljoen en een incidenteel deel budget ter hoogte van € 1,9 miljoen. Laatstbenoemde kwam voort uit een budgetoverheveling vanuit de Najaarsbestuursrapportage 2022, waarbij de reserve BSI de dekking vormde. De reden dat het budget werd overgeheveld had te maken met het uitblijven van een uitspraak van de Raad van State, waardoor werkzaamheden en daarmee kosten zijn doorgeschoven in de planning.

Op het moment van schrijven, is het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk, wat de reden is dat wederom diverse werkzaamheden verder in de tijd worden weggezet. Dit is dan ook de reden dat besteding van 2023 ruim binnen het werkbudget is gebleven en er op het incidentele budget van € 1,9 miljoen geen beroep is gedaan. Ten tijde van het opstellen van de Najaarsbestuursrapportage 2023 is besloten om € 0,7 miljoen over te hevelen naar 2024 en alvast € 0,8 miljoen terug te storten in de reserve BSI. Ten tijde van de mutatie was de gedachte dat de resterende € 0,4 miljoen nog gebruikt zou worden in het laatste kwartaal van 2023. In dit bedrag zat onder meer de opdrachtverlening voor het opstellen van gebiedskaders en van een ontwikkelstrategie voor het Valkenburgse Meer e.o. Nieuwe inzichten hebben ertoe geleid dat deze uitraag gecombineerd moest worden in een Integrale uitraag, waardoor door aanbesteding de verschuiving in tijd noodzakelijk bleek. De werkzaamheden, en daarmee kosten, zullen zodoende landen in 2024. De € 0,4 miljoen is zodoende teruggestort in de reserve BSI.

De besteding van GOV bedroeg voor 2023 € 2,3 miljoen Van deze besteding, is € 1,2 miljoen gebruikt voor het projectteam algemeen, € 0,4 miljoen ten behoeve van de Woningbouwlocatie Valkenhorst, € 0,4 miljoen ten behoeve van de Mient Kooltuin en € 0,3 miljoen ten behoeve van het Valkenburgse Meer e.o. Ieder deelgebied is opgenomen in een alinea waarin de gerealiseerde producten en inzet van 2023 is beschreven.

Het saldo 2023 bedraagt, na benoemde overheveling en het terugstorten van gelden in de reserve BSI, € 0,9 miljoen Bij dit bedrag kan nog een bedrag worden toegerekend, namelijk de bijdrage derden. Voor 2023 is een baat opgenomen ad € 375.000, Het saldo voor 2023 zal zodoende, na verrekening, uitkomen op een positief saldo ad € 1,3 miljoen Het verloop van de uitgaven is weergegeven in onderstaand overzicht.

2023 Samengevat	
Budget GOV	€ 5,1 miljoen
Mutaties	- € 1,9 miljoen
Realisatie	- € 2,3 miljoen
Baten	€ 0,4 miljoen
Eindsaldo	€ 1,3 miljoen

Investeringsen

Voor het kalenderjaar 2023 was één investeringsbedrag opgenomen, namelijk € 250.000, ten behoeve van investering 'GOV_Overkluizing West/Broekweg (1210620)'. Dit deel van de investering (welke totaal € 6,5 miljoen bedraagt) is ten onrechte geplaatst in kalenderjaar 2023 en is om die reden ook niet besteed. De geactualiseerde investeringen aangaande GOV zullen terugkomen in de in de Voorjaarsnota 2024 en de Begroting 2025.

Stelpost

Voor 2023 was € 0,5 miljoen beschikbaar als budget voor flankerende werkzaamheden rondom de ontwikkeling van Valkenhorst, onder 'Stelpost Areaal Valkenhorst'. Op deze stelpost werd geen beroep gedaan en al afgeraamd in de Najaarsbestuursrapportage 2023.

Risicobeheer en samenwerking

Om de risico's binnen de gebiedsontwikkeling Valkenhorst scherp op het netvlies te houden, is tweemaal per jaar een actualisatie van het risicodossier. De meest recente actualisatie van het risicodossier GOV heeft in oktober 2023 plaatsgevonden. In het dossier zijn de risico's ondergebracht onder de categorieën Algemene Projectmanagement, Woningbouwlocatie, Mient Kooltuin en het Valkenburgse Meer e.o. Uitkomsten van actualisaties worden gedeeld met de Auditor op het gebied van risico's, welke vervolgens zorg draagt dat het GOV-aandeel in het weerstandsvermogen is opgenomen. De komende actualisatieronde staat gepland in maart 2024.

3.3.11 Paragraaf Wet open overheid

Inleiding

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat o.a. dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. Daarnaast dient de openbaarheidsparagraaf Woo in de begroting en jaarrekening te worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Bij de eerstvolgende wijziging zal het BBV hierop worden aangepast.

Status invoering gemeente Katwijk

Doel van de Woo

Per 1 mei 2022 is de Woo in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het doel van de Woo is een meer transparante overheid. De wet stelt het actief openbaar maken van informatie aan de burger centraal. De Woo bevat nieuwe verplichtingen die twee hoofdonderwerpen betreffen: het actief openbaar maken van documenten uit elf informatiecategorieën^[1] en in relatie daarmee het op orde brengen van de informatiehuishouding.

Wat is er in Katwijk al geregeld rond de Woo?

De volgende zaken zijn geregeld:

- Er is een Woo-contactpersoon aangesteld.
- Op www.katwijk.nl staat informatie over de Woo en kan een Woo-verzoek worden ingediend.
- Voor het tijdig afhandelen van een Woo-verzoek is een intern werkproces afgesproken met de betrokken organisatieonderdelen.
- Er is een interne Woo-projectgroep, bestaande uit een afvaardiging van verschillende organisatieonderdelen, die de verdere implementatie van de Woo aanstuurt.
- De interne organisatie is met behulp van de communicatiecampagne 'GeWoon Transparant' geïnformeerd wat de Woo betekent voor het zorgvuldig vastleggen van informatie. Deze communicatie wordt regelmatig herhaald.
- Op de website OpenKatwijk zijn vijf van de elf informatiecategorieën te raadplegen. Vanaf het tweede kwartaal van 2024 zijn hierop ook de afgehandelde Woo-verzoeken te raadplegen (de 6de informatiecategorie). Deze website is te raadplegen op <https://open.katwijk.nl>.
- Het publiceren naar OpenKatwijk is eenvoudig via de nieuwe optie in het zaakstelsel Djuma OpenInfo. De Woo-contactpersoon zorgt op deze manier voor het geanonimiseerd publiceren van de afgehandelde Woo-verzoeken.

Ambitieniveau Woo

Het is als organisatie nodig om de ambitie te bepalen op het gebied van openbaarheid. Een heldere ambitie geeft richting aan de implementatie en zorgt ervoor dat alle relevante (interne) stakeholders hetzelfde beeld hebben bij het implementatietraject. Om inzicht te krijgen in de uitgangspositie van de organisatie is het van belang te inventariseren waar de organisatie nu precies staat.

Vervolgens kan met behulp van deze inventarisatie als basis voor de organisatie het ambitieniveau met betrekking tot openbaarheid worden bepaald. Hierin worden vier niveaus onderscheiden:

1. Beneden-basis: de gemeente voldoet niet aan in de Woo gestelde eisen;
2. Basis: de gemeente voldoet aan het wettelijk minimum voor wat betreft het openbaar maken van overheidsstukken uit de informatiecategorieën, opgenomen in artikel 3.3 van de Woo, in de daartoe behorende fase;
3. Medium: de gemeente voldoet aan het wettelijk minimum (basisniveau). Daarnaast maakt de gemeente al een aantal extra stukken actief openbaar waarvoor openbaarmaking (nog) niet wettelijk is verplicht;
4. Plus: de gemeente voldoet aan het wettelijk minimum conform de Woo (basisniveau). Daarnaast maakt de gemeente ook alle stukken uit de nog niet in werking getreden fases al actief openbaar. En ook maakt de gemeente stukken openbaar waarvoor geen wettelijke verplichting tot openbaarmaking geldt. Er kan bijvoorbeeld onderliggende informatie openbaar gemaakt worden.

In april 2022 hebben het college van B&W en de gemeenteraad ingestemd met het ambitieniveau Basis voor de Woo (zie BBV 2849102).

Samenwerking met gemeente HLTsamen en gemeente Noordwijk

In het kader van de Woo is er ook samenwerking gezocht met de gemeente Noordwijk en HLTsamen. Regelmatig vindt er overleg plaats om ervaringen en kennis met elkaar te delen. Uit het contact met de gemeente Noordwijk en HLTsamen blijkt dat deze gemeenten in dezelfde fase als Katwijk verkeren wat betreft het gefaseerd publiceren van de informatiecategorieën en het verder op orde brengen van de informatiehuishouding.

Financiële middelen

Vanuit het Rijk zijn er structurele middelen aan de gemeente toegekend voor de uitvoering van de Woo. Deze middelen worden onder andere ingezet voor het verder op orde brengen van de informatiehuishouding.

Voor 2023 was een bedrag van € 161.000 beschikbaar voor de uitvoering van de Woo. Hiervan is € 101.000 uitgegeven. Voor 2023 was het streven om de ambitiedoelen te halen. Dit is gelukt. Nu de implementatie van de Woo steeds meer gestalte krijgt, verwachten we de komende jaren meer van het beschikbare budget nodig te hebben voor onder andere het verder publiceren van de diverse informatiecategorieën en aanpassingen van diverse systemen.

Bij de Najaarsbestuursrapportage in 2021 is structureel budget beschikbaar gesteld voor de Woo, voor de komende jaren is het budget:

2024: € 179.000

2025: € 198.000

2026: € 198.000

[1] De elf informatiecategorieën zijn:

1. Wet- en regelgeving,
2. Organisatiegegevens,
3. Raadsstukken,
4. Bestuursstukken,
5. Stukken van adviescolleges,
6. Convenanten,
7. Jaarplannen en - verslagen,
8. Woo-verzoeken,
9. Onderzoeksrapporten,
10. Beschikkingen,
11. Schriftelijke oordelen in klachtprocedures.

4

Jaarrekening

4. Jaarrekening

4.1 Balans

Activa				
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>				
	2023		2022	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		662		683
Bijdrage in activa in eigendom van derden	662		683	
Materiële vaste activa		244.639		228.031
Investerings met economisch nut	127.520		117.301	
Investerings met economisch nut; voor heffingen	36.760		35.546	
Investerings met maatschappelijk nut	80.359		75.184	
Financiële vaste activa		29.368		25.455
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- <i>deelnemingen</i>	5.239		5.239	
Overige langlopende leningen u/g	24.129		20.216	
Totaal vaste activa		274.669		254.169
Vlottende activa				
Vorraden		22.852		24.032
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie				
- <i>Bouwgronden in exploitatie</i>	11.870		12.956	
- <i>Grondbanken zonder transformatie</i>	8.744		8.744	
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>				
- <i>Voorraad ruilgronden</i>	2.238		2.332	
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar		50.051		45.075
Vorderingen op openbare lichamen	13.534		12.726	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	23.700		20.400	
Overige vorderingen	12.817		11.949	
Liquide middelen		488		1.076
Kas	1		1	
Banksaldi	487		1.075	
Overlopende activa		6.061		9.708
Nog te ontvangen subsidies overheidslichamen	734		4.206	
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	5.327		5.502	
Totaal vlottende activa		79.452		79.891
Totaal activa		354.121		334.060

Passiva		
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>		
	2023	2022
Vaste passiva		
Eigen vermogen	101.221	105.755
Algemene reserve	28.037	25.191
Bestemmingreserves	70.522	73.672
Gerealiseerd resultaat	2.662	6.892
Voorzieningen	13.004	11.581
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	3.828	3.730
Voorzieningen voor kosten die in volgend begrotingsjaar worden gemaakt	4.616	5.465
Voorzieningen voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	4.560	2.386
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	197.046	174.637
Onderhandse leningen van:		
<i>Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen</i>	6.400	6.800
<i>Binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>	111.918	122.809
<i>Binnenlandse bedrijven</i>	8.884	8.888
<i>Openbare lichamen</i>	69.800	36.100
<i>Waarborgsommen</i>	44	40
Totaal vaste passiva	311.271	291.973
Vlottende passiva		
Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd < 1 jaar	12.033	12.603
Overige kasgeldleningen	0	0
Overige schulden	12.033	12.603
Overlopende passiva	30.817	29.484
Nog te betalen bedragen	9.457	9.062
Vooruit ontvangen subsidies overheidslichamen	17.191	16.485
Overige vooruit ontvangen bedragen	4.169	3.937
Totaal vlottende passiva	42.850	42.087
Totaal passiva	354.121	334.060
Borg- en garantstellingen	183.747	171.229

4.2 Overzicht baten en lasten

Programma	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023
Bestuur en ondersteuning	31.245	34.706	34.956	35.362
Velidigheid	6.100	6.745	7.253	7.157
Verkeer, vervoer en waterstaat	17.381	17.649	19.459	18.358
Economie	3.208	7.845	2.301	2.061
Onderwijs	8.843	6.874	7.845	7.760
Sport, cultuur en groen	15.231	15.111	17.274	17.400
Sociaal domein	79.971	73.521	90.991	92.232
Volksgezondheid	16.746	17.526	19.444	18.625
Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	12.646	20.914	17.564	14.937
Totaal Lasten	191.371	200.892	217.088	213.892
Bestuur en ondersteuning	141.759	138.120	146.662	146.871
Velidigheid	493	455	554	522
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.745	1.533	1.640	1.807
Economie	3.210	6.504	1.248	1.444
Onderwijs	4.219	1.438	2.087	2.676
Sport, cultuur en groen	2.841	3.051	3.945	3.709
Sociaal domein	21.291	16.289	25.769	27.013
Volksgezondheid	15.580	16.044	18.116	17.737
Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	8.093	14.491	9.319	7.580
Totaal Baten	199.231	197.924	209.340	209.359
Gerealiseerd saldo van Baten en lasten	7.860	-2.968	-7.748	-4.533
Toevoegingen aan reserves	21.682	924	16.476	7.956
Totaal Lasten	21.682	924	16.476	7.956
Onttrekkingen aan reserves	20.714	3.892	24.224	15.151
Totaal Baten	20.714	3.892	24.224	15.151
Mutaties reserves	-968	2.968	7.748	7.195
Gerealiseerd resultaat	6.892	-	-	2.662

4.3 Toelichting op de jaarrekening

4.3.1 Inleiding

De jaarrekening van de gemeente Katwijk is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

4.3.2 Grondslagen voor de waardering

Algemene waarderingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Voor zover van toepassing wordt met oninbaarheid rekening gehouden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het wettelijke verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Op basis van de aanbevelingen van de commissie BBV geldt hetzelfde voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks constante ontwikkeling.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de investering in mindering gebracht. De afschrijving is gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigings-prijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Afschrijving vindt op lineaire wijze plaats vanaf 1 januari na het moment van ingebruikneming op basis van de verwachte gebruiksduur. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Indien het bestaan van een investering niet kan worden vastgesteld of de investering is vervangen door een andere investering, is de investering afgewaardeerd.

Materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven betreffen investeringen in riool, milieu en begraafplaatsen, waarvoor de rioolheffing, afvalstoffenheffing en begraafrechten worden geheven.

Zoals het nieuwe BBV voorschrijft worden *materiële vaste activa met maatschappelijk nut* in de openbare ruimte geactiveerd. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

In de afschrijvingstabel behorende bij de financiële verordening 2019 is een overzicht opgenomen met alle afschrijftermijnen.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn in de balans opgenomen op basis van historische kostprijs, dan wel duurzaam lagere marktwaarde. De waardering van deelnemingen vindt plaats tegen de nominale waarde van het gestorte kapitaal.

Flottende activa

Voorraden

In de waardering van de voorraden zijn de kosten van de grond- en hulpstoffen, evenals de direct en indirect toerekenbare loon- en overheadkosten begrepen. Dit betreffen kosten voor voorbereiding, uitvoering evenals algemene, toerekenbare kosten. Met de op balansdatum opgetreden waardeverminderingen wordt rekening gehouden bij de waardering van de voorraden. Tussentijds worden gerealiseerde opbrengsten in mindering gebracht op het onderhanden werk.

De kosten die worden gemaakt voor investeringen in maatschappelijk nut in de openbare ruimte die deel uitmaken van het onderhanden werk, worden op het grondcomplex verwerkt. Dit betreft voornamelijk kosten van grond- weg- en waterbouwkundige werken. De winstneming op het onderhanden werk geschiedt na afronding van het project plaatsvinden (percentage of completion methode). Alleen als de realisatie van de winst zeker is gesteld en in combinatie met een raadsbesluit is tussentijdse winstneming toegestaan. Niet in exploitatie genomen gronden worden alleen geactiveerd als een reëel en stelling voornemen tot exploitatie bestaat.

In de balansrubricering is rekening gehouden met de notitie Grondexploitaties 2016 van de commissie BBV. Voor de geraamde nog te maken kosten en opbrengsten van de bouwgronden in exploitatie vanaf 2020 wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en het MPG.

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Voor de algemene debiteuren is de voorziening voor oninbaarheid op basis van ouderdom als volgt berekend:

Ouderdom	% uitstaande vordering
Ouder dan 2 jaar	100%
Tot 2 jaar	5%

Voor de debiteuren sociale zaken wordt rekening gehouden met een voorziening dubieuze debiteuren van 75% van de openstaande vordering. De dubieuze debiteuren BSGR zijn bepaald op basis van een individuele beoordeling van de BSGR.

De **overlopende activa** en **liquide middelen** zijn eveneens op basis van de nominale waarden gewaardeerd.

Onder de overlopende activa worden opgenomen:

- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het totale eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar vermeerderd of verminderd met het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Voor zover de gemeenteraad gedurende het jaar al besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van die reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor reservemutaties en de effecten van genoemde raadsbesluiten inzake goedgekeurde reservemutaties volgt een resultaat voor bestemming, dat als een gescheiden post van het eigen vermogen is gepresenteerd.

De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en bestemmingsreserves.

De bestemmingsreserves zijn door de gemeenteraad ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's. Voor alle bestemmingsreserves geldt dat de gemeenteraad over de aard en omvang kan beslissen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en/of risico's die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden.

Daarnaast worden voorzieningen gevormd ter egalisatie van lasten en geleidelijk komen tot kostendeckende tarieven. Dit zijn vooral de voorzieningen voor groot onderhoud, welke zijn gebaseerd op beheerplannen. Op basis van de gemiddelde lasten volgens de beheerplannen wordt jaarlijks de dotatie aan de voorziening bepaald. De werkelijk kosten voor onderhoud worden aan de voorziening onttrokken. Jaarlijks wordt de hoogte van de voorziening getoetst op basis van de staat van het onderhoud en de status van uitvoering van de beheerplannen. Kosten van renovatie en restauratie worden geactiveerd en afgeschreven.

De toevoegingen aan en eventuele vrijval van voorzieningen komen ten laste of ten gunste van de programma's waarop zij betrekking hebben.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn op basis van de nominale waarden gewaardeerd, verminderd met de tot en met de in het boekjaar gedane aflossingen. Het onderscheid tussen langlopende schulden en kortlopende schulden is gebaseerd op de rentetypische looptijd.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn op basis van de nominale waarden gewaardeerd.

Onder de overlopende passiva worden afzonderlijk opgenomen:

- a. verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- b. de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- c. overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Gewaarborgde geldleningen

Dit betreft voor derden gegarandeerde geldleningen. De gemeente staat er bij een geldgever borg voor dat een derde de aflossing en rente van een lening betaalt. Het gaat hierbij om leningen aangegaan door instellingen en/of verenigingen.

4.3.3 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten

De baten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Dividendopbrengsten

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Subsidies

Indien aan subsidies een specifieke besteding is gekoppeld, worden subsidieopbrengsten maximaal verantwoord ter grootte van de specifieke besteding. Een eventueel overschot wordt in overeenstemming met BBV opgenomen als doeluitkeringen onder de overlopende passiva.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben, met uitzondering van niet opgenomen overlopende posten als gevolg van het wettelijke verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. Deze posten van jaarlijks vergelijkbaar volume worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals vakantiedagen.

Eigen bijdragen CAK

Onzekerheid die voortvloeit uit (mogelijk onjuiste en/of onvolledige) baten eigen bijdrage via het CAK

In deze jaarrekening zijn de werkelijke baten van eigen bijdragen door cliënten verantwoord met betrekking tot begeleiding, huishoudelijke hulp, hulp- en vervoersmiddelen en beschermd wonen (uit hoofde van Wmo). Deze eigen bijdragen worden door het CAK berekend, opgelegd en geïnd en vervolgens afgedragen aan de gemeente op basis van aangeleverde informatie over geleverde zorg door zorginstellingen. Er bestaat in deze jaarrekening 2023 een onzekerheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de verantwoorde eigen bijdragen. Dat lichten we hieronder toe.

Zorginstellingen zijn contractueel verplicht om de zorgtrajecten aan te melden bij het CAK. Het CAK is vervolgens de uitvoeringsorganisatie die de eigen bijdrage berekent, oplegt en int bij de cliënten en daarna afdraagt aan de gemeente. Het CAK verstrekt vervolgens een totaaloverzicht van de eigen bijdragen die zijn berekend, opgelegd, geïnd en afgedragen. Probleempunt hierbij is dat de gemeente geen volledig inzicht heeft in de individueel door het CAK berekende eigen bijdrage van de cliënt en dat gemeenten de eigen bijdragen, met uitzondering van de personen die een financiële tegemoetkoming (PGB) hebben gekregen, niet direct kunnen berekenen en controleren. Om privacy-redenen staan de inkomensgegevens niet op de overzichten van het CAK, terwijl deze wel nodig zijn om definitief de juistheid en de volledigheid van de eigen bijdragen te kunnen bepalen.

In de afdrachten aan de gemeenten zit daarnaast altijd een vertragend effect. Hierdoor heeft de gemeente voor de jaarrekening 2023 een inschatting gemaakt van de nog te ontvangen eigen bijdragen Wmo en deze alsnog te ontvangen post verantwoord. Het college is van mening dat genoemde onzekerheid geen 'materieel effect' zal hebben op het beeld van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en eigen vermogen.

4.3.4 Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV. Dit omvat het volgende: de financiële rechtmatigheid, waaronder het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het criterium voor Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O).

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende (deel)programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;

- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal situaties in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Bij onderschrijdingen van lasten of investeringskredieten en/of lagere of hogere baten dan begroot geldt dat deze als rechtmatig worden aangemerkt als deze toereikend zijn toegelicht in de tussentijdse rapportages of jaarrekening.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit door de raad op 21 december 2023 vastgestelde Normenkader financiële rechtmatigheid 2023-2025

M&O-criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.

- Het beleid van de gemeente met betrekking tot het gebruik van het M&O-criterium is vastgelegd in verschillende verordeningen, procedures en processen. Deze regelingen bevatten bepalingen die tot doel hebben het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De rechtmatigheidsverantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.216.330. In de paragraaf bedrijfsvoering worden geconstateerde afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) groter dan € 100.000 nader toegelicht.

4.3.5 Toelichting op de balans

Voor alle toelichtingen geldt dat de genoemde bedragen in duizenden euro's zijn opgenomen.

Immateriële vaste activa

	Boek- waarde 31-12-2022	Investe- ringen 2023	Desinves- teringen 2023	Afschrij- vingen 2023	Bijdragen derden 2023	Boek- waarde 31-12- 2023
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	683			21		662
Totaal	683	0	0	21	0	662

Het betreft een bijdrage voor de nieuwbouw combigebouw van VV Katwijk en de tafeltennisvereniging. Deze bijdrage wordt in 40 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa met een economisch nut

Materiële vaste activa met een economisch nut betreffen activa die verhandelbaar zijn en/of opbrengsten (kunnen) genereren. Het verloop van de boekwaarden van materiële vaste activa met een economisch nut is als volgt weergegeven.

	Boek- waarde 31-12-2022	Investe- ringen 2023	Vermi- nderingen 2023	Desinves- teringen 2023	Afschrij- vingen 2023	Bijdragen derden 2023	Boek- waarde 31-12- 2023
Gronden en terreinen	17.850	2.366		0	510	190	19.516
Woonruimten	176				44		132
Bedrijfsgebouwen	81.136	11.227			3.405	285	88.673
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.146	661			206	114	1.487
Vervoermiddelen	696	90			117		669
Machines, apparaten en installaties	8.716	1.120			893		8.943
Overige materiële vaste activa met economisch nut	7.581	1.856			945	392	8.100
Totaal	117.301	17.320	0	0	6.120	981	127.520

De belangrijkste investeringen zijn als volgt te specificeren:

Gronden en terreinen

Grond Yuverta Visser 't Hoofd Lyceum	1.300
Sportpark Krom veldafzetting	46
Sportpark Middelmors korfbalvelden	364
Sportpark de Kooltuin veld 1	317
Sportpark Nieuw Zuid veld 2	278
Sportpark Nieuw Zuid pupillenveld	56
Overige	5
	<u>2.366</u>

SPUK bijdrage aanleg kunstgrasvelden/natuurgras	<u>190</u>
---	------------

Bedrijfsgebouwen

Visser 't Hoofd Lyceum	2.548
Schaal Windvang/Krulder	291
Oranje Nassauschool	174
Duurzaamheidsmaatregelen sportzalen	115
Nieuwbouw gymzaal Windvang/Krulder	965
Renovatie kleedaccommodatie Dorpshuis Vb	47
Nieuwbouw gymzaal Katwijkerweg	113
Cultuurbedrijf	3.124
Limes erfgoedcentrum	163
Nieuwbouw ruimte Cardea/de Kok	775
Nieuwbouw MFA Hoornes/Rijnsoever	101
Renovatie jongerencentrum Scum	45
Verduurzaming gem.vastgoed	122
Renovatie toiletgroep A-vleugel gemeentehuis	109
Overige	2.535
	<u>11.227</u>

Subsidieregeling Dumava	156
SPUK bijdrage sportcomplexen	129
	<u>285</u>

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Vervanging top laag atletiekbaan	653
overige	8
	<u>661</u>

SPUK bijdrage top laag atletiekbaan	114
-------------------------------------	-----

Vervoermiddelen

Bestelwagen straatwerkmeubilair	90
	<u>90</u>

Machines, apparaten en installaties

VRI Brouwerstraat	322
Verv.Mech elec.BBB ten Bruggenstraat	61
Warmtepomp gemeentehuis	77
Vervangen ICT omgeving	486
Vervanging mobiele telefoons 2022	41
Overige	133
	<u>1.120</u>

Overige materiële vaste activa met economisch nut

Bebording Brouwerstraat	58
Vervanging dakbedekking PG Rooie Buurt	225
Limes Bubble Barrier	51
Blaashal Madjoe	527
Warmtenet IKC+ Hoornes Kalkoven	609
Warmte /kou voorziening IKC van Lierestraat	267
Hybride werken fysieke inrichting	50
Overige	69

	1.856
<i>Bijdragen derden</i>	
Limes Bubble Barrier	306
SPUK bijdrage blaashal Madjoe	86
	<u>392</u>

Materiële vaste activa met een economisch nut waarvoor heffingen kunnen worden geheven

Het betreft investeringen in onder andere rioleringsvoorzieningen die niet verhandelbaar zijn en waarvoor een heffing kan worden geheven.

Het verloop van de boekwaarde is als volgt weer te geven:

	Boek- waarde 31-12-2022	Investe- ringen 2023	Afwaar- deringen 2023	Afschrij- vingen 2023	Bijdragen derden 2023	Boek- waarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	267					267
Bedrijfsgebouwen	79			3		76
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	31.746	1.483		1.288		31.941
Vervoermiddelen	577	557		77		1.057
Machines, apparaten en installaties	274	867		60		1081
Overige materiële vaste activa met economisch nut	2.603	10		275		2.338
Totaal	35.546	2.917	0	1.703	0	36.760

De belangrijkste investeringen zijn als volgt te specificeren:

Grond, weg- en waterbouwkundige werken

Vervanging riolering Moleneind	72
Anders inzamelen ondergrondse containers	75
Anders inzamelen minicontainers	376
Aanleg en vervanging riolering op basis van het GRP	960
	<u>1.483</u>

Vervoermiddelen

Inzamelmiddelen laagbouw/anders inzamelen voertuig	557
	<u>557</u>

Machines, apparaten en installaties

Integraal afvalwaterketenplan	441
Klimaatadaptatie 2023	354
anders inzamelen betonputten	72
	<u>867</u>

Overige materiële vaste activa met economisch nut met heffing

Ondergrondse milieuparkjes 2022	10
---------------------------------	----

Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut

Met de BBV-wijziging van 5 maart 2020 zijn de verslaggevingsvoorschriften voor maatschappelijk nut investeringen gewijzigd. Vanaf het boekjaar 2022 worden deze investeringen op gelijke wijze behandeld en verantwoord als investeringen met economisch nut. De gemeente Katwijk activeerde alle investeringen van maatschappelijk nut al. De uitzonderingen waren investeringen waar een bestemmingsreserve voor gevormd is. Deze investeringen zijn of worden nu geactiveerd.

Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut betreffen activa die geen directe opbrengsten genereren en niet verhandelbaar zijn. Dit betreffen met name investeringen in de openbare ruimte.

Het verloop van de boekwaarde is als volgt weer gegeven:

	Boek- waarde 31-12- 2022	Investe- ringen 2023	Afwaar- deringen 2023	Afschrij- vingen 2023	Bijdragen derden 2023	Boek- waarde 31-12- 2023
Gronden en terreinen	164	94		1		257
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	69.914	7.800		2.671	438	74.605
Machines, apparaten en installaties	3.546	305		230		3.621
Overige mva 2)	1.560	403		87		1.876
Totaal	75.184	8.602	0	2.989	438	80.359

De belangrijkste investeringen zijn als volgt te specificeren:

Gronden en terreinen

Grond Tjalmastrook Torenvlietlaan	94
-----------------------------------	----

Grond, weg- en waterbouwkundige werken

Reconstructie Molentuinweg/Tulpstraat	52
Herinrichting openbare ruimte Visserijschool	54
Herinrichting Voorstraat	171
Rehabilitatie Frederiksoord	822
Brug Akkerwinde/Schans	79
Openbare ruimte Windvang/Krulder	201
Verkeersveilig oversteken Biltlaan	200
Goudsbloembrug	70
IGA 't Jogt	46
IGA Kalkoven	70
IGA Cleijn Duin	342
Piersonstraat herinrichting Hoornesplein	51
Herinrichting Hoftuinplein	119
Herinrichting Hoornesplein	1.372
Fietsroute langs Botenpad	587
Snelfietspad Tjalmastrook	350
Damwanden/beschoeiingen	476
Aanleg passeervakken Mallegat	40
Skatevoorziening Noordduinseweg	303
Uitvoering Groenbeleidsplan 2020	99
Uitvoering Groenbeleidsplan 2022	1.099
Uitvoering Groenbeleidsplan 2023	1.094
Overige	103
	<u>7.800</u>

Bijdragen derden

Bijdrage Skatepark	28
Fietsroute langs Botenpad	259
Subsidie herinrichting Molenwijk	44
Gemeente Leiden: Ommelanden Valkenburgsemeer	63
Subsidie herinrichting Frederiksoord	44
	<u>438</u>

Machines, apparaten en installaties

vervanging lichtmasten en armaturen LED	254
Overige VRI	51
	<u>305</u>
<i>Overige materiële vaste activa</i>	
Tijdelijke ontsluiting Zijlhoek de Woerd	403
	<u>403</u>

Financiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa wordt als volgt weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeer- deringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	5.239	0		5.239
Overige langlopende leningen*	20.216	4.000	87	24.129
Totaal	25.455	4.000	87	29.368

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Hieronder is de verkrijgingsprijs opgenomen van de deelnemingen waarin de gemeente Katwijk een financieel belang heeft.

	<i>aantal aandelen</i>	<i>boekwaarde</i>
Aandelen B.N.G.	144.066	358
Aandelen Alliander	1.464.193	4.605
Aandelen Dunea	200.327	0
Aandelen Sportbedrijf Katwijk	45.000	45
Zeehaven IJmuiden	12.000	136
De Roskam	kapitaal	30
Greenport	kapitaal	65
		<u>5.239</u>

Overige langlopende leningen

De overige langlopende leningen zijn als volgt opgebouwd:

	2023	2022
Leningen Valent-groep	411	494
Lening aan Stimuleringsfonds (SvN)	14	58
Monumentenlening SvN	300	300
Startersleningen	10.307	10.493
Duurzaamheidslening	5.700	1.500
Stimuleringslening duurzaamheid SvN	600	600
Lening SvN (De Bloem)	95	99
Blijverslening SvN	250	250
Obligatielening Alliander 2021	6.422	6422
	<u>24.129</u>	<u>20.216</u>

Voorraden

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
<i>art 38 b Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie</i>	20.614	21.700
<i>art 38 c Gereed product en handelsgoederen</i>	2.238	2.332
Totaal	22.852	24.032

Artikel 38 b Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2022	Mutaties	Boekwaarde 31-12-2023
<i>Bouwgronden in exploitatie</i>			
Rijnsoever Noord fase 3	-892	469	-423
De Horn	3.879	-3.226	653
Klei Oost Zuid	4.706	1.391	6.097
Hof de Korte Vaart	-61	161	100
Kavel van Lierestraat	63	-71	-8
Kleipetten Zuid	2.765	190	2.955
<i>Grondbanken met transformatie</i>			
Klei Oost Zuid Zuid	2.496		2.496
Totaal bouwgronden in exploitatie	12.956	-1.086	11.870
Onderhanden werk, grondbanken zonder transformatie			
Trappenberg-Kloosterschuur	8.744		8.744
Totaal grondbanken zonder transformatie	8.744	0	8.744
Totaal onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	21.700	-1.086	20.614

De geraamde nog te maken kosten bedragen € 25,9 mln en de nog te realiseren opbrengsten bedragen € 40,4 mln. Deze bedragen zijn exclusief rente en inflatie. De mutaties in de bouwgrondexploitaties worden nader toegelicht in de paragraaf grondbeleid en het MPG.

Artikel 38 c Gereed product en handelsgoederen

Gereed product en handelsgoederen	Boekwaarde 31-12-2022	Mutaties	Boekwaarde 31-12-2023
<i>Voorraad ruilgronden</i>			
Grond voormalig hotel Riche	1.125		1.125
Tjalma Torenvlietlaan 1	94	-94	0
Torenvlietlaan 16	345		345
10 Meilaan zuidzijde	188		188
Grond Voorhousterweg 46	330		330
Middelmors/Kanaalpad - Ravensbergen	250		250
Totaal gereed product en handelsgoederen	2.332	-94	2.238

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	13.534	12.726
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	23.700	20.400
Overige vorderingen	12.817	11.949
Totaal	50.051	45.075

Vorderingen op openbare lichamen

	2023	2022
Vorderingen op openbare lichamen	13.604	12.809
Voorziening dubieuze debiteuren BSGR	-70	-83
	<u>13.534</u>	<u>12.726</u>

Deze post bestaat hoofdzakelijk uit een vordering die voortvloeit uit het BTW compensatiefonds (BCF) van € 11,15 mln. De vordering op de BSGR (belastingen) wordt eveneens in deze post opgenomen.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

	2023	2022
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	<u>23.700</u>	<u>20.400</u>

Wet Schatkistbankieren houdt in dat overtollige middelen bij het Rijk moeten worden uitgezet.

Het drempelbedrag voor 2023 ingevolge artikel 52c van het BBV bedraagt € 3,997 miljoen.

Overzicht van buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen per kwartaal.

(x € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis	409	531	243	345

Overige vorderingen

Onder de overige vorderingen zijn de volgende posten opgenomen:

	2023	2022
Debiteuren	1.992	1.440
Voorziening oninbare debiteuren	-160	-156
Debiteuren Sociale Zaken	2.514	2.505
Voorziening oninbare debiteuren sociale zaken	-1.886	-1.879
Project Valkenburg	9.043	8.950
Voorziening Valkenburg	-200	
Plankosten RVB 2021	851	676
Plankosten RVB 2020	193	86
Plankosten RVB 2023	275	0
Plankosten BPD	0	75
Plankosten grondgebied Teylingen	548	548
Voorziening plankosten grondgebied Teylingen	-548	-548
Trappenberg-Kloosterschuur	0	24

Zelfrealisatie Hoornes Noordoost	0	42
Zelfrealisatie Havenscharnier	80	86
Zelfrealisatie Uxem	31	34
Zelfrealisatie Vulpen - de Horn	0	50
Zelfrealisatie Hoornes Centrum	29	0
Zelfrealisatie ID College	40	9
Overige vorderingen	15	7
	<u>12.817</u>	<u>11.949</u>

Debiteuren

De debiteuren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, waarbij rekening is gehouden met de mogelijke oninbaarheid op grond van de beoordeling van de individuele posten. De voorziening dubieuze debiteuren bedraagt € 0,16 mln voor gemeentelijke vorderingen exclusief BSGR en € 1,886 mln voor vorderingen van sociale zaken en is toereikend voor 2023.

De debiteuren betreffen reguliere debiteuren.

De debiteuren sociale zaken hebben betrekking op diverse bijstandsregelingen.

Valkenburg

Voor het project Valkenburg is een intentieovereenkomst gesloten met het Rijks Vastgoed Bedrijf (RVB) waarin afspraken zijn vastgelegd over de kostenverdeling in de voorbereidingsfase. De totale vordering bedraagt € 9,043 mln. Deze kosten worden na besluitvorming ingebracht in een grondexploitatie.

Nog te verrekenen kosten Project Locatie Valkenburg

Vanaf 2022 worden voorbereidingskosten gemaakt voor faciliterende grondexploitaties op Project Locatie Valkenburg. In de toekomst zullen deze kosten verhaald worden op de ontwikkelaars binnen het gebied Project Locatie Valkenburg.

Liquide middelen

Omschrijving	Stand	Stand
	31-12-2023	31-12-2022
Subkassen	1	1
Banksaldi	487	1.075
Totaal	488	1.076

Subkassen

	2023	2022
Subkassen	<u>1</u>	<u>1</u>

Banksaldi

	2022	2022
Banksaldi	<u>487</u>	<u>1.075</u>

Overlopende activa

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
Nog te ontvangen subsidies overheidslichamen	734	4.206
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	5.327	5.502
Totaal	6.061	9.708

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen

	Saldo 31-12-2022	Toe- voegingen	Ont- trekkingen	Saldo 31-12-2023
Efro subsidie Unmanned Valley	120	131	113	138
SPUK Sport	0	208	0	208
SPUK C62	0	7	0	7
Merovech park de Horn	201	0	201	0
SISA A 16 Bekostiging opvang ontheemden	3.744	0	3.744	0
Spuk B2	0	122	0	122
SISA B2 KOT 2022	141	0	141	0
Subsidie Botenpad	0	259		259
Totaal	4.206	727	4.199	734

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaald

Hieronder zijn de volgende posten opgenomen:

	2023	2022
Vooruitbetaalde bedragen	751	1.319
Nog te ontvangen bedragen	4.576	4.183
	<u>5.327</u>	<u>5.502</u>

Onder vooruitbetaalde bedragen zijn betalingen voor: contributies 2024, verzekeringen en dienstverlening. Onder de nog te ontvangen bedragen vallen o.a. nog te ontvangen bedragen BSGR; belastingdienst, rente en leges.

Eigen vermogen

Het verloop en de boekwaarde van het eigen vermogen is als volgt te specificeren:

	Algemene reserve	Bestemming resultaat	Bestemmings-reserves	Resultaat voor bestemming	Eigen vermogen totaal
Saldo per 31 december 2022	25.191	6.892	73.672		105.755
Bestemming resultaat jaarrekening 2022	4.132	-6.892	2.760		0
Toevoegingen	2.515		5.441		7.956
Onttrekkingen	-3.801		-11.349		-15.150
Nog te bestemmen resultaat jaarrekening 2023				2.662	2.662
Saldo per 31-12-2023	28.037	0	70.524	2.662	101.221

Detailoverzicht reserves

	Boek-waarde 31-12-2022	Bestemming resultaat	Toevoeging	Onttrekking door afschrijving	Onttrekking	Boek-waarde 31-12-2023
Algemene reserve						
Algemene reserve	25.191	4.132	2.515		3.801	28.037
Resultaat voor bestemming	6.892	-6.892			0	2.662
Algemene reserve na Resultaatbestemming	32.083	-2.760	2.515	0	3.801	30.699
Bestemmingsreserves						
Grondexploitatie	4.533		402-			4.131
Bovenwijkse voorzieningen	609					609
Project Westerbaan	834					834
Wonen Katwijk	1.337				57	1.280
Parkeren	539				40	499
Kunstvoorwerpen	228					228
Restauratie monumenten	375				100	275
Strategische Investeringsen	29.725		268		3.495	26.498
Verkeersveiligheid	304					304
Afschrijvingen	15.273		3.741	464		18.550
Bommenregeling	3.621				2	3.619
Regionaal Investeringsfonds	3.529				1.167	2.362
Sociaal Domein	1.606	1.022	319		1.486	1.461
Aquamar	3.114				396	2.718
Aardgasvrije wijken	3.911				371	3.540
Locatie Valkenburg	400					400
Coronamiddelen	1.735				150	1.585
Nog uit te voeren activiteiten	1.999	1.738	1.515		3.621	1.631
Subtotaal bestemmingsreserves	73.672	2.760	5.441	464	10.885	70.522
Totaal	105.755	0	7.956	464	14.686	101.221

Toelichting reserves

RESERVES

De raad heeft op 5 april 2018 de nota reserves en voorziening 2018 vastgesteld.

In de toelichting worden de onttrekkingen en stortingen groter dan € 75.000 toegelicht.

De bedragen in de toelichtende staatjes zijn x € 1.000.

Algemene reserve

Deze reserve is voor het opvangen van risico's en heeft een bufferfunctie. De algemene reserve behoort tot de weerstandscapaciteit van de gemeente. De hoogte past binnen de bandbreedte zoals deze is aangegeven in de nota reserves en voorzieningen (minimaal 5% van de begrote lasten exclusief grondexploitatie)

De stortingen in de algemene reserve betreffen:

- Resultaatbestemming 2022	4.132
- Opvang vluchtelingen Oekraïne	2.514
	<hr/>
	6.647

De onttrekkingen aan de algemene reserve zijn:

- Verruiming entreetijden horeca en evenementen	129
- Evenementenbeleid	75
- Winterplan	1.851
- Klusteam energiebesparende maatregelen	145
- Snelfietspad Tjalmastrook	350
- N206	187
- Verplaatsing Valkenburgse Volkstuinvereniging	133
- Incidentele lasten dekken middels de algemene reserve	674
- Verruiming minimaregelingen	163
- Plankosten flexwoningen (opvang ontheemden)	50
- Mutaties < € 75.000	44
	<hr/>
	3.801

Toelichting op stand mutaties betreffende Versnelling woningbouw en huisvesting van statushouders / vluchtelingen in de algemene reserve:

- Storting overschot jaarrekening 2022 (onderdeel van jaarrekeningsaldo 2022)	2.977
- Storting Najaarsbestuursrapportage 2023	2.514
- Onttrekking plankosten flexwoning	-50
	<hr/>
Saldo Versnelling woningbouw en huisvesting van statushouders / vluchtelingen	5.441

NB:

Bij de resultaatbestemming 2023 wordt voorgesteld de storting van Najaarsbestuursrapportage 2023 met € 22.000 te verlagen.

Grondexploitatie

Deze reserve is beschikbaar als risicobuffer voor alle lopende grondexploitaties.

De storting in de reserve grondexploitatie betreft:

- Tussentijdse winstneming Klei Oost Zuid	549
- Actualisatie winstneming alle complexen	-1.001
- Mutaties < € 75.000	50
	<hr/>
	-402

Bovenwijkse voorzieningen

De reserve is bestemd voor de financiering van nieuwe infrastructurele werken of reconstructies die geen directe relatie hebben met een grondexploitatie, maar wel het gevolg zijn van de stedelijke uitbreiding.

Project Westerbaan

De reserve is bedoeld voor de financiering van de derde ontsluitingsweg in Katwijk.

Wonen in Katwijk

De reserve wordt aangewend voor activiteiten waarmee de kwaliteit van het wonen in Katwijk in de breedste zin van het woord kan worden gewaarborgd.

De onttrekking aan de reserve Wonen in Katwijk betreft:

- Mutaties < € 75.000	<hr/>
	57

Parkeren

De reserve heeft als doel kwaliteitsverbetering in de gemeente, realisatie van parkeerplaatsen en regulatie van parkeren in de centra.

De onttrekking aan de reserve Parkeren betreft:

- Mutaties < € 75.000	<u>40</u>
-----------------------	-----------

Restauratie monumenten

De reserve wordt ingezet voor de restauratie van gemeentelijke en rijksmonumenten.

De onttrekking aan de reserve restauratie monumenten betreft:

- Bijdrage restauratie Visserijschool	<u>100</u>
---------------------------------------	------------

Strategische investeringen

De reserve is bedoeld voor de bekostiging van de in de toekomst te betalen bijdragen aan belangrijke strategische investeringen, zoals de in het uitvoeringsplan van de Brede Structuur Visie opgenomen projecten en activiteiten.

De stortingen in de reserve Strategische investeringen betreffen:

- Kwakkelwei	100
- Bijdrage RO diverse projecten zelfrealisaties 2023	126
- Mutaties < € 75.000	<u>42</u>
	<u>268</u>

De onttrekkingen aan deze reserve betreffen:

- Project Cultuurbedrijf	3.124
- Subsidie Unmanned Valley (UMV) en EFRO	263
- Mutaties < € 75.000	<u>108</u>
	<u>3.495</u>

Verkeersveiligheidsvoorzieningen

Deze reserve is ingesteld ter dekking van investeringen op het gebied van verkeersveiligheid.

Afschrijvingen

De reserve dient ter dekking van afschrijvingslasten van grote investeringen met jaarlijkse afschrijvingslasten hoger dan € 10.000 op basis van raadsvoorstel als zodanig is besloten.

De stortingen in de reserve Afschrijvingen betreffen:

- Project Cultuurbedrijf	3.124
- Motie Veilig snelfietspad Tjalmastrook	350
- Krediet warmte- en koudevoorziening IKC+	<u>267</u>
	<u>3.741</u>

De onttrekkingen aan de reserve Afschrijvingen betreffen:

- Gebouw De Coligny	83
- Dorpshuis Valkenburg	82
- MFC Rijnsburg	101
- Mutaties < € 75.000	<u>199</u>
	<u>464</u>

Bommenregeling

Deze reserve is gevormd om de uitgaven en inkomsten te egaliseren die in het kader van de verwijdering van explosieven worden gedaan en ontvangen.

De onttrekking aan de reserve Bommenregeling betreft:

- Mutaties < € 75.000	<u>2</u>
-----------------------	----------

Regionaal Investeringsfonds

Deze reserve wordt ingezet voor de dekking van de bijdragen aan het regionaal investeringsfonds van Holland Rijnland.

De onttrekking aan de reserve Regionaal Investeringsfonds betreft:

- Jaarlijks vindt een bijdrage plaats aan Holland Rijnland voor onder andere de realisatie van de Rijnlandroute.	<u>1.167</u>
--	--------------

Reserve sociaal domein

Transformatie in het sociaal domein stimuleren en bijdragen aan beleidsdoelen van het sociaal domein.

De stortingen in deze reserve betreffen:

- Resultaatbestemming 2022	1.022
- Meerjarenbegroting	<u>319</u>
	<u>1.341</u>

De onttrekkingen aan deze reserve betreffen:

- Tijdelijke implementatiekosten MAG	100
- Vervanging en verbetering applicaties Sociaal Domein	139
- Incidentele Wmo lasten	961
- Hecht	119
- Mutaties < € 75.000	<u>167</u>
	<u>1.486</u>

Aquamar

De reserve is ingesteld ter dekking van de toekomstige exploitatietekorten en eenmalige kosten als gevolg van de nieuwbouw van het zwembad.

De onttrekkingen aan de reserve Aquamar betreffen:

- Nakomende kosten Aquamar	188
- Rente Aquamar	<u>209</u>
	<u>396</u>

Aardgasvrije wijken

De reserve is ingesteld voor het aardgasvrij maken van diverse wijken in Katwijk

De onttrekkingen aan de reserve Aardgasvrije wijken betreffen:

- Opname aardgasvrije wijken	104
- Krediet warmte- en koudevoorziening IKC+	<u>267</u>
	<u>371</u>

Locatie Valkenburg

De reserve is gevormd uit de vrijval van de voorziening project locatie Valkenburg, na het afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst.

Reserve Coronamiddelen

De reserve is gevormd ter dekking van de kosten als gevolg van corona.

De onttrekkingen aan de reserve Corona betreffen:

- Coronacompensaties	101
- Mutaties < € 75.000	<u>50</u>
	<u>150</u>

Nog uit te voeren activiteiten

De reserve is ingesteld om incidentele budgetten vanuit het begrotingsjaar over te hevelen naar het volgende begrotingsjaar.

De stortingen in deze reserve betreffen:

- Budgetoverhevelingen 2023 naar 2024	1.515
- Nog uit te voeren in 2023	<u>1.738</u>
	<u>3.253</u>

De onttrekkingen aan deze reserve betreffen:

- Budgetoverhevelingen 2022 naar 2023	1.821
- Nog uit te voeren in 2023	1.738
- Mutaties < € 75.000	<u>63</u>
	<u>3.621</u>

Voorzieningen

Het verloop en de boekwaarde van de voorzieningen is als volgt te specificeren:

	Voor verplichtingen en verliezen (art. 44 1a)	Gelijk- matige verdeling lasten (art. 44 1c)	Middelen derden (art. 44 2)	Voor- zieningen totaal
Saldo per 31 december 2022	3.730	5.465	2.386	11.581
Toevoegingen	325	2.884	2.544	5.753
Aanwending	-68	-72	-370	-510
Vrijval	-159	-3.661		-3.820
Saldo per 31-12-2023	3.828	4.616	4.560	13.004

Voorzieningen

	Boek- waarde 31-12-2022	Dotatie	Vrijval/ overboe- king	Ont- trekking	Boek- waarde 31-12-2023
Artikel 44 1a BBV					
Pensioenen (ex) wethouders	3.542	141	68	159	3.456
Verlofsparen	188	184			372
<i>Voorzieningen art. 44 lid 1a</i>	3.730	325	68	159	3.828
Artikel 44 1c BBV					
Onderhoud gem gebouwen	2.184	1.342		1.167	2.359
Onderhoud bruggen	256	232		347	141
Onderhoud wegen	2.404	1.310	72	1.736	1.906
t Duyfrak	621			411	210
Oeverpolder	0				0
<i>Voorzieningen art. 44 lid 1c</i>	5.465	2.884	72	3.661	4.616
Artikel 44 2 BBV					
Bovenwijkse voorzieningen derden	555	36			591
Afvalstoffenheffing	1.383	700			2.083
Rioolrechten	448		370		78
Voorziening beschermd wonen	0	1808			1.808
<i>Voorzieningen art. 44 lid 2</i>	2.386	2.544	370		4.560
	11.581	5.753	510	3.820	13.004

TOELICHTING VOORZIENINGEN

Algemeen

De raad heeft op 5 april 2018 de nota reserves en voorziening 2018 vastgesteld.

De voorzieningen zijn gerangschikt in volgorde van het BBV.

Voorzieningen artikel 44 1a

Dit betreft voorzieningen die gevormd zijn wegens verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten.

Pensioenen (ex) wethouders

De voorziening is voor het afdekken van toekomstige pensioenverplichtingen. Visma Idella berekend jaarlijks het doelvermogen dat aan pensioenen aanwezig moet zijn conform de verplichtingen die de gemeente heeft voor de uitbetaling van de (toekomstige) pensioenen.

In 2023 is een bedrag van € 141.000 toegevoegd aan deze voorziening. Voor de reguliere pensioenbetalingen is € 158.719 onttrokken in 2023. De jaarlijkse berekening van Visma Idella veroorzaakt een vrijval van de voorziening van € 68.586.

Verlofsparen

De voorziening is ingesteld conform het advies van de Commissie BBV. Medewerkers van de gemeente Katwijk kunnen met ingang van 1-1-2022 verlofsparen. Deze voorziening bestaat uit spaarverlof en een deel van het bovenwettelijk verlof.

Op basis van de berekening waarin rekening wordt gehouden met de officiële verzoeken tot verlofsparen is een extra dotatie aan deze voorziening noodzakelijk van € 183.400.

Voorzieningen artikel 44 1c

Dit betreft voorzieningen voor kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het (voorgaand) begrotingsjaar.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

De voorziening heeft tot doel de kosten die voortvloeien uit het onderhoudsplan te financieren, waarbij de lasten voor de exploitatie geëgaliseerd worden. De voorziening is gebaseerd op het onderhoudsbeheerplan. Zie ook de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (paragraaf 3.4.4)

t Duyfrak

Deze voorziening heeft tot doel om kosten van het woonrijpmaken af te wikkelen.

Oeverpolder

Deze voorziening heeft tot doel om kosten van het woonrijpmaken af te wikkelen.

Onderhoud wegen

De voorziening heeft tot doel de kosten die voortvloeien uit het onderhoudsplan te financieren, waarbij de lasten voor de exploitatie geëgaliseerd worden. De voorziening is gebaseerd op het onderhoudsbeheerplan. Zie ook de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (paragraaf 3.4.4)

Onderhoud bruggen

De voorziening heeft tot doel de kosten die voortvloeien uit het onderhoudsplan te financieren, waarbij de lasten voor de exploitatie geëgaliseerd worden. De voorziening is gebaseerd op het onderhoudsbeheerplan. Zie ook de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (paragraaf 3.4.4)

Voorzieningen artikel 44 2

Dit betreft voorzieningen voor derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (bijvoorbeeld voor tariefegalisatie inzake heffingen van tarieven van derden met restitutieplicht).

Bovenwijkse voorziening bijdrage derden

Het doel is om vanuit deze voorziening bovenwijkse lasten te financieren die een nauw verband hebben met de grondexploitaties. De voeding is gebaseerd op het aantal verkochte woningen, waarbij een bijdrage wordt ontvangen van de kopers van deze woningen.

Afvalstoffenheffing

De voorziening heeft tot doel om geleidelijk tot kostendekkende tarieven van de afvalstoffenheffing te komen en ongewenste schommelingen op te vangen.

In 2023 is het saldo van het product afval van € 699.670 toegevoegd aan deze voorziening.

Rioolrechten

Deze voorziening heeft tot doel om geleidelijk tot kostendekkende tarieven van de rioolheffing te komen en ongewenste schommelingen op te vangen.

In 2023 leidt het saldo van het product riolering tot een vrijval van deze voorziening van € 369.713.

Voorziening beschermd wonen en maatschappelijke zorg

Op 7 december 2023 is ingestemd met het verlenen van toestemming voor de 'Gemeenschappelijke regeling Zonder Meer Maatschappelijke zorg Duin en Bollenstreek'. Door het instellen van deze lichte GR is de situatie per eind 2023 gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Omdat Katwijk niet zelfstandig kan beschikken over deze middelen is in de jaarrekening 2023 een nieuwe voorziening (derden gelden) gevormd. De voorziening omvat per eind 2023 € 1.808.324, bestaande uit het restende deel vanuit het verleden en het niet uitgegeven deel 2023. In 2024 vindt nader onderzoek plaats naar de definitieve administratieve verwerking van de afspraken tussen de gemeenten onderling.

Vaste schulden

Het verloop en de boekwaarde van de vaste schulden is als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31-12-2022	Opnamen 2023	Aflossingen 2023	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhandse leningen van:				
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	6.800		400	6.400
Binnenlandse banken	122.809		10.891	111.918
Binnenlandse bedrijven	8.888		4	8.884
Openbare lichamen	36.100	35.000	1.300	69.800
Waarborgsommen	40	4		44
Totaal	174.637	35.004	12.595	197.046

Het totaal aan rente over de vaste schulden over 2023 bedraagt € 3,478 mln

In 2023 zijn twee geldleningen van in totaal € 35 miljoen aangetrokken.

Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen

De lening is verstrekt door een binnenlandse bank.

De leningen van binnenlandse bedrijven betreffen:

1. Voor het project Trappenberg-Kloosterschuur is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Greenport Ontwikkelings Maatschappij (GOM). Op basis van deze overeenkomst heeft de GOM de voor de aankopen verschuldigde koopsommen als vooruitbetaling aan de gemeente voldaan. Deze vooruitbetalingen zijn hier opgenomen voor € 8,744 miljoen.
2. De Raad Bouw heeft € 95.194 gestort bij de gemeente ter financiering van startersleningen bij SvN.
3. In 2014 zijn met het sportbedrijf afspraken gemaakt over de financiering van de aandelen (€ 44.924).

Waarborgsommen

Deze balanspost bestaat uit waarborgsommen in verband met verhuringen.

	2023	2022
Waarborgsommen	44	39
Waarborgsommen planschade	0	1
Waarborgsommen	<u>44</u>	<u>40</u>

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	12.033	12.603
Overlopende passiva	30.817	29.484
Totaal	42.850	42.087

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden zijn als volgt te specificeren:

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
Overige kasgeldleningen	0	0
Overige schulden	12.033	12.603
Totaal	12.033	12.603

Overige schulden

	2023	2022
Crediteuren	8.043	8.453
Crediteuren overheid	3.365	3.952
Crediteuren sociale zaken	625	198
	<u>12.033</u>	<u>12.603</u>

Crediteuren

Onder de crediteuren zijn de schulden uit hoofde van ontvangen inkoopfacturen van leveranciers en inkoopfacturen voor uitbesteed werk voor investerings- en aannemingsprojecten en onderhoud, alsmede voor openstaande inkoopfacturen voor diverse exploitatielasten opgenomen.

Crediteuren overheid

De afdracht loonheffing is geboekt onder de crediteuren. De hoogte van de afdracht bedraagt € 2,872 mln.

Overlopende passiva

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2022
Nog te betalen bedragen	9.457	9.062
Vooruitontvangen subsidies overheidslichamen	17.191	16.485
Overige vooruit ontvangen bedragen	4.169	3.937
Totaal	30.817	29.484

Nog te betalen bedragen

De nog te betalen bedragen betreffen de over 2023 nog verschuldigde exploitatielasten waarvoor de facturen na 31 december 2023 worden ontvangen en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
Verplichtingen	2.745	2.294

Transitorische rente	2.228	1.584
Nog te betalen bedragen	3.855	4.545
Nog te betalen SPUK sport	629	639
	<u>9.457</u>	<u>9.062</u>

Vooruit ontvangen subsidies overheidslichamen

Hieronder zijn opgenomen de vooruit ontvangen subsidies waarvoor een terugbetalingsverplichting geldt.

	Boek- waarde 31-12-2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Boek- waarde 31-12-23
Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid *1)	1.657		-251	1.908
Onderwijsachterstandenbeleid	1.128	2.257	2.249	1.136
COA Ohba regeling	1.318		279	1.039
Geluidsmaatregelen SISA	484			484
Provincie Zuid-Holland Valkenburgse Meer	442			442
Overige geluidssubsidies	412		30	382
SPUK Sport	72		72	0
Hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	9			9
Woningimpuls GOV	6.937			6.937
SPUK COVID 19 onderwijs vertraging	1.017		696	321
SPUK ijsbanen en zwembaden	573	0	573	0
SPUK Sportakkoord	73	40	109	4
SPUK aanpak energiearmoede	559	297	432	424
SPUK impulsregeling Klimaatadaptatie 2021-2027	373			373
Openbare verlichting N449 Noordwijkerweg	78			78
Investeringsfonds Beschermd wonen	1.021	0	1.021	0
SPUK tijdelijke onderhuisvesting ontheemden	84	102	186	0
SPUK stim. Verkeersveiligheidsmaatregelen	131			131
Spuk Meoz		489	91	398
Spuk wet inburgering g10	65	681	555	191
Spuk onderwijsroute g13	24	59	23	60
Spuk onderwijsroute g13 *1)	28		0	28
Spuk cdoke f28		1.058	450	608
Spuk vliegende brigade c41b		65	38	27
Regionale samenwerking DBS		40	40	0
BBZ kapitaalverstrekking		26	1	25
Subsidie Groen van prinsterenweg 1		104	0	104
SPUK lokale aanpak isolatie c94		757	0	757
Subsidie Reg. huisvesting aandachtsgroepen c209		578	0	578
Spukregeling GALA H30		1.177	795	382
Spuk opvang Oekrainers a16		6.695	6.331	364
Totaal	16.485	14.426	13.720	17.191

*1) Bedrag ultimo 2023 moet op basis van einde regeling worden terugbetaald aan ministerie en is niet meer inzetbaar voor gemeente Katwijk.

Overige vooruit ontvangen bedragen

	2023	2022
Vooruit ontvangen bedragen	4.169	3.937

4.169	3.937
-------	-------

Onder de vooruit ontvangen bedragen is het bedrag van de overdracht van onroerend goed (hotel Riche) opgenomen.

4.3.6 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Hierna worden de belangrijkste overeenkomsten met financiële verplichtingen uiteengezet voor zover deze niet nader zijn opgenomen in de toelichting bij de balans.

Borgstellingen

In totaal heeft de gemeente Katwijk voor € 183,7 miljoen borgstellingen voor leningen van derden afgegeven. Het gaat hier onder meer om waarborgen in de sfeer van de volkshuisvesting (achtervang), het verenigingsleven en stichtingen die het algemeen belang behartigen. Tevens heeft de gemeente hypotheek gewaarborgd via het Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel; voor leningen boven de NHG norm staat de gemeente borg.

Geldnemer (bedragen * € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Rente %	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
a. woningcorporaties	155.426	2,2%/6,37%	143.731	129.851
b. verenigingen	325	3,15%/3,25%	54	78
c. stichtingen	3.448	1,95%/5,14%	1.637	1.771
d. hypotheekfonds	848	3,8%/5,9%	426	433
e. woonzorginstelling	42.254	1,6%/3,48%	30.899	32.096
f. grondontwikkeling	7.000	0,7%/1,56%	7.000	7.000
Totaal	209.301		183.747	171.229

toelichting

Gemeente Katwijk heeft een risico van 20% voor de leningen van € 35 miljoen onder f. grondontwikkeling. Onder de borgstellingen stichtingen is een lening begrepen van € 770.000 waar de gemeente Katwijk een risico heeft van 50%.

Overige niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan onderstaande, niet in de balans opgenomen, belangrijke financiële verplichtingen.

In 2023 zijn alle vakantieverplichtingen uitbetaald.

Bedragen * € 1.000	2023	2022
Huurovereenkomsten	650	200
Openstaande verlofuren personeel	1.582	1.165

Garantstellingen

Ultimo 2023 staat de gemeente garant voor een leningenportefeuille van ruim € 40,02 miljoen (excl. de leningen aan de woningbouwcorporaties). Om het risico te beheersen om als borg op deze bestaande en nieuwe garantstellingen te worden aangesproken is het van belang nieuwe aanvragen grondig te beoordelen/toetsen en voor de reeds gegarandeerde leningen een adequaat monitoringstelsel te hebben waarin het risico bepalend is voor de zwaarte van het toezicht en de verlangde gemeentelijke bevoegdheden.

Dit monitoringstelsel is eind 2021 ingericht en uitgewerkt en uiteindelijk is het Kader garanties gemeente Katwijk vastgesteld in de raad van 2 december 2021 onder kenmerk Z38012D2731822.

Stand van zaken

Op hoofdlijnen is de situatie rondom de gemeentelijke garanties als volgt:

- Er zijn in 2023 alleen nieuwe aanvragen voor de woonstichting Dunavie verstrekt.
- Er zijn momenteel op de lopende garanties geen betalingsachterstanden.
- Voor veel organisaties onder het toezicht van de gemeente is het nog vooralsnog wachten op de jaarrekening 2023. Deze zijn opgevraagd. Bestaande stukken die zijn ontvangen zijn/worden beoordeeld.

Enkele bijzondere garantstellingen uitgelicht:	Toelichting
a. Woningcorporaties - Dunavie	(Tertiaire) achtervang-constructie. Totale borgstelling 10% van het onderpand. Het betreft een collegiale borgstelling.
b. verenigingen - Gemeenschappelijke Openbare Bibliotheek	De gemeente verstrekt een subsidie van € 1,5 miljoen op € 1,9 miljoen begroting. Het onderpand Fresiastraat is verkocht en de gemeente staat wel nog borg voor deze lening.
c. stichtingen - Sportfaciliteiten De Krom	Sportfaciliteiten zijn gebouwd met garantie van de gemeente. Gesprekken worden ingepland na ontvangst jaarwerk.
c. stichtingen - Tennispark de Krom K.L.T.V.	Sportfaciliteiten zijn gebouwd met garantie van de gemeente. Gesprekken worden ingepland na afronding jaarwerk.
d. hypotheekfonds - Overheidspersoneel	Dit betreft een oude regeling voor ambtenaren, waarbij de regeling is gestopt in 2016. Het betreft enkele leningen met oud-medewerkers die hypotheek hebben waar gemeente garant voor staat.
e. woonzorginstelling - DSV	DSV heeft een Business case in voorbereiding voor de ontwikkeling van Salem.
f. grondontwikkeling - Greenport Ontwikkel Maatschappij (GOM)	Katwijk heeft hier een grondpositie en een leningpositie waarbij de gronden zijn gekocht voor glastuinbouw. De borgstelling betreft een basisbedrag van € 7 miljoen. Er vinden onderhandelingen plaats tussen gemeente en GOM om de gronden over te dragen aan de gemeente, omdat de realisatie van glastuinbouw niet rendabel is.

In aanvulling op bovenstaand overzicht:

De Commissie BBV doet in haar Kadernota 2018 (paragraaf 4.1.1) de aanbeveling om meerjarige inkoopcontracten, die zouden moeten voldoen aan Europese aanbestedingsregels maar dat niet doen, in de toelichting op de jaarrekening op te nemen bij de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen' voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten.

De achtergrond van deze aanbeveling moet worden gezocht in eventuele fouten die worden gemaakt bij het aanbesteden. Als een contract Europees aanbesteed had moeten worden, maar dit niet als zodanig is gedaan, zijn de bestedingen als fout aan te merken gedurende de gehele looptijd van het contract. Een dergelijke fout wordt ook wel financieel onrechtmatig genoemd, omdat niet wordt voldaan aan Europese wet- en regelgeving. De looptijd van een dergelijk contract is vaak afgesloten voor meerdere jaren met als effect dat elk jaar de werkelijke besteding fout is en elk jaar in de oordeelsvorming van de accountant meegenomen moet worden.

Het advies van de Commissie BBV zorgt ervoor dat bij het opnemen van de contractwaarde (het deel na balansdatum) onder de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen' eenmalig voor het volledige bedrag van het contract als fout in de oordeelsvorming wordt betrokken. Dit kan alleen indien de bestedingen in de jaren erna (contractueel) verplicht zijn en dit vermeld is bij de niet uit de balans blijvende verplichtingen. Hetzij vanwege de materiële omvang van de verplichting hetzij vrijwillig wanneer de omvang van de niet uit de balans blijvende verplichting niet materieel is.

Om te voldoen aan het advies van de Commissie BBV voert Katwijk jaarlijks een spendanalyse uit op de bestedingen aan leveranciers. Deze spendanalyse is puur gebaseerd op de bestedingen aan leveranciers over het huidige boekjaar en waarbij wordt vastgesteld in hoeverre wel of niet terecht een Europese aanbesteding heeft plaatsgevonden. Er zijn geen gevallen van diensten, leveringen en/of werken Europees aanbesteed die in deze jaarrekening vermeld hoeven te worden.

4.3.7 Toelichting overzicht van baten en lasten

Algemeen

De toelichting van het verschil tussen de gerealiseerde lasten en baten ten opzichte van de Begroting 2023 na wijzigingen is opgenomen in hoofdstuk 3.2 Beleidsverantwoording per programma onder het kopje 'Wat heeft het gekost?'. Afwijkingen van € 50.000 en hoger zijn daarin toegelicht.

Overhead

Met ingang van het begrotingsjaar 2017 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. Een belangrijke wijziging heeft betrekking op de overhead. Overhead, ofwel indirecte kosten, is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De overhead wordt met ingang van 2017 centraal begroot op het taakveld 0.4 Overhead. Het taakveld 0.4 Overhead is opgenomen in het programma Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien (ADO). In het BBV is voorgeschreven dat in de begroting en jaarrekening een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead.

Kostensoort	jrk 2022	begroot 2023	werkelijk 2023	verschil 2023
Lasten:				
Personeel	13.530	15.451	14.034	1.417
Inhuur personeel	1.367	591	2.196	-1.605
Personeelgerelateerde kosten	1.528	1.535	1.813	-278
Onderhoud en gebouwgerelateerde kosten	854	971	1.033	-62
Rente en afschrijving	1.424	1.024	1.010	14
Onderhoud software en hardware	1.671	2.677	2.550	127
overig	1.735	1.769	1.568	201
	22.108	24.018	24.204	-186
Baten				
	278	200	298	98
Totaal overhead (lasten - baten)	21.830	23.818	23.906	-88

* bedragen * € 1.000

De financiële afwijkingen op het taakveld 0.4 zijn toegelicht in het programma Bestuur en dienstverlening.

Toelichting op salarissen en inhuur over programma's

Voor de uitvoering van alle programma is personele capaciteit benodigd. Dit wordt voor een groot deel uitgevoerd door personeel in dienst van de gemeente zelf, maar ook door externe capaciteit. Door het niet beschikbaar hebben van eigen medewerkers (vacatures, ziekte of krapte op arbeidsmarkt) worden budgetten van eigen personeelslasten en inhuur flexibel ingezet. Onderstaand wordt inzicht gegeven op de inzet van de totale personele kosten (eigen personeelslasten en inhuur) en wordt op hoofdlijn een toelichting gegeven bij de grootste afwijkingen per programma.

Salaris en inhuur per programma	jrk 2022	Raming 2023	Werkelijk 2023	Verschil 2023
Bestuur en ondersteuning	19.513	22.114	21.791	324
Veiligheid	1.373	2.316	2.179	137
Verkeer, vervoer en waterstaat	4.595	4.994	4.596	397
Economie	838	1.271	1.228	44
Onderwijs	642	712	484	228
Sport , cultuur en groen	2.220	2.217	2.262	-45
Sociaal domein	10.337	10.355	10.416	-61
Volksgezondheid en milieu	3.993	4.913	4.804	110
Volkshuisv, ruimtelijke ordening en stedelijke vern.	7.379	9.057	7.941	1.117
Totaal	50.891	57.950	55.700	2.250
Waarvan eigen personeelslasten	39.575	51.019	43.111	7.908
Waarvan inhuur	11.316	6.931	12.589	-5.658
Totaal	50.891	57.950	55.700	2.250

* bedragen *€ 1.000

Het totaal aan personeelslasten (egen personeel en inhuur) is € 55,7 miljoen. De afwijking is € 2,25 miljoen (3,9%). In 2023 is voor de intensivering van nieuwe beleid en verlaging werkdruk is een algemene stelpost onder taakveld 0.4 overhead van afgerond 1 miljoen opgenomen. Deze stelpost is opgenomen omdat niet alle vacatures het gehele jaar ingevuld konden worden. Deze stelpost wordt verrekend met het overschot de personele lasten van € 2.250 miljoen.

De begrote en werkelijke uitgaven wijken per programma op onderdelen af omdat personeel binnen programma's flexibel wordt ingezet. Ook zijn er binnen programma's ontwikkelingen waarvoor extra capaciteit benodigd was. Deze extra inzet is dan binnen de beschikbare capaciteit en budgetten ingezet.

Onderstaand een toelichting op de programma's met een afwijking van meer dan € 0,1 miljoen.

Programma 0 bestuur en ondersteuning

Het overschot wordt voornamelijk veroorzaakt doordat een aantal vacatures ter verlaging van de werkdruk later zijn ingevuld. Op dit programma is ook extra inzet geweest vanwege de extra verkiezingen.

Programma 1 Veiligheid:

De extra boa's voor de pilot verruiming horecatijden zijn later geworven en het rooster met nachtdiensten voor deze pilot kon vanaf mei 2023 van start gaan.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Werkzaamheden voor parkeerregulering Valkenhorst en fiscaliseren van parkeren zijn doorgeschoven naar 2024. Ook is een deel van de werkzaamheden van inhuur personeel rechtstreeks op projecten geboekt. In het recente verleden zat er een hoge improductiviteit op de gerealiseerde uren (bijv. inhuur circa 75% productief, nu richting 95%-98%). Hier hebben we verbeterlagen in gemaakt door bijvoorbeeld werkoverleg-uren, welke betrekking hebben op de lopende projecten, ook hierop te laten verantwoorden.

Programma 4 Onderwijs

Salarislasten zijn in 2023 zoveel mogelijk ten laste te brengen van de rijksmiddelen voor GOAB en de incidentele NPO-middelen, hierdoor is er een incidenteel voordeel op de personeelslasten.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Voornaamste oorzaak van deze afwijking is het later invullen van vacatures binnen het energieteam.

Programma 8 VHV, RO en stedelijke vernieuwing

Belangrijkste oorzaak voor deze onderschrijding is de vertraging in uitvoering GOV. Daarnaast worden meer werkzaamheden die direct aan investeringen gekoppeld zijn ook aan projecten doorbelast.

Overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Jaarrekening 2022	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Lasten					
Beleggingen	13	14	14	15	-1
Kosten heffen en invorderen (excl. parkeerbelasting)	1.224	1.215	1.394	1.459	-65
Lasten financieringsfunctie	697	2.547	822	1.028	-206
Onvoorziene uitgaven	-	67	50	-	50
Overhead	22.108	23.272	24.018	24.204	-186
Lasten - Totaal	24.042	27.116	26.299	26.707	-408
Baten					
Algemene uitkering Gemeentefonds	-109.209	-106.675	-113.787	-114.581	794
Beleggingen	-1.419	-1.389	-1.245	-1.245	0
Integratie-uitkering Sociaal Domein	-8.120	-6.305	-6.732	-6.180	-552
Overhead	-278	-101	-201	-298	98
Overige belastingen	-1.344	-1.218	-1.318	-1.535	217
OZB	-16.179	-17.161	-17.861	-18.404	543
Saldo financieringsfunctie	-630	-371	-1.121	-1.245	124
Baten - Totaal	-137.179	-133.219	-142.265	-143.488	1.223
Saldo exclusief mutaties reserves - Totaal	-113.137	-106.103	-115.966	-116.781	815

Vennootschapsbelasting (Vpb)

De gemeente Katwijk heeft met de belastingdienst op 23 november 2022 een nieuw convenant Doorontwikkeld Horizontaal Toezicht (DHT) gesloten voor de duur van 3 jaar. Dit is mogelijk gemaakt door de voortgang van het implementeren van aanvullende fiscale beheersmaatregelen waar de belastingdienst vertrouwen in heeft. De gemeente voert de werkzaamheden samen met haar externe fiscaal adviseur uit en deze lopen door in het jaar 2024. Ook de fiscale risico's en processen bij de gemeente zijn in kaart gebracht. Hierbij is vastgesteld dat in afwijking van een eerder advies dat de gemeente Katwijk op basis van clustering activiteiten verricht waarbij zij Vpb-plichtig is. Hiervoor is met terugwerkende kracht alsnog Vpb-aangifte gedaan.

Grondexploitatie

De winst wordt vastgesteld aan de hand van de totale looptijd van de grondexploitatie. Met periodieke Quick-scans wordt gemonitord of er in de toekomst winst is te verwachten op het totaal van alle grondexploitatie. Tot op heden is dit nog niet het geval.

Afvalverwerking

Voor de afvalopbrengsten heeft de belastingdienst met de Koninklijke vereniging voor afval- en reinigingsmanagement (NVRD) een deal gemaakt. Dit resulteert in een klein bedrag aan vennootschapsbelasting. Vanaf 2023 ontvangt de gemeente eveneens voor zwerfafval en het recyclen van matrassen een vergoeding. Deze opbrengsten worden op eventuele winst beoordeeld.

Reclame

Het tegen vergoeding aan reclame-exploitanten geven van gelegenheid tot het doen van reclame-uitingen, waarbij de reclame-exploitanten een exclusief exploitatierecht krijgen, wordt na rechtbankuitspraken aangemerkt als Vpb-plichtige activiteit. De verwachting is dat de uitspraak bij een hoger beroep dezelfde conclusie wordt getrokken.

Niet aftrekbare kosten en advieskosten

De wet kent diverse aftrekbeperkingen. De aftrekbeperking geldt bij aanwezigheid van een of meerdere werknemers. De gemeente Katwijk heeft medewerkers in dienst, zodat de aftrekbeperking van toepassing is. In de aangifte worden geen rechtstreekse kosten toegerekend die kwalificeren voor de aftrekbeperking. Echter, in de uurtarieven wordt rekening gehouden met een opslag voor overhead. Als onderdeel van de overhead worden kosten doorbelast die kwalificeren als representatiekosten. Derhalve dient in beginsel rekening te worden gehouden met de aftrekbeperking. Daarom is rekening gehouden met de fictie omtrent deze aftrekbeperking en worden de gemengde kosten in lijn met de fictie opgenomen in de aangifte.

Op basis van de getoetste activiteiten blijkt dat (vooralsnog) geen andere activiteiten dienen te worden opgenomen in de aangifte Vpb.

De Vpb-activiteiten resulteren in een jaarlijkse Vpb-verplichting van ± € 15.000.

Door de Vpb-plicht onderdeel uit te laten maken van het overleg Doorontwikkeld Horizontaal Toezicht (DHT) met de belastingdienst wordt jaarlijks aandacht besteed aan de Vennootschapsbelasting.

Vennootschapsbelasting (paragraaf grondbeleid)

De winst wordt vastgesteld aan de hand van de totale looptijd van de grondexploitatie. Met periodieke Quick-scans wordt gemonitord of er in de toekomst winst is te verwachten op het totaal van alle grondexploitaties. Tot op heden is dit nog niet het geval.

4.4 Incidentele baten en lasten

Toelichting

De raad is verantwoordelijk voor het borgen dat de gemeentelijk financiën gezond blijven. Om de raad in staat te stellen de naleving te controleren, moet er goed inzicht worden verstrekt in de (aard van de) middelen die beschikbaar zijn en hoe ze zijn besteed.

Uitgangspunt hierbij is dat alle baten en lasten in principe structureel van aard zijn. In de praktijk komen er echter ook incidentele baten en lasten voor. Veelal wordt dit veroorzaakt door eenmalige gebeurtenissen/besluiten die zowel onverwacht als voorzien kunnen zijn.

In de toelichting op het BBV staat als hulpmiddel opgenomen dat voor het bepalen van een nadere invulling van het begrip "incidenteel" gedacht kan worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Dit is slechts een hulpmiddel. De duur kan ook langer zijn, aangezien de soort of eigenschap van een post altijd boven dit hulpmiddel gaat. De incidentele lasten mogen zowel door incidentele als structurele baten gedekt worden.

Op 30 augustus 2018 heeft de commissie BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) de notitie structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd.

De commissie BBV adviseert in deze notitie om in de financiële verordening op te nemen vanaf welke omvang incidentele baten en lasten afzonderlijk worden gespecificeerd. Omdat dit nog niet in de financiële verordening is opgenomen, is een grens van € 50.000 gehanteerd.

Conform de stellige uitspraak van de commissie BBV is in het overzicht een toelichting opgenomen bij de incidentele baten en lasten.

4.4.1 Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht geraamde incidentele lasten & baten		Lasten	Baten
		2023	2023
0.10/0.8	Kwakelwei stimuleren - Amendement € 100.000 toegevoegd aan de reserve strategische investeringen.	100	100
0.10/0.8	Resultaatbestemming 2022 - toevoeging aan de algemene reserve	4.132	4.132
0.10/div	Nog uit te voeren activiteiten van 2022 naar 2023	2.123	2.123
0.2	Verkiezingen, vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in november 2023.	270	
div/0.10	Nog uit te voeren activiteiten 2023 naar 2024	459	459
0.8/0.10	Resultaatbestemming 2022	6.892	6.892
div./0.10	Ophoging incidentele lasten VJB2023 ten laste van de algemene reserve.	674	674
div.	Totaal posten onder de € 50.000	-7	
0.10	Overige reservemutaties onttrekkingen		7
Totaal programma 0 Bestuur en ondersteuning		14.643	14.387
1.2/0.10	2-jarige Pilot entreetijden horeca uhv coalitieakkoord ten laste van de algemene reserve. Het rooster met de nachtdiensten BOA's ten behoeve van de verruiming entreetijden kon starten vanaf mei 2023.	129	129
1.2/0.10	Herziening evenementenbeleid coalitieakkoord ten laste van de algemene reserve.	75	75
1.1	Asbestsanering brandweerkazerne 2023	35	
1.2	Amendement: eindejaarsactiviteit SKA 2023	46	
div.	Totaal posten onder de € 50.000	2	
0.10	Overige reservemutaties onttrekkingen		2
Totaal programma 1 Veiligheid		287	206

0.10/0.10	Motie veilig snelfietspas Tjalmastrook - storting reserve afschrijvingen van de algemene reserve.	350	350
2.1/0.10	Bijdrage Regionaal InvesteringsFonds (t/m 2024). Betreft een jaarlijkse bijdrage, samen met de deelnemende gemeenten van Holland Rijnland, in de kosten van vijf grote projecten t.b.v. de regionale infrastructuur, waaronder de Rijnlandroute met beschikking over de reserve Regionaal Investeringsfonds.	1.166	1.166
2.1/0.10	Rijnlandroute N206 ten laste van de algemene reserve.	207	207
2.5/0.10	HOV baan fase 2 ten laste van de reserve Strategische investeringen.	64	64
div/0.10	Nog uit te voeren activiteiten, budgetoverheveling incidentele bedragen.	60	60
div.	Totaal posten onder de € 50.000	25	
0.10	Overige reservemutaties onttrekkingen		25
Totaal programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		1.872	1.872
0.10/3.2	Bouwgrondexploitatie Klei Oost Zuid	549	549
0.10/div	Nog uit te voeren activiteiten, budgetoverheveling incidentele bedragen.	106	106
div/0.10	Unmanned Valley EFRO ten laste van de reserve Strategische investeringen.	263	263
div.	Totaal posten onder de € 50.000	1	
0.10	Overige reservemutaties onttrekkingen		-14
Totaal programma 3 Economie		920	905
4.1/0.10	Tijdelijk onderwijs huisvesting Otto baron ten laste van de reserve Sociaal domein.	42	42
4.2	Bijdrage Internationale Schakel Klas (ISK) Lisse (t/m 2024) In 2019 is besloten de ISK te verplaatsen van Katwijk naar Lisse. Ter compensatie van de huisvestingslasten wordt 5 jaar lang een investeringsbijdrage gedaan.	22	
4.3	Via de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid (D8) zijn er in 2023 extra middelen ontvangen van het Rijk.	631	631
div.	Totaal posten onder de € 50.000	21	30
0.10	Reservemutaties stortingen	30	
0.10	Overige reservemutaties onttrekkingen		21
Totaal programma 4 Onderwijs		746	724
0.10/0.10	Cultuurbedrijf	3.124	3.124
5.2/0.10	Bijdrage Aquamar ten laste van de reserve Aquamar.	254	254
5.5/0.10	Bijdrage restauratie Visserijschool	100	100
5.6	Extra middelen via een specifieke uitkering van het Rijk voor informatiepunten digitale overheid.	66	66
5.7	Openbaar groen, herstel schade storm.	261	
div/0.10	Nog uit te voeren activiteiten, budgetoverheveling incidentele bedragen.	50	50
	Totaal posten onder de € 50.000	97	
0.10	Overige reservemutaties onttrekkingen		97
Totaal programma 5 Sport, cultuur en recreatie		3.953	3.692
0.10/6.1	Noodopvang vluchtelingen Oekraïne, toevoeging aan de algemene reserve bij de Najaarbestuursrapportage 2023 van het saldo.	2.514	2.514
0.10/div	Nog uit te voeren activiteiten, budgetoverheveling incidentele bedragen.	597	597
0.10/6.1	Resultaatbestemming 2022 ten gunste van het sociaal domein	1.141	1.141
6.1/0.10	Tijdelijke implementatiekosten MAG, ten laste van de reserve sociaal domein	100	100
6.3/0.10	Vervanging en verbetering applicaties sociaal domein, ten laste van de reserve sociaal domein	139	139
div/0.10	Nog uit te voeren activiteiten, budgetoverheveling incidentele bedragen.	2.351	2.351
div/0.10	Winterplan - energietoeslag, ten laste van de algemene reserve	1.851	1.851
6.1/0.10	Plankosten tijdelijke flexwoningen, ten laste van de algemene reserve	50	50
div/0.10	Coronalasten 2023 ten laste van de reserve coronamiddelen	101	101
div/0.10	Onttrekking incidentele Wmo lasten ten laste van de reserve sociaal domein	961	961
div.	Totaal posten onder de € 50.000	96	

0.10	Overige reservemutaties onttrekkingen		96
Totaal programma 6 Sociaal domein		9.901	9.901
0.10/div	Nog uit te voeren activiteiten, budgetoverheveling incidentele bedragen.	172	172
7.1/0.10	Warmte-koude voorziening IKC+ van Lierestraat ten laste van de reserve aardgasvrije wijken.	267	267
7.4/0.10	Hoornes ten laste van de reserve aardgasvrije wijken.	104	104
7.4/0.10	Klusteam 2023 ten laste van de algemene reserve	145	145
7.4	Geluidsaneringsprojecten, uitvoering van gevelonderzoeken ter voorbereiding van geluidsanering van project Rijnmond gedekt door een subsidie.	30	30
div/0.10	Hogere bijdrage Hecht ten laste van de reserve sociaal domein	119	119
div/0.10	Nog uit te voeren activiteiten, budgetoverheveling incidentele bedragen.	240	240
	Totaal posten onder de € 50.000		
0.10	Reservemutaties stortingen		
0.10	Overige reservemutaties onttrekkingen		
Totaal programma 7 Volksgezondheid en milieu		904	904
0.10/8.1	Een deel van de ontvangen bijdrage voor bovenwijkse voorzieningen wordt toegevoegd aan de reserve strategische investeringen.	42	42
0.10/8.1	Bijdrage RO diverse projecten zelfrealisaties 2023 wordt toegevoegd aan de reserve strategische investeringen.	126	126
0.10/div	Nog uit te voeren activiteiten, budgetoverheveling incidentele bedragen.	225	225
0.10/8.1	Rijnsoever-Noord fase 3 winstneming 2023	50	50
div/0.10	Nog uit te voeren activiteiten, budgetoverheveling incidentele bedragen.	489	489
8.1/0.10	Verplaatsing volkstuinvereniging De Kwaai Margen ten laste van de algemene reserve	133	133
8.1/0.10	Woningbouw Rijnsburg Noord ten laste van de reserve wonen	56	56
	Totaal posten onder de € 50.000	25	
0.10	Overige reservemutaties onttrekkingen		25
Totaal programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		753	728
Totaal incidentele lasten en baten		33.978	33.319
Saldo incidentele lasten en baten (+ = voordeel)		659	

4.4.2 Structurele mutaties reserves

Op 25 juni 2013 is artikel 28 van het BBV gewijzigd en is bepaald dat de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt aangevuld met een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Structurele toevoegingen

Overzicht structurele toevoegingen reserves		<i>bedrag x € 1.000</i>
programma	Omschrijving	2023
0	Reserve Sociaal Domein	200
Totaal toevoegingen		200

Structurele onttrekkingen

Overzicht structurele onttrekkingen reserves		<i>bedrag x € 1.000</i>
programma	Omschrijving	2023
1	Afschrijvingen: KRB 2 reddingsposten	21
2	Afschrijvingen: Herinrichting terrein Savoy	5
2	Afschrijvingen: Verlenging Westerbaan	25
2	Afschrijvingen: Recreatie vzw PH kanaal	3
2	Afschrijvingen: Reconstructie Ambachtweg	1
2	Afschrijvingen: Herinrichting openbare ruimte Zeeweg	6
2	Afschrijvingen: Fietsstraat Nieuwe Duinweg	8
2	Afschrijvingen: Fietsverbinding Westerbaan - Laan van Nw Zuid	6
2	Afschrijvingen: Fietspad Biltlaan	11
2	Afschrijvingen: Valenburgsemeer	11
2	Afschrijvingen: Verkeersplateau Katwijkerbroek	1
2	Afschrijvingen: Digitalisering parkeersysteem	40
5	Afschrijvingen: Middelmors	34
5	Afschrijvingen: KBS	6
5	Afschrijvingen: J. Cruijff Court	4
5	Afschrijvingen: Groenbeleidsplan	17
5	Afschrijvingen: Aquamar	142
6	Afschrijvingen: Coligny	83
6	Afschrijvingen: Dorpshuis Valkenburg	82
6	Afschrijvingen: MFC Rijsburg	101
Totaal onttrekkingen		606

4.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op 25 juni 2013 is artikel 28 van het BBV gewijzigd en is bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening de informatie wordt opgenomen, bedoeld in de artikelen 4.1, eerste en tweede lid, en 4.2, eerste tot en met derde lid van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

WNT-verantwoording 2023 Gemeente Katwijk

De WNT is van toepassing op Gemeente Katwijk. Het voor Gemeente Katwijk toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

2023		
bedragen x € 1	drs. H. Kruijt	mr. drs. R.T. Jie Sam Foek
Functiegegevens⁵	Griffier	Gemeentesecretaris/ algemeen directeur
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1	1
Dienstbetrekking ⁸	ja	ja
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.732	148.899
Beloningen betaalbaar op termijn	17.530	22.541
<i>Subtotaal</i>	<i>125.262</i>	<i>171.440</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	125.262	171.440
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022¹⁴		
bedragen x € 1	drs. H. Kruijt	mr. drs. R.T. Jie Sam Foek
Functiegegevens⁵	Griffier	Gemeentesecretaris/ algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1	1
Dienstbetrekking ⁸	ja	ja
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.197	141.432
Beloningen betaalbaar op termijn	18.212	22.638
<i>Subtotaal</i>	<i>121.409</i>	<i>164.070</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	216.000	216.000
Bezoldiging	121.409	164.070

4.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 21 december 2023 vastgestelde Normenkader financiële rechtmatigheid 2023-2025 van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.216.330. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Omschrijving	Fouten Bedragen *€ 1.000	Onduidelijkheden Bedragen *€ 1.000
Begrotingscriterium		
1a. Overschrijdingen van lasten op taakveldniveau	€ 4.464	-
1b. Overschrijding van investeringsbudgetten (kredieten)	-	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	-	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden (1a. +/+ 1b. +/+ 2. +/+ 3.)	€ 4.464	-
4. Afwijkingen die als acceptabel zijn aangemerkt en voldoen aan de vastgestelde kaders voor de rechtmatigheidsverantwoording, zoals bepaald in de Financiële Verordening. Deze begrotingsafwijkingen worden toegelicht in hoofdstuk 3.2, Beleidsverantwoording per programma.	€ 4.464	-
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (1a +/+ 1b +/+ 2 +/+ 3 -/- 4)	€ 0	-
Voorwaarden criterium		
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 1.801	€ 237
Criterium Misbruik en Oneigenlijk gebruik		
Opboeking van onverschuldigde betalingen en fraudeverordeningen Participatiewet	€ 122	-

Toelichting

In 2023 legt het college voor het eerst expliciet verantwoording af over de naleving van de financiële rechtmatigheid. In bovenstaande rechtmatigheidsverantwoording heeft het college aangegeven dat het van mening is dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Iedere overschrijding op de begroting dient de gemeente op grond van de Gemeentewet aan te merken als onrechtmatig. Dit was anders in de tijd dat de accountant de rechtmatigheid controleerde. Doordat de regels veranderd zijn, worden zaken eerder als niet rechtmatig aangemerkt. We zien dat er in totaal voor bruto € 4,464 miljoen (onderdeel 1a van de verantwoording) als begrotingsonrechtmatigheid wordt aangemerkt onder de nieuwe regels. Tegelijk zijn dit afwijkingen op de begroting die vallen binnen de kaders die de raad heeft vastgesteld. Zoals in bovenstaande tabel ook is gemeld, zijn de begrotingsafwijkingen acceptabel en is het nettobedrag aan begrotingsonrechtmatigheid € 0.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5

Single information, Single audit (SiSa)

5. Single information, Single audit (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	Lijstingscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschild bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwilleige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten t/m de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 6.253.054	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 58.547
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatief besteding (t/m jaar T)		
Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10					
€ 0	€ 18.900	€ 6.330.501	€ 11.912.787					
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (jaarse)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2
			1056	56	2	13	Nee	Nee
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1		
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10		
			2023	Nee	73.241	73.241		
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16
			€ 38.081	€ 76.343	€ 10.524	€ 16.967	€ 0	€ 0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22			
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Totaal			
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoord (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	Totale verantwoord (jaar T) voor de SPUK B2 regeling			
Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle R Indicator: B2/26	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/28			
€ 121.846								
BZK	C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls Tranche 1 t/m 5 Gemeenten	Projectaamnummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/02	Aard controle D1 Indicator: C9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/06
			1 Aanleg overkluizing 206	Ja	Nee	0	0	0
			2 Ontwikkeling Mient Koolhuin	Ja	Nee	0	0	0
			Kopie projectaamnummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/08	Aard controle R Indicator: C9/09	Aard controle R Indicator: C9/10	Aard controle R Indicator: C9/11	Aard controle R Indicator: C9/12
			1 Aanleg overkluizing 206	Ja	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Ontwikkeling Mient Koolhuin	Ja	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie projectaamnummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/16		
			1 Aanleg overkluizing 206	Ja	€ 0	Nee		
			2 Ontwikkeling Mient Koolhuin	Ja	€ 0	Nee		

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verantwoorder	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindeverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 SUVIS21-01045120	€ 0	€ 58.080	Ja		Nee
			2 SUVIS21-01701144	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee
			3 SUVIS21-00794986	€ 0	€ 0	Nee	Niet besteed, terugbetaald in 2023	Ja
			4 SUVIS21-01099136	€ 0	€ 0	Nee	Niet besteed, terugbetaald in 2023	Ja
			5 SUVIS21-01099265	€ 0	€ 0	Nee	Niet besteed, terugbetaald in 2023	Ja
			6 SUVIS21-01100882	€ 0	€ 0	Nee	Niet besteed, terugbetaald in 2023	Ja
			7 SUVIS21-2-03060516	€ 0	€ 0	Nee	Niet besteed, terugbetaald in 2023	Ja
			8 SUVIS21-2-03061213	€ 0	€ 210.000	Ja		Nee
			9 SUVIS21-2-03062157	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee
			10 SUVIS21-2-03062384	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee
			11 SUVIS21-2-03062655	€ 0	€ 210.000	Ja		Nee
			12 SUVIS21-2-03065277	€ 0	€ 210.000	Ja		Nee
			13 SUVIS21-2-03065440	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee
			14 SUVIS21-2-03065446	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee
			15 SUVIS21-2-03065458	€ 0	€ 204.622	Ja		Nee
			16 SUVIS21-2-03065674	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee
			17 SUVIS21-2-03065684	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee
			18 SUVIS21-2-03065854	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee
			Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1 SUVIS21-01045120	N.v.t.				
			2 SUVIS21-01701144	N.v.t.				
			3 SUVIS21-00794986	N.v.t.	Niet besteed, terugbetaald in 2023			
			4 SUVIS21-01099136	N.v.t.	Niet besteed, terugbetaald in 2023			
			5 SUVIS21-01099265	N.v.t.	Niet besteed, terugbetaald in 2023			
			6 SUVIS21-01100882	N.v.t.	Niet besteed, terugbetaald in 2023			
			7 SUVIS21-2-03060516	N.v.t.	Niet besteed, terugbetaald in 2023			
			8 SUVIS21-2-03061213	N.v.t.				
			9 SUVIS21-2-03062157	N.v.t.				
			10 SUVIS21-2-03062384	N.v.t.				
			11 SUVIS21-2-03062655	N.v.t.				
12 SUVIS21-2-03065277	N.v.t.							
13 SUVIS21-2-03065440	N.v.t.							
14 SUVIS21-2-03065446	N.v.t.							
15 SUVIS21-2-03065458	N.v.t.							
16 SUVIS21-2-03065674	N.v.t.							
17 SUVIS21-2-03065684	N.v.t.							
18 SUVIS21-2-03065854	N.v.t.							
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishouders in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishouders in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			899	€ 372.986	€ 424.611	170	€ 14.174	€ 24.071
Het aantal huishouders dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan hus- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten						
Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09						
21.581	€ 45.152	€ 82.142						
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, Voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. verengingen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlagings energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen			
Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15			
4.240	1.976	0	480	134	38			
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenafta	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindeverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
€ 6.746	Nee							
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering Informatiepunt Digitalisatie Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	
€ 66.427	€ 0	1	1.763	37				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 12-02-2024								
Verrekkter	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
BZK	C34	Regeling houdende regels verstreking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daaraan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...]	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C34/01	Aard controle R Indicator: C34/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C34/03	Aard controle R Indicator: C34/04	Aard controle R Indicator: C34/05	Aard controle R Indicator: C34/06
			1 LAI23-03537884	€ 0	0	0	0	€ 0
			2					
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C34/07	Aard controle R Indicator: C34/08	Aard controle R Indicator: C34/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C34/10		
			1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			2					
			100					
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02	Aard controle R Indicator: C209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06
			1 RHA2023-03516117	Tijdelijk woningbouw Valkenhorst	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2					0
			100					
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R Indicator: C209/10		
			1 Tijdelijk woningbouw Valkenhorst	0	Ja	Ja		
			2					
			100					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11					
			Nee					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voor-schoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 150, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met beoogde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 1.507.092	€ 283.866	€ 180.289	€ 77.400	€ 1.070.223	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09		
			1					
			2					
			100					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 358.694	€ 0	€ 337.106	€ 0	€ 688.277	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
			1					
			2					
			100					
OCW	D19	Tijdelijke onderwijs huisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D19/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03			
			€ 196.480	€ 204.300	Ja			
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
			1 lenW/BSK-2021/26488	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 lenW/BSK-2021/205856	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			9 BSV/22/00034	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
			1 lenW/BSK-2021/26488	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
			2 lenW/BSK-2021/205856	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
			3 BSV/22/00034	€ 12.847	€ 0	€ 0		Ja

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024									
Vereniger	Uitveringscode	Specifieke uitleg Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator			
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (Sisa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06	
			1 Gemeente leiden	Z66SD28189B	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Gemeente leiden	Z66SD28189B	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Gemeente leiden	Z66SD28189B	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Gemeente leiden	Z66SD28189B	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Gemeente leiden	Z66SD28189B	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Gemeente leiden	Z66SD28189B	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09				
			1 Gemeente leiden	Z66SD28189B	Nee				
			2 Gemeente leiden	Z66SD28189B	Nee				
			3 Gemeente leiden	Z66SD28189B	Nee				
			4 Gemeente leiden	Z66SD28189B	Nee				
			5 Gemeente leiden	Z66SD28189B	Nee				
			6 Gemeente leiden	Z66SD28189B	Nee				
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13			
			1 Gemeente leiden	Z66SD28189B	IGA Clein Duin Groen parkeren	Nee			
			2 Gemeente leiden	Z66SD28189B	IGA Clein Duin Infiltratievoorzieningen	Nee			
3 Gemeente leiden	Z66SD28189B	IGA Clein Duin Wadi	Nee						
4 Gemeente leiden	Z66SD28189B	IGA Kalklozen Groen parkeren	Nee						
5 Gemeente leiden	Z66SD28189B	IGA 1 Jost Groen parkeren	Nee						
6 Gemeente leiden	Z66SD28189B	IGA 1 Jost Ondenwaterdrainage	Nee						
IenW	E84	Regeling stimulerende verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04			
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08			
			1 318 Verbreden fietspaden	Nee					
			2 337 Aanlegfietsstraat op 30 km wsg	Nee					
			3 349 Snelheidsremmend platen	Nee					
			4						
			50						
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T); salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T); kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T); overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06	
			€ 170.066	€ 245.368	€ 34.749	€ 450.183	€ 0	€ 0	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	
			€ 12.960.638	€ 157.488	€ 399.807	€ 0	€ 72.324	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12	
			€ 38.199	€ 8.595	€ 0	€ 995.477	€ 12.767	€ 0	
			Mutaties (dotaties en wijzig) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
			€ 0	Ja					
			SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob
Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03				Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	
€ 15.000	€ 1.400	€ 0				€ 0	€ 0	€ 0	
BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	Kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)				Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11					
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja					

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024									
Verzekerder	Uitveringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator		
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.275	€ 60.865	€ 5.693	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 156	€ 5.831	€ 437	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.415	€ 25.499	€ 1.995	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 294	€ 161	€ 33	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 338	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 4.478	€ 92.356	€ 8.158	
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10			
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
			6 Totaal	0	0	Ja			
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Gemeente	Kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente	Aard controle R Indicator: G4/15	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente						
Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle R Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19						
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0						
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0						
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0						
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0						
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0						
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0						
SZW	G10	Wet inburgering 2021, gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente				
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03				
€ 525.663	€ 0	Ja							
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire, gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente				
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
€ 0	€ 0	Ja							
SZW	G13	Onderwijsroute, deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
€ 23.520	€ 0	€ 0	€ 0	Ja					
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende subsidie Gemeenten					
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			€ 850.741	€ 1.058.511					
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) Gemeenten	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toelichting meegenomen is	
Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08				
1 verlening specifieke uitkering sport 2023	€ 1.058.511	€ 621.389	€ 88.605	€ 348.517	Onder roerende zaken is eenzijdige aanrekenen blaasbalg opgenomen welke niet in de balans was opgenomen. Hiervoor is later een begrotingswijziging door de raad vastgesteld.				
2									

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 12-02-2024								
Vereniger	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 1042410	€ 75.433	€ 0	€ 65.663	€ 0	€ 74.123
			Kopie beschikkingnummer	Eindeverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1 1042410	Ja				
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindeverantwoording? (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04		
			€ 42.215	€ 81.747	Ja	Ja		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegerekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 51.083	€ 45.352	€ 5.731	€ 45.352	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 351.693	€ 351.693	€ 0	€ 351.693	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 78.591	€ 0	€ 15.718	€ 0	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 58.943	€ 25.106	€ 11.788	€ 25.106	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 27.507	€ 8.807	€ 5.502	€ 8.807	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 68.767	€ 0	€ 13.754	€ 0	Ja
			7 Valpreventie	€ 202.371	€ 138.811	€ 40.474	€ 138.811	Ja
			8 Leefomgeving	€ 39.295	€ 0	€ 7.859	€ 0	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 9.824	€ 0	€ 1.965	€ 0	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 143.427	€ 106.944	€ 28.685	€ 106.944	Ja
			11 Mantelzorg	€ 39.295	€ 30.658	€ 7.859	€ 30.658	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 39.295	€ 27.994	€ 7.859	€ 27.994	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 21.612	€ 13.423	€ 4.322	€ 13.423	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 9.824	€ 9.824	€ 0	€ 9.824	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 34.973	€ 37.026	€ 0	€ 37.026	Ja
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			1 Lokaal Sportakkoord	N.v.t.				
			2 Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.				
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.				
			4 Kansrijke Start	N.v.t.				
			5 Mentale Gezondheid	N.v.t.				
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.				
			7 Valpreventie	N.v.t.				
			8 Leefomgeving	N.v.t.				
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.				
			10 Versterken sociale basis	N.v.t.				
			11 Mantelzorg	N.v.t.				
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.				
			13 Welzijn op recept	N.v.t.				
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.				
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.				
			Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09					
			Nee					
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursverenigingen	Beschikkingnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindeverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02	Aard controle R Indicator: H31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05	
			SPUKNEAS230266	€ 70.382	€ 70.382	Ja		
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikkingnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03			
			MEO23249	€ 91.128	€ 91.128			
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verbuurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08	
			1 Zwembad Aquamar	€ 91.128	€ 91.128	Ja		
			2					
			20					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			062546 Gemeente Leiden	€ 57.846				

6

Overige gegevens

6.Overige gegevens

6.1 Controleverklaring onafhankelijke accountant

De verklaring wordt in een afzonderlijk document aan de gemeenteraad toegestuurd.

7

Bijlagen

7. Bijlagen

7.0 Indicatoren

De website [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl) biedt een overzicht van indicatoren per thema, waaronder de verplichte BBV indicatoren. In onderstaande tabel zijn deze BBV indicatoren vermeld en betreft het de daarop vermelde informatie per 29 april 2024. Indien er nog geen data bekend is, is dit met 'n.n.b.' aangegeven.

Wettelijke Beleidsindicatoren			2021		2022		2023	
prog	Bron: waarstaatjegemeente.nl datum: 29 april 2024		Katwijk	NL	Katwijk	NL	Katwijk	NL
1	Verwijzingen Halt [per 1.000 jongeren]	*1	12	8	9	8	n.n.b.	n.n.b.
1	Winkeldiefstallen [per 1.000 inwoners]		1,4	1,8	1,6	2,3	2,1	2,5
1	Geweldsmisdrijven [per 1.000 inwoners]		2,7	4,4	2,8	4,5	2,1	4,3
1	Diefstallen uit woning [per 1.000 inwoners]		0,4	1,4	0,5	1,4	0,7	1,3
1	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) [per 1.000 inwoners]		3,6	6,1	4,2	6,0	3,6	5,8
1	Funcziemenging [%]	*2	48,1	53,3	48,1	53,8	n.n.b.	n.n.b.
3	Vestigingen (van bedrijven) [per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar]		124,4	164,9	131,8	174,1	n.n.b.	n.n.b.
3	Absoluut verzuim [per 1.000 leerplichtigen]	*3	4,0	2,7	5,1	4,2	n.n.b.	n.n.b.
4	Relatief verzuim [per 1.000 leerplichtigen]	*4	10	20	15	24	n.n.b.	n.n.b.
4	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) [%]		1,5	1,9	2,5	2,4	1,9	2,4
5	Niet-sporters [%]	*5	-	-	51,1	46,4	-	-
6	Banen [aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar]		599,3	805,7	603,8	825,4	n.n.b.	n.n.b.
6	Jongeren met een delict voor de rechter [%]		1	1	1	1	n.n.b.	n.n.b.
6	Kinderen in uitkeringsgezin [%]		4	6	3	6	n.n.b.	n.n.b.
6	Netto arbeidsparticipatie [%]		74,2	70,4	75,6	72,2	77,0	73,1
6	Werkloze jongeren [%]		1	2	1	1	n.n.b.	n.n.b.
6	Personen met een bijstandsuitkering [per 10.000 inwoners]		235,0	431,2	215,3	366,7	201,2	344,8
6	Lopende re-integratievoorzieningen [per 10.000 inwoners van 15-64 jaar]		126,3	197,7	141,4	197,7	145,0	191,5
6	Jongeren met jeugdhulp [% van alle jongeren tot 18 jaar]		13,7	13,2	14,0	13,4	10,1	11,1
6	Jongeren met jeugdbescherming [%]		0,8	1,2	1,0	1,2	0,9	1,0
6	Jongeren met jeugdreclassering [%]		0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3
6	Clïënten met een maatwerkarrangement Wmo [per 10.000 inwoners]		530		640	710	n.n.b.	n.n.b.
7	Omvang huishoudelijk restafval [kg per inwoner]		187	164	-	148	n.n.b.	n.n.b.
7	Hernieuwbare elektriciteit [%]		8,9	33,2	-	-	n.n.b.	n.n.b.
8	Gemiddelde WOZ waarde [x € 1.000]		337	290	364	317	419	368
8	Nieuw gebouwde woningen [per 1.000 woningen]		2,9	8,9	9,7	9,3	n.n.b.	n.n.b.
8	Demografische druk [%]	*6	75,0	70,1	76,2	70,3	75,9	70,3
8	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden [€]		648	733	776	823	859	860
8	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden [€]		752	810	884	905	975	942

Aanvullende toelichting op indicatoren waar staat je gemeente.nl

- *1 Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
- *2 De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
- *3 Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
- *4 Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
- *5 Het percentage niet-wedelijkse sporters ten opzichte van de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
- *6 Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.

7.1 Formatieoverzicht

	Geraamde formatie 1-1-2023 fte's	Werkelijke bezetting 31-12-2023 fte's	Werkelijke lasten 2023 * €
Bestuur	5,00	5,00	1.762.500
Raadsleden			763.342
College B&W	5,00	5,00	999.158
Organisatie	540,75	545,77	43.424.048
Griffie	5,45	6,61	505.853
Ambtelijke organisatie	535,30	539,16	42.918.196
Cluster en Units	535,30	532,59	42.390.401
Directie	4,00	4,00	621.751
Unit Concernzaken en Advies	17,53	13,10	1.252.448
Unit Communicatie en Wijkregie	16,19	17,46	1.476.903
Unit Inkoop en Juridische Zaken	12,03	13,71	1.265.611
Unit HRM	15,62	16,91	1.536.588
Cluster Externe en Interne Dienstverlening	57,29	68,44	4.355.076
Cluster Financiën	21,41	20,24	1.823.177
Cluster Informatie en Automatisering	44,22	44,95	3.717.851
Cluster Projecten, Programma's en Opgaven	31,57	30,24	3.040.958
Cluster GOV	8,64	5,66	354.549
Cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving	50,80	49,09	3.413.811
Cluster Beleid Fysieke Leefomgeving	54,26	41,58	3.636.909
Cluster Dagelijks Beheer	60,20	60,01	4.055.372
Cluster Planmatig Beheer	40,35	43,24	3.784.510
Cluster Wijkteams	22,59	25,89	1.844.042
Cluster Servicepunt	43,37	45,56	3.501.611
Cluster Beleid Sociale Leefomgeving	35,23	32,51	2.709.236
Overige	0,00	6,57	527.794
Sportbedrijf		2,00	125.997
Logopedie	0,00	0,00	120.265
Muziekschool	0,00	1,44	149.796
Uitk. Voorm. Pers.		3,13	2.533
Panbos	0,00	0,00	77.264
Kwadrant	0,00	0,00	51.939
Programmamanagement cluster PLV			
Diversen	0,00	16,10	141.650
Ambtenaar burgerlijke stand	0,00	7,00	31.846
Veiligheidsregio HM	0,00		5.629
Regionale Samenwerking			104.174
Stagiaires		7,21	
Leerarbeidsplaats		1,89	
Totaal	545,75	566,87	45.328.198

7.2 EMU-saldo

Het EMU-saldo van de overheid is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de overheid. Het EMU-saldo van de lokale overheden telt mee voor het EMU-saldo van de totale Nederlandse overheid. Om te komen tot een beheerste ontwikkeling van het EMU-saldo van de lokale overheid zijn lokale overheden verplicht de meerjarige EMU-begrotingsgegevens in de begroting op te nemen. Daarnaast wordt de ontwikkeling van het EMU-saldo gevolgd door middel van verplichte rapportages over de uitvoering aan het CBS. Gemeenten zijn verplicht deze tabel te publiceren.

In onderstaande tabel is het EMU-saldo opgenomen voor de gemeente Katwijk.

EMU-saldo			Rekening	Rekening	Begroting
<i>Bedragen x € 1.000</i>			2022	2023	2024
Berekend EMU-SALDO			-2.530	-18.518	-38.159
Referentiewaarde gemeente Katwijk			6.806	6.806	6.806
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde			-9.336	-25.324	-44.965
<i>Onderbouwing:</i>					
Mutaties (1 januari tot en met 31 december)	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekking en leningen	-137	3.913	-82
	Vaste activa	Uitzettingen (SKB)	8.200	3.300	-5.000
		Uitzettingen	-2.926	1.676	0
		Liquide middelen	1.033	-588	0
		Overlopende activa	-1.476	-3.647	-2.000
	Vaste Passiva	Vaste schuld	9.802	22.409	19.509
	Vlottende passiva	Vlottende schuld	-5.497	-570	
Overlopende passiva		2.919	1.333	11.568	

7.3 Subsidieoverzicht 2023

Taakveld BBV	Begroot '23	Jaarrekening '23
incidentele subsidies		
1.2 Openbare orde en veiligheid		
Ondersteuningsorganisaties (ADV)		14.000
Veiligheidsbeleid	45.000	45.500
2.1 Verkeer en vervoer		
Uitvoering verkeersveiligheid	14.000	12.500
3.1 Economische ontwikkeling		
Unmanned Valley (nieuw)	95.000	125.000
Unmanned Valley overig (nieuw)	150.000	150.000
3.4 Economische promotie		
Toerisme	86.000	89.820
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken		
Inh. onderwijsvertraging (COVID 19-D14-NPO)		358.694
Onderwijs - Gratis toegang musea	30.000	-
Volwasseneneducatie	19.080	12.768
5.1 Sportbeleid en activering		
Sport algemeen	11.600	5.000
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		
Cultuureducatie CMK3	41.217	41.271
Kunstbeoefening		17.000
Volksfeesten SAM		7.266
5.5 Cultureel erfgoed		
Monumenten	100.000	100.000
5.6 Media		
Lokale omroepen SAM	12.500	12.500
Spuk IDO (C92)	66.427	66.427
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		
Algemene voorz. WMO en jeugd	78.000	66.372
Mantelzorg/respijtzorg (H30)		7.835
Ouderenzorg	36.500	5.717
Versterken sociale basis (H30)		75.000
WZK organisatieondersteuning	209.067	209.067
6.3 Inkomensregelingen		
Armoede - Noodfonds Kocon	15.000	
Uitvoering aanpak armoede	15.000	15.000
6.71c Dagbesteding (WMO)		
Hulp aan zorgmijders	35.000	35.000
6.81a Beschermd wonen (WMO)		
Woonvoorz. Beschermd wonen		237.749
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)		
Mazo (MO) REI - Lokaal	94.000	93.366
MaZo (MO) Verslavingspreventie - Lokaal	71.000	70.723
7.1 Volksgezondheid		
Middelen drugspreventie	50.000	50.000
7.4 Milieubeheer		
Duurzaamheid	30.000	9.750
Totaal incidentele subsidies	1.304.391	1.933.323

Taakveld BBV	Begroot '23	Jaarrekening '23
Maatschappelijke agenda		
<i>4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken</i>		
Volwasseneducatie (MAG)	143.725	-
<i>5.1 Sportbeleid en activering</i>		
Sport en bewegen (MAG)	151.962	150.957
Stimulering sportdeelneming (MAG)	657.858	319.714
<i>5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</i>		
Kunstbeoefening (MAG)	425.222	395.015
Overige kunstactiviteiten (MAG)	3.000	3.104
<i>5.4 Musea</i>		
Katwijkse museum (MAG)	147.548	147.539
Stichting Smalspoor (MAG)	19.245	19.235
<i>5.6 Media</i>		
Bibliotheek (MAG)	1.442.360	1.597.341
<i>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</i>		
Jeugd en Jongerenwerk (MAG)	909.718	932.824
Maatschappelijke agenda	99.388	-26.200
Ondersteuningsorganisaties (MAG)	835.878	1.121.068
Opvang vergunninghouders (MAG)	340.028	511.282
Ouderenzorg (MAG)	71.107	71.779
Wijkwerk (MAG)	92.759	169.461
<i>6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen</i>		
Mantelzorg (MAG)	294.426	301.341
<i>6.3 Inkomensregelingen</i>		
Schuldhelpverlening (MAG)	12.208	12.158
<i>7.1 Volksgezondheid</i>		
Openbare Gezondheidszorg (MAG)	609.411	594.331
Totaal Maatschappelijke agenda	6.255.843	6.320.950

Taakveld BBV	Begroot '23	Jaarrekening '23
structurele subsidies		
<i>1.2 Openbare orde en veiligheid</i>		
Ondersteuningsorganisaties (ADV)	44.000	29.956
Veiligheidsbeleid	15.950	14.500
<i>2.1 Verkeer en vervoer</i>		
Verkeersregelingen	3.600	
<i>2.5 Openbaar vervoer</i>		
Veerhuisje subsidie	20.500	23.982
<i>3.4 Economische promotie</i>		
Toerisme	50.000	50.000
<i>4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken</i>		
Onderwijs beleid	292.850	149.895
Uitvoering leerplichtwet	38.700	
<i>5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</i>		
Muziekschool	672.700	784.912
Volksfeesten SAM	35.856	19.271
<i>5.4 Musea</i>		
Archeologie	10.000	14.000
<i>5.5 Cultureel erfgoed</i>		
Monumenten	59.150	51.628
<i>5.6 Media</i>		
Bibliotheek (MAG)	50.000	
Lokale omroepen SAM	65.327	67.908
<i>5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>		
Openbaar Groen VB	1.100	
<i>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</i>		
Algemene voorz. WMO en jeugd	13.000	50.732
Beheer en exploitatie soc. Cult. Accomodaties	27.500	
Jeugd en Jongerenwerk (Halt)	40.000	32.124
Opvang vergunninghouders (MAG)	97.239	
<i>6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen</i>		
Clientondersteuning	54.094	72.215
Eerste lijns loket - jeugdbeleid	-900	
<i>6.3 Inkomensregelingen</i>		
Uitvoering aanpak armoede	12.000	13.000
<i>6.71c Dagbesteding (WMO)</i>		
Inloopfunctie GGZ	56.000	24.703
<i>7.1 Volksgezondheid</i>		
Openbare gezondheidszorg	34.800	-3.698
<i>7.4 Milieubeheer</i>		
Milieubeheer	27.675	25.000
Totaal structurele subsidies	1.721.141	1.420.128

Taakveld BBV	Begroot '23	Jaarrekening '23
Subsidie corona compensatie non profit		
5.3 <i>Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</i>		
Kunstbeoefening	50.000	
6.1 <i>Samenkracht en burgerparticipatie</i>		
Beheer en exploitatie soc. Cult. Accomodaties		15.000
Totaal Subsidie corona compensatie non profit	50.000	15.000
Subsidie huisvesting multifunct. accomodaties		
1.2 <i>Openbare orde en veiligheid</i>		
Veiligheidsbeleid	250	
5.1 <i>Sportbeleid en activering</i>		
Sportverenigingen	22.600	
5.3 <i>Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</i>		
Kunstbeoefening	550	
Volksfeesten SAM	1.850	
5.6 <i>Media</i>		
Lokale omroepen	17.800	
6.1 <i>Samenkracht en burgerparticipatie</i>		
Algemene voorz. WMO en jeugd	250	
Ouderenzorg	950	
Wijkwerk cultuur	2.850	
6.2 <i>Toegang en eerstelijnsvoorzieningen</i>		
Eerste lijns loket - jeugdbeleid	109.200	156.305
Totaal Subsidie huisvesting multifunct. accomodaties	156.300	156.305
Subsidies oud papier		
7.3 <i>Afval</i>		
Vuilverwerking communicatie	39.000	20.060
Totaal Subsidies oud papier	39.000	20.060
Eindtotaal	9.526.675	9.865.765

7.4 Af te sluiten kredieten

In onderstaande tabel is in kolom A het beschikbaar gestelde krediet opgenomen. In kolom B zijn de gerealiseerde uitgaven en ontvangsten t/m 2023 opgenomen. In kolom C is het saldo van het krediet opgenomen, waarbij een tekort in het krediet met een – teken wordt aangegeven.

Conclusie is dat € 632.428 overblijft bij de af te sluiten kredieten en wordt meegenomen bij de actualisering van de Investeringsagenda in 2024.

Nr.	Omschrijving	Krediet	Uitgaven t/m 2023	Restant af te sluiten
		A	B	A-B
1120102	Matrixborden	29.000	29.000	-
1140014	Cameratoezicht Andreasplein	111.960	74.494	37.466
1210440	Herinr. Openbare ruimte Visserijschool	53.997	53.997	-
1210570	Goudsbloembrug	93.528	69.948	23.580
1210580	Pollers Hoofdstraat Valkenburg	63.294	62.825	469
1210588	Verv. Bestelwagen straatwerk meubilair	89.764	89.763	1
1210604	Brug Akkerwinde/Schans	83.052	78.850	4.202
1210605	Vervanging wegwijzers	55.591	54.207	1.384
1210645	Piersonstraat/herinrichting Hoornesplein	51.000	51.000	-
1210647	Verkeersveilig oversteken Biltlaan RO nrd	200.000	200.000	-
1211193	Fietsroute langs Botenpad	786.524	833.849	-47.325
1211196	Snelfietspad Tjalmastrook	350.000	349.684	316
1214052	Parkeervergunningensysteem	699.575	679.445	20.130
1220003	Parkeerroute Informatie Systeem	110.200	108.577	1.623
1220006	Verv. dakbedekking PG Rooie Buurt	229.720	225.181	4.539
1221059	Damwanden 2021	260.610	235.099	25.511
1221061	Damwanden 2022	263.500	268.315	-4.815
1221062	Beschoeiingen 2022	96.900	90.110	6.790
1221064	Beschoeiingen 2023	104.652	106.328	-1.676
1240039	Aanleg passeervakken Mallegat	130.000	140.601	-10.601
1520011	Renovatie kleedaccommodatie Dorpshuis Vb	284.042	279.399	4.643
1531225	Sportpark Nieuw Zuid veld 3	250.900	210.883	40.017
1531226	Sportpark De krom veld 6 2022	243.300	208.496	34.804
1531227	Sportpark De Krom veldafzetting hoofdveld	48.276	51.078	-2.802
1531228	Sportpark Middelmors veld 5 2022	258.600	217.940	40.660
1531232	Sportpark De Kooltuin veld 1	508.406	354.342	154.064
1531239	Sportpark Nieuw Zuid veld 2	459.324	222.495	236.829
1531232	Sportpark Nieuw Zuid pupillenveld	150.000	56.122	93.878
1570007	Groenbeleidplan 2023	164.268	162.927	1.341
1570017	Uitvoering groen structuurplan 2023	200.000	238.104	-38.104
1722672	Renovatie rioolgemaal en mini-gemaal	86.394	90.753	-4.359
1722687	Vervanging riolering 2022	271.194	271.332	-138
1722690	Verv.mech elec BBB ten Bruggenstraat	72.400	73.545	-1.145
1740002	Limes Bubble Barrier	696.050	695.987	63
9000238	Warmtepomp gemeentehuis	323.540	329.970	-6.430
9000247	Heftruck gemeentewerf	38.128	36.812	1.316
9000521	Update zaakstelsysteem	349.860	333.871	15.989
9000525	Hybride werken fysieke inrichting	50.000	49.792	208
Totaal		8.317.549	7.685.121	632.428

Verschillen > € 50.000 worden hieronder toegelicht.

Nr.	Omschrijving	Krediet	Uitgaven t/m 2023	Restant af te sluiten
		A	B	A-B
1531232	Sportpark De Kooltuin veld 1	508.406	354.342	154.064
1531239	Sportpark Nieuw Zuid veld 2	459.324	222.495	236.829
1531232	Sportpark Nieuw Zuid pupillenveld	150.000	56.122	93.878

Deze kredieten kunnen worden afgesloten. Omdat deze velden met dezelfde onderlaag zijn vervangen zijn de lasten lager uitgevallen dan oorspronkelijk begroot.

7.5 Overzicht gerealiseerde baten en lasten taakvelden

Omschrijving taakveld BBV	Lasten 2023	Baten 2023	Lasten - baten
PROGRAMMA 0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	41.917	154.903	-112.987
0.1 Bestuur	3.139	72	3.067
0.2 Burgerzaken	3.231	942	2.289
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	2.228	480	1.749
0.4 Overhead	24.204	298	23.906
0.5 Treasury	869	2.472	-1.604
0.61 OZB woningen	174	11.170	-10.996
0.62 OZB niet-woningen	-	7.234	-7.234
0.63 Parkeerbelasting	83	2.652	-2.569
0.64 Belastingen overig	1.240	772	467
0.7 Alg. uitkeringen + overige uitk. gemeentefonds	-	120.761	-120.761
0.8 Overige baten en lasten	175	18	157
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	18	-	18
0.10 Mutaties reserves	6.555	8.033	-1.477
PROGRAMMA 1 VEILIGHEID	7.157	749	6.408
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4.171	276	3.895
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.986	246	2.741
0.10 Mutaties reserves	-	227	-227
PROGRAMMA 2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	18.708	3.796	14.912
2.1 Verkeer en vervoer	13.828	557	13.271
2.2 Parkeren	3.408	1.216	2.192
2.4 Economische havens en waterwegen	897	34	863
2.5 Openbaar vervoer	226	-	226
0.10 Mutaties reserves	350	1.989	-1.639
PROGRAMMA 3 ECONOMIE	2.582	1.693	890
3.1 Economische ontwikkeling	1.744	307	1.437
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-333	128	-461
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	303	246	57
3.4 Economische promotie	347	762	-416
0.10 Mutaties reserves	521	249	272
PROGRAMMA 4 ONDERWIJS	7.790	2.739	5.051
0.10 Mutaties reserves	30	63	-33
4.1 Openbaar basisonderwijs	236	-	236
4.2 Onderwijshuisvesting	2.952	75	2.877
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.572	2.602	1.971
PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN GROEN	20.524	7.537	12.986
5.1 Sportbeleid en activering	3.147	1.005	2.142
5.2 Sportaccommodaties	3.582	1.412	2.170
5.3 Cultuur	1.792	271	1.520
5.4 Musea	600	84	516
5.5 Cultureel erfgoed	506	29	477
5.6 Media	1.888	119	1.769
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.885	789	5.096
0.10 Mutaties reserves	3.124	3.828	-704

Omschrijving taakveld BBV	Lasten 2023	Baten 2023	Lasten - baten
PROGRAMMA 6 SOCIAAL DOMEIN	96.484	33.090	63.394
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.377	8.444	2.933
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.367	141	6.226
6.3 Inkomensregelingen	25.745	14.078	11.667
6.4 WSW en beschut werk	6.628	-	6.628
6.5 Arbeidsparticipatie	1.463	-	1.463
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.860	81	3.780
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	5.427	433	4.994
6.71b Begeleiding (WMO)	3.350	12	3.338
6.71c Dagbesteding (WMO)	1.508	-	1.508
6.72a Jeugdhulp begeleiding	3.574	-	3.574
6.72b Jeugdhulp behandeling	2.497	195	2.302
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	2.542	-	2.542
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	585	-	585
6.73a Pleegzorg	492	-	492
6.73b Gezinsgericht	492	-	492
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	3.574	-	3.574
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-115	-	-115
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	5.421	-	5.421
6.74c Gesloten plaatsing	1.163	-	1.163
6.81a Beschermd wonen (WMO)	3.594	3.630	-35
6.81b Maatsch.- en vrouwenopvang (WMO)	1.539	-	1.539
6.82a Jeugdbescherming	927	-	927
6.82b Jeugdreclassering	223	-	223
0.10 Mutaties reserves	4.252	6.077	-1.824
PROGRAMMA 7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	19.064	18.611	452
7.1 Volksgezondheid	4.089	812	3.277
7.2 Riolering	2.948	5.036	-2.088
7.3 Afval	7.601	10.440	-2.839
7.4 Milieubeheer	3.477	1.007	2.470
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	511	442	68
0.10 Mutaties reserves	439	875	-436
PROGRAMMA 8 VHV, RO EN STEDELIJKE VERNIEUWING	14.514	8.283	6.231
8.1 Ruimte en leefomgeving	6.161	1.361	4.800
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.253	4.437	816
8.3 Wonen en bouwen	3.523	1.783	1.740
0.10 Mutaties reserves	-423	703	-1.126
Totaal taakvelen / programma's	228.740	231.402	-2.662
			* bedragen * € 1.000